

**BIROU INDIVIDUAL DE ARHITECTURA
„CORNELIU ZEBACINSCHI”**

B-dul Mihai Viteazul, nr. 16, bl. O1, ap. 5,
450025, Zalău, Sălaj, Tel. 0747112340
CIF: 26470065/02.02.2010

**ACTUALIZARE
PLAN URBANISTIC GENERAL ȘI
REGULAMENT LOCAL DE URBANISM
Comuna VALCĂU DE JOS,
Județul SĂLAJ**

-MEMORIU GENERAL-

Denumire: **Actualizare P.U.G. și R.L.U.
Comuna VALCĂU DE JOS,
Județul SĂLAJ**

Beneficiar: **COMUNA VALCĂU DE JOS**
Proiectant general : **BIA “Corneliu Zebacinski”**
Contract de proiectare : **Nr. 6288 din 01.11.2016**

Șef proiect - arh. Zebacinski Corneliu Stefan – OAR, RUR

Subproiectanți, colaboratori:

- SC BLACK-LINE SRL - ridicări topografice
- SC PROIECT-CONSTRUCT REGIUNEA TRANSILVANIA SRL
- studiu geotehnic
- ing. inst. Crișan Rodica - instalații

LISTA DE SEMNATURI

COLECTIV DE ELABORARE:

Şef proiect: Arh. Corneliu Zebacinschi.....

Urbanism: Arh. Corneliu Zebacinschi.....

Arh. Vlad Petre

Edilitare : Ing. Crişan Rodica

Ridicare Topo: SC BLACK LINE SRL
Ing. Sabău Dumitru

Aut. RO-B-J Nr. 0577

Studiu geotehnic: SC PROIECT-CONSTRUCT REGIUNEA
TRANSILVANIA SRL
ing. geolog GEORGESCU DUMITRU

CUPRINS:

PIESE SCRIESE

1. FOAIE DE CAPĂT
2. CUPRINS
3. AVIZE AFERENTE PUG
4. MEMORIUL GENERAL AFERENT PUG
5. REGULAMENTUL LOCAL DE URBANISM

1. INTRODUCERE

1.1 - Date de recunoaștere a documentației	pag. 6
1.2 - Obiectul lucrării	pag. 6
1.3 - Surse de documentare	pag. 6

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1 - Încadrare în teritoriul administrativ al comunei și teritoriul județean	pag. 8
2.2 - Elemente ale cadrului natural	pag. 18
2.3 - Zone cu riscuri naturale	pag. 37
2.4 - Probleme de mediu	pag. 37
2.5 - Monumente istorice și ale naturii	pag. 39
2.6 - Activități economice	pag. 55
2.7 - Infrastructura	pag. 84
2.8 - Populația. Elemente demografice și sociale	pag. 107
2.9 - Intravilan existent. Zone funcționale. Bilanț teritorial	pag. 112
2.10 - Disfuncționalități la nivelul localității	pag. 118
2.11 - Neceșități și opțiuni ale populației	pag. 118

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1 - Studii de fundamentare	pag. 119
3.2. - Evoluție posibilă, priorități	pag. 121
3.3 - Optimizarea relațiilor în teritoriu	pag. 150
3.4 - Dezvoltarea activităților economice	pag. 152
3.5 - Evoluția populației	pag. 174
3.6 - Organizarea circulației	pag. 174
3.7 - Intravilan propus. Zonificare funcțională.
Bilanț teritorial	pag. 180

3.8 - Măsurile în zonele cu riscuri naturale	pag. 191
3.9 - Dezvoltarea echipării edilitare	pag. 191
3.10 - Protecția mediului	pag. 197
3.11 - Reglementări urbanistice	pag. 208
3.12 - Obiective de utilitate publica	pag. 227

4. CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUĂRE

4.1 Concluzii	pag. 228
---------------	----------

5. REGULAMENTUL LOCAL DE URBANISM AFERENT PUG

PIESE DESEDATE

1. ÎNCADRAREA ÎN TERITORIU	scara 1:25000 Plansa U1.1
2. VALCĂU DE JOS – ȘITUAȚIA EXISTENTĂ - DISFUNCȚIONALITĂȚI	scara 1:5000 Plansa U2.1
3. VALCĂU DE SUS – ȘITUAȚIA EXISTENTĂ - DISFUNCȚIONALITĂȚI	scara 1:5000 Plansa U2.2
4. SUB CETATE – ȘITUAȚIA EXISTENTĂ - DISFUNCȚIONALITĂȚI	scara 1:5000 Plansa U2.3
5. PREOTEASA ȘI CĂTUN CĂLIN – ȘITUAȚIA EXISTENTĂ - DISFUNCȚIONALITĂȚI	scara 1:5000 Plansa U2.4
6. LAZURI – ȘITUAȚIA EXISTENTĂ - DISFUNCȚIONALITĂȚI	scara 1:5000 Plansa U2.5
7. RATOVEI – ȘITUAȚIA EXISTENTĂ - DISFUNCȚIONALITĂȚI	scara 1:5000 Plansa U2.6
8. VALCĂU DE JOS – REGLEMENTĂRI URBANISTICE - ZONIFICARE	scara 1:5000 Plansa U3.1
9. VALCĂU DE SUS – REGLEMENTĂRI URBANISTICE - ZONIFICARE	scara 1:5000 Plansa U3.2
10. SUB CETATE – REGLEMENTĂRI URBANISTICE - ZONIFICARE	scara 1:5000 Plansa U3.3
11. PREOTEASA ȘI CĂTUN CĂLIN – REGLEMENTĂRI URBANISTICE - ZONIFICARE	scara 1:5000 Plansa U3.4
12. LAZURI – REGLEMENTĂRI URBANISTICE - ZONIFICARE	scara 1:5000 Plansa U3.5
13. RATOVEI – REGLEMENTĂRI URBANISTICE - ZONIFICARE	scara 1:5000 Plansa U3.6
14. VALCĂU DE JOS – REGLEMENTĂRI ECHIPARE EDILITARĂ	scara 1:5000 Plansa U4.1
15. VALCĂU DE SUS – REGLEMENTĂRI ECHIPARE EDILITARĂ	scara 1:5000 Plansa U4.2
16. SUB CETATE – REGLEMENTĂRI ECHIPARE EDILITARĂ	scara 1:5000 Plansa U4.3
17. PREOTEASA ȘI CĂTUN CĂLIN – REGLEMENTĂRI ECHIPARE EDILITARĂ	scara 1:5000 Plansa U4.4
18. LAZURI – REGLEMENTĂRI ECHIPARE EDILITARĂ	scara 1:5000 Plansa U4.5

19. RATOVEI – REGLEMENTĂRI ECHIPARE EDILITARĂ
scara 1:5000 Plansa U4.6
20. VALCĂU DE JOS – PROPRIETATEA ASUPRA TERENULUI
scara 1:5000 Plansa U5.1
21. VALCĂU DE SUS – PROPRIETATEA ASUPRA TERENULUI
scara 1:5000 Plansa U5.2
22. SUB CETATE – PROPRIETATEA ASUPRA TERENULUI
scara 1:5000 Plansa U5.3
23. PREOTEASA ȘI CĂTUN CĂLIN – PROPRIETATEA ASUPRA TERENULUI
scara 1:5000 Plansa U5.4
24. LAZURI – PROPRIETATEA ASUPRA TERENULUI
scara 1:5000 Plansa U5.5
25. RATOVEI – PROPRIETATEA ASUPRA TERENULUI
scara 1:5000 Plansa U5.6
26. VALCĂU DE JOS – UNITĂȚI TERITORIALE DE REFERINȚĂ
scara 1:5000 Plansa U6.1
27. VALCĂU DE SUS – UNITĂȚI TERITORIALE DE REFERINȚĂ
scara 1:5000 Plansa U6.2
28. SUB CETATE – UNITĂȚI TERITORIALE DE REFERINȚĂ
scara 1:5000 Plansa U6.3
29. PREOTEASA ȘI CĂTUN CĂLIN – UNITĂȚI TERITORIALE DE REFERINȚĂ
scara 1:5000 Plansa U6.4
30. LAZURI – UNITĂȚI TERITORIALE DE REFERINȚĂ
scara 1:5000 Plansa U6.5
31. RATOVEI – UNITĂȚI TERITORIALE DE REFERINȚĂ
scara 1:5000 Plansa U6.6
32. VALCĂU DE JOS – STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPATIALA
scara 1:5000 Plansa U7.1
33. VALCĂU DE SUS – STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPATIALA
scara 1:5000 Plansa U7.2
34. SUB CETATE – STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPATIALA
scara 1:5000 Plansa U7.3
35. PREOTEASA ȘI CĂTUN CĂLIN – STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPATIALA
scara 1:5000 Plansa U7.4
36. LAZURI – STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPATIALA
scara 1:5000 Plansa U7.5
37. RATOVEI – STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPATIALA
scara 1:5000 Plansa U7.6

1. INTRODUCERE

1.1 Date de recunoaștere a documentației

Denumirea lucrării: **Actualizare Plan Urbanistic General și Regulament Local de Urbanism Comuna Valcău de Jos**

Beneficiar: Comuna Valcău de Jos, Jud. Sălaj

Proiectant general: **BIA "Corneliu Zebacinski"**

Data elaborării: 2016 - 2018

1.2 Obiectul lucrării

Lucrarea de față se referă la PLANUL URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI VALCĂU DE JOS și stabilește obiectivele, acțiunile și măsurile de dezvoltare ale comunei pentru următorii 10 ani.

În conținutul documentației se va regăși tratarea următoarelor categorii de probleme:

- probleme principale rezultate din analiza situației existente, disfuncționalități și priorități de intervenție atât în teritoriu, cât și în cadrul comunei;

- zonificarea funcțională a teritoriului din localitate și stabilirea regimului juridic al acestora printr-un sistem de reglementări și servituți adecvate;

- volumul și structura potențialului uman, resurse de muncă;

- potențialul economic al localității;

- organizarea circulațiilor și a transporturilor;

- echiparea tehnico-edilitară;

- reabilitarea, protecția și conservarea mediului;

- reabilitarea, protecția și conservarea patrimoniului construit;

- condiții și posibilități de realizare a obiectivelor de utilitate publică.

În urma studiului și al propunerilor de soluționare a acestei categorii de probleme menționate mai sus, materialul oferă instrumente de lucru necesare elaborării, aprobării cât și urmăririi aplicării Planului Urbanistic General în următoarele domenii: proiectare, administrație centrală și locală, agenți economici, colectivități sau persoane particulare beneficiare.

1.3 Surse de documentare

- Planul Urbanistic General al comunei Valcău de Jos, elaborat în anul 1997 de S.C. Pronconsal S.A. Zalău;
- Planul de amenajare a teritoriului național (PATN):
 - Secțiunea I - Căi de comunicație (aprobat prin Legea nr. 363/2006);

- Secțiunea II - Apă (aprobat prin Legea nr. 171/1997);
- Secțiunea III - Zone protejate naturale și construite (aprobat prin Legea nr. 5/2000);
- Secțiunea IV – Rețeaua de localități (aprobat prin Legea nr. 351/2001);
- Secțiunea V - Zone de riscuri naturale (aprobat prin Legea nr. 575/2001);
- Secțiunea VIII – Zone turistice (aprobat prin legea 190/2009).
- Studii de fundamentare întocmite sau în curs de elaborare;
- Date statistice furnizate de Consiliul Județean Sălaj;
- Suportul topografic al Planului Urbanistic General întocmit de SC Black-Line SRL, aut. Ro-B-J nr. 0577 ing. Sabau Dumitru aut. RO-SJ-F nr. 0017;
- Studiu Geotehnic elaborat de catre Proiect-Construct Regiunea Transilvania SRL;
- Studiu de fundamentare privind evolutia istorico-urbanistică a localităților comunei Valcău de Jos, întocmit de catre S.C. Art Proiect SRL Zalău;
- Planul de dezvoltare locală – Modificat Iunie 2014 – Grupul de Actiune Locala Valea Crasnei și Valea Barcăului;
- Analiza SWOT a comunei Valcău de Jos.
- Strategia de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020.
- Proiect regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județele Cluj și Sălaj, în perioada 2014-2020;

Toate denumirile de localități, clădiri și amenajări care nu mai există au fost modificate, trecându-se cele în vigoare la data întocmirii documentației.

Elaborarea Planurilor Urbanistice Generale presupune un volum apreciabil de informații din diverse domenii ce concură la formularea soluțiilor și care pot fi obținute prin următoarele surse principale:

- anchete și observații locale, informații privind opțiunile administrative locale și ale populației;
- studii și proiecte de specialitate elaborate sau în curs de elaborare;
- evidențe statistice din diverse domenii – populație, activități, planul cadastral al localității.

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1 Încadrare în teritoriul administrativ al comunei și teritoriul județean

Comuna Valcău de Jos aparține din punct de vedere administrativ de județul Sălaj și este situată în partea de S-V a județului la o distanță de 50 km de municipiul Zalău și la 20 km de orașul Șimleu Silvaniei. Satele aparținătoare comunei sunt: Valcău de Jos, Valcău de Sus, Sub Cetate, Preoteasa, Lazuri, Ratovei și Catun Calin; față de reședința comunei, satele sunt situate la distanțe cuprinse între 2 km (satul Valcău de Sus) și respectiv 5 km (satul Preoteasa).

Comuna Valcău de Jos se mărginește la:

- V cu satul Iaz (comuna Plopiș)
- E cu satul Marin (comuna Crasna)
- N cu satul Boghiș (comuna Nușfalău)
- S cu satul Fizeș (comuna Sâg).

Conform datelor din Planul de Amenajare a Teritoriului Național (P.A.T.N.), se pot desprinde, comparativ cu celelalte unități administrativ-teritoriale ale județului Sălaj, următoarele aspecte:

a) Sub aspectul căilor majore rutiere, județul Sălaj va fi străbătut de autostrada Brașov-Borș pe o lungime de 84 km, fiind prevăzute trei puncte de inserție la Zimbor, Zalău și Nușfalău.

b) În privința rețelei feroviare naționale, comuna Valcău de Jos nu este străbătută de nici o linie de cale ferată, cea mai apropiată cale ferată se află în Nușfalău la aproximativ 12 km distanță.

c) La nivelul județului Sălaj, comuna Valcău de Jos prezintă legături rutiere, modernizate sau în curs de modernizare. Astfel prin intermediul drumului județean DJ 191D se face legătura cu comuna Boghiș și comuna Sâg, a drumului comunal DC 90 între Valcău de Jos, Valcău de Sus și Sub Cetate și se continuă spre Iaz, DC 88 între Lazuri și Preoteasa, DC 83 între comuna Sâg și sat Preoteasa, DC 90A între satele Valcău de Sus și Preoteasa și se continuă spre Iaz, DC 90B între Valcău de Jos și Ratovei și se continuă spre Ratin, DC 89A face legătura între Valcău de Jos și Marin.

d) Zonarea agroeconomică în raport cu preabilitatea folosințelor fondului funciar încadrează comuna Valcău de Jos în zone cu funcțiuni dominante agricole, cu zone specializate în culturi vegetale de cereale, legume și fructe.

e) Sub aspectul calității, fondul de locuințe poate fi caracterizat ca fiind variat, cu un indice de locuibilitate (suprafața locuibilă raportată la numărul de locuitori) cu valori inferioare sau apropiate de media pe țară de 14,20 mp/locuitor.

f) Gruparea unităților administrativ-teritoriale după numărul de locuitori plasează comuna Valcău de Jos în categoria unităților de talie mijlocie.

g) Sub aspectul elementelor potențiale de dezvoltare, comuna Valcău de Jos se va putea sprijini pe valorificarea terenurilor agricole, prin înființarea și diversificarea unor capacități de producție, precum și pe dezvoltarea activităților terțiare (comerț, ocrotirea sănătății, învățământ, servicii diverse), fără a neglija activitățile din sfera micii industrii și mai ales a turismului.

h) Zonificarea funcțional-spațială, sub aspectul politicilor publice de amenajare-dezvoltare, încadrează comuna Valcău de Jos în partea de sud-vest a județului, la limită cu județele Bihor și Cluj.

i) Ca încadrare în rețeaua de localități a județului, comuna Valcău de Jos se situează în categoria localităților ce necesită intervenții prioritare în diversificarea și descentralizarea activităților secundare, terțiare și îmbunătățirea fondului locativ și a echipării edilitare, constituind un centru cu activități importante pentru susținerea centrelor cu caracter zonal.

j) Din punct de vedere al calității mediului înconjurător, comuna Valcău de Jos nu are surse de poluare care pot crea probleme majore și sunt câteva zone cu suprafețe afectate de procese naturale distructive.

Corelarea cu planul de dezvoltare regională Nord-Vest 2014-2020

Comuna Valcău de Jos se află în județul Sălaj, județ ce aparține de regiunea de Dezvoltare Nord-Vest. În graficul de mai jos sunt prezentate regiunile de dezvoltare, așa cum funcționează ele la nivelul anului 2013.

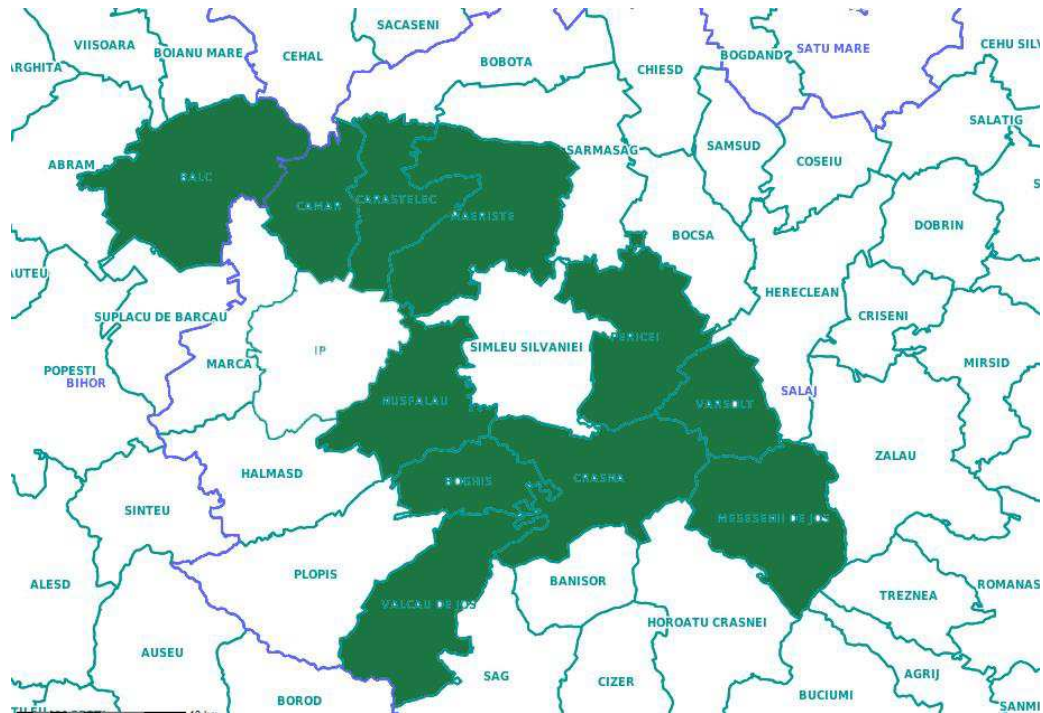
Comuna Valcău de Jos face parte din Grupul de Acțiune Locală Valea Crasnei și Barcăului.

Grupul de Acțiune Locală Valea Crasnei și Barcăului este format din parteneri din domeniul asociativ, public și privat. În cadrul axei LEADER, cooperarea reprezintă o modalitate de a extinde experiențele locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale, un mod de a avea acces la informații și idei noi, de a face schimb de experiență și de a învăța din experiența altor regiuni sau țări, pentru a stimula și sprijini inovația, pentru dobândirea de competențe și îmbunătățirea lor.

Grupul de Acțiune Locală Valea Crasnei și Barcăului are ca obiectiv animarea teritoriului și dobândirea de competențe cu scopul de a implementa Strategia Locală în vederea dezvoltării multisectoriale a comunităților rurale membre ale GAL Valea Crasnei și Barcăului, prin implicarea actorilor locali, participarea activă a populației, agenților economici și societății civile la

procesul decizional, de planificare și implementare a strategiilor necesare dezvoltării micro-regiunii Valea Crasnei și Barcăului, utilizarea eficientă a resurselor locale, desfășurarea de activități integrate și crearea unei viziuni comune.

Teritoriul vizat face parte din două județe: Bihor și Sălaj, ponderea majoritară fiind în județul Sălaj (10 comune din 11). Localitatea Balc este înconjurată de teritoriul microregiunii.

Grupul de Acțiune Locală Valea Crasnei și Barcăului este format din comunele: BOGHIȘ, CAMĂR, CARASTELEC, CRASNA, MĂERIȘTE, MEȘEȘENII DE JOS, NUȘFALĂU, PERICEI, VALCĂU DE JOS și VÂRȘOLȚ – comune din județul Sălaj și BALC, județul Bihor.

2.1.1 Caracteristici semnificative ale teritoriului și localității

Comuna Valcău de Jos aparține din punct de vedere administrativ de județul Sălaj, este situată în partea de Sud-Vest a județului, la contactul Depresiunii Șimleu cu Munții Plopișului în bazinul hidrografic al Barcăului, la o distanță de 50 km de municipiul Zalău și la 20 km de orașul Șimleu Silvaniei cel mai apropiat oraș. Din punct de vedere al teritoriului comuna Valcău de Jos este o comună mijlocie având o suprafață de 62,51 km², conform limită teritoriu administrativ (sursa OCPI) și are 3290 locuitori, conform recensământului efectuat în anul 2011.

Din punct de vedere administrativ, comuna Valcău de Jos are în componența șase localități: Valcău de Jos - sat reședință de comună , Valcău de Sus, Sub Cetate, Preoteasa, Lazuri, Ratovei și Cătun Călin. Față de reședința de comună satele sunt la o distanță cuprinsă între 2 km Valcău de Sus și 5 km Preoteasa.

Hotarul comunei Valcău de Jos se marginește la vest cu satul Iaz comuna Plopiș, la est cu satul Marin comuna Crasna, la nord cu satul Boghiș comuna Boghiș, la sud-est cu satul Fizeș comuna Sâg și la sud cu județele Bihor și Cluj.

Suprafața administrativă a comunei Valcău de Jos este de 6251,45 ha, conform datelor de la OCPI.

Suprafața intravilan existent este:

- Valcău de Jos – S intravilan = 176,74 ha;
- Valcău de Sus – S intravilan = 146,48 ha;
- Sub Cetate - S intravilan = 114,45 ha;
- Preoteasa – S intravilan = 258,18 ha;
- Lazuri – S intravilan = 68,54 ha;
- Ratovei – S intravilan = 25,26 ha;
- Cătun Călin – S intravilan = 8,86 ha

Suprafața terenului intravilan existent este de 798,51 ha

2.1.2 Istoric

În comuna Valcău de Jos nu s-au făcut săpături arheologice sistematice, iar materialul arheologic ieșit la suprafață a fost descoperit în mod întâmplător de către unii localnici.

În satul Preoteasa, în primăvara anului 1971, în locul numit „Pietre”, situat la circa 1 km spre sud de școală, cu ocazia aratului a fost descoperită pe o terasă, o așezare de cultura “Tisa”. La suprafața arăturii au fost adunate fragmente ceramice și unelte de piatră. Ceramica era foarte sfărâmată și de culoare cărămidie deschisă. Uneltele găsite au fost un topor din piatră de culoare gri brună și o daltă de piatră vulcanică de culoare gri verzui deschis.

În satul Sub Cetate, la sud-est de Cetatea feudală, a fost găsit un topor de piatră perforat, de mici dimensiuni (obiect aflat în colecția Școlii Generale din Valcău de Sus).

Cucerirea Daciei de către romani, la începutul sec. al II-lea după Hristos, a marcat o nouă etapă istorică în viața populației autohtone, caracterizată în primul rând prin pierderea autonomiei, impunerea unui nou regim de organizare administrativă și militară a teritoriului în vederea exploatarea bogățiilor de tot felul, cât și apărarea granițelor nord-vestice de incursiunile popoarelor migratoare. În cazul acestei împărțiri administrative făcute de către romani, depresiunea Șimleului făcea parte din Dacia Superioară, respectiv Dacia Porolissensis.

Vestigiile dacice descoperite oferă indicii ale existenței unei zone locuite. Acestea se referă la: fragmente ceramice dintr-un vas, oale și borcane lucrate la roată, din pastă negricioasă cărămie, folosind ca degresant nisipul și mică. Prezența acestui vas, atestă existența în acest loc a unei așezări de daci liberi, datată pe baza vasului în secolul III-IV AD.

Odată cu retragerea administrației romane de pe teritoriul Daciei, în anul 271, în istoria Daciei s-a deschis o nouă epocă, aceea a migrațiilor, căreia populația a încercat să se adapteze după împrejurimi, înfruntându-se cu armate sau în cazul unor forțe inegale tratând cu căpeteniile popoarelor migratoare și oferindu-le în schimbul vieții și a libertății, produsele lor.

Ecoul istoric al vandalismului popoarelor migratoare, nu poate justifica teoria nimicirii populației autohtone. Rațiunea cea mai elementară le dicta acestora menținerea în viață a popoarelor găsite aici și subordonate lor sub o formă sau alta, transformându-se în robi în scopul asigurării existenței cuceritorilor nomazi, aceștia neștiind lucra pământul.

Odată cu cucerirea Transilvaniei de către regalitatea maghiară, a fost cucerită și localitatea Valcău de Jos, în care s-au stabilit primii locuitori maghiari, care au trăit alături de populația românească întâlnită.

Transilvania a putut fi organizată de statul feudal maghiar abia în a doua jumătate a sec. al XII-lea, deoarece populația băștinașă se împotriva schimbării propriilor instituții și datorită faptului că regalitatea maghiară întâmpina greutate în organizarea unor teritorii atât de vaste.

Așezările medievale aveau organizare internă proprie, în fruntea satului era un jude sau un cneaz, indiferent de faptul că era un sat de țărani liberi sau țărani aserviți.

Atestarea documentară a localității Valcău de Jos este anterioară cetății existente aici. Astfel, apare încă din 1214 villa (satul) Saicu, nesigur în perioada regelui Ungariei Andrei al II-lea (1205-1235) când teritoriul localității este în posesia unui anume Saicu. Satul Lazuri, situat în sud-vestul județului pe dealurile nordice care coboară în prelungirea munților Plopiș, are prima atestare în anul 1481. Satul Sub Cetate se menționează pentru prima dată în anul 1319 într-un document care menționează vechiile fapte de credință ale unui slujbaș regal. Atestarea documentară a satului Preoteasa este în anul 1423 iar a cătunului Ratovei în anul 1956.

Localitatea este menționată pentru prima dată sub toponimul de Valcău în 1249 ca terra Walko, Wolko. Tot în acel an „moșia” Valcău (Walko) este donată de regele Ungariei Bela al IV-lea lui Paul, judele curții regale și comitele Zala, pentru rolul jucat de acesta în reorganizarea Transilvaniei după invazia tătară în 1241. În deceniul al șaptelea al secolului al XIII-lea familia Geregye, din care făcea parte și Paul, a intrat în tabăra ostilă regelui, dispărând cu totul la sfârșitul aceleiași perioade. A doua jumătate a secolului al XIV-lea și apoi a secolului următor a corespuns unei noi etape de evoluție,

determinată de căderea Ungariei sub stăpânire otomană și transformarea Transilvaniei în Principat autonom sub suzeranitatea turcească.

După anul 1820 Valcăul a trecut cu siguranță în mâna regalității, constituirea cetății înainte de acest an fiind ipotetică.

În ceea ce privește numele localității, toponimul de Valcău vine din cuvântul slav „volk” care înseamnă lup.

A doua jumătate a secolului al XIV-lea și apoi a secolului următor a corespuns unei noi etape de evoluție, determinată de căderea Ungariei sub stăpânire otomană și transformarea Transilvaniei în Principat autonom sub suzeranitate turcească.

Spre sfârșitul sec. al XVIII-lea, apar schimbări interesante sub raport confesional, în încercarea de reuniune a bisericilor pe care clerul ortodox și greco-catolic le face. Mai multe parohii formau protopopiate. Protopopiile erau denumite, de obicei, după comuna cea mai importantă dintre cele care îl compuneau. În comitatul Sălaj la 1835 existau 11 protopopiate greco-catolice, printre care se număra și Districtul Valcăului (protopop Ștefan Moldovan, preot paroh în Valcău Unguresc), care cuprindea parohiile; Drighiu, Aleuș, Fizeș, Giumelcics (Plopiș), Husăsău, Iaz, Valcău Românesc, Preoteasa, Cehei, Lazuri, Sub Cetate. Numărul sufletelor din Districtul Valcău era 5334.

În perioada de început, învățământul ca instituție instructiv-educativă era organizat de către biserică, sub forma unor școli confesionale. În Valcău de Jos, școala a fost înființată prin 1860-1861 și a funcționat ca școală românească greco-catolică. Limba de predare era limba română. La început se scria cu litere chirilice, iar după anul 1876 a fost introdus alfabetul latin. Școala confesională a funcționat la început în loc închiriat, iar în 1870 a fost construită din lemn, pe teritoriul bisericesc, având o sală și două chilii pentru învățători și acoperită cu șindrilă. În acest sens este edificatoare scrisoarea comunității greco-catolice din Valcău de Jos, scrisă la 25 iulie 1870 și în care cere Episcopiei Gherlei să le acorde teren pentru ridicarea unei școli confesionale noi, întrucât nu erau de acord cu școala comună maghiară care se plănuia a se realiza.

Școala maghiară s-a înființat în anul 1886 în clădirea închiriată, iar în anul 1902 s-a cumpărat un teren cu bani de la toți locuitorii satului. Această clădire avea o sală și două chilii, zidite din cărămidă și acoperite cu țiglă.

În anii 1902-1903 școala confesională greco-catolică se desființează datorită faptului că în sat s-a construit școala de stat maghiară, copiii români trec toți la această școală. Motivele care au determinat desființarea școlii confesionale au fost că românii erau obligați să susțină material școala maghiară, iar învățământul românesc nu primea nici un sprijin financiar din partea statului maghiar.

Numărul elevilor școlarizați în anul 1900 în Districtul Protopopiatului Valcău era: 1.045 la școala confesională greco-catolică, 367 la școala de repetiție și 83 la școlile comunale.

Numărul populației din comuna Valcău de Jos și satele aferente acestuia era de 1.970 de locuitori în anul 1850, 2.054 în anul 1880, 2.713 locuitori în 1900 și 3.012 în anul 1910, observându-se o creștere continuă în acești ani. După structura etnică, majoritatea populației este de origine română, urmată de cea maghiară, structura care s-a menținut până în prezent, iar după religie predominanți erau greco-catolicii, urmași de reformați, evrei și romano-catolici.

După primul război mondial românii din straturile sociale au experimentat idei noi, de la filozofie la poezie și de la politică la marile afaceri.

Agricultura a rămas baza economiei, continuând să fie ocupația principală a majorității populației și a furnizat grosul exporturilor.

În ceea ce privește structura socială, țărănimea forma majoritatea populației. Clasa muncitoare a continuat să crească pe măsură ce industria și comerțul se extindeau.

Hărțile austriece din a doua jumătate a secolului trecut, între care și cea elaborată în 1883, semnaleză faptul că Depresiunea Șimleului avea suprafețe întinse de păduri. O bună parte a pădurilor a fost tăiată la sfârșitul secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea, atât pentru a face loc terenurilor arabile în zona montană periferică, cât și pentru a valorifica materialul lemnos, în mod special fag și gorun.

Industria era slab reprezentată în județ, fiind încadrată în trei grupe: mare, mică și casnică. În prima grupă erau incluse fabriciile de spirt, cele de cărămidă, țiglă și cherestea, morile cu aburi sau motoare și industria minieră. La Valcău de Jos era prezentă o fabrică de spirt.

În anul 1930, populația comunei Valcău de Jos crește, având un număr de 3.626 de locuitori, preponderenți fiind români, urmași de maghiari, evrei, țigani și slovaci/cehi. Numărul gospodăriilor era de 765.

Din punct de vedere administrativ, în această perioadă, satele aparținătoare comunei, cu excepția satului Sub Cetate care ținea de Șimleu, erau arondate Crasnei.

În anul 1935 datorită crizei economice, localnicii aveau restanțe mari, provenite din neplata impozitelor către stat, județ și drumari, motiv pentru care s-a admis ca în contul acestor datorii să poată presta munci publice la drumurile comunale și județene. S-au construit 4 poduri noi și s-a finalizat construirea bisericii greco-catolice.

Perioada de după al doilea război mondial a fost marcantă, având consecințe majore asupra comunei. În această perioadă au fost naționalizarea, colectivizarea, iar în anii '60 electrificarea.

Ca fenomen social-politic s-a înregistrat emigrarea evreilor din comună în Israel. La plecare, aceștia și-au vândut proprietățile atât la țărani săraci cât și la cei mijlocași. Vânzarea terenurilor nu a fost bine văzută de autoritățile comuniste, fiind ofensatoare liniei de partid trasate, motiv pentru care constituirea gospodăriei agricole în comuna Valcău de Jos a fost îngreunată.

În anul 1959, în comună se înființează Intovărășirea agricolă „9 mai”. Aceasta era constituită din 17 familii din sat, cu o suprafață infimă de 20 ha. În anul 1962 se încheie procesul de colectivizare a agriculturii, fiind înființată „Cooperativa Agricolă de Producție-CAP”, în care au intrat forțat 800 de familii.

Populația comunei la 1 iulie 1970 era de 4.310 locuitori, din care 2.067 bărbați și 2.243 femei.

Activitatea industrială se desfășoară în următoarele unități: o exploatare forestieră, 6 mori de apă și 10 cazane de fabricat țuica. Serviciile prestate populației sunt asigurate de cinci unități cooperatiste, un atelier de cizmărie, un atelier de tâmplărie, unul de fierărie și două de tinichigerie.

În comuna Valcău de Jos, în anul 1970, lucrau 148 de salariați și doi meșteșugari necooperativizați (un croitor și un zidar).

Rețeaua comercială a cooperativei de consum era formată dintr-un magazin alimentar, 5 magazine sătești, 1 magazin universal, 1 magazin mixt și 1 bufet.

În comună funcționau 4 grădinițe și 5 școli generale, iar în anul 1970 erau 162 copii în grădinițe și 829 de elevi în școlile generale. Activitatea didactică era asigurată de 44 profesori și învățători.

Pentru ocrotirea sănătății populației, în comună exista o circumscripție medicală, deservită de un medic și opt cadre cu pregătire medie și elementară. Cel mai apropiat spital se afla la Șimleu Silvaniei. În urma electrificării satelor comunei din anii șaizeci, ponderea gospodăriilor consumatoare de energie electrică este în proporție de: 48% Valcău de Jos, 40% Lazuri, 5% Preoteasa, 9,7% Sub Cetate, 13% Valcău de Sus.

În anul 1979 populația comunei era de 3.908 locuitori din care 1.998 femei și 1.910 bărbați.

La recensământul din 1992, se constată un regres al populației față de anul 1979. În perioada 1992 populația comunei Valcău de Jos era de 3.599. Situația confesională se prezenta în felul următor: ortodocși, greco-catolici, reformați, romano-catolici, bapțiști, penticostali.

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Valcău de Jos se ridică la 2.851 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 3.302 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (80,01%). Principalele minorități sunt cele de romi (14,7%) și maghiari (2,88%). Pentru 2,31 % din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (83,44%), dar există și minorități de bapțiști (6,94%), greco-catolici (2,77%), reformați (2,42%) și penticostali (1,89%). Pentru 2,31 % din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

CETATEA VALCĂU

Cetatea Valcău se află pe dealul numit Plai, la poalele Munților Plopiș, nu departe de satul Sub Cetate din comuna Valcău de Jos. Cetatea a fost

construită cu scopul de a apăra regiunea sud - vestică dinspre direcția Nușfalău - Zăuan - Ip. Edificarea ei a fost favorizată de existența posibilității de construire pe vârful dealului Plai, care este mărginit în partea de est de albia râului Barcău. În secolul al XV-lea, cetatea Valcău stăpânea întreaga regiune sudică a comitatului Crasna și apăra această zonă de potențiali dușmani. Făcea parte din comitatul Crasna deși în anul 1340 un document pomenește de un comitat al Valcăului. (Stefan Pascu - „Voievodatul Transilvaniei”, Cluj, 1971, p.212)

Se pare că a fost construită în a doua jumătate a secolului al XIII-lea, după marea invazie tătară din 1241, jucând un rol important și în luptele interne dintre nobilii feudali în urma cărora intră în posesia familiei Banffy.

În 1319 documentele atestă un „Castrum Volko”. Domeniul cetății era format din 22 sate, majoritatea românești, fapt consemnat într-un document din 1342, unde apar „iobagiones hungari et olaci de Walkou”, supuși unui stăpân al cetății menționat încă din 1341- „castellanus de Valko”. Începând din 1481, localitatea primește în mod frecvent denumirea de Valcău Unguresc - Walko - Ungarica; 1500-Magyarwalko; 1854 - Magyar-Valko, Valcău. (Coriolan Suciuc - „Dicționar istoric al localităților din Transilvania”).

Cetatea Valcăului este atestată de mai multe documente. Primul document care o amintește datează din 21 iunie 1319 și este scrisoarea de dănie a regelui Ungariei, Carol Robert de Anjou către Dezideriu de Elewanth, castelan al cetății Bologa, căruia îi răsplătește serviciile aduse. În contextul documentului, atestarea este următoarea: ..."Dar după o bună bucată de vreme, scăpând din robia lor cu ajutorul nostru, n-a încetat cu puteri recâștigate, de a bate cetatea zisului Bekch numită Valcău (Valko), a pomenitului Ștefan, numită Derguech, (cei doi) necredincioși ai noștri, până ce luând cu ajutorul lui Dumnezeu aceste cetăți, ni le-a dat pe seama măriei noastre". La începutul existenței sale, cetatea a fost, probabil, o cetate nobiliară, deoarece prima atestare documentară arată că primul ei proprietar cunoscut a fost Bekch, fiul lui Iacob Kopasz, fost palatin al Ungariei. Dezideriu de Elewanth, amintit mai sus, a atacat "cetatea zisului Bekch", răzvrătit împotriva lui Carol Robert, pe care o cucerește și pe care o dăruiește regelui.

Seria documentelor care atestă proprietarii domeniului cetății Valcău continuă în anii 1573, 1589, 1646, 1676, în ultimul an amintindu-ne și despre un iobag al cetății.

În privința stilului de construcție și a arhitecturii cetății Valcău, se pot face precizări doar prin studierea ruinelor, care s-au degradat în continuu din secolul al XVII - lea până astăzi.

Meșterii constructori ai cetății nu se cunosc, nefiind menționați în nici un document. Pe ruinele rămase nu s-au găsit inscripții și nici picturi. Se pare că cetatea a avut o formă trapezoidală. La începutul secolului XX, Dr. Petri Mor consemna în Szilagy Vermegeye monographiaja (Monografia comitatului Sălaj) că pe vârful dealului se văd în împrejur șanțuri, la circa 300 m, ca și ruinele

zidului din incintă. Tot aici au fost descoperite ruinele unei pivnițe. Donjonul din care se mai păstrează doar fragmente se încadrează stilistic, prin baza lui pătrată, unei arii foarte comune arhitecturii militare transilvane, încadrată cronologic în secolele XIII - XIV.

Astăzi, după mai bine de un secol de la constatările de mai sus, pe lângă câteva fragmente din vechiul zid, se mai păstrează în partea sudică o mică porțiune din zidul castelului propriu zis și două fragmente din bastioanele patrulater în partea de nord - est și în partea de vest. Incinta are o formă de patrulater neregulat, cu turnuri pătrate la colțuri. Astăzi, se mai păstrează ruine din două turnuri. Piatra folosită la construcție a fost luată din dealul pe care s-a ridicat cetatea, iar pentru zidit s-a folosit mortarul din var.

În concluzie reiese, clar rolul strategic pe care l-a avut această cetate militară, ridicată cândva la sfârșitul secolului al XIII-lea sau la începutul secolului al XIV - lea și de atunci a suferit o degradare continuă, motiv pentru care sunt necesare lucrări de protejare a zidurilor.

În scopul studierii cetății sub aspect arhitectonic și istoric, sunt necesare săpături arheologice sistematice, pe o perioadă îndelungată, urmate de lucrări de conservare și de restaurare a acestui monument istoric.

2.2 Elemente ale cadrului natural

2.2.1 Relieful și alți factori legați de potențialul zonei

Teritoriul comunei Valcău de Jos dispune de diferite forme de relief, cum ar fi: câmpie, deal și zona piemontană.

Rețeaua hidrografică este reprezentată de râul Barcău, care-și culege apele din Munții Plopișului, având obârșia într-o regiune carstică (ponorul Negrenilor) situată pe versantul sud-vestic al acestuia.

Barcăul străbate satele: Preoteasa, Sub Cetate, Valcău de Sus, Valcău de Jos, după care din satul Boghiș se îndreaptă spre partea de vest a județului Sălaj. Nivelul maxim înregistrat pe Barcău (la Nușfalău) a fost în mai 1970 de 505 cm, valoare cu aproape de două ori mai mare decât media nivelelor maxime înregistrate pe acest râu (267 cm).

Dealurile Bănișorului, situate între valea Barcăului în vest și a Crasnei în est, prezintă interfluvii prelungi, acoperite în partea lor superioară de petice de păduri, fiind despărțite de văi largi, cu lunci bine dezvoltate. Altitudinile maxime înregistrate trec în general de 350 m (384 m la est de Valcău de Jos, 376 m în Dealul Nou la NE de Boghiș și 309 m în Dealul Ciceiu Mare la NE de Nușfalău).

Munții Plopișului, constituie o culme cristalină cu o largă desfășurare, astfel că în unele porțiuni ei depășesc lățimea de 15 km. Deși, sunt străbătuți de o rețea hidrografică destul de densă, Munții Plopișului prezintă suprafețe relativ plane și întinse de unde și denumirea de Munții Șes. Interfluviul

principal prezintă înălțimi ce se mențin la 600-700 m, cu excepția bazinului Văii Mici unde altitudinile coboară sub această valoare, ajungând la 300-400 m. Către zona depresionară a Șimleului se constată o diminuare a altitudinilor până la 400-500 m în bazinul Barcăului din sectorul Tușa-Preoteasa. Înălțimile depășesc 800 m în bazinul superior al Barcăului: 800 m în Vârful Ponorul, 882 m în Merișorul și 777 m în vârful Oșoiu, din bazinul văii Iazului.

Piemontul Osteana constituie zona de legătură dintre Munții Plopișului și cei ai Meseșului. Ca aspect regiunea se prezintă destul de uniformă, fără prea mari denivelări. De aici își au izvoarele Valea Ștei (afluent al Barcăului) și Valea Secătura (afluent al Crasnei).

Pădurile reprezintă un procent destul de mare din suprafața comunei Valcău de Jos.

2.2.2 Structura geologică

Comuna Valcău de Jos este așezată la contactul celor două apofize nordice ale Munților Apuseni: Munți Meseș și Munții Plopiș.

În piemontul Osteana, pe versantul estic al Munților Plopișului, în nord-vestul Măgurii Șimleului, au fost indentificate depozite ce sunt legate de transgresiunea de la începutul Sarmatianului. În imediata apropiere a țărmului, peste rocile fundamentului s-au depus calcare lumoselice și otolitice, în timp ce la gurile râurilor și la o oarecare adâncime în larg se dezvoltă un facies detritic, mai puțin fosilifer, alcătuit din pietrișuri, nisipuri și marme.

În partea sudică a Bazinului Șimleului (care cuprinde și arealul comunei Valcău de Jos) se semnalează roci eruptive de tip Vlădeasa, care trec către nord, în depozite deltaice. Ele confirmă că și în Sarmatian râurile ce-și aveau izvoarele în partea nordică a Munților Apuseni aveau legătura cu zona depresionară situată la nord de aceștia.

Cea mai mare parte a rocilor sunt de vârstă poliocenă. Grosimea lor apreciabilă arată că la sfârșitul Terțiarului, blocurile ce alcătuiesc fundamentul erau într-o continuă, dar lentă scufundare.

Orizontul superior al Pontianului este alcătuit dintr-o alternanță de nisipuri și pietrișuri torențiale cu grosimi de peste 100 m, în timp ce către nordul bazinului Șimleu, depozitele sunt tot mai fine.

Conform Studiu Geotehnic elaborat de catre S.C. Proiect - Construct Regiunea Transilvania S.R.L. avem:

1. Prezentare generală

Prezentul Studiu Geotehnic a fost întocmit la comanda Primăriei Valcău de Jos și cuprinde informații geologice, geomorfologice, seismice, climatice, hidrografice, geotehnice etc. specifice perimetrului comunei Valcău de Jos.

Studiul a fost întocmit pe baza observațiilor directe din teren și a studiilor geotehnice executate în zona de-a lungul timpului, pentru obiective din comună, și încearcă să evidențieze problemele terenurilor aflate în intravilan, dar și a celor extravilane, legate în general de fenomenele fizico-geologice active ce s-ar putea manifesta în zonă, a prezenței zonelor cu exces de umiditate sau inundabile etc.

În general perimetrul comunei prezintă terenuri orizontale, local cu pante line sau medii, dar stabile (nu s-au manifestat alunecări de teren).

Există și zone cu exces de umiditate sau vâlcele cu caracter nepermanent, pe care se pot produce eroziuni în maluri sau inundații cu caracter limitat (pe suprafețe restrânse, în zone adiacente, de luncă). Acestea se produc în general în zone neconstruite, foarte rar afectează construcțiile existente și nu limitează în mod considerabil perimetrul constructibil.

Studiul nu își propune, la aceasta fază, să recomande măsurile constructive necesare reducerii excesului de umiditate. Studiul doar identifică zonele cu probleme, urmând ca pentru întocmirea hărților de risc natural la inundații (pentru alunecare nu este cazul) să se execute studii detaliate, cu date concrete privind debitele, calculele hidraulice etc. și care să prezinte soluțiile necesare (conform HGR 447/ 10.04.2003).

Studiu geotehnic a fost întocmit în concordanță cu prescripțiile de proiectare și legislația în vigoare la data întocmirii acestuia și anume:

- **STAS 1243/88** – Clasificarea și identificarea pământurilor
- **STAS 6054/77** – Adâncimea maximă de îngheț
- **STAS 3300/1-85** – Principii generale de calcul
- **STAS 3300/2-85** – Calculul terenului de fundare în cazul fundării directe
- **Normativ TS 1994** – Normativ privind clasificarea pământurilor și a rocilor după natura lor, după proprietățile coezive și modul de comportare la săpat
- **P 100/1-2013** – Cod de proiectare seismică – prevederi de proiectare pentru clădiri
- **NP 082/2004** – Bazele proiectării și acțiunii asupra construcțiilor – acțiunea vântului
- **CR 1-1-3 – 2005** – Cod de proiectare. Evaluarea acțiunii zăpezii asupra construcțiilor
- **HGR 447/10.04.2003** – Norme metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren și inundații
- **NP 074/2002** – Normativ privind principiile, exigențele și metodele cercetării geotehnice a terenului de fundare
- **GT 035/2002** – Ghid privind modul de întocmire și verificare a documentațiilor geotehnice pentru construcții.

Scopul lucrării:

Studiul furnizează date pentru următoarele probleme:

- stabilirea structurii și naturii terenului (din punct de vedere litologic);
- stabilirea condițiilor hidrologice,
- stabilirea nivelului hidrostatic în zonă;
- stabilirea naturii litologice a pământului de fundație;
- precizarea zonelor cu probleme din punct de vedere al excesului de umiditate, portanței scăzute ;

2. Descrierea amplasamentului

Comuna Valcău de Jos aparține din punct de vedere administrativ de județul Sălaj. Este situată în partea de sud - vest a județului, la contactul Depresiunii Șimleu cu Munții Plopișului în bazinul hidrografic al Barcăului, la o distanță de 50 km de municipiul Zalău și la 20 km de orașul Șimleu Silvaniei cel mai apropiat oraș. Din punct de vedere al teritoriului comuna Valcău de Jos este o comună mijlocie având o suprafață de 63,23 km² și are 3307 locuitori.

3. Date geologice și geomorfologice

Comuna Valcău de Jos este așezată la contactul celor două apofize nordice ale Munților Apuseni: Munții Meseș și Munții Plopiș. În piemontul Osteana, pe versantul estic - al Munților Plopișului, în nord-vestul Măgurii Șimleului, au fost identificate depozite ce sunt legate de transgresiunea de la începutul Sarmatianului. În imediata apropiere a țărmului, rocile fundamentului s-au depus calcare lumoselice și oolitice, în timp ce la gurile râurilor și la o oarecare adâncime în larg se dezvoltă un facies detritic, mai puțin fosilifer, alcătuit din pietrișuri, nișipuri și marne. În partea sudică a Bazinului Șimleului (care cuprinde și arealul comunei Valcău de Jos) se semnalează roci eruptive de tip Vlădeasa, care trec către nord, în depozite deltaice. Ele confirmă că și în Sarmatian râurile ce-și aveau izvoarele în partea nordică a Munților Apuseni aveau legătură cu zona depresionară situată la nord de aceștia.

Cea mai mare parte a rocilor sunt de vârstă poliocenă. Grosimea lor apreciabilă arată că la sfârșitul Terțiarului, blocurile ce alcătuiesc fundamentul erau antrenate într-o continuă, dar lentă scufundare.

Orizontul superior al Pontianului este alcătuit dintr-o alternanță de nisipuri și pietrișuri torențiale cu groșimi de peste 100 m, în timp ce către nordul bazinului Șimleu, depozitele sunt tot mai fine.

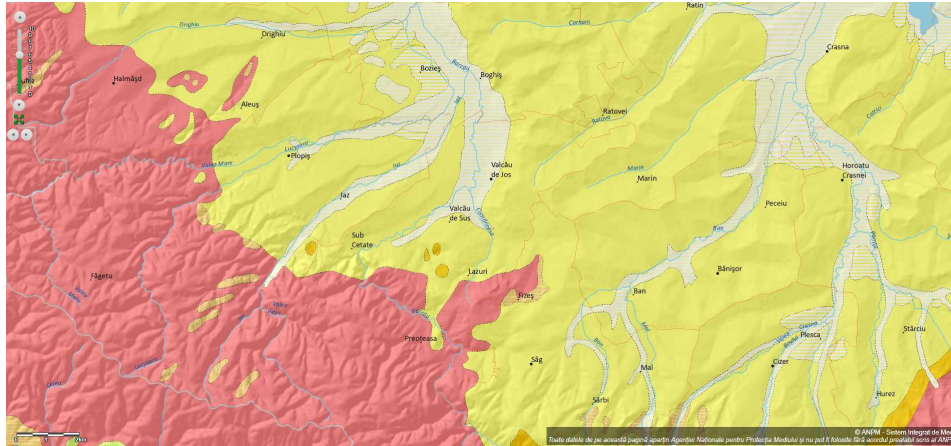

Fig 1. Harta geologica conform Agentiei Nationale pentru Protectia Mediului (ANPM)

4. Consideratii hidrografice și hidrogeologice

Este reprezentată de râul Barcău care-și culege apele din Munții Plopișului, având la Tusa la Iz buc un loc de pornire.

Lunca Barcăului se dezvoltă începând de la Sub Cetate, în amonte de această localitate. Lunca este reprezentată de pe câțiva zeci de metri de o parte și de alta a râului Barcău. Barcăul străbate satele: Preoteasa, Sub Cetate, Valcău de Sus și Valcău de Jos, sate aparținătoare comunei Valcău de Jos după care se îndreaptă spre partea de vest a județului Sălaj.

5. Date seismice

Potențialul seismic al regiunii este cel corespunzător zonei seismice de calcul F caracterizată printr-o valoare a perioadei de colț de $T_c = 0.7$ secunde și o valoare de vârf a accelerației terenului pentru cutremure având $IMR=225$ ani de $a_g = 0,10$ g (Fig. 2) potrivit normativului **P100/1-2013**.

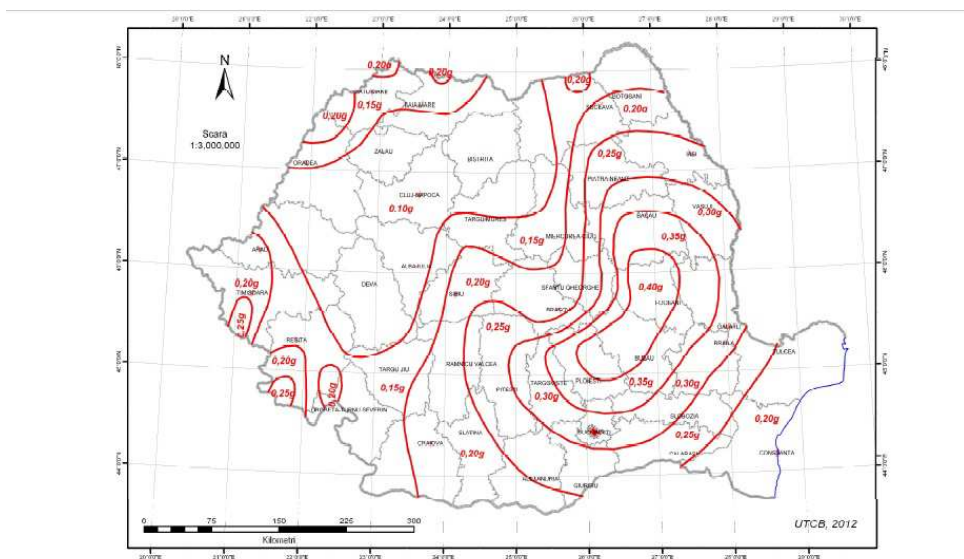

Fig. 2 Romania – Zonarea valorilor de varf ale accelerației terenului pentru proiectare a_g IMR=225 ani și 20% probabilitate de depășire cu 50 de ani

6. Date climatice

Comuna Valcău de Jos se situează în partea de N-V a țării noastre, ceea ce face ca ea să se găsească sub influența maselor de aer oceanice, care determină un climat de tip continental moderat.

Temperatura medie anuală este de 8,5 °C, valoare înregistrată la stația meteorologică Nușfalău, care se consideră a fi valabilă și pentru Valcău de Jos, deoarece această stație este amplasată la o distanță de 9 km. Temperaturile medii lunare sunt caracteristice zonelor temperat - continentale, caracterizate prin: temperaturi scăzute (sub 10°C) în sezonul rece, creșteri accentuate în timpul primăverii, valori medii lunare ridicate în sezonul cald, urmate de o scădere bruscă a temperaturilor medii lunare în timpul toamnei.

Pătrunderea aerului rece și influențele locale fac ca temperatura să fie scăzută pe tot parcursul sezonului rece, valoarea medie a lunii ianuarie fiind de - 3°C. Iarna are loc încălziri temporare datorită pătrunderii aerului cald dinspre S -V continentului, ceea ce duce la creșteri pronunțate ale temperaturii. Cele mai ridicate temperaturi medii lunare sunt înregistrate în lunile iunie, iulie și august, datorate radiației solare mai intense decât în lunile precedente. Luna cu valorile termice cele mai ridicate este în iulie de 18°C (media multianuală).

Valorile cele mari ale umidității relative sunt înregistrate în sezonul rece, iar cele mai mici în sezonul cald. Influențele vestice, mai pronunțate la sfârșitul toamnei, duc la o creștere a saturației aerului în vapori de apă. Valoarea maximă a nebulozității medii lunare s-a înregistrat în lunile ianuarie și decembrie (7), iar valoarea minimă s-a înregistrat în cursul lunii august (4,5 - 5). Durata de strălucire a soarelui în Valcău se cifrează anual la 80 - 90 zile senine.

Media anuală a precipitațiilor în arealul Valcăului este de 740,4 mm. Luna cu cea mai mare cantitate medie multianuală de precipitații este iunie (120 mm). Luna cu cea mai mică cantitate multianuală de precipitații este martie (28 mm). Iarna, predomină precipitațiile de natură frontală, cele locale fiind foarte reduse, ca urmare a faptului că din norii stratiformi dezvoltăți în cadrul inversiunilor de temperatură nu cad decât ninsori sau burnițe slabe. Primăvara, intensificarea convecției termice și a activității ciclonale este însoțită de precipitații mai bogate decât iarna. Vara este anotimpul cu cele mai abundente precipitații, iar la începutul toamnei se constată scăderea pronunțată a acestora.

Albedoul ridicat al stratului de zăpadă are repercusiuni asupra aerului, ducând la răcirea lui. La Valcău prima ninsoare este semnalată în a doua

jumătate a lunii octombrie, iar stratul de zăpadă se formează de obicei în luna decembrie.

Numărul zilelor cu ninsoare variază între 20 - 25 pe an. Numărul anual de zile cu strat de zăpadă variază între 60 - 80 pe an. Grosimea stratului de zăpadă este în general mică, (15 - 20 cm) dar poate atinge și 30 - 40 cm.

Din prelucrarea datelor de observație de la stația meteorologică de la Nușfalău se constată că în arealul comunei Valcău de Jos frecvența anuală cea mai mare o prezintă vânturile dinspre S - E. Furtuni foarte puternice nu se semnalează pe teritoriul comunei, aceasta fiind adăpostită de culmile Plopiș și Meseș.

Comuna Valcău de Jos se află într-o zonă temperat - continentală moderată, caracterizată prin temperaturi medii anuale de 8,5°C, ierni blânde și veri nu prea călduroase, precipitații relativ bogate, toate acestea pe fondul condițiilor locale de relief care impun și unele mici diferențe microclimatice.

Conform normativului **SR 174-1** privind la zona climatică a teritoriului României, zona studiată se încadrează în tipul climateric II, având un indice $I_m \approx 20$. (Fig. 3)

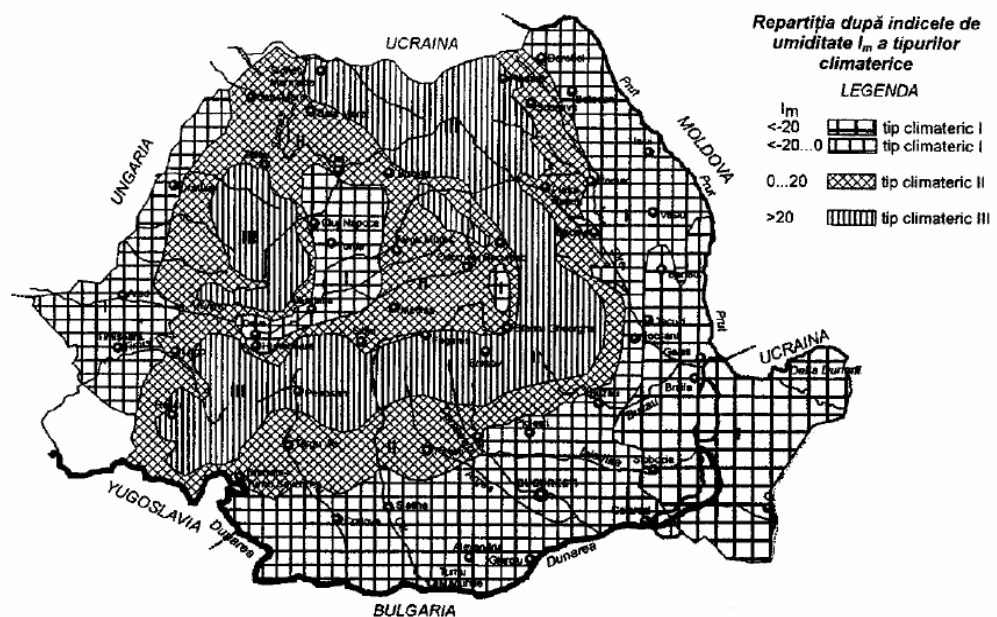

Fig. 3 – Harta cu repartiția tipurilor climaterice pe teritoriul României

Adâncimea zonei de îngheț

Clima de tip continental moderat a zonei impune, conform **STAS 6054/77**, coborârea tălpii fundației sub adâncimea maximă de îngheț. Pentru amplasamentul studiat această este de **0,80 ÷ 0,90 m**.

7. Date Geotehnice

Cercetarea s-a efectuat prin observații directe asupra terenului (sondaje geotehnice de mica adancime conform **SR EN ISO 14688-2/2005**, **SR EN**

1997-2/2007, STAS 1242/3-87, STAS 1242/4-85) și prin analiza informației geotehnice cunoscută în zonă din cercetări anterioare.

Sondajele s-au executat prin foraj $\Phi 2 \frac{1}{2}$ " (63,5 mm) cu recuperare continuă pentru prelevarea probelor de foraj, cu recuperare până la adâncimea de 2,00 – 5,00 m fata de cota 0. Din lucrările efectuate s-au prelevat probe pentru studiu.

Stratificațiile identificate în sondaje sunt următoarele:

Valcău de Jos – S_p 1(sup.propusa) – S = cca.3,53 ha.

S_g 01

±0,00 ÷ 0,15 m - sol vegetal;

-0,15 ÷ 0,80 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu pietriș de culoare maroniu cu galbui, plastic consistent;

- 0,80 ÷ 1,60 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu pietriș de culoare maroniu-galbui și intercalații ruginii;

- 1,60 ÷ 4,00 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu închis cu gălbui și concrețiuni de CaCO₃ și intercalații ruginii cu gri;

S_p 2(sup.propusa) – S = cca.1,63 ha (teren agricol și pășune)

S_g 02

±0,00 ÷ 0,10 m - sol vegetal;

-0,10 ÷ 0,70 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă cu rar pietriș de culoare maroniu cu gălbui, plastic consistent;

- 0,70 ÷ 2,20 m – argilă prăfoasă cu pietriș de culoare maroniu închis cu intercalații gălbui și ruginii, plastic consistent/vârtoasă;

- 2,20 ÷ 5,00 m – argilă prăfoasă cu pietriș de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii și gri, plastic consistent/vârtoasă;

S_p 3(sup.propusa) – S = cca.1,48 ha (teren agricol)

S_g 03

±0,00 ÷ 0,10 m - sol vegetal;

-0,10 ÷ 1,70 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă cu conținut de humus de culoare cafeniu brun, plastic consistent;

- 1,70 ÷ 4,50 m – argilă prăfoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu închis cu intercalații gălbui și ruginii și concrețiuni de Ca CO₃, plastic consistent/vârtoasă;

S_p 4 (sup.propusa) – S = cca.0,35 ha (teren agricol)

S_g 04

±0,00 ÷ 0,30 m - sol vegetal;

-0,10 ÷ 0,80 m – argilă prafoasă cu conținut de humus de culoare brun cafeniu;

- 0,80 ÷ 2,50 m – argilă prafoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii și gri, plastic consistent;

S_p 5(sup.propusa) – S = cca.0,63 ha (teren agricol)

S_g 05

±0,00 ÷ 0,30 m – praf argilos nisipos de culoare galbui în amestec cu sol vegetal;

-0,30 ÷ 1,20 m – argilă prafoasă de culoare maroniu galbui cu benzi argilo feruginoase, rar pietris, plastic consistent;

- 1,20 ÷ 2,50 m – argilă prafoasă de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii și gri, plastic consistent/vârtoasă;

S_p 6(sup.propusă) – S = cca.0,46 ha (teren agricol)

S_g 06

±0,00 ÷ 0,30 m – praf argilos nisipos de culoare gălbui în amestec cu piatră spartă (superficială) de culoare gălbuie;

-0,30 ÷ 1,50 m – argilă prafoasă de culoare maroniu gălbui cu benzi argilo feruginoase, rar pietriș plastic consistent;

- 1,50 ÷ 3,00 m – argilă prafoasă de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii plastic consistent/vârtoasă;

S_p 7 – S_p 8 (sup.propusa) – S = cca.4,22 ha (teren arabil)

S_g 07

±0,00 ÷ 0,20 m - sol vegetal;

-0,20 ÷ 0,80 m – argilă prafoasă slab nisipoasă cu rar pietriș de culoare maroniu deschis cu gălbui și intercalații, plastic consistent;

- 0,80 ÷ 2,20 m – argilă prafoasă cu pietriș de culoare maroniu închis cu intercalații gălbui și ruginii, plastic consistent/vârtoasă;

- 2,20 ÷ 5,00 m – argilă prafoasă cu pietriș de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii și gri, plastic consistent/vârtoasă;

S_p 8**S_g 08**

±0,00 ÷ 0,20 m - sol vegetal;

-0,20 ÷ 0,80 m – argilă prafoasă slab nisipoasă cu rar pietriș de culoare maroniu deschis cu gălbui și intercalații, plastic consistent;

- 0,80 ÷ 2,20 m – argilă prafoasă cu pietriș de culoare maroniu închis cu intercalații gălbui și ruginii, plastic consistent/vârtoasă;

- 2,20 ÷ 5,00 m – argilă prăfoasă cu pietriș de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii și gri, plastic consistent/vârtoasă;

Localitatea Valcău de Sus

S_p 9 -(sup.propusă) – S = cca.2,95 ha (teren agricol și livada)

S_g 09

- ±0,00 ÷ 0,50 m – sol vegetal cu rădăcini;
- 0,50 ÷ 1,60 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă cu fragmente de pietriș plastic de culoare brun-maroniu și gălbui cu intercalații ruginii, plastic consistent;
- 1,60 ÷ 4,00 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă cu pietriș de culoare maroniu închis cu gălbui și gri conținut de CaCO₃ plastic vârtoasă;

S_p 10(sup.propusă) – S = cca.0,96 ha (pasune)

S_g 10

- ±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;
- 0,10 ÷ 0,80 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă cu rar pietriș plastic de culoare maroniu-gălbui, plastic consistent;
- 0,80 ÷ 2,10 m – argilă prăfoasă de culoare maroniu închis- gălbui și ruginii,
- 2,10 ÷ 5,00 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă de culoare maroniu închis cu benzi argiliferuginoase și gri închis cu conținut de CaCO₃, plastic vârtoasă;

S_p 11 + S_p12 (sup. propusă) – S = cca.5,53 ha

S_p 11 - teren arabil

S_g 11

- ±0,00 ÷ 0,20 m – sol vegetal;
- 0,20 ÷ 1,60 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu rar fragmente de pietriș de culoare maroniu cu brun și galbui ,plastic consistent;
- 0,80 ÷ 2,10 m – argilă prăfoasă de culoare maroniu închis- galbui și ruginii, plastic consistent;
- 2,10 ÷ 5,00 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă de culoare maroniu închis cu benzi argiliferuginoase și gri închis cu conținut de CaCO₃, plastic vârtoasă;

S_p 12 - (pășune)

S_g 12

±0,00 ÷ 0,40 m – sol vegetal în amestec cu praf argilos-nisipos de culoare maroniu-gălbui albicios;

- 0,40 ÷ 1,80 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu rar fragmente de pietriș de culoare maroniu cu brun și gălbui, plastic consistent;

- 1,80 ÷ 4,00 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii și conținut de Ca CO₃, plastic consistent;

S_p 13 (teren agricol) – Suprafață totală S=5,1 ha

S_g 13

±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;

- 0,10 ÷ 1,70 m – argila prafoasa nișipoasa cu rar pietris de culoare maroniu cu brun deschis și galbui, plastic consistent;

- 0,70 ÷ 4,00 m – argilă prăfoasă nisipoasă de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii și conținut de CaCO₃, plastic consistent/vârtoasă;

S_g 13 bis

±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;

- 0,10 ÷ 2,10 m – argilă prafoasă nisipoasa de culoare maroniu cu gălbui,benzi argiloferuginoase și brune, plastic consistent;

- 2,10 ÷ 4,00 m – argila prăfoasă nisipoasă de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii și gri, conținut de CaCO₃, plastic vârtoasă;

S_g 14

±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;

- 0,10 ÷ 0,30 m – praf argilos nișipos;

- 0,30 ÷ 2,20 m – argila prafoasă nisipoasă cu rar fragmente de pietrisde culoare maroniu - gălbui și intercalatii ruginii, plastic consistent;

- 2,20 ÷ 4,00 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă de culoare maroniu închis cu benzi argiloferuginoase și gri deschis

S_p 15 (sup.propusă) – S = cca.3,20 (teren agricol)

S_g = 15

±0,00 ÷ 0,15 m – sol vegetal;

- 0,15 ÷ 0,30 m – praf argilos nisipos cu fragmente de pietriș de culoare maroniu-galbui și intercalații ruginii, plastic consistent;

- 0,30 ÷ 2,50 m – argilă prafoasa nisipoasa cu rar fragmente de pietrișde culoare maroniu - gălbui și intercalații ruginii, plastic consistent;

- 2,50 ÷ 4,00 m – argilă prafoasă slab nisipoasă de culoare maroniu închis cu benzi argiliferuginoase și gri deschis cu conținut de CaCO₃, plastic consistent/vârtoasă;

S_P 16 (sup.propusă) – S = cca.0,76 (teren agricol)

S_g 16

- ±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;
- 0,10 ÷ 2,70 m – argilă prafoasă, slab nisipoasă de culoare cafeniu gălbui, plastic consistent;
- 2,70 ÷ 4,00 m – argilă prafoasă slab nisipoasă de culoare cafeniu cu gălbui închis cu intercalații ruginii și gri, plastic consistent/vârtoasă;

Localitatea Sub Cetate

S_P 1 (sup. propusă) – S_{total} cca. =13,81 h (zona ruine cetate)

S_g 01

- ±0,00 ÷ 0,40 m – sol vegetal cu rădăcini și pietris, pământ argilos cu humus, culoarea brun și cafeniu închis;
- 0,40 ÷ 1,30 m – pietriș și bolovăniș în matrice argiloasă (umidit. crescută) de culoare maroniu deschis și brun;
- 1,30 ÷ 3,00 m – bolovăniș și pietris cu interspații umlute cu argilă prafoasă nisipoasă de culoare maroniu închis cu alternanțe de ruginiu și brun;

S_{P1.1}=cca. 0,376 ha (pășune)

S_g 1.1

- ±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;
- 0,10 ÷ 0,80 m – argilă prafoasă, slab nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu-gălbui și brun, plastic consistent;
- 0,80 ÷ 1,70 m – argilă prafoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu închis conținut CaCO₃, intercalații ruginii și gri, plastic consistent;
- 1,70 ÷ 4,00 m – argilă prafoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu-închis cu gri, plastic vârtoasă;

S_{P1.2}= cca. 0,138 ha (livadă)

S_g 02

- ±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;

- 0,10 ÷ 0,80 m – argilă prăfoasă, slab nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu gălbui și brun, plastic consistent;
- 0,80 ÷ 1,70 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu închis conținut CaCO_3 , intercalații ruginii și gri, plastic consistent;
- 1,70 ÷ 4,00 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu închis cu gri, plastic vâtoasă;

S_{P1.3}= cca. 0,734 ha

S_g 03

- ±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;
- 0,10 ÷ 1,20 m – argilă prăfoasă de culoare maroniu-gălbui cu intercalații ruginii și brun, plastic consistent;
- 1,20 ÷ 2,50 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă cu fragmente de pietriș, de culoare maroniu închis cu gălbui și ruginiu cu brun, conținut de CaCO_3 , plastic consistent;
- 2,50 ÷ 4,00 m - argilă prăfoasă nisipoasă de culoare cafeniu închis cu alternanțe de gri, fragmente de pietriș, plastic vâtoasă;

S_g 04

- ±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;
- 0,10 ÷ 1,20 m – argilă prăfoasă de culoare maroniu-gălbui cu intercalații ruginii și brun, plastic consistent;
- 1,20 ÷ 2,50 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă cu fragmente de pietriș, de culoare maroniu închis cu gălbui și ruginiu cu brun, conținut de CaCO_3 , plastic consistent;
- 2,50 ÷ 4,00 m - argilă prăfoasă nisipoasă de culoare cafeniu închis cu alternanțe de gri, fragmente de pietriș, plastic vâtoasă;

S_P 2= cca.2,462 ha (**S_p 2.1**=0,148 ha; **S_P 2.2** =0,0417 ha; **S_p 2.3**=2,27 ha;)

S_g 05

- ±0,00 ÷ 0,20 m – sol vegetal;
- 0,20 ÷ 1,20 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu deschis cu gălbui, plastic consistent;
- 1,20 ÷ 2,20 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș, de culoare maroniu închis și alternanțe de ruginiu, conținut de CaCO_3 , plastic consistent;
- 2,20 ÷ 4,00 m - argilă prăfoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu închis cu alternanțe de ruginiu și gri, plastic vâtoasă;

$S_p 3 = 0,907 + 0,420 + 0,244 = 1,572$ ha;

S_g 06

±0,00 ÷ 0,40 m – sol vegetal;

- 0,40 ÷ 1,30 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă de culoare maroniu galbui, plastic consistent;
- 1,30 ÷ 2,50 m – argilă prăfoasă nisipoasă de culoare maroniu închis și intercalații ruginii brun cu gri, conținut de CaCO₃, plastic consistent;
- 2,50 ÷ 4,00 m - argilă prăfoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu cu intercalații ruginii și gri, conținut de CaCO₃, plastic vârtoasă;

$S_p 3 = 0,907$ ha

S_g 07

±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;

- 0,10 ÷ 1,40 m – argilă prăfoasă de culoare maroniu – gălbui cu brun și intercalații ruginii, plastic consistent;
- 1,40 ÷ 2,40 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu rar pietriș de culoare maroniu închis cu benzi argiliferuginoase brun cu gri, plastic consistent;
- 2,40 ÷ 4,00 m - argilă prăfoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu închis cu gri și brun, conținut de CaCO₃, plastic consistent/ vârtoasă;

$S_p 3.1 = 0,183 + 0,549 =$ cca 0,732 ha;

S_g 08

±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;

- 0,10 ÷ 1,20 m – argilă prăfoasă slab nisipoasă de culoare maroniu – galbui, plastic consistent;
- 1,20 ÷ 2,20 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu rar pietriș de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii și gri cu conținut CaCO₃, plastic consistent/vârtoasă;
- 2,20 ÷ 4,00 m - argilă prăfoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu închis cu intercalații ruginii și conținut de CaCO₃, plastic consistent/ vârtoasă;

$S_p 4 = 0,27$ ha;

S_g 09

±0,00 ÷ 0,10 m – sol vegetal;

- 0,10 ÷ 1,20 m – argilă prăfoasă cu rar fragmente de pietriș de culoare maroniu – gălbui, plastic consistent;
- 1,20 ÷ 2,30 m – argilă prăfoasă nisipoasă cu rar pietriș de culoare maroniu închis cu benzi argilo feruginoase, plastic consistent;

- 2,30 ÷ 4,00 m - argilă prăfoasă nisipoasă cu fragmente de pietriș de culoare maroniu închis cu brun și gri, conținut de CaCO₃, plastic consistent/ vârtoasă;

Concluzia este că perimetrul prezintă zone relativ plane și orizontale sau cu pante line, stabile. Terenurile din extravilan sunt de asemenea în mare parte orizontale, local au pante medii sau line, dar sunt stabile. În timp nu s-au manifestat alunecări de teren pe teritoriul comunei.

Există o rețea de canale care străbat zonele extravilane și care colectează mare parte a apelor superficiale.

Există de asemenea o serie de văioage de mică importanță, cu debite variabile, în mare parte fiind alimentate cu precipitații. În aceste zone, dar și local, pe zonele mai ușor coborâte, apele stagnează la suprafața terenului timp îndelungat, creând zone cu exces de umiditate.

În aceste zone pot fi amplasate construcții, însă cu anumite restricții. Amplasarea și autorizarea acestor construcții se va face numai pe baza unor studii geotehnice detaliate, cu foraje, care să identifice problemele și să recomande soluțiile constructive necesare.

Terenul de fundare pe teritoriul comunei este alcătuit în principal din argile și argile prăfoase. Sub aceste pământuri este prezent orizontul aluvial grosier (pietrișuri și nisipuri), situat la cote variabile. Acestea sunt pământuri bune pentru fundare, care admit calculul definitiv al fundațiilor pe seama presiunilor convenționale de bază.

Acolo unde terenurile nu prezintă exces de umiditate sau freaticul este situat la adâncimi de peste 5,00 m, subsolurile clădirilor trebuie asigurate cu hidroizolații de bună calitate, pentru a împiedica acumularea apelor superficiale în incintele construite.

8. Categoria geotehnică a amplasamentului

Categoria geotehnică în care poate fi încadrat amplasamentul examinat reprezintă riscul geotehnic al acestuia, ce poate fi exprimat în funcție de o serie de factori legați de teren, cât și de vecinătăți.

Factorii de avut în vedere	Descriere	Punctaj
Condiții de teren*	Terenuri bune	2
Apa subterană	Fără	1
Clasificarea construcției după categoria de importanță	Redusa	2
Vecinătăți	Fără riscuri	1
Riscul geotehnic	redus	7
Categoria geotehnică		1

Pentru terenurile din intravilan, în urma investigațiilor și încercărilor de laborator s-a constatat că terenul de fundare nu își modifică condițiile preliminare de încadrare.

Categoria geotehnică poate fi apreciată după cum urmează:

Factorii de avut în vedere	Descriere	Punctaj
Condiții de teren*	Terenuri bune	2
Apa subterană	Fără	1
Clașificarea construcției după categoria de importanță	Normala	3
Vecinătăți	Fără riscuri	1
Riscul geotehnic	reduc	8
Categoria geotehnică		1

Încadrarea în categoria terenurilor reduse s-a făcut pe bază identificării stratelor. Punctajul final calculat este de 8 puncte, ($a_g=0,10$ g s-a adăugat un punct pentru zona F) categoria geotehnică 1, risc geotehnic *reduc*, conform *Normativului privind documentațiile geotehnice pentru construcții*, indicativ **NP 074/2014**.

Categoria geotehnică reală va fi stabilită pentru fiecare construcție în parte ce se intenționează a fi proiectată, în funcție de condițiile specifice ale amplasamentului. În general se vor construi locuințe și de aceea au fost considerate viitoarele cladiri de importanta redusă.

Deasemenea, vecinătățile au fost considerate cu risc scăzut, contând pe faptul că în general construcțiile noi se vor amplasa la distanță de cele existente.

9. Rezerve minerale exploatabile

Singurele rezerve minerale exploatabile sunt pietrișurile din albia râului Barcău.

10. Disfuncționalități

Perimetrul comunei nu prezintă restricții importante din punct de vedere al construibilității.

Terenurile (atât intravilane, cât și extravilane) sunt stabile (și cele orizontale, și cele cu pante line sau medii). În zona nu s-au înregistrat alunecări de teren sau prăbușiri care să afecteze perimetrul construibil, dar nici terenurile extravilane.

Există și zone cu exces de umiditate, unde apa bălțește la suprafața terenului timp îndelungat (după perioadele ploioase). În aceste zone vor fi necesare drenaje și va fi permisă construirea numai pe baza unor studii geotehnice ce vor recomanda măsuri constructive speciale (drenuri, rigole etc.)

Eroziuni se produc doar local, în malurile înalte și meandrate, însă acestea nu pun în pericol major stabilitatea terenurilor învecinate. În aceste zone nu există construcții, deci nu există pericolul degradării unor clădiri.

Nu a avut sens întocmirea unor hărți detaliate de risc natural la alunecare sau inundații, conform HGR 447/2003, deoarece riscul de hazard la inundații este practic nul (mai mic de 1%) conform ANAR. (vezi anexa)

Pe teritoriul comunei nu se desfășoară activități poluante, cu risc de contaminare a solului sau a freaticului.

11. Concluzii și recomandări:

- ❖ Terenul în amplasamentul cercetat nu pune probleme din punct de vedere al stabilității generale (nu este afectat de eroziuni și alunecări de teren active)

- ❖ Eroziunile ce se produc local în malurile înalte ale râului Barcău și al unor pâraie nu afectează în mod direct perimetrul constructibil. Aceste eroziuni sunt de mica amploare și se manifestă doar local.

- ❖ Nu sunt prezente nici zacaminte de minerale exploatabile, care să necesite perimetre de protecție unde nu sunt admise construcții.

- ❖ Pe teritoriul comunei nu sunt prezente obiective poluante și nici nu se desfășoară activități poluante, ce ar putea contamina solul sau freaticul din surse concentrate de la suprafață. Singura contaminare a solului poate proveni din folosirea unor îngrășăminte chimice sau ierbicide, însă cu efect local și de scurtă durată.

- ❖ Problemele sunt legate de existența zonelor cu exces de umiditate, unde vor fi necesare măsuri de epuizare a apelor (drenuri, rigole etc.). În aceste zone va fi permisă construirea numai pe baza unor studii geotehnice care să recomande măsurile constructive necesare.

- ❖ Pământurile prezente în zona (argile prăfoase și argile prăfoase nisipoase) sunt **bune pentru fundare**, conform prevederilor **STAS 3300/2-85**, tabelul 1 și admit calculul definitiv al fundațiilor pe baza presiunilor convenționale.

- ❖ Presiunile convenționale de bază pentru aceste pământuri variază între 220 – 300 kPa – pentru pământurile fine și 450-500 kPa pentru cele grosiere. Presiunea convențională calculată conform **NP 112/2014** pentru valorile de bază **B=1,00 m și Df=2,00 m**.

* Prezentul studiu a fost întocmit pentru PUG și conține informații generale asupra teritoriului comunei Valcău de Jos.

Caracteristicile terenului de fundare și eventualele măsuri constructive speciale, se vor dimensiona pe baza unor studii geotehnice, pentru fiecare amplasament ce se va construi în parte.

2.2.3. Hidrografia

Este reprezentată de râul Barcău care-și culege apele din Munții Plopișului, având la Tusa la Izbuț un loc de pornire.

Lunca Barcăului se dezvoltă începând de la Sub Cetate, în amonte de această localitate. Lunca este reprezentată de pe câțiva zeci de metri de o parte și de alta a râului Barcău. Barcăul străbate satele: Preoteasa, Sub Cetate, Valcău de Sus și Valcău de Jos, sate aparținătoare comunei Valcău de Jos după care se îndreaptă spre partea de vest a județului Sălaj.

Pe teritoriul comunei s-au efectuat două foraje de apă termală prin anii 1970. Apa termală din această zonă a Sălajului este recunoscută pentru efectele sale terapeutice. Apa din forajele de la Valcău de Jos, precum și din localitatea învecinată Boghiș, conține de sulf, bicarbonați și sodiu iese de la adâncimea de 400 m, la temperatura de 42⁰C. Are efecte benefice în cazul afecțiunilor neurologice, hiperacidității gastrice și al tulburărilor metabolice. Facilitează funcționarea rinichilor, reduce crampele musculare și este indicat în tratamentul diferențiat al unor afecțiuni reumatice și ginecologice.

2.2.4. Flora și fauna

Teritoriul comunei Valcău de Jos dispune de diferite forme de relief, cum ar fi: câmpie, deal și zonă piemontană.

Rețeaua hidrografică este reprezentată de Râul Barcău, care-și "culege" apele din Munții Plopișului, având obârșia într-o regiune carstică (ponorul Negrenilor) situată pe versantul sudvestic al acestora. Barcăul străbate satele: Preoteasa, Sub Cetate, Valcău de Sus, Valcău de Jos, după care, din satul Boghiș se îndreaptă spre partea de V a județului Sălaj. Nivelul maxim înregistrat pe Barcău (la Nușfalău) a fost în mai 1970 de 505 cm, valoare aproape de două ori mai mare decât media nivelelor maxime înregistrate pe acest râu (267 cm).

Dealurile Bănișorului, situate între valea Barcăului în vest și a Crasnei în est, prezintă interfluvii prelungi, acoperite în partea lor superioară de petice de păduri, fiind despărțite de văi largi, cu lunci bine dezvoltate. Altitudinile maxime înregistrate trec în general de 350 m (384 m la est de Valcău de Jos, 376 m în Dealul Nou la NE de Boghiș și 309 m în Dealul Ciceiu Mare la NE de Nușfalău). Munții Plopișului, constituie o culme cristalină cu o largă desfășurare, astfel că în unele porțiuni ei depășesc lățimea de 15 km. Deși, sunt străbătuți de o rețea hidrografică destul de densă, Munții Plopișului prezintă suprafețe relativ plane și întinse de unde și denumirea de Munții Șes. Interfluviul principal prezintă înălțimi ce se mențin la 600 - 700 m, cu excepția bazinului Văii Mici unde altitudinile coboară sub această valoare, ajungând la 300 - 400 m.

Către zona depresionară a Șimleului se constată o diminuare a altitudinilor până la 400-500 m în bazinul Barcăului din sectorul Tusa - Preoteasa. Înălțimile depășesc 800 m în bazinul superior al Barcăului: 800 m în Vârful Ponorul, 882 m în Merișorul și 777 m în vârful Oșoiu, din bazinul văii lazului. Piemontul Oșteana constituie zona de legătură dintre Munții Plopișului și cei ai Meseșului. Ca aspect regiunea se prezintă destul de uniformă, fără prea mari denivelări. De aici își au izvoarele Valea Steii (afluent al Barcăului) și Valea Secătura (afluent al Crasnei). Pădurile reprezintă un procent destul de mare din suprafața comunei Valcău de Jos.

Fauna întâlnită în această zonă este specifică zonei de pădure și de luncă. Elementele faunistice mai răspândite sunt: mistrețul, căprioara, iepurele, lupul, fazanul, vulpea, jderul, veverița, viezurele. Unele din aceste specii s-au înmulțit considerabil în ultimii ani datorită faptului că nu sunt vâdate, se aventurează și în zonele locuite producând pagube în culturile agricole sau efectivul de animale. În zonele cu pajiști secundare și derivate apar mai frecvent iepurele și vulpea.

Păsările sunt prezente prin: fazan, pițigoi, mierla, ciocănitoarea, gaița, graurele, potârnichea, rața sălbatică, corbi. De semnalat este prezența, în bazinul Barcăului, a pescărușului albastru, o specie de pasăre de apă cu un colorit deosebit. În ultimii ani se semnalează o înlocuire a efectivelor de rândunici cu un număr mare de lăstuni. În ape întâlnim peștii: cleanul, scobarul, mreana, carasul, somnul, crapul, bibanul etc.

Vegetația, reprezentată în mare parte de elementele central-europene și de câteva specii carpatine, prezintă o zonalitate slab evidențiată, datorată caracteristicii scunde a reliefului, este specifică dealurilor și podișurilor, cu fâgete, gorunete, plantații de conifere în zona de deal, pajiști secundare derivate și unele vegetale specifice luncilor. Dintre arbuști se întâlnesc: socul, alunul, cornul, lemn câinesc, lemn râios. De remarcat este existența în văile reci din zonele împădurite a unei specii endemice, liliacul carpatin, relicvă a perioadei glaciare.

Flora ierboasă este dominată de speciile predominante ale zonei de silvostepă. Covorul vegetal este alcătuit din specii de graminee, din genurile, *Dactylis*, *Apera*, *Festuca*, *Poa*, *Arhenatherum*, *Avena*, *Agropyron*, *Bromus*, precum și din speciile *Chenopodium*, *Plantago*, *Polygonum*, *Chrysanthemum*, *Cardus*, *Cirșium*, *Achilea*, *șinapis*, *Sonchus*, *Trifolium*.

Vegetația spontană aparține zonei pădurilor de foioase în timp ce vegetația ierboasă este reprezentată prin pajiști folosite ca pășuni și fânețe (iarba câmpului, rogoz, țepoșica, păiuș, firuța, trifo).

Pădurile de foioase și rășinoase prezintă o suprafață destul de însemnată (stejar, fag, cer, carpen platin, mestecăn, tei, pin, salcie, plop, gorunul). Prezența suprafețelor însemnate de pădure și de terenuri cu vegetație forestieră, și-a pus amprenta asupra meșteșugurilor bazate pe

prelucrarea lemnului, localnicii zonei fiind bine cunoscuți pentru obiectele artizanale realizate aici.

2.3 Zone cu riscuri naturale

Teritoriul comunei Valcău de Jos este străbătut de râul Barcău, care aparține bazinului hidrografic al Crișurilor, reprezentând afluentul cel mai nordic și a cărui afluenți sunt Valea Iazului, Valea Mare și Valea Halmașdului.

Conform datelor furnizate de consiliul județean Sălaj, în caz de inundații pot fi afectate următoarele zone:

- Sat Valcău de Jos, prin revărsarea râului Barcău și pârâului Comăneasa, pot fi inundate 30 de gospodării, 2 obiective sociale (școala generală și grădinița), 1,5 km din drumul DC90, un pod și 25 ha de teren agricol;

- Sat Valcău de Sus, prin revărsarea râului Barcău, sunt expuse riscului de inundare 95 de gospodării, școala generală, drumul DC90 pe o lungime de 3 km, un pod și 15 ha terenuri agricole;

- Sat Sub Cetate, prin revărsarea Barcăului, pot fi inundate 16 gospodării, școala generală, 3 km din DC90, un pod și 5 ha de teren agricol;

- Sat Preoteasa, prin revărsarea râului Barcău și a pârâului Brișca, sunt expuse riscului 44 de gospodării, școala, 3 km de drumuri și 24 ha terenuri agricole.

De asemenea sunt 2 zone cu alunecări de teren: în extravilanul satului Valcău de Jos, zonele Murcel și Iertaș, cu o suprafață de 30 ha de teren agricol și livadă, care ar afecta 1,5 km de drum și în intravilanul satului Valcău de Sus spre Preoteasa, în suprafață de 20 ha de deal, care ar afecta 30 de case.

2.4 Probleme de mediu

Comuna Valcău de Jos, are o activitate economică preponderent agricolă, completată de activități mici în cadrul industriei. Toate aceste activități nu sunt de natură să polueze și să degradeze mediul ambiant.

Pe teritoriul comunei nu există în prezent surse importante de poluare datorită activităților industriale agrozootehnice sau de construcție. Principalele surse de poluare se datorează activității umane, dejectii menajere și animale.

Principalul factor poluant al aerului îl constituie noxele și praful provenite în urma circulației rutiere, dar și acestea reduse datorită traficului redus pe teritoriul comunei. Deasemenea în sezonul rece, datorită încălzirii locuințelor cu combustibili solizi prin ardere în sobe, constituie surse de poluare ce se pot diminua prin folosirea combustibilului gazos sau a centralelor termice pe combustibil solid sau peleți, cu randament crescut.

Calitatea apei freatice este afectată de poluare, datorită nerespectării distanțelor sanitare între puțurile de apă, haznalele de tip rural și fosele septice din gospodării.

În anul 2004 s-a efectuat o încadrare a râului Barcău, prin urmărirea acestuia în secțiunea de control de ordinul I situată în satul Valcău de Jos. Astfel a fost încadrat din punct de vedere global pe toată lungimea sa de pe teritoriul județului Sălaj, în clasa a III-a cu o calitate moderată.

Zonele împădurite întreținute și exploatate de Ocolul Silvic în cea mai mare parte, sunt proprietăți dominante în special de foioase.

Pe teritoriul studiat nu s-au constatat efecte negative asupra ecosistemelor naturale. Vegetația și fauna sunt în stare bună .

Din activitatea rurală nu există factori antropici care să amenințe ecosistemele naturale, iar profilul economic al localității nu amenință echilibrul natural prin consumul de resurse, tehnologii.

Fondul forestier are un rol important în păstrarea echilibrului bio- pedo – climatic.

Depozitarea gunoaielor în locuri special amenajate dă un aspect frumos comunei, strazi curate, amenajate. Un aspect negativ asupra mediului îl prezintă lipsa rețelei de canalizare în toate localitățile aparținătoare.

Calitatea aerului în comuna Valcău de Jos este foarte bună, calitatea apelor de suprafață de asemenea este bună iar nivelul de poluare al apelor subterane este 0. Calitatea solului este bună și de asemenea calitatea habitatelor și a ariilor protejate.

În cadrul teritoriului analizat nu există industrii cu emisii poluante semnificative, atât în aer cât și în apă.

Sub aspectul **calității apei** se constată ca apele subterane freatice și cele de suprafață nu sunt supuse riscului de poluare cu substanțe organice, nitrați și compuși ai fosforului.

Sursele agricole din care ar putea să provină poluarea cu nitrați sunt constituite în principal din: dejecțiile animale și apele uzate tratate necorespunzător din sectorul zootehnic, gunoiul de grajd depozitat direct pe sol și deșeurile organice rezultate din activitățile specifice mediului rural.

Marile complexe de creștere a animalelor și păsărilor sunt o sursă care favorizează căderea **ploilor acide** datorită degajării amoniacului în atmosferă. De aceea este necesar ca în aceste cazuri să se ia măsurile tehnice necesare de limitare a degajării substanțelor volatile, precum amoniacul, direct în atmosferă. În comuna Valcău de Jos nu există complexe de creștere a animalelor sau păsărilor.

Efectele negative induse prin *poluarea apelor cu nitrați din surse agricole* sunt materializate prin:

- contaminarea acviferelor care alimentează sursele de apă;
- eutrofizarea apelor: excesul de nutrienți conduce la “înflorirea” masivă a algelor din lacuri precum și din rețeaua hidrografică;
- proliferarea excesivă a algelor determină scăderea transparenței apei și a concentrației oxigenului, efectul cel mai vizibil fiind *mortalitatea piscicolă*;

În vederea evitării producerii acestui gen de fenomene nocive pentru sănătatea umană și mediu se impune aplicarea generalizată și consecventă la nivelul teritoriului analizat a *Codului Bunelor Practici Agricole și de Mediu*, benefice pentru mediu.

1. *Riscul poluării cu nitrați a apelor de suprafață și subterane crește foarte mult în anumite situații de aplicare a îngrășămintelor - pe terenuri în pantă, inundate, înghețate sau acoperite cu zăpadă. Pe aceste terenuri fertilizarea cu azot trebuie făcută cu anumite precauții.*

2. *Pentru a reduce riscul de poluare a apelor subterane, îngrășămintele organice de la animale și alte deșeuri organice trebuie aplicate la o distanță de 50 m de izvoare, fântâni sau foraje din care se alimentează cu apă potabilă sau pentru uzul fermelor de animale.*

În anumite situații această distanță trebuie să fie mai mare, în special dacă izvorul este pe pantă sau fântâna este puțin adâncă (la suprafață). Trebuie avute în vedere toate sursele de apă din vecinătatea terenului (proprietății). Aceste recomandări sunt obligatorii și în cazul *depozitării temporare a îngrășămintelor organice în câmp*, care oricum trebuie să fie foarte limitată în timp.

3. Se va evita administrarea gunoiului, ca și a oricărui tip de îngrășământ, pe timp de *ploaie, ninsoare și soare puternic*, precum și pe *terenurile cu exces de apă sau acoperite cu zăpadă*.

4. Nu se recomandă să fie aplicate îngrășăminte atunci când: *solul este puternic înghețat, crăpat (fisurat) în adâncime, săpat în vederea instalării unor drenuri* sau pentru a servi la depunerea unor materiale de umplutură, precum și când terenul a fost prevăzut cu drenuri sau a suportat lucrări de subsolaj în ultimele 12 luni.

5. Se impune păstrarea unei **fâșii de protecție** față de cursurile de apă și a captărilor de apă potabilă, late de minimum 5 – 6 m în cazul cursurilor de apă, cu excepția dejecțiilor lichide, la care banda de protecție trebuie să fie lată de cel puțin 30 m pentru cursuri de apă și de 100 m pentru captări de apă potabilă. *În zonele de protecție nu se aplică și nu se vehiculează îngrășăminte.*

6. Pentru *corpurile de apă la risc din cauza nitraților* se vor stabili **programe de măsuri** pentru aducerea la “**starea bună**” a apelor.

2.5 Monumente istorice și ale naturii

În domeniul monumentelor istorice, pînă în prezent pe teritoriul comunei Valcău de Jos, următoarele obiective figurează pe Lista monumentelor istorice în județul Sălaj, actualizată în anul 2015 :

Nr. crt.	Cod LMI Cod RAN	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
239	SJ-I-s-B-04940 142989.01	Așezare	sat Preoteasa com. Valcău de Jos	“Pietre” , la cca. 1km S de școală	Neolitic, Cultura Tisa
498	SJ-II-a-B-05116 143003.02	Ruinele cetății Valcăului	sat Sub Cetate com. Valcău de Jos	La 2 km de sat, in padurea numita Cetate, in afara localitatii, în pădure	Sec. XIII- XVII
523	SJ-II-m-B- 05139	Biserica reformată	sat Valcău de Jos com. Valcău de Jos	228	1896

Comuna Valcău de Jos nu are pe teritoriul ei monumente ale naturii.

În localitatea Lazuri, în colțul cimitirului, lângă drum, există un arbore secular. De asemenea, defileul râului Barcău are o valoare peisagistică deosebită.

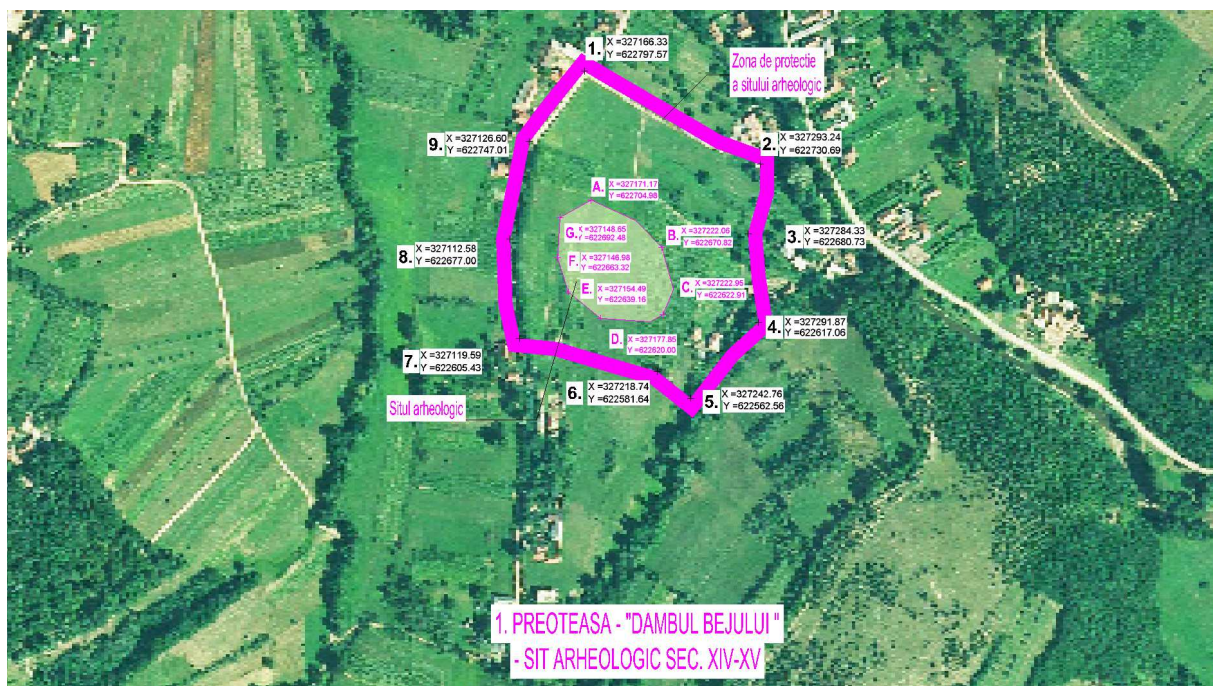
Cele mai apropiate monumete ale naturii de pe teritoriul județului sunt: rezervația peisagistică Tusa-Barcău, comuna Sâg, mlaștina de la Iaz, comuna Plopiș și pădurea Lapiș, comuna Nușfalău.

Patrimoniul arheologic a fost identificat de către reprezentanții Muzeului județean de istorie și artă Sălaj din Zalău, care au întocmit Studiul de fundamentare pentru definirea, instituirea și delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniu arheologic pe teritoriul comunei Valcău de Jos, (anexat prezentului studiu).

Prezentăm mai jos monumentele de arhitectură și siturile arheologice de pe teritoriul comunei.

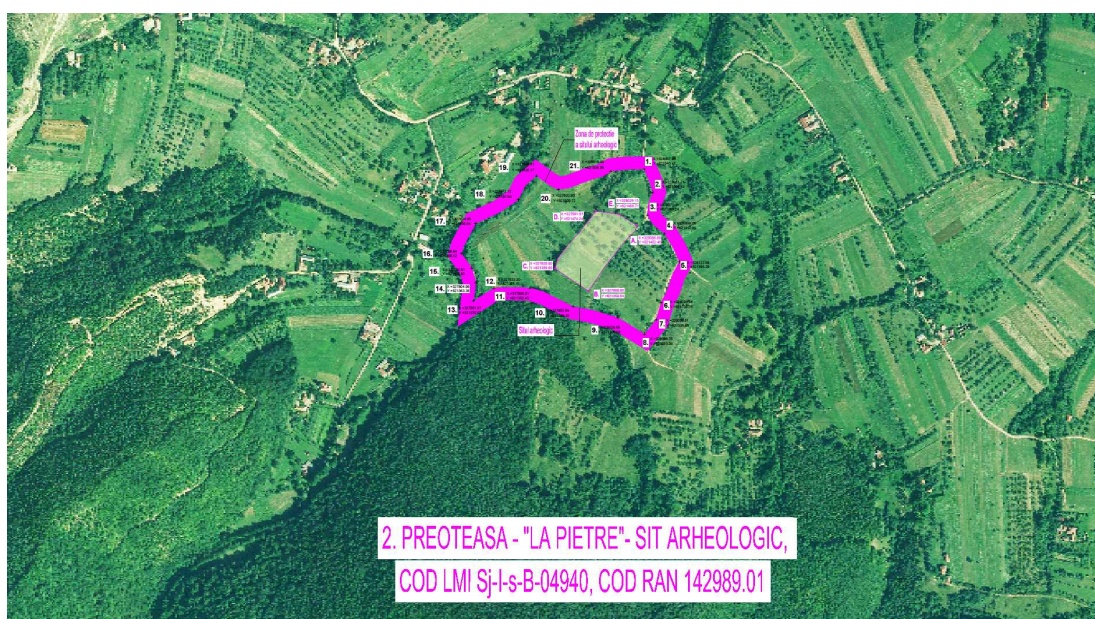
Majoritatea siturilor arheologice cunoscute se află în zona afluenților Barcăului, pe locuri mai înalte, ferite de efectele inundațiilor, dar în apropierea surselor de apă.

1.Preoteasa ”Dâmbul Bejului”. (pct. 1) situl se află pe prima terasă a Barcăului, pe malul stâng al acestuia. Până la momentul de față, situl nu a fost cunoscut. Cu prilejul cercetărilor arheologice de teren, au fost colectate materiale arheologice (ceramică), care pot fi datate în secolele XIV-XV. Zona de protecție a sitului a fost delimitat după cum urmează: S- limita de proprietate (mejdie), N - drum comunal, E - drum agricol de servitute, V - drum comunal. Ca și punct de reper, putem menționa faptul, că situl se află în imediata apropiere a imobilului cu nr. 179/A, *Moara Eminescu*.) Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național.

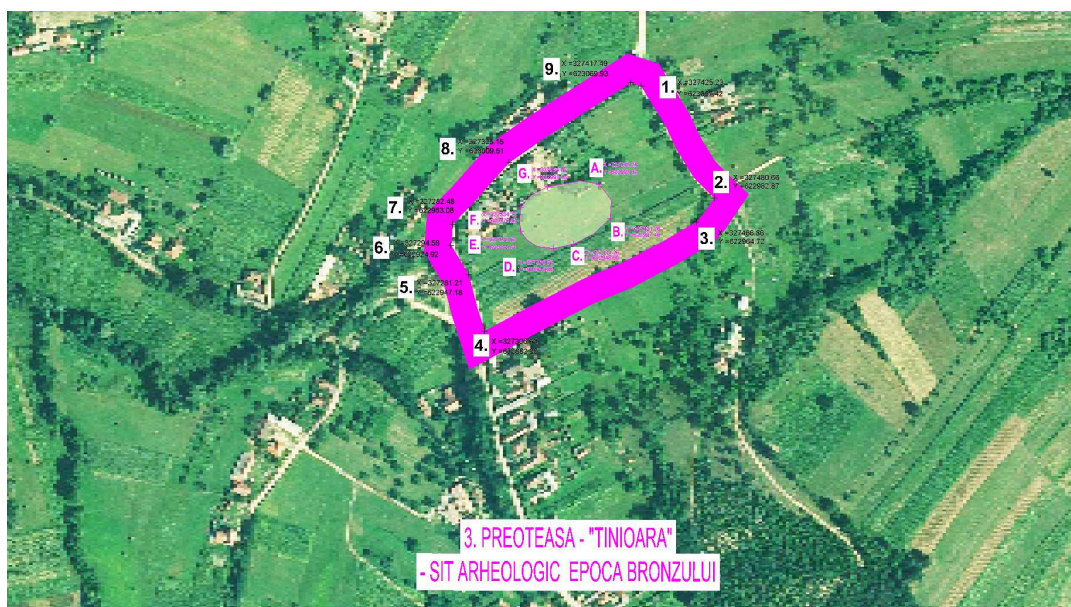
Situl arheologic „Dîmbul Bejului” din satul Preteasa

2. Preteasa "La Pietre".COD LMI Sj-I-s-B-04940, COD RAN 142989.01 (pct. 2) situl se află pe malul stâng al Barcăului, pe a doua terasă a acesteia. Situl este cunoscut mai ales pentru vestigiile litice găsite aici (Lako 1981, p.62). În momentul de față, suprafața sitului este acoperită de o livadă, în proprietatea lui Rad Aurel. Zona de protecție este reprezentată spre sud sud-vest, de liziera pădurii, nord nord-vest, de drum agricol de servitute, la est baza terasei, iar la vest, deasemenea baza terasei.

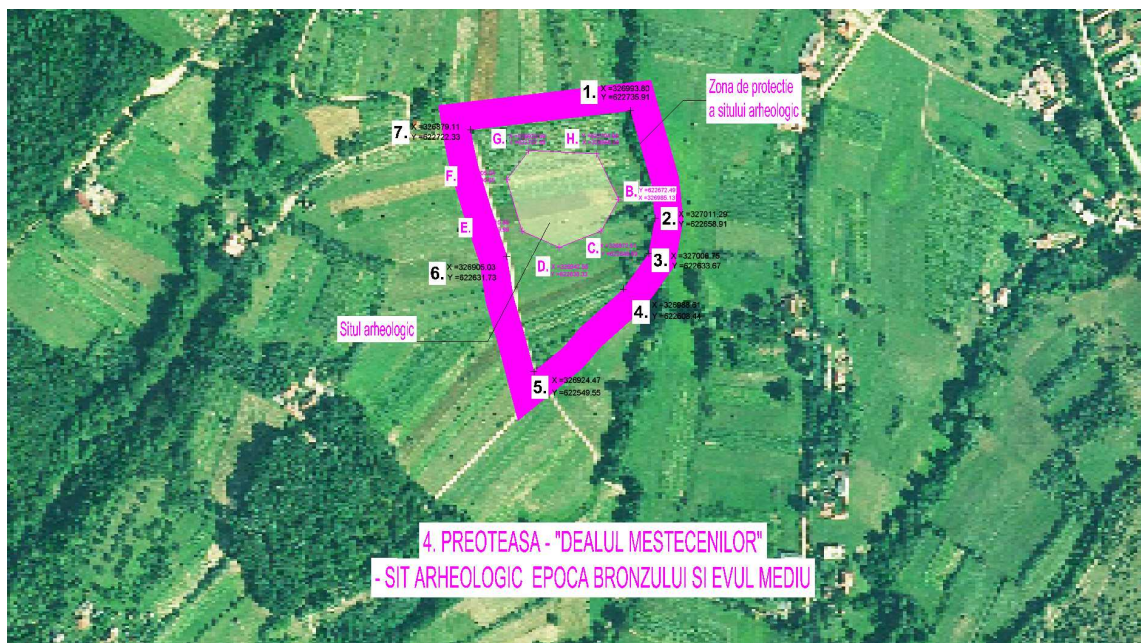
Situl arheologic „La pietre” din satul Preteasa

3. Preoteasa "Țânioară". (pct. 3). Situl se află pe prima terasă a Barcăului, pe malul drept al acestuia, fiind situat pe un teren arabil în intravilanul satului. Cu ocazia cercetărilor arheologice de teren, s-au colectat materiale ceramice care pot fi datate în Epoca Bronzului. Spre sud, zona de protecție se întinde până la limita de proprietate a primei case de la nucleul sitului, iar spre nord, vest și est limita de protecție se stabilește la drumurile comunale și agricole din apropierea punctului. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național.

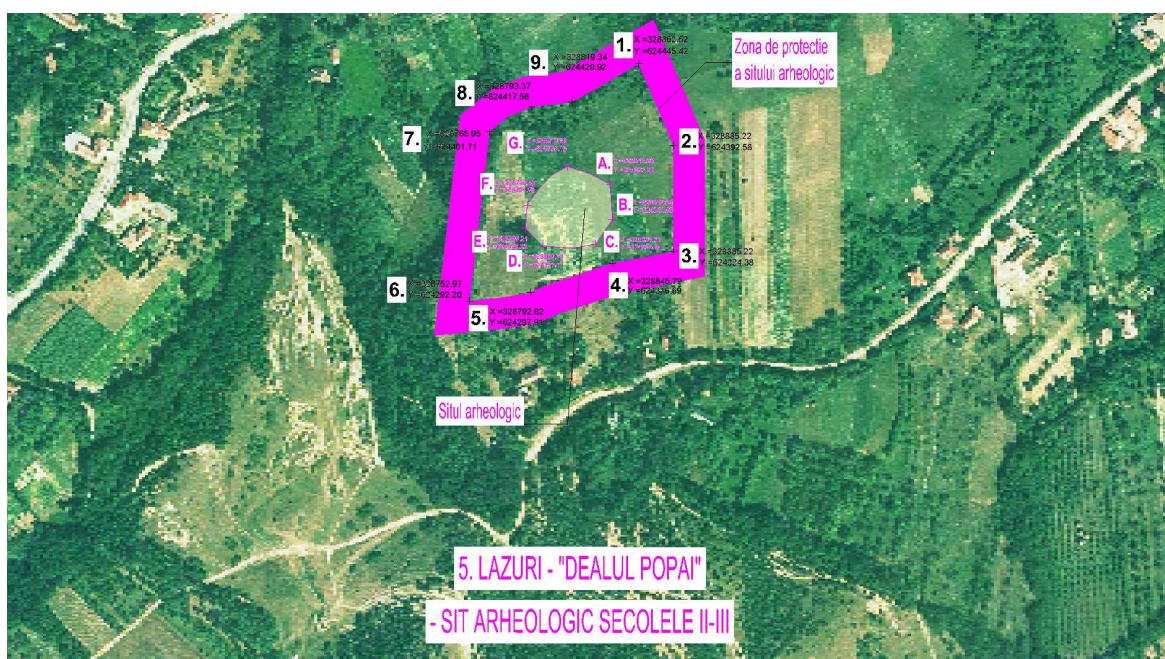
Situl arheologic „Țânioară” din satul Preoteasa

4. Preoteasa "Dealul Mestecenilor". (pct.4) Situl se află pe malul stâng al Barcăului, pe a doua terasă a acesteia, în intravilanul satului. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național. Cu ocazia cercetărilor arheologice de teren s-au identificat materiale ceramice care pot fi datate în Epoca Bronzului, respectiv Evul Mediu (sec. XV-XVI). Zona de protecție a sitului este reprezentată de firul văii spre est, respectiv drum de servitute agricol către vest, iar către sud-sud-est, baza terasei pe care se află situl. Spre nord, limita de protecție se oprește la mejdia următoarei parcele agricole. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național.

Situl arheologic „Dealul Mestecenilor” din satul Preoteasa

5. Lazuri ”Dealul Popăi” (pct. 5). Acest punct se află pe malul drept al văii Țâncului, pe o terasă, a cărei limite nordice și vestice a fost ruptă de valea mai sus menționată, având astfel maluri foarte abrupte. Din acest loc, s-au colectat fragmente ceramice care pot fi datate în sec. II-III d. Chr. situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național. Protecția sitului poate fi delimitată spre sud de drumul agricol de servitute, iar către nord și vest de Valea Țâncului. Spre est se întinde până la limita de proprietate.

Situl arheologic „Dealul Popăi” din satul Lazuri

6. Sub Cetate, "Cetate", cod LMI: SJ-II-a-B-05116 (pct. 6), COD RAN 143003.02 Mult discutata cetate a Valcăului este situată pe un deal în capătul sudic al satului, exact la ieșirea Barcăului din defileul său. Construcția și importanța cetății putând fi observată clar, dacă se ia în calcul punctul unde este așezat. Actualmente, calea de acces se face în mod concentric pe curba de nivel a dealului, neștiind, dacă, în timpul funcționării cetății, accesul s-a făcut tot pe aici. Latura vestică, nordică și sudică, nu sunt fortificate din cauza pantei de aprox 55-60°.

Șanțul și valul inferior: atât elementele de fortificare semicirculare, cât și clădirea porții cetății, se concentrează pe latura sudică a dealului, aceasta fiind cea mai accesibilă parte. Urcând spre cetate, întâlnim în cale primul șanț, cu o deschidere de cca. 5 m., având o adâncime de 3 m. față de valul acesteia. Pe primul val, s-a construit un zid de piatră de cca. 80 cm grosime.

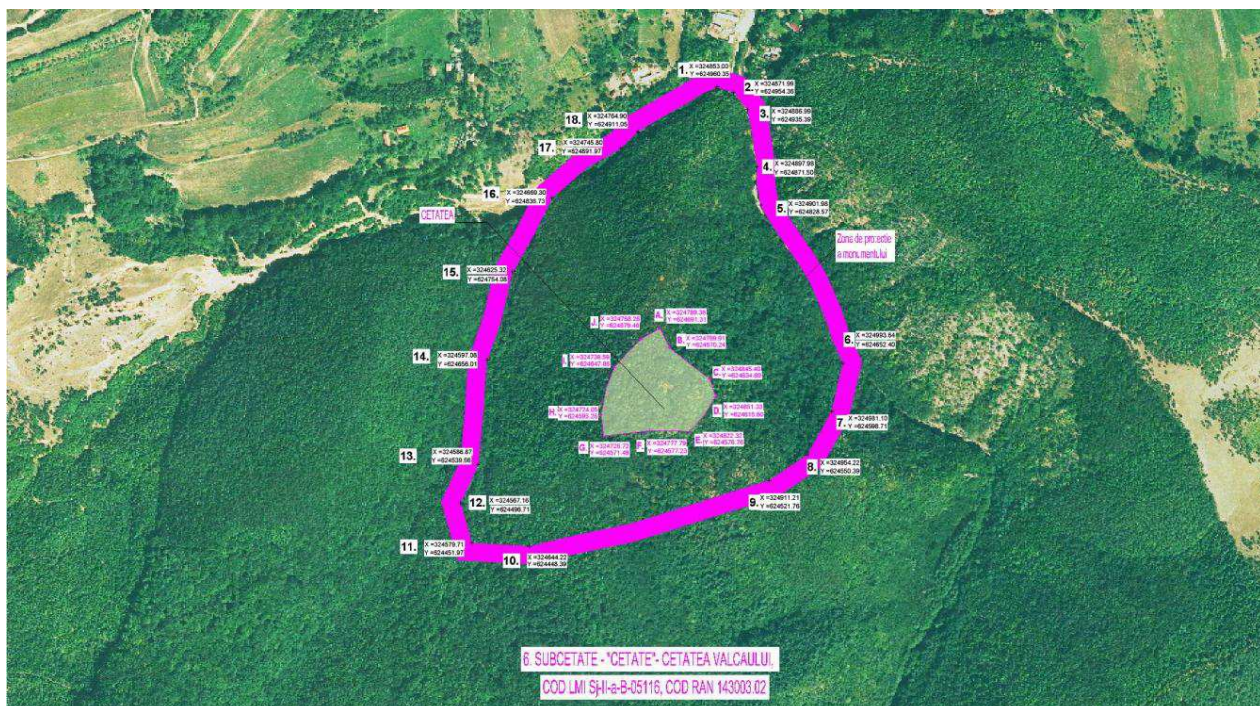
Șanțul superior: situat sub zidul de incintă, la o adâncime de cca. 7 m. de la nivelul actual al zidurilor, acest element de fortificare a reprezentat cel mai mare obstacol în asedierea cetății. Cu o deschidere de cca. 10 m. acest șanț înconjoară în formă de potcoavă incinta cetății. În dreptul porții principale, putem observa în acest element o mică întrerupere, fapt ceea ce pare a fi cale de acces către poartă.

Poarta principală: clădirea porții se păstrează actualmente prin colțul nord-vestic și colțul opus, adică cel sud-estic. Zidăria clădirii este făcută din pietre șistoase (roca locală) fasonate doar pe partea externă, realizând astfel un parament îngrijit, cu mai multe asize de egalizare, incluzând ici-colo câte un fragment sau cărămidă întreagă. Pe paramentul sud-estic se poate observa un element de zidărie semicircular, angajat în zidul porții, despre care presupunem că a servit ca zid al unei case, a scării interioare, realizând accesul la nivelele superioare ale porții.

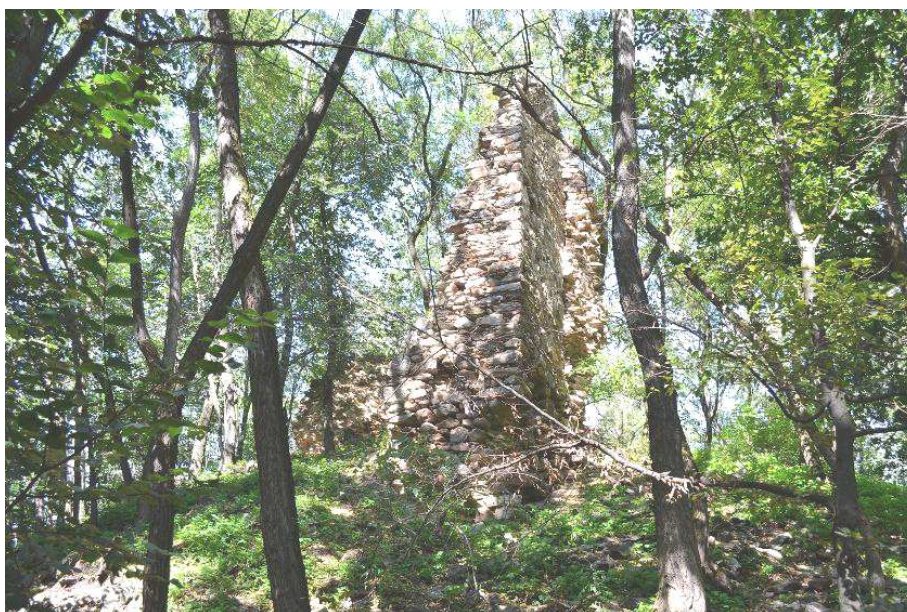
Zidul de incintă: se păstrează pe alocuri la o înălțime de 1,80-2,00 m. față de berma zidului. Actualmente se poate vedea și un contrafort masiv pe latura nordică a zidului, croit în structura incintei. Lățimea elevației zidului variază între 0,80-1,00 m. (*Berma* = spațiu orizontal amenajat pe un taluz de pământ bătut, la lucrările de fortificații) .

Anexele: adosate părții sud-estice a incintei, la momentul de față, se văd doar fundațiile a patru clădiri anexe.

Se instituie obligatoriu o zonă de protecție ale cărei limite se situează la baza pantei dealului pe care se află cetatea.

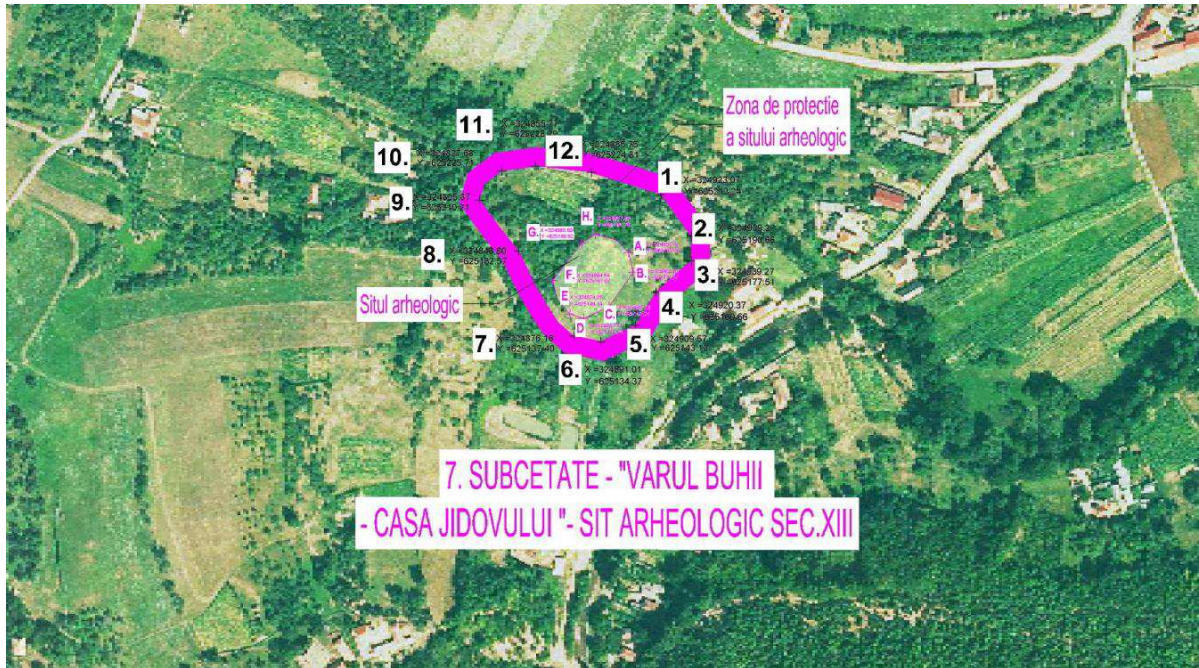

Situl arheologic „Cetate” (Cetatea Valcăului) din satul Sub Cetate

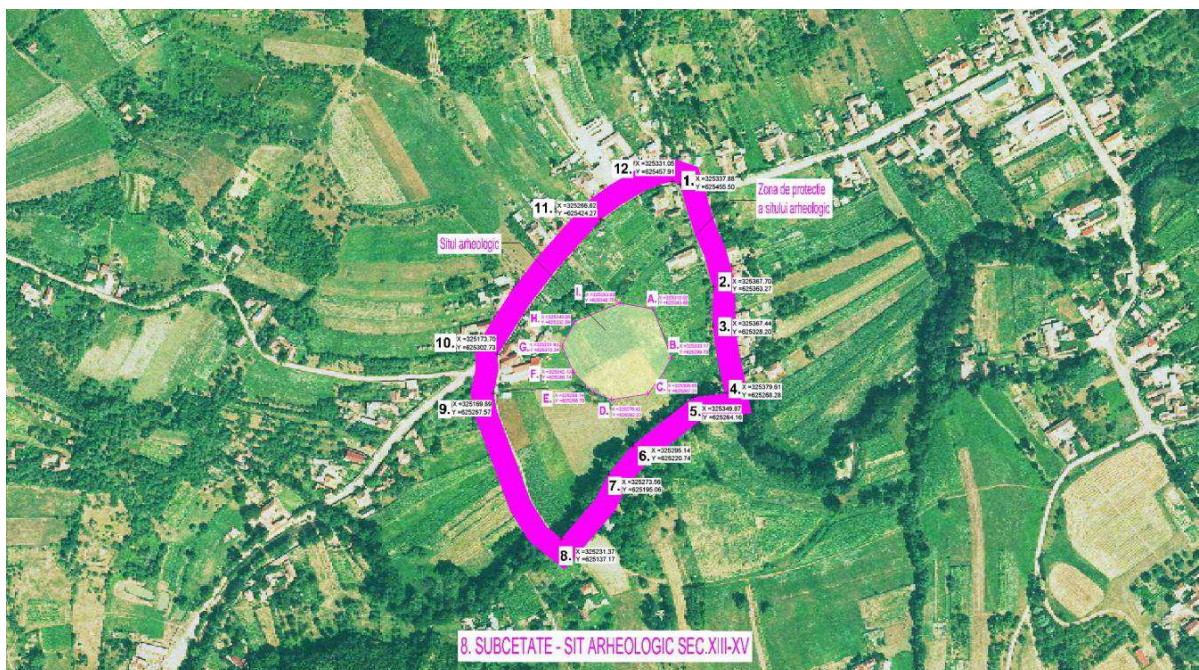
Ruinele cetatii - poza preluata de pe www.welcometoromania.ro

7. Sub Cetate "Varul Buhii-Casa Jidovului" (pct. 7). Zona cu potențial arheologic este situată pe partea stângă a drumului care merge spre cetate, la o distanță de nu mai mult de 200 m de la începutul defileului. Situl se află pe un mic promontoriu, pe prima terasă a Barcăului. S-au colectat de aici materiale arheologice care pot fi datate în sec. XIII. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național. Zona de protecție a sitului este delimitată de baza acestui mic promontoriu, pe fiecare parte a acestuia.

Situl arheologic „Varul Buhii-Casa Jidovului” din satul Sub Cetate

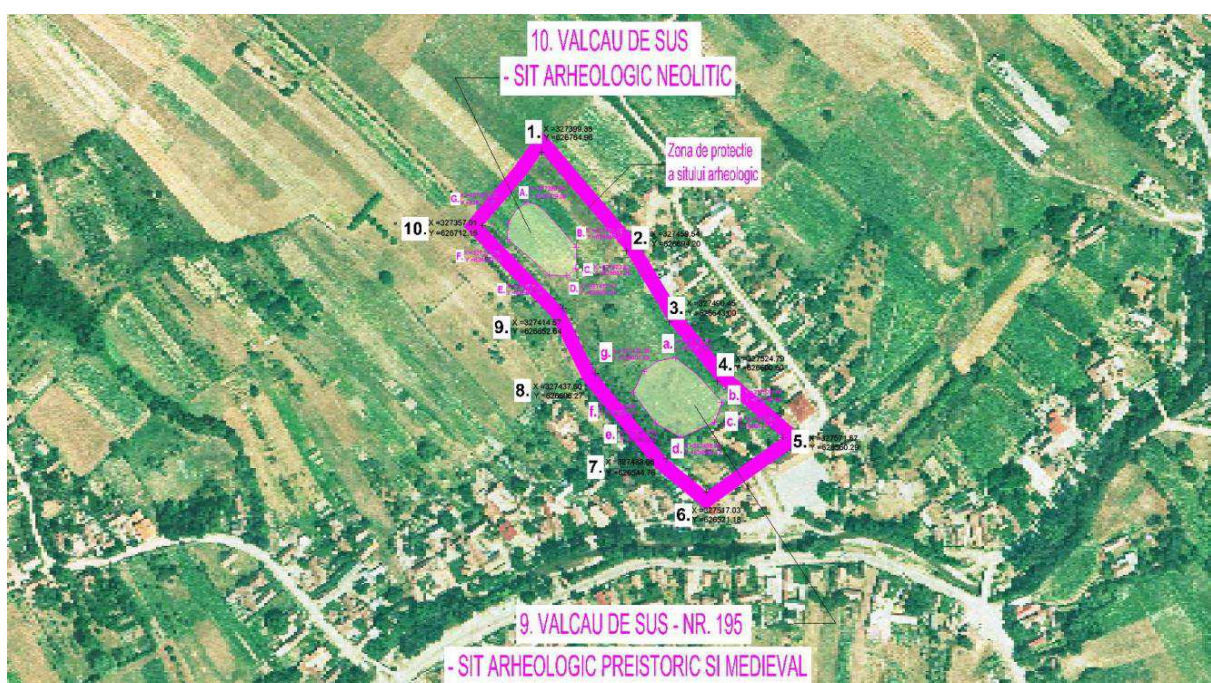
8. Sub Cetate (pct. 8). Situl se află pe un grind, pe malul stâng al Barcăului, în intravilanul satului Sub Cetate. Cu ocazia cercetărilor arheologice de teren s-au colectat materiale arheologice databile în sec. XIII-XV, provenind probabil din prima vatră a satului. Mai mult, în multe locuri, în arătură s-au putut observa urme cu foarte multă arsură și cenușă. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național. Zona de protecție a sitului se stabilește astfel: nord, est și vest, drum comunal, iar la sud, zona de protecție merge până la Valea Barcăului.

Situl arheologic „Sub Cetate” sec. XIII-XV din satul Sub Cetate

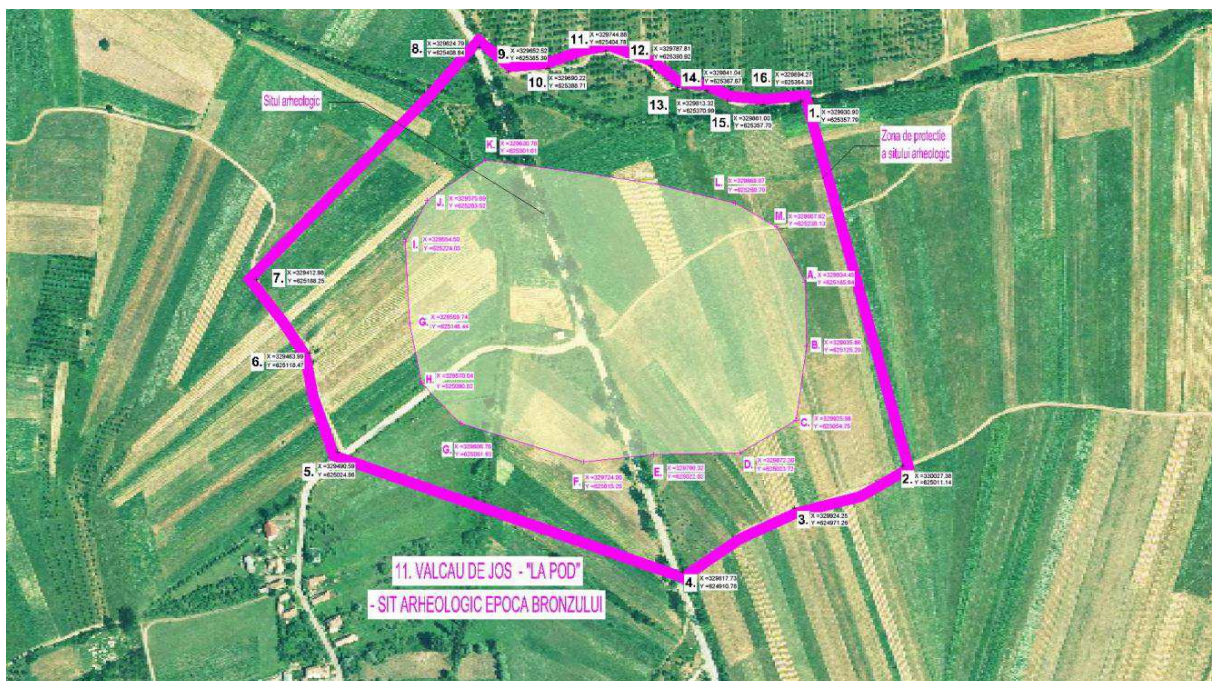
9. Valcău de Sus , Nr. 195. (pct. 9) Se află în intravilanul satului, la nr. 195, pe prima terasă a Barcăului, malul stâng al acestuia. Cu ocazia perieghezei, s-au colectat fragmente ceramice preistorice, dar și medievale. Spre nord, limita zonei de protecție merge până la începutul celei de-a doua terase a râului, iar spre sud până la frontul de stradă, paralel cu Barcăul. Către vest și est zona de protecție merge până la limita de proprietate. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național.

10. Valcău de Sus - Sit arheologic neolitic (pct. 10). Se află în intravilanul satului, deasupra (nord) de situl de la nr. 195, pe a doua terasă a Barcăului, malul stâng al acestuia. De aici provin materiale ceramice databile în Neolitic. Zona de protecție a sitului se stabilește astfel: sud, rigola de la baza terasei, est și vest limite de proprietate, iar la nord, drum agricol de servitute. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național.

Siturile arheologice „Nr 195” și „Neolitic” din satul Valcău de Sus

11. Valcău de Jos ”La pod” (pct. 11). Situl se află la ieșire din Lazuri, la intersecția cu șoseaua Nușfalău-Sâg. Este cunoscut datorită vestigiilor databile în Epoca bronzului. Zona de protecție a sitului se stabilește astfel: sud, limită de proprietate și drum agricol de servitute, est limită de proprietate, iar la nord, drum agricol de servitute din incinta livezii.

Situl arheologic „La Pod” din satul Valcău de Jos

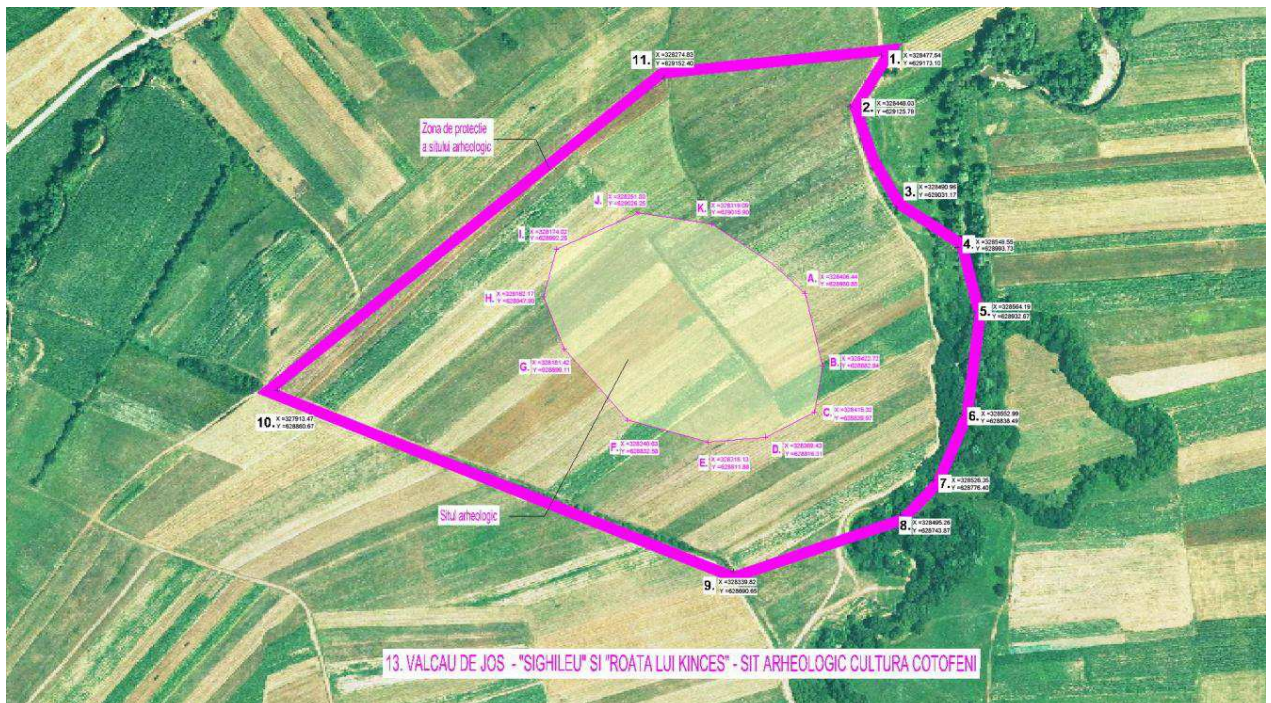
12. Valcău de Jos “Şes” (pct. 12). Situl este amplasat pe terasa joasă din partea dreaptă a Barcăului, pe partea dreaptă a drumului Boghiş-Valcău. Așezarea identificată în urma cercetărilor de teren din anul 1998 este datată în epoca romană. În anul 1999 a fost realizat și un mic sondaj de verificare a sitului fiind cercetate două construcții de suprafață. Cu această ocazie a fost sesizat și un nivel de locuire neolitic (Matei, Stanciu 2000, p. 84) Zona de protecție este dată la est de drumul Boghis-Valcău, la vest de râul Bărcău la nord de limita administrativă a comunei Valcău și la sud limită de proprietate.

Situl arheologic „Șes” din satul Valcău de Jos

13. Valcău de Jos - “Sighileu” și “Roata lui Kinces” (pct. 13). Sunt două locuri cu toponime diferite, despărțite de un drum de acces la terenurile din zonă, situl fiind identificat pe zona „sighileu”. Situl identificat în urma cercetărilor de teren efectuate în anul 1999, este amplasat la un cot al Barcăului, pe partea stângă a râului. Din păcate o mare parte din sit a fost deja afectată de modificările de curs ale Barcăului în malul înalt fiind identificate complexe aparținând culturii Coțofeni (Bejinariu 2005, p. 66)

Zona de protecție a sitului este dată la nord de meșia limitei de proprietate și la est de malul înalt al Barcăului, la vest este limita de proprietate iar la sud-vest drumul de acces care separă cele două terenuri.

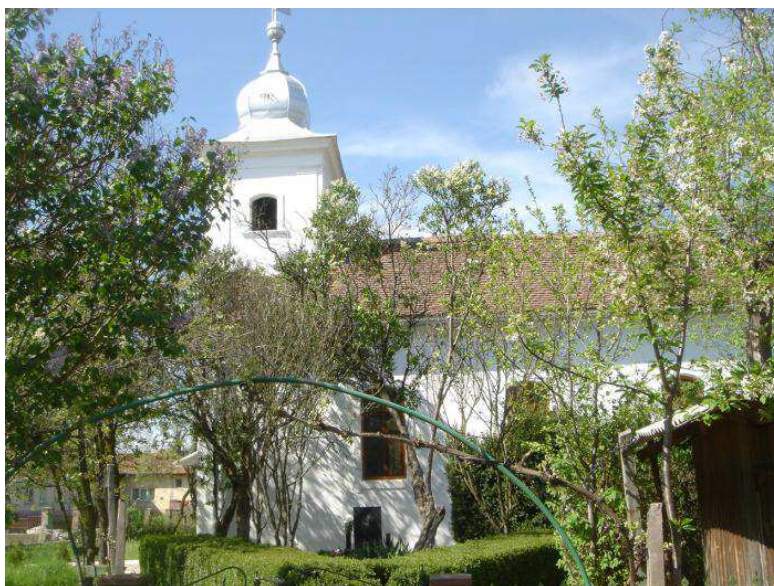

Situl arheologic „Sighileu” și „Roata lui Kinces” din satul Valcău de Jos

CONCLUZII: Cercetările de teren mai vechi sau mai noi au dus la identificarea a 13 puncte cu descoperiri arheologice care se întind cronologic din neolitic până în sec XV. Din cele 13 situri două situri sunt cuprinse în Lista Monumentelor Istorice, două situri apar și în Repertoriul Arheologic Național.

În acest din urmă repertoriu mai sunt nominalizate și alte două poziții dintre care la nr. 143003.01 apare situl Hallstatt și Latene de la Sub Cetate, sit aflat pe aceeași poziție geografică cu cetatea medievală, o altă poziție făcând referire la piese izolate care au un loc de proveniență incert, în albia râului.

14. Biserica reformată din satul Valcău de Jos, cod LMI: SJ-II-m-B-05139, (pct. 14) se află în zona centrală a satului la nr. 228 și a fost construită în anul 1896, durata de execuție a lăcașului de cult fiind de doar trei luni. Clădirea destul de sobră, în stil neoclasic, are dimensiuni reduse, și un turn de 17 metri.

Fatada principală a monumentului istoric și vedere laterală din incinta casei parohiale.

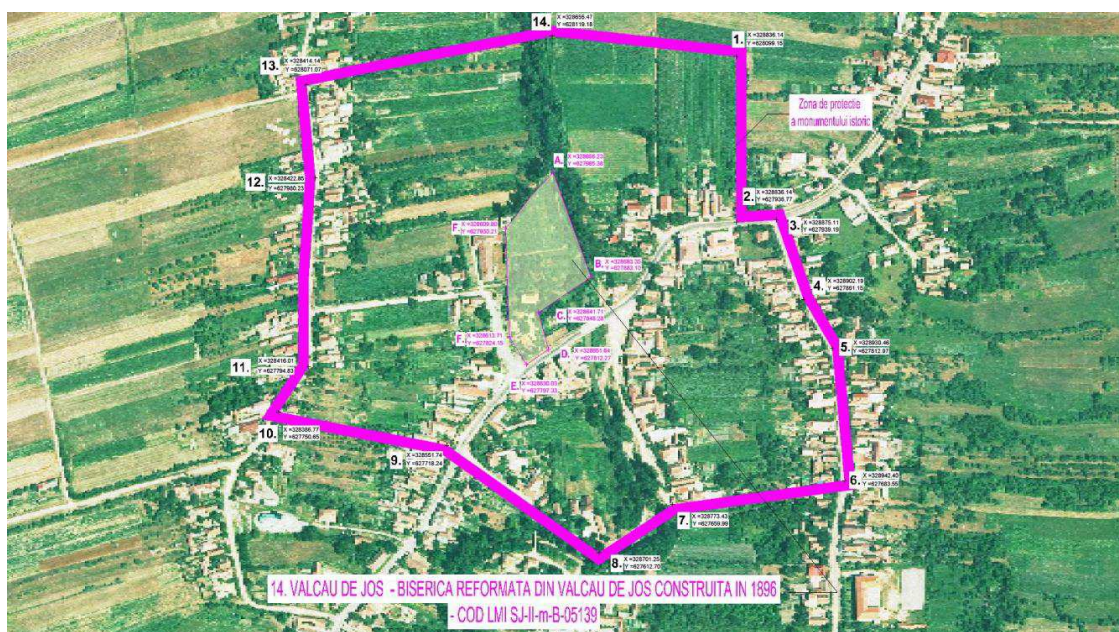

Imagini din interior : www.welcometoromania.ro

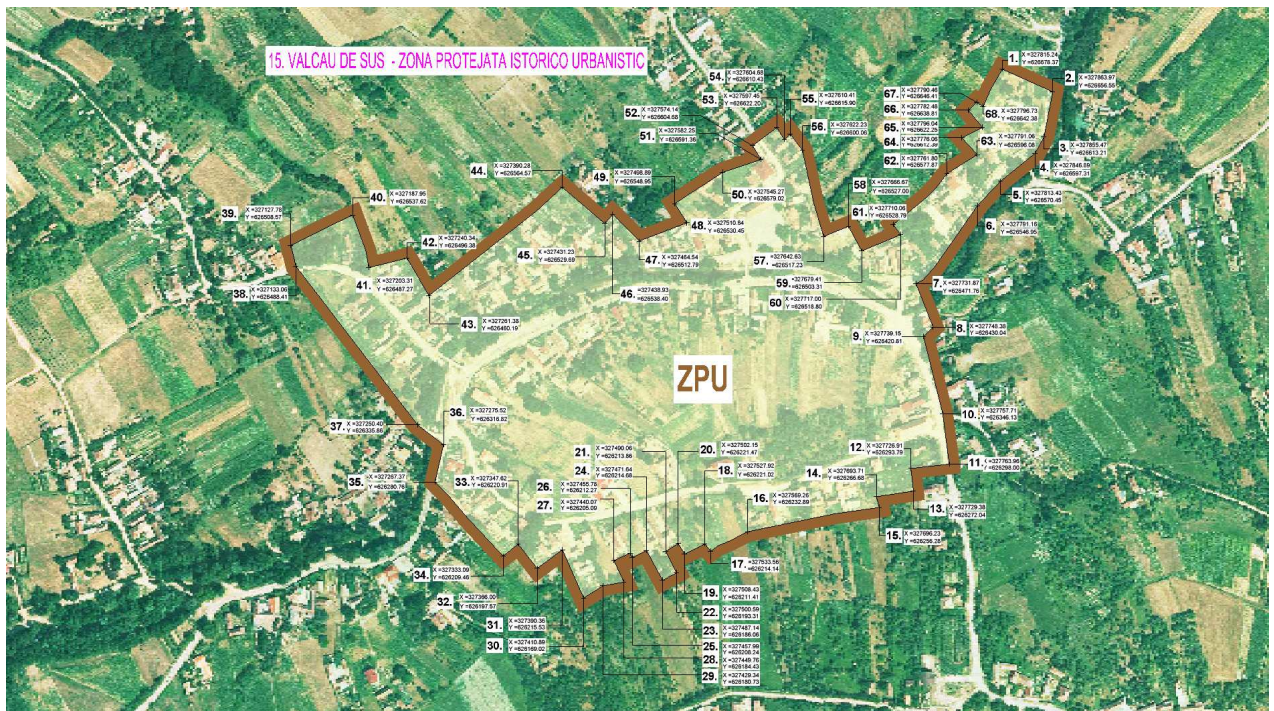
Fatada posterioară

Nu se cunosc prea multe despre acest lăcaș de cult, deoarece arhiva bisericii a fost distrusă după al doilea război mondial. Unele documente vorbesc despre comunitatea reformată din Valcău de Jos încă de la 1673. În imediata apropiere a actualei biserici se găsea o veche casă de rugăciune fără turn, cu structură din lemn și chirpici și sprijinire pe piloți datorită inundabilității terenului. Enoriașii (a căror casă parohială a fost construită la 1883, au vândut 23 pogoane de pădure în vederea obținerii de fonduri. Reparată în mai multe rânduri, clădirea a fost ultima dată renovată la interior și exterior cu ocazia centenarului. Zona de protecție a monumentului istoric este după cum urmează: N-limite de proprietate, E- limită de proprietate și drum, S-limite de proprietate, râul Barcău și drum, V-drum.

Monumentul istoric Biserica reformată din satul Valcău de Jos și zona de protecție.

15. Zona construita protejata din satul Valcău de Sus (notată ZCP) include o grupare de clădiri cu valoare locală, în care se află un număr remarcabil de clădiri protejate urbanistic, grupate în zona centrală a satului. Aspectul unitar al țesutului urban caracterizat printr-un parcellar relativ omogen, ne obligă deasemenea să luăm măsuri de protejare a acestora. Zona este închegată peste inelul rutier central al satului fiind delimitată după cum urmează: N- limitele gospodăriilor cu numerele 229 și respectiv 9, E-stradă, S- frontul sudic al inelului rutier între cele două intersecții, V-frontul de vest al caselor situate până vis-a-vis de casa cu nr. 229.

Pe teritoriul comunei Valcău de Jos regăsim doar obiective de interes arheologic și arhitectural de interes local. Din cele 13 situri arheologice prezentate doar două se regăsesc pe Lista monumentelor istorice. Singurul obiectiv de arhitectură monument istoric clasat este biserica reformată din satul Valcău de Jos, o clădire modestă, aflată în stare bună de funcționare.

Locuirea pe aceste meleaguri își are originile încă din neolitic. Existența Cetății Valcăului a jucat un rol major pentru comunitățile din zonă, în special în secolele XIII-XVIII. În anul 1340 un document pomenește chiar de existența unui comitat al Valcăului, deși în marea majoritate istorică a perioadei este cunoscută apartenența teritoriului la comitatul Crasna. Se impune cercetarea sistematică a zonei și apoi punerea acesteia în valoare prin lucrări de conservare și includere în circuite turistice, mai ales că peisajul este unul absolut deosebit prin prezența pădurilor și a râului Barcău. Recomandăm realizarea de investiții și în domeniul căilor de acces și a marării corespunzătoare a acestora și a monumentelor istorice.

Nu se propun alte clasări de obiective în domeniul arheologic sau arhitectural.

Aspectul urban al satelor reieșit din hărțile vechi prezentate, ne oferă imaginea creionată în fază incipientă a localităților. Fără excepție așezările comunei s-au constituit și se regăsesc și azi, pe locurile reprezentate și în perioada anilor 1770.

Remarcăm totodată și faptul că tipologia diferită a țesutului urban s-a păstrat pînă în zilele noastre, satele de sub munte păstrînd spiritul și așezarea de tip risipit, mult mai aerat, mai liber, de poziționare a gospodăriilor, în special în zonele de periferie a localităților. Satele Preoteasa, Sub Cetate, Valcău de Jos, ne relevă în hărțile iosefine prezențe de trupuri izolate, aspect existent și în zilele noastre.

În majoritatea cazurilor, școlile au păstrat locația lângă vechile biserici, (și implicit adesea, nu departe de vechile cimitire) deoarece se știe începuturile învățămîntului în Ardeal au fost de natură confesională. Evident au apărut străzi noi, multe de legătură și/sau de fragmentare a teritoriului intravilan care a cunoscut o intensă dezvoltare după încetarea migrațiilor, perioadă care a oferit o certă stabilitate, marcând o evoluție pozitivă constantă, începînd cu prima parte a sec. al XVIII.

O altă perioadă de accentuare a dezvoltării imobiliare locative, a fost a doua parte a sec. XIX, pentru ca etapa interbelică să ofere apoi în mod cert un reviriment al acțiunilor de tip edilitar, al dotărilor noi publice, social culturale și nu în ultimul rînd al celor religioase. Remarcăm respect pentru destinul bisericilor din toate localitățile, care în această perioadă au fost proiectate și zidite de meșteri cu har, produsul de arhitectură rezultat fiind unul valoros care merită menținut și protejat. În cazul tuturor localităților bisericile sunt părți armonioase ale vetrei satelor, fiind integrate în țesutul urban și fizionomia fiecărei localități, constituind deseori capete de perspectivă deosebite care trebuie respectate și păstrate.

Din păcate în unele colțuri de județ, în perioada post decembristă care a cunoscut o adevărată explozie de noi clădiri de cult, calitatea proiectării și a execuției clădirilor din acest domeniu nu s-a mai supus aceluiași criterii de valoare în ciuda „stufoșirii” sistemului administrativ, pentru mulți democrația devenind sinonimă cu impostura și obediența.

Un domeniu interesant pentru această comună îl reprezintă și patrimoniul industrial, materializat prin păstrarea unor mori de apă, una, cea din marginea satului Preoteasa, fiind încă în funcțiune.

Deși trama stradală a devenit mai complexă cu trecerea timpului, drumurile principale cât și căile de acces spre alte localități au rămas aceleași.

Peisajul natural al comunei, marcat de prezența cursurilor de apă (cu subliniere specială pentru râul Barcău), cât și a zonelor montane, este unul

deosebit, care ne oferă de asemenea perspective deosebite, indicat să fie puse în valoare și protejate.

Sintetizând cele expuse, putem trage concluzia că structura urbanistică este una clară pentru fiecare localitate. Recomandăm conservarea aspectului urbanistic al vetrei satelor prin păstrarea tramelor stradale, a parcelarelor și a specificului local.

Toate obiectivele clasate ca monumente istorice, trebuie protejate și ferite de intervențiile neavenite care nu păstrează spiritul locului și legislația din domeniul protecției monumentelor istorice. Locațiile menționate mai sus, atât cele arheologice cât și edificiul monument istoric, au fost figurate pe planșele de Reglementări istorico-urbanistice ale localităților respective, inclusiv zonele de protecție aferente fiecărui obiectiv istoric în parte.

Fiind o zonă intens locuită, din cele mai vechi timpuri, este foarte probabil să apară și alte descoperiri arheologice. În consecință în cazul în care pe amplasamentul delimitat de P.U.G. se constată că apar zone cu potențial arheologic evidențiat întâmplător ca urmare a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică (lucrări de construcții, lucrări de prospecțiuni geologice, lucrări agricole) sau ca urmare a acțiunii factorilor naturali (seisme, alunecări de teren, eroziunea solului, etc.) se vor respecta prevederile legislației privind protecția patrimoniului arheologic - Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 - republicată (M. Of. 352/2005) privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național).

Orice demers investițional în limitele zonelor de protecție ale monumentelor menționate, obligă la obținerea prealabilă a unui aviz din partea Ministerului Culturii indiferent dacă situarea este în intravilanul sau în extravilanul localităților.

Deși greu încercate de vicisitudinile istoriei și de duritatea vieții în condiții mult mai vitrege decât zonele de șes, unul dintre elementele specifice comunei îl constituie frumusețea și măiestria realizării caselor de locuit și a anexelor gospodărești ale acestora, șuri, grajduri, fântâni, etc.. Satele comunei au gospodării deosebite, care datorită calităților meșterilor populari anonimi care au realizat construcții meșteșugite armonioase, vor trebui protejate în egală măsură, alături de celelalte obiective istorice.

Observăm că se mai păstrează încă multe clădiri valoroase vechi, considerate în prezentul studiu "**clădiri/zone protejate urbanistic**", pentru ele fiind propuse măsuri suplimentare de protecție, în sensul obligativității obținerii unui punct de vedere avizat din partea Direcției județene pentru Cultură Sălaj, prealabil oricărui demers investițional asupra acestora. Aceste construcții sunt după cum urmează:

Satul Valcău de Jos – Fosta primărie, biserica ortodoxă, casa parohială reformată, magazinul vechi „metalo-chimice”, Casele și anexele gospodărești

de la numerele: 3, 63, 96, 101, 109, 110, 126, 160, 171, 174, 175, 233, 241, 243, 261, 288, 291, 329; În total 22 construcții CPU.

Satul Lazuri – Biserica ortodoxă, Magazinul, Casele și anexele gospodărești de la numerele: 14, 27, 47, 53, 97; În total 7 construcții CPU.

Satul Preoteasa - Școala, căminul cultural, magazinul, biserica ortodoxă, morile de apă și casele de la nr. 131 și 179, și Casele și anexele gospodărești de la numerele: 10, f.n., 115 și f.n.; nr. 117, nr. 131, nr. 197 (moara) , în total 9 construcții CPU.

Satul Ratovei – Casele și anexele gospodărești de la numerele: 5 și 9;

Satul Sub Cetate - Biserica ortodoxă, școala, magazinul și casa parohială ortodoxă; in total 4 constructii CPU.

Satul Valcău de Sus – Biserica ortodoxă, școala, magazinul sătesc, precum și Casele și anexele gospodărești de la numerele: 9, 12, 16, 17, 20, 69, 113, 134, 141, 161, 166, 167, 169, 173, 175,180, 191, 213, 229, 230., in total 23 constructii CPU. La poziția nr. **15** (de la pag. 83 din Studiul istorico-urbanistic aferent comunei Valcău de Jos) s-a făcut descrierea **Zonei protejate propuse** în acest sat, unde sunt incluse majoritatea clădirilor menționate mai sus. Toate clădirile incluse în acest contur vor trebui să respecte Reglementările restrictive propuse în Anexa nr. 1 din prezentul Studiu și Regulamentul Local de Urbanism aferent PUG.

2.6 Activități economice

Particularitățile activităților economice primare (agricole) din comună reflectă modul de conlucrare a trăsăturilor naturale (relief, climă, resurse hidrice, resurse edafice) și a celor social- economice (forma de proprietate, mentalitatea și modul de organizare, nivelul de dotare tehnico- materială, caracteristicile pieței de desfacere a produselor agricole, gradul de procesare a produselor agricole primare, etc.)

Principalele activități economice ce sunt desfășurate în comună sunt: agricultura, creșterea animalelor și prelucrarea lemnului. La nivelul comunei se mai practică activități industriale: fabricarea mobilei, comerț, activități de brutărie precum și activități meșteșugărești.

2.6.1 Industria

În ceea ce privește mica industrie și prestarea serviciilor, acestea sunt slab conturate în comună. Aceasta este reprezentată de mici unități de producție și depozitare, după cum urmează: un depozit materiale de construcții, doua mori, o presă de ulei, două distilării, două brutării și două puncte de colectare a laptelui.

În comună nu există unități de producție industrială.

2.6.2 Comerț și servicii

Activitatea de comerț este răspândită în comună, dispunând de unități de alimentație publică (magazine mixte, baruri), specifice mediului rural.

Societăți comerciale care desfășoară comerț specializat, sunt întâlnite în Valcău de Jos: lucrări de instalații electrice, transporturi rutiere de mărfuri, produse agricole (cereale, semințe), ferme de creștere a ovinelor, bovinelor ș.a. Întâlnim activități comerciale în magazine nespecializate.

Produsele comercializate în aceste magazine în mare parte sunt achiziționate de pe piața națională, fiind produse în alte zone ale țării sau chiar importate. Produsele de consum obținute și comercializate pe plan local se rezumă la produsele de panificație și preparatele din carne.

Este de remarcat faptul că turismul ca și activitate a operatorilor economici din microregiune este aproape inexistent, în ciuda potențialului uriaș de dezvoltare a agroturismului în zonă și prezenței Centrului de Informare și Marketing Turistic și a angajaților pe post de Agent de turism-Ghid turistic din primărie. În localitatea Valcău de Sus există o pensiune turistică. Numărul structurilor de cazare este insuficientă, în special vara.

În concluzie, putem spune că activitatea comercială în comuna Valcău de Jos este suficient de bine reprezentată. Populația are acces la magazine de desfacere a produselor alimentare și nealimentare.

Structura pe ramură a agenților economici privați este determinată de activitățile comerciale. În regiune există posibilitatea ca aceste servicii să se îndrepte mai mult spre producție și servicii.

În prezent, în localitatea Valcău de Jos există o serie de obiective de interes public și economic: Primăria, sediul Biroului de Poliție, oficiu poștal, farmacie, dispensar uman, cabinet stomatologic, biserici, cimitire, brutărie, magazine alimentare, mici spații de prestări servicii și altele.

Ramura economică dominantă în comuna Valcău de Jos este agricultura. Suprafața agricolă a comunei este de 4561 ha, reprezentând 1,83% din suprafața județului Sălaj.

Condițiile pedo-climatice specifice acestei zone au favorizat dezvoltarea agriculturii, în cadrul acesteia un rol important revenind zootehniei. Pe parcursul anilor au fost create mici livezi cu pomi fructiferi.

Economia comunei este una predominant agricolă, cu o bună reprezentare a sectorului zootehnic, susținut de ponderea mare a pășunilor naturale. În ultimii ani unitățile de producție ale sectorului secundar, reprezentate doar de atelierele micilor meșteșugari.

În ceea ce privește mica industrie și prestarea serviciilor, acestea sunt slab conturate în comună. Economia comunei este una predominant agricolă, cu o bună reprezentare a sectorului zootehnic, susținut de ponderea mare a pășunilor naturale.

Baza economică dominantă a comunei o constituie agricultura. Principalele culturi raspândite în comună sunt: cultura grâului și a secarei, cultura porumbului și a cartofului, pomicultura, legumicultura. Agricultura comunei are în prim plan dezvoltarea pomiculturii și a zootehniei. O importanță deosebită în economia comunei o are fondul forestier, care ocupă 24% din suprafața totală a comunei.

Mica industrie este puțin reprezentată în comună, rezultatele economice din anul 2002 arată o creștere cu 25 % față de anul 2000, determinată prin punerea în funcțiune a două mori, a unei prese de ulei, a două brutării, a două unități de colectare - prelucrare a laptelui și a altor ramuri de prestări servicii.

În anul 2002 se constată o creștere a producției față de anul 2000, mai cu seamă în sectorul vegetal, datorată unor condiții climatice mai bune, a alocării unui volum mai mare de credite și a costurilor mai scăzute de exploatare în gospodăriile populației.

Din totalul producției realizate în anul 2002, ponderea deținută de sectorul privat este de 100%, la toate categoriile de cereale boabe, plante tehnice și legume.

Silvicultura reprezintă una dintre sursele importante de venituri ale comunei. În anul 2002 s-au obținut rezultate mai bune din fondul forestier, decât în anii precedenți, acestea constând într-o mai bună valorificare a masei lemnoase, a fructelor de pădure, vânat, etc.

Pe teritoriul administrativ al comunei Valcău de Jos nu există nici o unitate industrială de interes major, cu excepția prestărilor de servicii către populație. În ceea ce privește serviciile, menționăm că în cadrul comunei funcționează o secție de asamblat jucării kinder cu 150 locuri de muncă, două puncte de colectare și prelucrare a laptelui, două mori, o presă de ulei, o brutărie și două tâmplării.

Comerțul este reprezentat prin unități cooperatiste, în număr de șaptesprezece și patruzeci și două de asociații familiale și societăți comerciale.

Deși în zonă există tradiții puternice în producția anumitor produse agro-alimentare (din lapte, carne, fructe), activitățile productive nu s-au dezvoltat. Lipsa dotărilor moderne, a facilităților pentru colectarea, depozitarea și prelucrarea unor produse locale, dar mai ales lipsa de cunoștințe privind marketingul și distribuția acestora și a canalelor de distribuție și comercializare fac ca aceste produse să fie utilizate mai degrabă pentru consumul propriu.

Activitățile de comerț sunt axate în principal pe comercializarea de produse industriale alimentare și nealimentare, comerț general, precum și produse farmaceutice, produse textile și confecții. Comerțul cu alte produse agroalimentare locale este practicat prin anumite centre de achiziții sau în cadrul unor târguri organizate periodic în diverse localități sau în afara microregiunii.

Serviciile pentru agricultură sunt destul de bine dezvoltate. Însă sistemele de irigații sunt utilizate la o scară foarte mică, iar serviciile de mecanizare sunt destul de limitate.

Serviciile de consultanță agricolă sunt dezvoltate la nivelul fiecărei primării, dar sunt ineficiente și nu prezintă un interes real pentru populație.

Este de remarcat faptul că turismul ca și activitate a operatorilor economici din microregiune există, însă nu este suficient dezvoltat, mediatizat, în ciuda potentialului urias de dezvoltare a agroturismului în zonă și a existenței centrului de informare și marketing turistic. Numărul structurilor de cazare este insuficient.

Întreprinderi mici și mijlocii

Analiza micro-întreprinderilor din mediul rural evidențiază capacitatea destul de mare de a răspunde exigențelor referitoare la furnizarea locurilor de muncă pentru populația din mediul rural.

Analiza activităților comerciale, de artizanat și servicii indică faptul că numărul de locuitori din zona rurală, ocupați în toate activitățile de acest tip analizate, e nesemnificativ. Comunitățile nu duc lipsa de oportunități ocupaționale în aceste sectoare, care pot ajuta la ameliorarea condițiilor de trai.

Informațiile disponibile privind aceste activități reprezintă doar parțial situația reală, deoarece acestea se desfășoară și în cadrul unei piețe informale a muncii din zona rurală. Totuși, venitul care se putea obține din aceste surse acoperă doar necesarul pentru subzistență.

Situația acestui sector, ca și a infrastructurii, reprezintă un impuls în calea dezvoltării altor activități rurale, pentru crearea de oportunități ocupaționale alternative. Sprijinirea furnizării serviciilor în comunitățile rurale reprezintă un factor important pentru ridicarea calității vieții și de sporire a atractivității zonelor rurale.

Conceptul de marketing teritorial vine să susțină ansamblul de preocupări în sectorul dezvoltării durabile prin facilitarea utilizării de resurse în vederea producerii de bunuri și servicii precum și comercializării acestora.

Administrația publică își propune ca direcții de acțiune în acest sector să identifice și să consolideze o "marcă locală" care să poată reprezenta pentru turistul care vizitează localitatea sau pentru investitorul interesat de potențialul local un adevărat punct de reper al comunității noastre comparativ cu celelalte localități.

Construirea acestei mărci locale va porni de la resursele de care dispunem în prezent și va culmina cu promovarea la nivel internațional a comunei noastre prin parteneriate și contacte peste hotare. Aceasta se va realiza prin implementarea de programe de "înfrățire" a comunei cu comune din alte țări membre ale UE și prin acțiuni specifice.

Un alt aspect pe care îl urmărim în acest sector este amplificarea procesului de relaționare între diverși factori economici și sociali. Această comunicare va facilita dezvoltarea durabilă a comunității noastre și va pune bazele unor programe ample în care administrația publică va acționa ca și un catalizator și își va aduce aportul atât prin acțiunile legale, cât și ca și cofinanțator.

Marketingul teritorial pe care ni-l propunem are ca măsuri de dezvoltare locală creșterea estetică a peisajului comunei noastre, dar și dezvoltarea serviciilor de turism și primire a turiștilor în mod profesional.

Vom promova turismul integrat în care turistul să beneficieze de servicii moderne, dar cu amprenta tradițiilor culinare și culturale locale. Internaționalizarea unei mărci locale pe care dorim să o creăm depinde în mare măsură de calitatea acestor servicii pe care le oferim.

Din punct de vedere turistic, regiunea se pretează la dezvoltarea agroturismului și a turismului de agrement și este necesară în următoarea perioadă asigurarea unui număr de 4 unități de deservire turistică pentru un număr de cel puțin 80-90 de turiști.

Din punct de vedere al distribuției este necesară potențarea canalelor de comercializare prin intermediul mijloacelor informatice, datorită costurilor reduse. Astfel, accesul la piețele virtuale de gros permite fără consum de timp sau finanțe activarea de rute comerciale după modelul practicat deja în țările europene. Dezvoltarea acestui tip de comerț va necesita schimbare de atitudine, de aceea se impune ca administrația publică locală să ofere un bun exemplu în această direcție dezvoltând modalitatea de lucru prin rețeaua de internet.

Ramura economică secundară prezintă ca și caracteristică generală un grad relativ mare de diversificare, dar, pe de altă parte, o tărie internă care nu asigură decât secvențial competitivitatea în raport cu mediul concurențial specific.

Sălajul se află pe primul loc din țară în ceea ce privește numărul de bubaline. În comuna Valcău de Jos există ferme de creștere a bivoliilor. Șandor Cătălin din Valcău de Jos deține peste 40 de bivoli.

Factorii cauzali ai acestei stări de creștere economică sunt reprezentați de:

- valorizarea forței de muncă cu pregătire medie și superioară;
- reconversie profesională spre domenii economice viabile;
- utilizarea eficientă a resurselor locale;

ANALIZA SWOT ECONOMIE

Puncte tari

- Existența în comună a 276 agenți economici, care ajută la dezvoltarea localității și la crearea de noi locuri de muncă;

- Obținerea produselor ecologice prin existența potențialului;
- Tradiție în prelucrarea unor resurse locale,
- Exploatare forestiere,
- Potențial de dezvoltare a agroturismului;
- Preocuparea pentru introducerea tehnologiilor noi și pentru activitatea de cercetare - dezvoltare;
- Existența fermelor zootehnice;
- Suprafața totală a comunei este de 6323 ha, din care 1773 ha teren arabil, pășune 1912 ha, fânețe 162, pădure 1736 ha, vii 7 ha;
- Unități economice cu profit mare.

Puncte slabe

- Lipsa unui sistem de sprijin pentru implementarea noțiunilor de marketing;
- Informarea succintă cu privire la normele europene;
- Resurse financiare la nivel local, insuficiente pentru susținerea /promovarea unor investiții;
- Lipsa culturii antreprenoriale;
- Folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiență economică scăzută;
- Promovarea insuficientă a zonei și a produselor specifice, lipsa unui sistem de marketing al produselor locale;
- Cunostințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din fonduri europene;
- Diversitate redusă, majoritatea fiind orientată spre alimentație publică - magazine alimentare și baruri;
- Orientare în majoritate spre clienții locali,
- Activități de marketing reduse;
- Insuficiente locuri de muncă.

Oportunități

- Existența resurselor locale, puțin sau necorespunzător valorificate în prezent;
- Creșterea capacității anteprenoriale;
- Atragerea unor noi investitori în comună prin facilitatea pe care administrația locală le pune la dispoziție;
- Oportunități de finanțare ale Uniunii Europene;
- Dezvoltarea cooperării locale;
- Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol;
- Diversificarea activităților economice;

- Posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural;
- Programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM;
- Resurse financiare disponibile ale populației care lucrează în străinătate și urmează să se întoarcă în locurile de origine pentru a dezvolta anumite activități economice;

Amenințări

- Legislația în continuă schimbare;
- Oferte de creditare greu accesibile;
- Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă;
- Receptivitate și flexibilitate scăzută a populației locale la cerințele noi ale pieței care determină în timp decalaje economice mari;
- Migrația forței de muncă spre zone atractive din punct de vedere economic;
- Neadaptarea la transfer de tehnologie și de know-how;
- Riscul ca firmele din comună să nu facă față competiției de pe piața unică;
- Fenomenul economiei subterane;
- Migrația tinerilor cu potențial în zonele urbane sau în alte țări ale U.E.

2.6.3 Agricultură

Deși agricultura detine cea mai mare pondere în cadrul economiei locale a comunei, acest sector este slab dezvoltat, fiind caracterizat de existența a numeroase gospodării neviabile din punct de vedere economic. În general se practică agricultură în ferme de subsistență și nu agricultură intensivă, în exploatații agricole.

Producătorii nu sunt asociați în grupuri de producători, iar lipsa mijloacelor de exploatație agricolă moderne, precum și gradul ridicat al fragmentării proprietăților, conduc la o productivitate a muncii foarte scăzută. Serviciile agricole sunt de asemenea foarte slab dezvoltate.

Anumite zone din comună nu au fost cooperativizate, în timp ce altele au fost cooperativizate. După evenimentele din decembrie 1989, au avut loc transformări importante în viața țăranului. Prin legea nr. 18/1991 privind fondul funciar, țăranii au fost reîmproprietăriti cu proprietățile luate în urma cooperativizării forțate a agriculturii în 1962. Reîmproprietărirea țăranilor a creat mari greutăți în exploatarea pământului, efectiv în anul 1989, nici un țăran nu deținea nici un tractor, muncind pământul cu atelaje cu tranșione animală. Au urmat o serie de stimulente acordate de guvern către micii agricultori ceea ce a dat posibilitatea cumpărării de către mulți agricultori de

tractoare, pluguri, discuri, grape, alte utilaje agricole. Cu toate acestea, în anumite zone, încă și în prezent, se folosesc unelte agricole cu tracțiune animală.

Terenurile cultivabile reprezintă un potențial real pentru dezvoltarea agriculturii ecologice, având în vedere că îngrășămintele folosite, atât în trecut cât și în prezent, sunt gunoiul de grajd. Deși există premisele dezvoltării agriculturii ecologice, ca instrument important în conservarea naturii și de revitalizare a microregiunii, populația nu cunoaște avantajele acestei forme de agricultură și nici condițiile concrete de practicare și de certificare a produselor.

Accentul care se pune pe dezvoltarea rurală comportă investiții majore în silvicultură, valorificarea peisajului cu scopuri recreative – turism rural, biodiversitate, diversificarea economiei rurale, protecția mediului rural, crearea de locuri de muncă, toate acestea având ca ultim scop creșterea calității vieții locuitorilor comunei noastre.

Un punct forte pe care îl vom utiliza în avantajul nostru îl reprezintă calitatea terenurilor agricole puțin contaminate datorită unei agriculturi care nu respectă mediul. Produsele pe care dorim să le promovăm vor face parte din seria produselor biologice, atât animale, cât și vegetale.

Suprafețele mari de pădure, de fânețe și pășuni le-au oferit locuitorilor posibilitatea de a se ocupa de cultivarea plantelor, creșterea animalelor și valorificarea produselor animaliere și ale pădurii (lemn, fructe de pădure, ciuperci).

Suprafața totală a teritoriului administrativ al comunei este de 6251 ha.

În ceea ce privește trăsăturile naturale, se poate aprecia că, în ansamblu, ele oferă suficiente elemente de favorabilitate pentru practicarea unei agriculturi performante, cu aspecte de favorabilitate pentru toate culturile agricole. Mai mult decât atât, se manifestă elemente de **favorabilitate ridicată** pentru culturi cum ar fi cele de orz, porumb, floarea-soarelui, sfeclă de zahăr, cânepă, lucernă, trifoi, cartofi, pomi fructiferi, viță-de-vie. În acest sens, sunt de amintit particularitățile climatice, prin valori ale radiației solare globale de 111-118 kcal/cm², durata medie de strălucire a Soarelui de 2000-2100 ore/an, temperatura medie anuală de ~10°C, precipitații medii anuale de 550-600 mm, etc. Reflectarea directă a acestor particularități se face în *particularități fenologice* ale culturilor agricole. Astfel, înspicarea grâului de toamnă are loc în intervalul 22-30 mai, maturizarea grâului de toamnă se produce între 27 iunie – 5 iulie, iar înflorirea viței-de-vie se produce între 2 și 11 iunie. Elementelor de favorabilitate climatică li se adaugă cele de factură edafică, în condițiile în care aici sunt prezente soluri cu fertilitate mare (cernoziomuri, faeoziomuri) și medie (luvosoluri, eutricambisoluri). Elementele climatice – temperatură, precipitații, durată de strălucire a soarelui, ș.a. sunt, așadar, favorabile practicării agriculturii, cu singura carență - aceea a deficitului de umiditate din timpul lunilor august-septembrie și, în consecință, a

probabilității crescute a secetelor. Temperaturile mai ridicate au favorizat cultura unor specii de plante și arbori termofili ca vița de vie, piersicul, caisul.

În ceea ce privește particularitățile social-economice, trebuie amintite manifestarea unor *elemente de restrictivitate*, dintre care cele mai importante sunt legate de supraparcelarea terenurilor agricole și gradul redus de asociere al fermierilor.

Analiza structurii terenurilor agricole, pe categorii de foloșință, scoate în evidență faptul că **terenurile arabile** dețin la nivelul comunei peste 43,09% din terenurile agricole, fapt ce se constituie ca o premisă de favorabilitate față de culturile de câmp.

Suprafețe mari de teren arabil, pădure, de fânețe și pășuni le-au oferit locuitorilor posibilitatea de a se ocupa de cultivarea plantelor, creșterea animalelor și valorificarea produselor animaliere și ale pădurii (lemn, fructe de pădure, ciuperci).

Agricultura reprezintă activitatea economică de bază, prin care locuitorii comunei își asigură resursele de hrană și o parte din veniturile bănești.

Producția vegetală

Distribuția terenurilor cultivate la nivelul unităților administrativ – teritoriale prezintă o serie de particularități, după cum urmează:

- cele mai mari **suprafețe cultivate cu cereale** corespunzător unor condiții orografice prielnice și a unor suprafețe arabile extinse; datorită condițiilor de determinare orografică. Semnificația economică a acestor culturi derivă din importanța crescută pe care o au atât în alimentația omului cât și în hrana animalelor. Principalele cereale cultivate sunt grâul, secara, orzul și orzoaica, (pe suprafețe extinse) ovăzul, porumbul, bine reprezentat în comuna și sorgul (pe suprafețe extrem de reduse).

Structura terenurilor cultivate

- **cultura plantelor tehnice** (Reprezentative sunt culturile de floarea-soarelui)

- **cultura cartofului**,

- **cultura plantelor furajere**, se înscrie ca un element cu importanță crescută în structura culturilor de câmp și totodată în lanțul producției agricole, fiind o importantă verigă de suport a sectorului zootehnic. Mai importante, atât prin suprafețele cultivate cât și prin valoarea lor furajeră, sunt culturile de lucernă, trifoi, porumbul pentru siloz, sfecla furajeră și bostănoasele de nutreț. Atât în cazul celor perene, cât și al celor anuale, culturile de plante furajere au o reprezentare semnificativă.

Zona prezintă favorabilitate pentru cultura cerealelor. Populația își păstrează ocupație agricolă, însă în cele mai multe cazuri, practică agricultura

în afara orelor de serviciu; își lucrează pământul individual, cu mijloace rudimentare și în foarte mică măsură cu mijloace mecanice.

Clima permite cultivarea legumelor, însă este nevoie de investiții în sisteme de irigații. Zona prezintă favorabilitate pentru cultura cerealelor, plantelor tehnice și legumelor.

În anul 2003 suprafețele cultivate se prezentau astfel:

- ◆ Porumb -350 ha
- ◆ Grâu și secară- 300 ha
- ◆ Cartofi -120 ha
- ◆ Floarea soarelui - 90 ha
- ◆ Legume- 50 ha

Populația are ocupație preponderent agricolă, își lucrează pământul individual, cu mijloace rudimentare și în foarte mică măsură cu mijloace mecanice. Clima permite cultivarea legumelor, însă este nevoie de investiții în sisteme de irigații.

Conform Strategiei de dezvoltare a comunei, suprafața fondului funciar al comunei de 6323 ha (din care suprafața agricolă este de 4114 ha) se structurează astfel: arabil 1773 ha, pășune 1912 ha, fânețe 162 ha, pădure 1736 ha, livezi 260 ha, vii 7 ha.

Terenurile neagricole ocupă o suprafață de 2209 ha. Acestea sunt: căi de comunicații 112 ha, terenuri ocupate de ape, bălți 30 ha; curți, construcții – 131 ha; terenuri degradate și neproductive 200 ha.

Culturile agricole semnificative ale comunei sunt reprezentate de: grâu, secară, porumb, cartofi, floarea-soarelui, legume și fructe.

Un punct forte pe care îl vom utiliza în avantajul nostru îl reprezintă calitatea terenurilor agricole puțin contaminate datorită unei agriculturi care nu respectă mediul. Produsele pe care dorim să le promovăm vor face parte din seria produselor biologice, atât animale, cât și vegetale.

Pășunile naturale ocupă de asemenea o suprafață importantă 1912 ha.

Zootehnia

Activitatea de creștere a animalelor este o tradiție în această zonă. În comuna Valcău de Jos, creșterea animalelor se practică atât în cadrul gospodăriilor cât și în ferme de animale – bovine, ovine și porcine.

Vaccinarea și tratarea bolilor la animale este asigurată în cadrul Circumscripției Veterinare existente în comună, de către cadre specializate, care asigură atât procurarea de medicamente de uz veterinar, aplicarea tratamentelor necesare la animale și respectiv realizarea acțiunilor de vaccinare derulate la nivel național, conform prevederilor legale și a directivelor primite de la Direcția Județeană Sanitar-Veterinară.

Pentru sectorul zootehnic se remarcă faptul că acesta este încă tributary unui sistem de tip extensiv, în care producătorul individual își asigură o parte din consumul și veniturile gospodăriei din astfel de activități. Este vorba în special despre comercializarea produselor de carne, lapte și ouă, cu precădere pe piețele urbane din proximitate. Germeni ai intensivizării acestui

sector agricol se remarcă doar prin existența unui număr redus de ferme de profil.

Creșterea animalelor reprezintă o sursă de venit pentru locuitorii comunei datorită zonei geografice din care face parte comuna Valcău de Jos. Aceasta este favorizată de suprafețele înseminate de pășuni și fânețe existente. Numărul capetelor de animale este de 19571. În mare măsură, la nivel național, diminuarea efectivului de animale este cauzată de insuficiența nutrețurilor și respectiv creșterea prețurilor la nutrețuri dar trebuie să ținem cont și de ceilalți factori care au dus la scăderea efectivului de animale ca:

- vârsta înaintată a crescătorilor de animale în zona rurală,
- lipsa unor politici guvernamentale coerente în domeniu,
- disjunția între animal, pământ și muncă,
- seceta, etc.

Efectivul de animale din comună se prezintă astfel:

- familii de albine: 1422
- iepuri: 140
- bovine și bubaline: 1252
- cabaline: 145
- ovine: 5370
- caprine: 352
- suine: 2684
- pasari: 8206

Sectorul zootehnic, important reprezentat în economia comunei, susținut de ponderea mare a pașunilor și a efectivelor de animale. Situația animalelor la nivelul comunei Valcău de Jos, conform INSSE 2010, se prezintă în felul următor:

Capete de animale	- 17125
Bovine	- 1264
Ovine	- 2825
Porcine	- 2120
Caprine	- 185
Păsări	- 9775
Familii de albine	- 655
Cabaline	- 301

Probleme întâmpinate în agricultură: lipsa utilajelor moderne, terenuri agricole faramițate, lipsa unui sistem de colectare, prelucrare și valorificare a producției, lipsa rotației culturilor și lipsa informațiilor generale privind caracteristicile solurilor, folosirea materialului germinativ cu productivitate slabă, pașunatul irațional și lipsa unui program de întreținere a pășunilor,

îmbătrânirea forței de muncă și lipsa unor programe de calificare a agricultorilor.

Pomicultura

În comuna Valcău de Jos livezile se întind pe o suprafață destul de mare 260 ha. Acest sector se poate dezvolta prin modernizarea tehnologiilor de cultivare și recoltare, dar și prin amplasarea unor centre de colectare, prelucrare și valorificare a acestor produse.

Se poate remarca de asemenea că o suprafață reprezentând 7 ha este ocupată cu vii. O mențiune aparte trebuie făcută asupra pomiculturii și viticulturii, ambele puternic afectate de reducerea suprafețelor de cultură și în consecință cu o scădere semnificativă a cantității de fructe și struguri; în ceea ce privește culturile de viță de vie, cea mai mare pondere o au soiurile hibride.

Producția totală de fructe înregistrată în anul 2003 a fost de 3605 tone.

Revigorarea pomiculturii și raspândirea soiurilor locale tradiționale. Se va avea în vedere:

- Reabilitarea soiurilor și a varietăților locale tradiționale
- Păstrarea soiurilor și a varietăților locale tradiționale încă existente
- Crearea unei bănci de gene-livada demonstrativă
- Incurajarea creșterii soiurilor și a varietăților locale tradiționale
- Asigurarea valorificării fructelor produse în comună
- Încurajarea, respectiv diversificarea tehnicilor de prelucrare a fructelor

Viticultura

În comuna Valcău de Jos viticultura se practică la scară mică, fiind o ocupație cu tradiție prin producerea de vin, din soiuri hibride însă în cantități mici, în special pentru consumul propriu. Producția totală de struguri în 2003 a fost de 39 tone.

Legumicultura

Pe raza comunei Valcău de Jos legumicultura este bine dezvoltată, datorită așezării geografice a comunei, ocupând suprafețe mari cultivându-se de localnici pentru consum propriu. Creșterea competitivității legumiculturii prin utilizarea tehnologiilor alternative.

În concluzie: Serviciile pentru agricultură sunt dezvoltate însă este nevoie de investiții serioase în sisteme de irigații, iar serviciile de mecanizare au nevoie îmbunătățiri semnificative.

Serviciile de consultantă agricolă sunt dezvoltate la nivelul fiecărei primării, dar sunt ineficiente și nu prezintă un interes real pentru populație.

Silvicultura

Suprafața cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră a comunei Valcău de Jos este de 1736 ha. Zonele de pădure asigură suficiente cantități de fructe de pădure, ciuperci și plante medicinale din flora spontană încât să facă oportune investițiile în amenajarea unui centru de colectare, prelucrare și valorificare a acestora. Pădurile de pe teritoriul comunei oferă potențial investițional prin înființare de ateliere de mică tâmplărie, fabrici de mobilă și profile de lemn.

Se constată că comuna are un fond forestier care ocupă o suprafață destul de mare. Pădurile de foioase fac parte din fondul forestier al teritoriului ca și specii de arbori dominante. Anumite produse specifice fondului forestier sunt valorificate de unitățile silvice sau de către deținătorii de păduri (fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale, semințe).

Accentul care se pune pe dezvoltarea rurală comportă investiții majore în silvicultură, valorificarea peisajului cu scopuri recreative – turism rural, biodiversitate, diversificarea economiei rurale, protecția mediului rural, crearea de locuri de muncă, toate acestea având ca ultim scop creșterea calității vieții locuitorilor comunei Valcău de Jos.

Piscicultura

Zona este favorabilă pentru dezvoltarea pisciculturii, element ce ajută și la dezvoltarea serviciului turistic. În comună există 30 ha de teren acoperite cu ape și bălți o parte din acestea fiind amenajate pentru piscicultură; există și teren aferent pentru camping.

Apicultura

Apicultura beneficiază de condiții de favorabilitate ridicată în arealul studiat. Acest lucru se datorează atât particularităților climatice cât și caracteristicilor legate de flora meliferă. Aceasta din urmă este bine reprezentată, cu specii care pot asigura producții ridicate de polen și miere. Astfel de specii sunt prezente atât în structura culturilor de câmp (ex. *floarea soarelui*, cu un potențial productiv de peste 50 kg miere/ha, *lucerna*, cu un potențial productiv de peste 25 kg miere/ha, *rașița de toamnă*, cu un potențial productiv de peste 200 kg miere/ha), livezi (*cireșul și vișinul*, cu un potențial productiv de peste 35 kg miere/ha, *caisul*, cu un potențial productiv de peste 20 kg miere/ha, *mărul*, cu un potențial productiv de peste 30 kg miere/ha) cât și în flora spontană arboricolă și ierboasă (*salcâmul*, cu un potențial productiv de 600-1300 kg miere/ha, *teiul*, cu un potențial productiv de peste 400 kg miere/ha, *salcia*, cu un potențial productiv de peste 150 kg miere/ha, *trifoiul alb*, cu un potențial productiv de peste 100 kg miere/ha).

Apicultura este una dintre resursele importante ale județului Sălaj, iar mierea din Transilvania, preferata prințului Charles, este, probabil, cea mai bună miere din lume, datorită biodiversității de aici, așa cum susține botanistul John Akeroyd! Fundația Agapis este un deschizător de drumuri în acest

domeniu, inițiind, în urmă cu 3 ani, un proiect sub formă de întreprindere socială, pornit cu ajutorul unui grant european și cu mult sprijin local. Astfel, întreprinderea S.C. Valea Barcăului S.R.L. dezvoltă brandul Sănătate dulce: o minifabrică pentru miere, produse apicole și fructe uscate, care a fost realizată în Valcău de Jos, pe Valea Barcăului. Aici se ambalează diverse sortimente de miere, polen și anumite mixuri terapeutice sau delicatose (miere cu nucă și propolis, miere cu polen și propolis, miere cu prune uscate, miere cu cafea, cu cacao, cu chimen, cu ghimbir, cu alune, cu ardei iute, cu scorțișoară sau anason stelat), potrivit informațiilor publicate de Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală. De asemenea, la această minifabrică se usucă fructe, ce stau la baza unor combinații delicioase, după rețete tradiționale, cum ar fi prune uscate cu nuci. S.C. Valea Barcăului S.R.L. este prima companie din România care ambalează corect produsele apicole terapeutice în cutii, pentru a le feri de razele soarelui: "Pentru a se păstra cele 70 de substanțe bioactive testate în miere, trebuie evitată încălzirea și expunerea acestora la razele solare."

Principalele disfuncționalități ale sectorului agricol sunt legate de:

-deficiențe legate de potențialul uman, în condițiile în care **starea de îmbătrânire demografică a populației** este specifică unui număr tot mai mare de localități; se adaugă lipsa forței de muncă calificate;

-**structura proprietății funciare**, dominată de gospodării individuale la care mărimea medie a exploatației nu depășește 3 ha; această fărâmițare induce dificultăți în relațiile cu modernizarea agriculturii, generând un **grad mai redus de tehnologizare**;

-**număr redus de ferme zootehnice**;

-**slaba specializare pe sectoare productive** pentru care există cerere constantă pe piața urbană de proximitate și pe cea regională (ex. legume, fructe, lapte, carne);

-**nevalorificarea nișei pentru produsele agricole ecologice**, atât în sectorul vegetal, cât și în cel animalier;

În ceea ce privește dotarea tehnică a agriculturii, s-a înregistrat o creștere a numărului de tractoare cu 42% în perioada 1990-2004, ceea ce nu se reflectă însă direct în creșterea producției agricole. Explicația constă în fărâmițarea excesivă a exploatațiilor agricole în proprietăți de dimensiuni mici, ceea ce reduce randamentul de exploatare al utilajelor agricole. Situația utilajelor agricole la nivelul comunei Valcău de Jos se prezintă astfel: tractoare 153, combine autopropulsate pentru recoltat 18, autovehicule pentru transport marfuri 8, care și caruțe 515.

Din punct de vedere asociativ, în comuna Valcău de Jos există :

- "Asociația Valea Barcăului" , comuna Valcău de Jos.

- ONG local - "Asociația Vârsta".

- Asociații de agricultori – “Asociația Crescătorilor de Bovine Valcău de Jos”.

Conform Analiza SWOT agricultura și zootehnia se prezintă astfel:

PUNCTE TARI

- potențial agricol pentru producția vegetală și animală;
- tradiții locale în cultura vegetală și creșterea animalelor;
- potențial ridicat pentru agricultura ecologică;
- tradiție în creșterea animalelor (bovine, ovine, porcine, cabaline), în special bubaline;
- cultivarea plantelor vegetale;
- existența unui cabinet veterinar în Valcău de Jos;
- zonă cu potențial pentru biocarburanți (bioetanol din culturi de porumb);
- zona cu potențial pentru de biomasa energetică forestiera (salcam, salcie, etc.)

PUNCTE SLABE

- inexistența unor firme care să presteze servicii agricole și să valorifice produsele agricole;
- reducerea drastică a efectivelor de animale (bovine, ovine, porcine, cabaline);
- rentabilitate scăzută a agriculturii datorită fărâmițării terenurilor, inexistenței exploatațiilor agricole, imposibilității folosirii metodelor moderne de exploatare (insuficientă irigare a terenurilor agricole, neutilizarea soiurilor selecționate);
- reducerea culturilor de plante vegetale (în special floarea - soarelui);
- piață de desfacere redusă;
- culturile de: in, cânepa, tutun și sfeclă de zahăr sunt aproape inexistente;
- producerea brânzei de vaca și de oaie este pe cale de dispariție;
- pe raza comunei nu funcționează nicio palincie autorizată ;
- inexistența pieței legumicole și animaliere;
- nivel scăzut al producției animale.

OPORTUNITĂȚI

- legislația existentă de stimulare a asocierii între fermieri pentru creșterea profitabilității în agricultură;
- creșterea cerințelor pentru produsele agroalimentare ecologice pe piața UE cu posibilități pentru producătorii români de a practica agricultura ecologică;
- crearea de servicii agricole (veterinare, prestări servicii, proiectare și consultantă în domeniu).
- **crearea unei piețe agroalimentare**
- **crearea unei piețe de animale**

- **înregistrarea fermelor de pe raza comunei la DSV conform OM 301 ANSVSA pentru vânzare directă ca și soluție în extremis de salvare a micii gospodării agricole - Certificare de ferme agricole în agricultura ecologică și pentru obținerea de produse tradiționale (DOP, IGP, TSG).**
- *Existența de fonduri structurale care finanțează aceste activități (FEADR)*

AMENINȚĂRI

- practicarea agriculturii de subzistență ca urmare a rezistenței populației la schimbare;
- creșterea competiției pentru produsele agricole, ce poate defavoriza unele sectoare tradiționale care nu ating standardele de calitate ale pieței unice (România fiind membra a UE);
- dezechilibrele balanței comerciale cu accent pe importuri de produse alimentare care periclitizează valorificarea produselor autohtone la prețuri eficiente (aducătoare de profit);
- trendul descendent al potențialului agricol al comunei.

2.6.4 Turism

Componentă fundamentală a dezvoltării economice, turismul este parte din prioritățile prezentei Strategii de Dezvoltare Locală. Integrarea turismului în conceptul de marketing teritorial ține de oportunitatea pe care turismul o oferă ca posibilități de promovare a zonei. Astfel că implementarea unor măsuri de promovare a turismului asigură promovarea tuturor aspectelor locale, de la potențial economic până la resurse naturale de calitate.

Turismul este una dintre politicile transversale ale Uniunii Europene fundamentată juridic prin articolul 3, litera "u" din Tratatul de la Maastricht, în care se autorizează comunitatea să adopte măsuri de dezvoltare în acest sector. Turismului îi sunt adresate dispozițiile de liberă circulație a persoanelor, a mărfurilor, a serviciilor întreprinderilor mici și mijlocii.

Vorbind despre turism semnifică să înfruntăm domenii cum ar fi: protecția mediului, politicile de ocupare a forței de muncă, dezvoltarea transporturilor, protecția consumatorilor, dezvoltarea de tehnologii moderne, tradiție culturală locală. La nivelul întregii Uniuni Europene procent de 5% ca aport la economia comunitară.

Administrația publică, prin implementarea prezentei strategii, va urmări să promoveze și să susțină orice inițiativă privată sau public-privată de dezvoltare a turismului.

Județul Sălaj, în ciuda tuturor aparențelor, dispune de un potențial turistic mai mult decât remarcabil, caracterizat de o situație geografică favorabilă, plină de pitoresc și diversitate a peisajului.

În județ se află rezervații naturale și peste 350 obiective arheologice și de arhitectură de o deosebită valoare istorică, obiceiuri gastronomice și tradiții populare care îmbracă forme aparte, manifestări artistice și culturale care s-au consacrat atât pe plan local, național cât și internațional.

Cu toate acestea, potențialul de resurse existent în mediul rural nu este suficient valorificat. Deși ar putea reprezenta o sursă importantă de dezvoltare durabilă a localităților rurale, agroturismul și turismul practicat în mediul rural sunt încă slab reprezentate. Astfel, în 2000, pe teritoriul județului Sălaj funcționau 9 structuri de cazare turistică în mediul rural (pensiuni agroturistice, moteluri, hoteluri, tabere, etc.) cu o capacitate de 92.370 locuri/zile. În 2005, au fost înregistrate doar 7 asemenea structuri active cu o capacitate de 90.302 locuri/zile.

Datorită poziției geografice și a frumuseții peisajului, comuna Valcău de Jos se află printre atracțiile turistice din zona Sălaj.

În jurul comunei Valcău de Jos se află importante obiective turistice, de la cele rurale reprezentate de Șimleul Silvaniei, cu toate obiectivele sale, la cele rurale: rezervația peisagistică Tusa-Barcău, comuna Sâg, mlaștina de la Iaz, comuna Plopiș și pădurea Lapiș, comuna Nușfalău, precum și stațiunea balneoclimaterică cu program de funcționare anual din comuna Boghiș. Apele termale prezente în zona, ar putea fi valorificate și în comuna Valcău de Jos.

Obiectivele turistice de mare atracție, de pe teritoriul comunei Valcău de Jos le constituie monumentele naturale și arhitecturale, dintre care amintim: urmele Cetății Valcău, Biserica Reformată, situl arheologic „Pietre” din localitatea Preoteasa și Valea Barcăului cu afluenți săi.

Un alt obiectiv turistic reprezintă moștenirea folclorică și meșteșugărească, prezente pe teritoriul comunei.

Pentru dezvoltarea turismului în comuna Valcău de Jos a fost inițiat un proiect cu finanțare prin măsura 313 PNDR pentru înființarea unui Centru de Informare Turistică, în anul 2014 acest Centru a fost finalizat. Pentru detalii și sugestii turistice se poate vizita acest Centru de Informare precum și site-ul www.turismvalcaudejos.ro

Zona în care este situată comuna prezintă un deosebit potențial turistic.

În cadrul activităților terțiare, cele turistice se remarcă cu un profil aparte la nivelul comunei. Acest fapt se datorează unui complex de elemente care asigură premise favorabile pentru practicarea diverselor forme de turism.

a) Premise naturale pentru practicarea turismului

În ciuda unei aparente limitări în ceea ce privește potențialul turistic natural, analiza diverselor componente naturale relevă existența unor raporturi de favorabilitate. Trebuie amintit aici potențialul turistic asociat caracteristicilor climatice, care îmbracă aspecte specifice unui **bioclimat de cruțare**, favorabil activităților turistice recreative și de refacere (favorizând refacerea organismului după perioade de stress).

b) Premise antropice pentru practicarea turismului

În această categorie sunt incluse o serie de vestigii arheologice regăsite pe teritoriul comunei (preistorice, antice și feudale), obiective cu valențe culturale, elemente arhitectonice rurale tradiționale, elemente etno-folclorice (cu diversitate ridicată).

Obiective turistice:

Ruinele cetății Valcaului (Loc. Sub Cetate -1400)

Zona Pietrele - Preoteasa

Defileul râului Barcău

Biserica reformată Valcău

Suprafață mare împădurită

Poiana din Cătunul Călin

Formația de dansuri "Spiridușii Valcăului"

Porturi, unelte și case vechi în Preoteasa și Sub Cetate

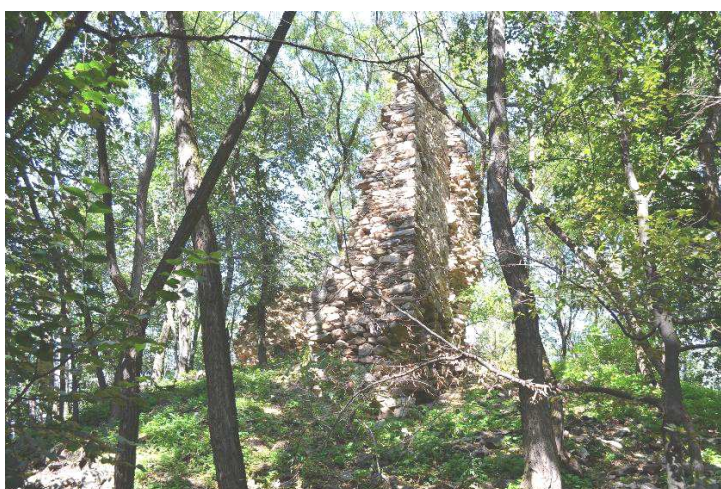
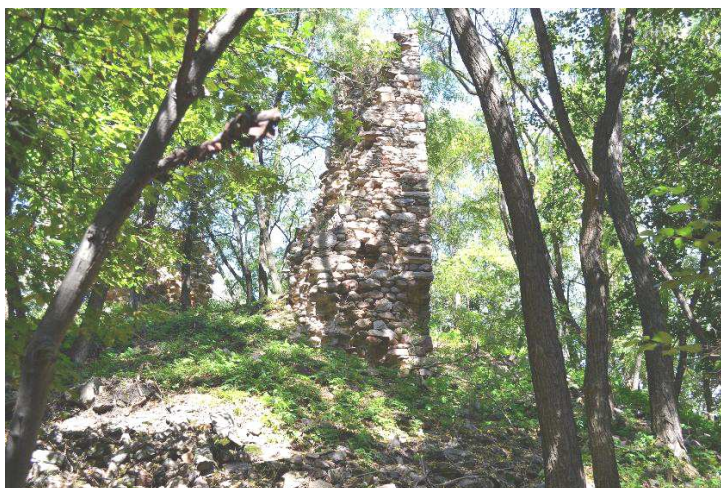
Ruinele cetății Valcăului (1400)

Cetatea Valcău se afla în satul Sub Cetate, comuna Valcău de Jos, județul Sălaj și se crede ca a fost ridicată în jurul anului 1280, pe dealul numit „Plai”, la poalele Munților Plopiș.

Pe vremuri, Cetatea Valcău avea rol de cetate regală. Arhitectura acesteia este simplă și deține foarte puține elemente care să indice o tehnică militară evoluată.

Cetatea Valcău a fost construită cu scopul de a apăra regiunea sud-vestică dinspre direcția Nușfalău – Zăuan – Ip. Edificarea ei a fost favorizată de existența posibilității de construire pe varful dealului Plai, care este mărginit în partea de est de albia râului Barcău.

Apele Barcăului au înlocuit șantul de apărare, obligatoriu pentru apărarea unei cetăți. În secolul al XV-lea cetatea Valcău stăpânea întreaga regiune sudică a comitatului Crasna și apăra zona de potențiali dușmani. Făcea parte din comitatul Crasna, deși în anul 1340 un document pomeneste de un comitat al Valcăului.

Poze preluate de pe www.welcometoromania.ro

Zona Pietrele – Preteasa

Satul Preteasa, așezat în defileul Barcăului, găzduiește aproximativ 900 de suflete. Populația nu este îmbătrânită pe aceste meleaguri, populația tânără fiind îndrăgostită de viața pe aceste meleaguri și rămânând în sat. La moara cu piatră a lui Brisc nu se mai macină. Morarul Pavel a murit și nimeni nu i-a furat meseria. Moara de apă de pe Barcău măcina orz și porumb pentru săteni.

Defileul râului Barcău

Râul Barcău se formează dintr-o serie de izvoare situate în Piemontul Oșteana la limita dintre Munții Meseș și Munții Plopiș. Majoritatea prezentărilor turistice ale zonei, identifică izvoarele Barcăului în două izbucuri: Izbul Mare și Izbul Mic. Această desemnare este improprie. Izbul Mare alimentează de fapt, Valea Măgurii care se varsă în Toplița. Debitele din Izbul Mic se varsă în râul Răchita.

Cursul superior al râului Barcău, amonte de confluența cu râul Răchita este cunoscut sub numele de Râul Ștei, Râul Berchesei sau Râul Bărcașu. Pe sectorul dintre confluența cu râul Barcău și Râul Toplița, râul este denumit Râul Tusa. Așa în aval de confluența cu râul Toplița, râul poartă denumirea de Râul.

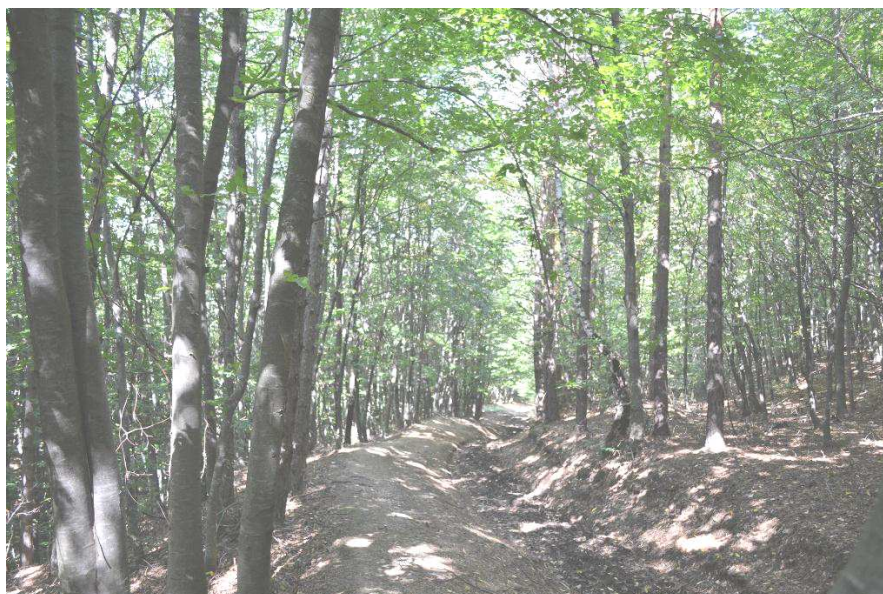
Biserica reformată Valcău

Împreună cu Cetatea Valcăului, Biserica Reformată din Valcău de Jos reprezintă una dintre cele mai importante obiective turistice ale comunei.

Suprafață mare împădurită

Suprafața fondului forestier de pe teritoriul comunei Valcău de Jos este de 1736 ha. Zona prezintă o zonă împădurită foarte mare, potrivită atât pentru drumeții cât și pentru trasee off-road pe biciclete sau cu automobile.

Poiana din cătunul Călin

De o frumusețe care îți taie respirația poienița, oferă o vedere de ansamblu asupra Valcăului.

Porturi, unelte din Valcău de Sus

Țesutul este un meșteșug rar întâlnit în zilele noastre. La nivelul țării, doar în casele bătrânești, țesăturile lucrate de femeile în vârstă mai amintesc de o tradiție veche, îmbrăcând interiorul locuințelor, pe membrii familiei și formând zestrea pentru tinerele fete.

În comuna Valcău de Jos găsim foarte multe case în care încă se păstrează aceste obiecte tradiționale. În Valcău de Sus am pășit într-o casă cu adevărat tradițională, plină de istorie, țesături lucrate la războiul de țesut și manual.

În satele din comuna Valcău găsim aproape la toate casele, pe pereți, farfurii pictate manual în urmă cu foarte mulți ani și “șterguri” cusute manual. Modul în care sunt lucrate și motivele populare specifice zonei dau o valoare deosebită acestor creații.

Natura calitativă a spațiului – în vechea lume a satului românesc, spațiul nu mai este doar o simplă realitate fizică, fiind „consubstanțial omului”, se explică prin faptul că țăranul îl transformă, infuzându-l cu valori și sensuri care

îl îmbogățeau și îi dădeau viață. Prin munca sa, în care punea suflet, el preschimba locul în care își ducea existența și fiecare lucru pe care îl făcea, de la unelte până la casa pe care o înălța cu multă îndemânare (omul contemporan are multe de învățat din studierea tehnicilor tradiționale de construcție pe care le foloseau strămoșii noștri, purta ceva din ființa și sufletul lui, primeau amprenta spiritualității sale.

De fapt, obiectul tradițional – fie că e vorba de o simplă lingură de lemn, de o strachină de lut, un ștergar sau de o poartă tradițională și o casă – are, chiar și pentru omul contemporan înstrăinat de aceste valori, însușiri pe care sufletul nu poate să nu le recepteze sau intuiască: obiectul tradițional (confectionat din materiale naturale – lemn, piatra, lut, fibre naturale, culori vegetale) odihnește, are o influență liniștitoare și tonică, spre deosebire de cele moderne, majoritatea fabricate mecanic și din materiale artificiale, care induc o stare de superficialitate, dizarmonie și chiar stres – fiind lipsite de amprenta personală care conferea o căldură obiectului tradițional.

Ospitalitatea localnicilor este recunoscută în zonă. Gospodinele satului își primesc mereu oaspeții cu vorbe frumoase și mâncare bună, păstrând rețete din generație în generație. Vălcăuanii își cinstesc invitații cu pălincă de prune (renumită printre cunoscători) și cu bucate alese. Cămarile sau “șpaițuri” (cum le numesc sătenii), construite lângă casă, cel mai adesea din scânduri sunt umplute toamna cu compoturi, ceapă împletită în spicuri, slănină ș.a.

CONFORM ANALIZĂ SWOT, TURISMUL SE PREZINTĂ ASTFEL;

PUNCTE TARI

- existența a trei obiective protejate pe teritoriul comunei;
- situație geografică favorabilă cu diversitate peisagistică și climat favorabil diverselor forme de turism;
- tradiții populare;
- scrierea unor pagini de istorie pe teritoriul județului;
- ospitalitatea sălăjeană;
- potențial pentru dezvoltarea turismului și agroturismului;
- existența apei termale pe raza comunei.
- existența unui punct de informare turistică.

PUNCTE SLABE

- nu există decât o pensiuni turistică în Valcău de Sus;
- lipsa acțiunilor concertate în sensul schimbărilor de mentalitate;
- distrugerea totală sau parțială a unor baze turistice;
- lipsa unor investitori serioși și interesați de turism;
- lipsa de fonduri pentru întocmirea unor documentații tehnice pe baza cărora să se instituie regimul de arie protejată;
- pregătire profesională de slabă calitate în domeniul serviciilor turistice;
- inexistența unei stațiuni balneare pe raza comunei.

OPORTUNITĂȚI

- posibilele facilități pe care legislația le-ar putea oferi investitorilor din turism, constituiți în întreprinderi mici și mijlocii;
 - posibilitatea de a oferi servicii de calitate la un pret mult mai scăzut decât în alte țări (forța de muncă ieftină);
 - interesul unor firme din țara și străinătate pentru obiectivele turistice oferite pe plan local;
 - amenajarea unor case de vacanță în satul Preoteasa cu ajutorul unui parteneriat public privat;
 - **posibilitatea înființării de stațiuni balneare pe raza comunei Valcău de Jos, datorită existenței apelor termale.**
- Existența de fonduri structurale care finanțează aceste activități.***

AMENINȚĂRI

- poluarea mediului prin practicarea unui turism neecologic din partea unora;
- legislație "stufoasă" în continuă modificare, greu accesibilă unor categorii sociale;
- lipsa unui program județean și regional de dezvoltare a turismului rural.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI

PUNCTE TARI

- existența Ansamblului Folcloric "Spiridușii Valcăului";
- păstrarea tradițiilor privind confecționarea cuverturilor, carpetelor și stergurilor cu motive folclorice;
- păstrarea unor tradiții și obiceiuri din ciclul vieții (botez, înmormântare și nuntă);
- păstrarea unor tradiții și obiceiuri calendaristice;
- tradiții populare;

PUNCTE SLABE

- lipsă de interes a generațiilor tinere față de păstrarea vechilor tradiții și obiceiuri;
- dispariția șezătorilor din viața comunităților prezente în comună;

OPRTUNITĂȚI

- Crearea unui centru de creație populară ca și factor de coagulare a energiilor locale în domeniul tradițiilor rurale;
- Crearea unui muzeu al ruralității;
- Creare de noi ateliere tradiționale;
- Revitalizarea vechilor obiceiuri (șezători etc);
- Crearea unui festival anual al "Bivolului" : SĂRBĂTOAREA BIVOLILOR";
- ***Existența de fonduri structurale care finanțează aceste activități.***

AMENINȚĂRI

Neîntoarcerea populației tinere emigrate în mediul urban.

10. POTENȚIAL DE ENERGII REGENERABILE

PUNCTE TARI

- Potențial pentru obținerea de biocarburanți (bioetanol)
- Potențial pentru obținerea de biomasa forestiera energetică (salcâm, salcie, etc...)
- Potențial pentru energie eoliană (Dealurile învecinate)
- Potențial de energie fototermică (Zona dinspre Boghiș)
- Potențial de energie fotovoltaică (zonele plane)

PUNCTE SLABE -

OPRTUNITĂȚI -Existența de fonduri structurale care finanțează aceste activități.

AMENINȚĂRI

Neîntoarcerea populației tinere emigrate în mediul rural.

2.7 Infrastructura

În perioada 2008-2016 ca și investiții majore realizate în comuna Valcău de Jos au fost:

- Modernizare Camin cultural in loc. Preoteasa – in curs de finalizare – fonduri FEADR - (2012);
- Reabilitare drum și construire baie publică – FRSD 2011 – Finalizat;
- Rețea de canalizare și stație de epurare – 2010 – prezent – În derulare;
- Asfaltare DC 90 Valcău de Jos - Sub Cetate pe o lungime de 5 km;
- Alimentare cu apă a localităților Valcău de Jos și Valcău de Jos, iar ulterior s-a extins și în localitatea Sub Cetate și Lazuri;
- Construire Sală de sport în localitatea Valcău de Jos – Finalizată în anul 2011;
- Înființare Centru de Informare Turistică în comuna Valcău de Jos derulat prin masura 313.
- Asfaltare drum comunal Valcău de Sus - Preoteasa 4,50 km.
- Achiziție buldoexcavator ;
- Reabilitare Cămin cultural în localitatea Valcău de Jos – în derulare;
- Reabilitare Camin cultural in Valcău de Sus și Sub Cetate – în derulare;
- Asfaltare DC Lazuri – Preoteasa;

Majoritatea proiectelor finalizate sau în curs de finalizare depuse de către primăria Comunei Valcău de Jos sunt pentru îmbunătățirea infrastructurii, renovarea căminelor culturale, infrastructurii sportive, dar nu lipsesc nici proiectele de mediu sau turism.

2.7.1 Infrastructura rutieră

O condiție esențială pentru dezvoltarea economică a unui teritoriu este eficientizarea sectorului de transport și comunicații. Mai mult, o infrastructură de transport funcțională reprezintă un factor de avantaj major în competiția internațională.

Regiunea Nord-Vest nu dispune de un sistem de autostrăzi, ceea ce face ca traficul să fie direcționat spre alte zone, frustrând zona de axe comunicaționale care pot genera dezvoltare. Pentru a contracara această situație, în prezent sunt în derulare lucrările de execuție la autostrada Brașov-Borș, care va traversa județul Sălaj pe o lungime de 84 km, fiind prevăzute trei puncte de inserție la: Zimbor, Zalău și Nușfalău.

Principalele artere de circulație ce tranzitează teritoriul administrativ al comunei Valcău de Jos sunt:

- **DJ 191D** – având o lungime de 5 km, traversează teritoriul administrativ al comunei cu intrare din zona Nordică, și trece prin localitățile Valcău de Jos și Lazuri, se continuă la est spre comuna Sâg.

- **DC 90** cu pornire din DJ 191 D în localitatea Valcău de Jos, traversează localitățile - Valcău de Sus – Sub Cetate și se continuă spre Iaz. Lungimea acestuia pe teritoriul adm al comunei este de 6,53 km;
- **DC 90A** – pornire din DC 90 din localitatea Valcău de Sus, face legătura cu localitatea Preoteasa; Lungime de 4,35 km.
- **DC 90B** – pornire din DJ 191D, din localitatea Valcău de Jos, trece prin Ratovei și se continuă spre Ratin. Lungime de 5 km.
- **DC 89A** – pornire din DJ191D din localitatea Valcău de Jos, se continuă spre Marin. Lungime de 1,85 km;
- **DC 88** – face legătura între DJ 191D și DC 90A. Traversează localitatea Lazuri. Lungime de 3,00 km.
- **DC 83** – face legătura între localitatea Preoteasa și Sâg. Lungime de 2,65 km.

Celelalte localități sunt legate de centrul de comună prin drumuri comunale majoritatea reabilitate. Astfel se poate circula în condiții bune.

Situația drumurilor din comuna Valcău de Jos este reprezentată în tabelul de mai jos, în funcție de distanța față de centrul de comună.

În comună nu există cale ferată, cea mai apropiată cale ferată fiind în localitatea Nușfalău la aproximativ 12 km distanța față de centrul comunei Valcău de Jos.

Conform ANALIZA SWOT avem:

PUNCTE TARI

- drumul național asfaltat (DN 191D) trece prin localitatea Valcău de Jos și face legătura cu DN 91 în localitatea Nusfalau și cu E 81 în localitatea Ciucea, pe o întindere de 5 km;
- satele aparținătoare comunei sunt legate de centrul de comună prin drumuri comunale majoritatea reabilitate;
- sisteme de distribuție a energiei electrice acoperind practic toate așezările comunei;
- alimentarea cu apă a localităților Valcău de Jos și Valcău de Sus se face prin rețeaua de alimentare realizată în anul 2007;
- distanța dintre centrul comunei și cea mai apropiată stație de autobuz este de 100 m;
- autobuzul circula zilnic (2 curse pe zi) și trece prin satele Valcău de Jos, Valca de Sus și Sub Cetate;
- conectarea la rețeaua de telefonie fixă (ROMTELECOM) a satelor Valcău de Jos și Valcău de Sus;
- firma de telefonie mobilă TELEKOM are semnal pe raza comunei Valcău de Jos;

PUNCTE SLABE

- în Preoteasa, Lazuri și Ratovei alimentarea cu apă se face prin cădere din fântâni;
- distanța dintre centrul comunei și cea mai apropiată cale ferată este de 12 km, localitatea Nușfalau;
- rețelele de telefonie mobilă VODAFONE și ORANGE au doar semnal parțial pe raza comunei;
- accesul în interiorul comunităților Preoteasa și Sub Cetate se face pe câteva poduri și podete, aflate în stare degradată;
- lipsa rețelei de canalizare pe toate localitățile din comună;
- majoritatea podetelor și podurilor de pe raza comunei se află în stare degradată și nu permit trecerea a două mașini în același timp peste ele;
- lipsa amenajării unor căi de acces spre ruinele cetății din Sub Cetate;
- lipsa unei infrastructuri rutiere, pretabilă la trafic greu;
- drumuri locale pietruite și de pământ ce fac greu accesul în zonă;
- lipsa rețelei de distribuție a gazelor naturale.

OPORTUNITĂȚI

- realizarea rețelei de canalizare în comuna Valcău de Jos – în derulare ;
- reabilitare podet tubular pe DC 83 în satul Preoteasa;
- reabilitare podet din beton peste pe DC 88 în satul Lazuri;
- reabilitare podet din beton de DC 90 în satul Sub Cetate;
- reabilitare pod în Valcău de Sus – finalizat km 1+800;
- reabilitare pod în Valcău de Sus – finalizat km 2+300;
- reabilitare pod în Preoteasa;
- amenajarea cailor de acces spre ruinele cetății din Sub Cetate;
- reabilitare uliță Cerat 1 km (Valcău de Sus);
- asfaltare ulița bisericii Valcău de Sus, 600 m;
- asfaltare drum comunal Valcău de Jos - Marin 4 km;
- asfaltare DC 83 Sâg - Preoteasa, lungime 2 km;
- asfaltare strada Internatului - Valcău de Jos 500m - finalizată;
- asfaltare DC 88 Lazuri Preoteasa, lungime 4 km - finalizat;
- asfaltare DC 90 Valcău de Jos - Sub Cetate, lungime 5km - finalizat;
- inițierea unor proiecte pentru asfaltarea tuturor strazilor din comuna Valcău de Jos;
- inițierea de noi programe pentru extinderea rețelelor de distribuție ale gazelor naturale în cadrul zonelor deficitare din acest punct de vedere;
- conducta de transport gaze naturale, Dn 400x40 bar Zalău - Șimleu Silvaniei a fost dimensionată astfel încât să deservească întreaga zonă de vest a județului Sălaj (inclusiv comuna Valcău de Jos);
- **Existența de fonduri structurale care finanțează aceste activități (FEADR)**

AMENINTARI Creșterea traficului pe soselele adiacente comunei cu toate consecințele aferente.

Investițiile în infrastructura de transport vor facilita mobilitatea populației și a bunurilor, reducerea costurilor de transport de mărfuri și călători, îmbunătățirea accesului pe piețele regionale, creșterea eficienței activităților economice, economisirea de energie și timp, creând condiții pentru extinderea schimburilor comerciale și implicit a investițiilor productive.

Dezvoltarea rețelelor de transport va facilita, de asemenea, cooperarea interregională și va contribui semnificativ la creșterea competitivității întreprinderilor/firmelor și a mobilității forței de muncă și prin urmare, la o dezvoltare mai rapidă a României pe ansamblu, dar și a fiecărei regiuni în parte.

Ca măsuri de dezvoltare locală, aceste priorități le considerăm de importanță majoră, asigurarea accesibilității pentru toate localitățile din jurul comunei noastre, asigurarea unui transport în condiții de siguranță pentru cei care utilizează acest serviciu public și nu în ultimă instanță, atunci când nevoia o va cere, asigurarea unui ritm de dezvoltare a rețelei de transport, rutier sau feroviar public pentru transport de persoane și mărfuri.

2.7.2 Infrastructura edilitară

Activitatea comunei se desfășoară sub îndrumarea și controlul organelor administrației publice locale. Atribuțiile, sarcinile și structura acestora sunt cuprinse în Legea nr.215/2001 administrației publice locale, prin care se asigură un grad mai mare de autonomie autorităților locale. Conform acestor legi în fruntea comunelor, orașelor și municipiilor se află primăriile și consiliile locale, acestea având atribuții specifice.

Bugetul comunei se formează din sume alocate de la guvern repartizat prin Consiliul Județean Sălaj, impozite și taxe locale. Repartizarea veniturilor evidentiază gradul de dependentă față de bugetul de stat din care sunt alocate sumele necesare asigurării unui buget minim de funcționare a instituțiilor comunei.

Modernizarea drumurilor din cadrul comunei face parte din cadrul proiectelor prioritare în perioada imediat următoare. Starea drumurilor a fost și este o prioritate permanentă a edililor localității, însă resursele financiare limitate nu au permis reabilitarea lor în totalitate. În domeniul comunicațiilor s-a trecut la telefonia digitală, fapt care a facilitat introducerea internetului, mijlocul cel mai modern și mai eficace de comunicare.

Rețele de apă-canalizare:

Alimentarea cu apă potabilă constituie un indicator mondial al gradului de civilizație și calitate a vieții. Analizând situația existentă în Sălaj, se

remarcă o preocupare sporită pentru accesul populației rurale la această importantă utilitate a vieții cotidiene. În comunele și localitățile rurale din Sălaj există două tipuri de sisteme de alimentare cu apă: sistemul centralizat și cel al microsistemelor proprii în sistem gravitațional.

Dacă în 1996 existau doar 2 localități rurale alimentate cu apă în sistem centralizat, la începutul anului 2006 numărul acestora a crescut la 22, însumând o populație totală cu acces la această utilitate de 18.033, ceea ce reprezintă 12,05% din totalul populației rurale. Ca urmare, lungimea rețelei de alimentare cu apă a înregistrat o creștere de aproape 7 ori față de sistemul de referință.

În paralel, funcționează microsisteme în sistem gravitațional în 136 localități rurale, însumând 10.110 gospodării, ce reprezintă 15,6% din totalul gospodăriilor rurale. Prezența acestui tip de utilități reprezintă o anumită ameliorare a habitatului rural, însă are dezavantajul de a fi un serviciu precar, insuficient de stabil și controlat sub aspectul standardelor igienico-sanitare și de calitate a apei.

Alimentarea cu apă potabilă a populației comunei Valcău de Jos, se face din următoarele surse: fântâni arteziene de la care se alimentează cu apă grupuri de cetățeni; fântâni proprii ale populației și rețeaua de apă stradală prevăzută cu cișmele, de la care urmează să se facă racordări la gospodăriile populației.

Alimentarea cu apă și canalizare în sistem centralizat se face în localitățile Valcău de Jos și Valcău de Sus și Sub Cetate iar în localitatea Lazuri în curs de execuție, în celelalte sate alimentarea cu apă se face prin cădere din fântâni.

În mediul rural rețeaua de canalizare este regăsită doar în comunele Sărmășag și Hida, fapt care situează județul Sălaj pe ultimul loc la nivel regional din punct de vedere al calității vieții și accesului populației la infrastructuri edilitare.

Pe perioada următoare se dorește implementarea următoarelor proiecte privind infrastructura de apă și canalizare:

- Realizare rețea alimentare cu apă în satele Sub Cetate, Preoteasa, Lazuri și Ratovei;
- Realizarea rețelei de canalizare în comuna Valcău de Jos;

Rețele electrice:

Dacă la nivelul Regiunii Nord-Vest se remarcă discrepanțe între județe în ceea ce privește situația alimentării cu energie electrică, în județul Sălaj se distinge o situație favorabilă fiind, alături de Bihor, unul din județele care reprezintă cele mai puține localități cu disfuncționalități precum și cel mai scăzut număr de gospodării/localitate neelectrificate. Astfel, în Sălaj mai există doar două cătune care nu sunt racordate la sistemul național de alimentare cu energie electrică.

Zona de proiect este dotată cu rețele electrice permițând cuplarea la 20.000V, 4.000V, 360V și 220V.

Sistemul de producție, transport și distribuție se află încă în proprietatea statului și cea mai mare parte a energiei provine din sistemele clasice de producere a acesteia și mai puțin din sursele alternative de energie.

Comuna Valcău de Jos este racordată la sistemul Energetic Național prin linii electrice de medie tensiune de 20 KV de tip aerian, montate pe stâlpi de beton.

Existența posturilor de transformare asigură alimentarea rețelelor electrice de joasă tensiune care deservește toți consumatorii din localitate, atât pe cei casnici cât și societățile comerciale. Rețelele de joasă tensiune sunt de tip aerian, realizate în sistem clasic cu conductoare din aluminiu independente, sau cu conductoare torsadate pentru prelungirile de rețea sau pentru cele modernizate. Nu există nici o sursă de producerea energiei electrice alternative.

Se dorește modernizarea sistemului de iluminat public prin introducerea lămpilor LED în rețeaua de iluminat public stradal.

Alimentarea cu energie electrică a comunei Valcău de Jos este realizată într-un procent de 85%. Este necesară extinderea iluminatului public în cartierul CERAT, precum și în extravilanul localităților, pentru ferme și alte unități.

Rețele gaze-naturale:

Alimentarea cu gaze naturale la nivel de județ este, de asemenea, neacoperitoare, atât spațial-geografic, cât și din punct de vedere al utilizatorilor.

Dintr-un total de 26.302 contoare de gaz înregistrate în Sălaj, doar 2.044 funcționau în mediul rural, reprezentând doar 7,7% din utilizatorii județului.

Standardele europene impun o serie de criterii care vizează îmbunătățirea calității vieții în așezările rurale și atenuarea discrepantei dintre mediul urban și cel rural. De aceea, dezvoltarea sistemului de distribuție al gazelor naturale pentru facilitarea alimentării localităților județului Sălaj trebuie să se constituie într-unul din obiectivele strategice, cu următoarele priorități:

- Continuarea și finalizarea lucrărilor aflate în execuție;
- Stimularea (prin sprijin pentru înlocuirea documentațiilor tehnice și identificarea surselor de finanțare) consiliilor locale, situate în proximitatea rețelelor existente, pentru demararea demersurilor în vederea racordării la alimentarea cu gaze naturale;

- Inițierea de noi programe pentru extinderea rețelelor de distribuție ale gazelor naturale în cadrul zonelor deficitare din acest punct de vedere.

Numărul localităților în care se distribuie gaze naturale a fost la sfârșitul anului 2005 de 18, în creștere față de anii anteriori. Rețeaua de alimentare cu gaze naturale s-a dezvoltat în zonele unde există operatori economici care justifică o fezabilitate mai mare a proiectelor de investiții. Conducta de

transport gaze naturale, Zalău-Șimleu Silvaniei a fost dimensionată astfel încât să deservească întreaga zonă de vest a județului Sălaj. Comunele aflate în această parte a județului s-au constituit în „Asociația Pro Gaz Nord-Vest Sălaj”, care are ca scop angajarea, organizarea, supravegherea, coordonarea și recepția lucrărilor de distribuție a gazelor naturale realizate în orașul Șimleul Silvaniei și în celelalte localități rurale fondatoare ale asociației.

Din această asociație fac parte orașul Șimleul Silvaniei și un număr de 25 de comune, printre care și comuna Valcău de Jos.

Telecomunicații:

În domeniul telecomunicațiilor, cu toate că numărul de abonamente de telefonie fixă este în creștere anuală, în mediul rural rețeaua este încă puțin dezvoltată. Complementar se poate totuși observa utilizarea crescândă a telefoniei mobile în mediul rural, mai ales în zonele în care rețeaua fixă este inexistentă, deoarece acoperirea zonelor de semnal al rețelelor mobile în Salaj este foarte bună, de peste 95%, asemănător nivelului de acoperire națională de peste 90%.

Societatea informațională este caracterizată prin creșterea explozivă a informației digitale, disponibilă prin intermediul produselor tehnologiei informațiilor și comunicațiilor.

La nivel național, între 1999 și 2003 s-a înregistrat o rată de creștere a numărului de PC-uri de 228%, cu o creștere anuală medie de 34,5% (8,3 PC-uri la 100 locuitori în 2004) iar numărul utilizatorilor de internet a crescut în aceeași perioadă cu 563%, cu o rată spectaculoasă de creștere de 60% pe an (19,1 utilizatori internet la 100 locuitori în 2004).

Tot la nivel național, statisticile indică apropierea de valorile din UE, astfel: rata de penetrare a internetului în administrația publică a fost de 80%, în mediul de afaceri 75%, cu diferențe mari însă la capitolul utilizatori casnici, unde rata de penetrare în România este de 12,2% față de 45,1% în UE.

Satele Valcău de Jos și Valcău de Sus sunt conectate la rețeaua de telefonie fixă Romtelecom. Firmele de telefonie mobilă care au acoperire pe raza comunei sunt Telekom și parțial Vodafone și Orange.

Primăria și școlile cu clase V-VIII din localitățile Valcău de Jos, Valcău de Sus și Preoteasa sunt conectate la internet.

În localitățile Valcău de Jos și Valcău de Sus locuitorii au acces la servicii de televiziune prin cablu și internet, iar în localitățile Preoteasa, Sub Cetate, Lazuri și Ratovei există doar conexiune prin satelit.

Telefonia fixă este asigurată de Telekom în procent de 70%. Zona se află în aria de acoperire a rețelelor de telefonie mobilă în proporție de 90%.

Deșeuri menajere și industriale:

În prezent, sistemul de management al deșeurilor din comuna se caracterizează prin colectare și depozitare potrivit normelor europene. Colectarea deșeurilor se face de către o firmă specializată în domeniu.

Referitor la modul de salubritate al localităților în anul 2014 pentru cetățenii comunei Valcău de Jos, s-a semnat un contract de prestări servicii cu o firmă specializată pentru colectarea deșeurilor. Pentru reducerea cantității de deșeuri Primăria comunei Valcău de Jos colectează în prima joi din fiecare lună deșeuri reciclabile PET-uri, sticlă, hârtie, aparatură electronică, fier etc. Acesta este procesul de reciclare existent la ora actuală pe teritoriul comunei.

Alimentarea cu caldura

În comuna Valcău de Jos încălzirea este rezolvată cu sobe individuale și centrale care funcționează pe bază de combustibil solid. Căldura din gospodăria se obține cu ajutorul combustibilului solid, respectiv lemne și cărbuni.

Observăm că în ultima vreme tot mai mulți copaci sunt tăiați și folosiți pentru construcții și altele. Folosind centrala termică pe lemne foarte mulți copaci se pierd. Un alt dezavantaj din punct de vedere eco al centralelor ce folosesc ca material primar lemne, cărbune, derivați din petrol etc, este că materialul primar ars în procesul de producere al energiei termice emite o cantitate de gaze arse în mediul înconjurător, ducând la poluarea acestuia.

Problema identificată în comuna Valcău de Jos este consumul ridicat de energie clasică și de arbori folosiți pentru încălzire. Dorim să rezolvăm această problemă, care solicită cheltuieli ridicate, prin folosirea panourilor solare. În zona noastră, a comunei din Valcău de Jos, soarele este deosebit de generos tot timpul anului. Ca urmare, folosirea energiei solare va rezolva această problemă a arborilor și a cheltuielilor deosebit de mari cu energia clasică.

ANALIZA SWOT INFRASTRUCTURĂ, TRANSPORT ȘI MEDIU

Puncte tari

- Distanța redusă față de centrele polarizatoare de rang superior,
- Rețea de alimentare cu apă,
- Rețea de electricitate,
- Rețea de iluminat public;
- Rețea de telefonie fixă și mobilă;
- Cablu TV și internet;
- Eforturi ale autorităților locale de aplicare riguroasă a legislației privind protecția mediului.
- Aspect extern atrăgător: curți curate și frumos amenajate

- Drumuri asfaltate.

Puncte slabe

- Insuficientă dezvoltare a utilităților de bază și a serviciilor publice;
- Lipsa pistelor pentru bicicliști în comună
- Educația ecologică este superficială.
- Fonduri locale insuficiente pentru construirea și întreținerea drumurilor
- Inexistența rețele de canalizare
- Inexistentă rețea de distribuție a gazului
- Grad redus de reciclare a deșeurilor

Oportunități

- Modernizarea drumurilor comunale;
- Constuirea de piste pentru bicicliști
- Modernizarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă;
- Modernizarea sistemului rutier;
- Montarea unui post de transformare în comună pentru îmbunătățirea parametrilor curentului electric;
- Accesarea de fonduri destinate dezvoltării infrastructurii rurale;
- Îmbunătățirea gestionării deșeurilor

Amenințări

- Mentalitatea de indiferență față de protecția mediului,
- Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse;
- Lipsa informației în legătură cu programele de finanțare europeană;
- Lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători.

2.7.3 INFRASTRUCTURA SOCIALĂ

INSTITUȚII PUBLICE:

Primăria Valcău de Jos este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local Valcău de Jos privind aprobarea organigramei, a numărului de posturi și a statului de funcții ale aparatului propriu de specialitate.

Primarul, viceprimarul, secretarul, împreună cu aparatul propriu de specialitate constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria Comunei Valcău de Jos, ce duce la îndeplinire hotărârile

luate de Consiliul Local și dispozițiile Primarului, bazându-se pe problemele colectivității locale.

Primarul este șeful administrației publice locale a comunei Valcău de Jos și al aparatului propriu de specialitate pe care îl conduce și îl controlează (conform art. 66-215/2001 privind administrația publică locală) cu modificările și completările ulterioare prin Legea nr. 286/2006.

Primăria Comunei Valcău de Jos reprezintă administrația publică locală prin care se realizează autonomia locală. Autoritatea publică este reprezentată de consiliul local, ca autoritate deliberativă, și primar, ca autoritate executivă.

La nivel de dotare instituțională și informațională, comuna Valcău de Jos beneficiază de un sediu nou de primărie reabilitat și renovat, cu bune dotări informatice și tehnice, un post de poliție, un oficiu poștal, o bibliotecă publică, 5 grădinițe, 4 școli generale și gimnaziale, 5 cămine culturale, 3 terenuri de sport, un dispensar medical și unul veterinar.

Conform strategiei de dezvoltare serviciile publice sunt reprezentate prin:

- 1 cabinet medical uman;
- 1 cabinet stomatologic;
- 1 farmacie umană;
- 5 grădinițe;
- 4 școli; Clasele: 1-4 Sub Cetate, Clasele 1-8 Valcău de Jos, Valcău de Sus și Preoteasa;
- 5 cămine culturale;
- 1 bibliotecă comunală + 1 bibliotecă la școală;
- Rețea de alimentare cu apă: Valcău de Jos, Valcău de Sus, Lazuri, Sub Cetate;
- Rețea de canalizare: Valcău de Jos, Valcău de Sus, Sub Cetate.

Pe teritoriul comunei se află un număr de 9 biserici și case de rugăciuni, de diferite confesiuni: ortodocși, catolici, reformați, bapțiști, penticostali.

Se află în construcție o sală de sport modernă și un punct de informare și management turistic în satul Valcău de Jos din fonduri europene și guvernamentale.

ANALIZA SWOT ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PUNCTE TARI

- Actualizarea periodică a organigramei primăriei;
- Implicarea efectivă a conducerii la nivel de vârf în procesul de conștientizare și aplicare a acțiunilor legate de reforma în administrație;

- Existența procedurilor ce reglementează fluxul de documente în instituție;
- Existența unor proceduri care să descrie modul de realizare a activităților și subactivităților ce vizează organizarea muncii în instituție;
- Compartimentul de informare a Cetățeanului și Relații Publice care funcționează în cadrul Consiliului Local al comunei Valcău de Jos ca interfață principală între instituție și cetățeni;
- Aplicarea metodologiei de evaluare a performanțelor personalului angajat în administrația publică;
- Transparență în recrutarea și în promovarea personalului;
- Participarea, în limita fondurilor a tuturor categoriilor de personal la activități de formare continuă;
- Existența la nivelul instituției a unei strategii de formare continuă a funcționarilor publici predominantă la nivelul instituției a relațiilor de colaborare între colegi;
- Existența unui program de contabilitate și salarii;
- Existența unui cadru legal coerent și stabil privind liberul acces la informația de interes public și transparența actului administrativ;
- Clădirea primăriei: construcție nouă, îndeplinește toate standardele de funcționare.

PUNCTE SLABE

- Rezistența la schimbare manifestată de o parte din personalul instituției;
- Ineficiența mecanismului de elaborare a politicilor publice la nivelul primăriei;
- Insuficienta conștientizare a noțiunilor de eficiență, rentabilitate și transparență în administrarea domeniului public și privat al comunei,
- Dificultăți de comunicare internă între diferitele compartimente funcționale și între structuri ale administrației publice locale;
- Existența încă a unui sentiment de frustrare a funcționarilor (angajați contractuali și funcționari publici) motivat de sistemul de salarizare, promovare, precum și de menținere a unei imagini publice negative a funcționarului din administrația publică;
- Imposibilitatea promovării pe post a salariaților;
- Posibilități reduse de motivare financiară a personalului și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în structurile funcționarilor publici;
- Resurse financiare limitate pentru susținerea programului de pregătire;
- Încărcarea cu sarcini suplimentare peste cele prevăzute în fișa postului datorită insuficienței personalului din instituție;

- Nu se realizează testarea periodică a funcționarilor publici;
- Nu se realizează rapoarte de activitate lunare, ci doar trimestriale;
- Existența fondurilor limitate alocate formării continue a funcționarilor publici;
- Imposibilitatea de motivare suplimentară a personalului,
- Dificultăți legate de aplicarea curentă a noilor acte normative datorită multitudinii și complexității acestora;
- Număr insuficient de calculatoare iar unele dintre acestea sunt uzate moral;
- Resurse financiare insuficiente pentru informatizarea administrației publice locale;
- Lipsă de interes a cetățenilor în a se implica activ în procesul de luare a deciziei la nivel local.
- Lipsa unui oficiu cadastral.

OPORTUNITĂȚI

- Posibilități de accesare a unor fonduri externe destinate în mod special modernizării administrației publice;
- Lucrări de cadastru imobiliar intravilan și extravilan, realizare PUG;
- Dotări pentru intervenții în caz de situații de urgență;
- Dotarea administrației locale,
- Dezvoltarea unor legături puternice între consiliul județean și autoritățile locale;
- Mai multe posibilități de instruire a personalului prin agenții de formare profesională.
- Inscrierea personalului la cursuri de formare profesională ECDL.

AMENINȚĂRI

- Teamă de risc, inertia unor funcționari publici - mai ales din funcțiile de conducere;
- Inerție mare privind implicarea factorilor responsabili dar și a comunității în programele de dezvoltare;
- Tendința mass-mediei de a reflecta cu precădere - și, de regulă, fără a verifica - aspectele negative ale anumitor activități din administrație, de cele mai multe ori informațiile fiind greșit interpretate sau neînțelese;
- Fluctuația funcționarilor publici - datorită salariilor mici personalul bine pregătit este tentat să caute locuri de muncă în sectorul privat;
- Pe de altă parte imposibilitatea angajării imediate a altor funcționari publici influențează în mod negativ continuitatea activităților;
- Dificultatea realizării unei strategii și a unor planuri de acțiune care să reziste schimbărilor politice - clasa politică actuală nu are încă suficientă maturitate încât să aprecieze și să implementeze

- programele inițiate de conducerile instituțiilor din mandatele anterioare;
- Schimbări legislative prea frecvente pentru a fi asimilate eficient.

SĂNĂTATE:

În prezent serviciile medicale în cadrul comunei sunt asigurate de:

Cabinet medical uman	1 (un medic+ 2 asistente)
Farmacie	1
Cabinet stomatologic	1 (un medic+ o asistentă)

Deși autoritățile locale au proiecte de modernizare și dotare modernă a dispensarelor, aceste proiecte vizează mai mult partea de infrastructură, nu și alte inițiative de sprijinire a activității medicale.

Din analiza principalelor instituții de sănătate ce deserveșc populația stabilă din teritoriu, dar și a dotărilor pe care acestea le au și a personalului medical în grija căruia se află destinul locuitorilor, schițăm câteva disfuncții:

- dependența populației de serviciile sanitare de la Șimleu Silvaniei, Zalău, etc desprinzându-se clar o polarizare accentuată înspre serviciile oferite și de alte centre urbane din județ;

- ponderea redusă a personalului medical angajat în domeniul sanitar, cu precădere a celui specializat;

- deservirea unor unități administrativ- teritoriale, din punct de vedere sanitar, de către personal medical din afara regiunii, respectiv din Șimleu Silvaniei și Zalău.

Strategia va avea două elemente principale:

- Un nou cadru de acțiune în sectorul sănătății publice, incluzând o programă de acțiune comunitară pentru acest sector pentru perioada 2014-2020.

- Realizarea unei strategii integrate pentru domeniul sanitar. Conform strategii va fi garantat un nivel înalt de protecție al sănătății, precum și actualizarea politicilor locale astfel încât sectorul sanitar să devină un factor de calitate transversal, care se află la baza tuturor celorlalte sectoare de interes local.

Referitor la infrastructura de sănătate, se consideră inechități în accesul la servicii între mediul urban și cel rural. Conform ultimului recensământ al populației efectuat în 2002, în mediul rural traiește mai mult de jumătate din populația județului Sălaj (60,3%), care este dezavantajată sub raportul sănătății și accesului la asistență medicală. Rata brută a mortalității a fost în mediul rural de 1,65 ori mai mare decât în mediul urban, atât din cauza unui

grad mai mare de îmbătrânire a populației, dar și din cauza unor curențe în asigurarea serviciilor de sănătate necesare.

Categoriile mari de persoane nu sunt înscrise pe lista medicilor de familie, chiar dacă sunt asigurate prin efectul legii (persoane cu venituri mici, agricultori, etc.) în virtutea liberei alegeri a medicului și a dreptului medicului de ai primi sau nu pe lista de pacienți.

În ceea ce privește dotarea cu echipamente, având în vedere faptul că sistemele de sănătate au devenit tot mai dependente de tehnologie, iar în județul Sălaj, ca de altfel în întreaga țară, echipamentele medicale de înaltă performanță sunt mult sub necesar, se impune o finanțare considerabilă și dezvoltarea unui sistem competent de management în domeniu.

În ceea ce privește sănătatea, populația rurală a județului Sălaj are un acces la serviciile sanitare asigurat de un număr de 12 farmacii, 61 cabinete medicale de familie și 6 cabinete stomatologice. La acestea se adaugă 6 centre medicale permanente și o unitate de asistență medicală ambulatorie. Raportat la ponderea mare (60%) a populației rurale în totalul populației județului, în mediul rural revin 2.454 locuitori/medic față de 791 locuitori/medic în mediul urban, farmaciile reprezintă doar 30% din total, cabinetele medicale stomatologice 10%, ceea ce presupune concentrarea preocupării de viitor pentru dezvoltarea și consolidarea serviciilor de sănătate în mediul rural.

În comuna Valcău de Jos funcționează un dispensar medical, având un personal medical de 3 persoane și anume un medic generalist și două asistente cu studii medii. În cadrul dispensarului funcționând un cabinet de medicină de familie și o farmacie. S-a concesionat de către primărie spațiul pentru amenajarea unui cabinet stomatologic.

SERVICII SOCIALE

Având în vedere faptul că marea majoritate a serviciilor sociale sunt furnizate de primărie, acestea nu au nici capacitatea financiară nici cea instituțională de a furniza servicii sociale de specialitate pentru a satisface necesitățile cetățenilor:

- activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup
- activități de informare despre drepturi și obligații;
- măsuri și acțiuni de conștientizare și sensibilizare socială;
- măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză;
- măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate;
- activități și servicii de consiliere;
- măsuri și activități de organizare și dezvoltare comunitară în plan social pentru încurajarea participării și solidarității sociale;

Orice alte măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială.

În comuna Valcău de Jos se asigură protecția socială la un număr de 202 familii sau persoane singure, beneficiare de ajutor social, un număr de 43 persoane cu handicap grav cu însoțitor din care 34 persoane beneficiază de asistent personal și 9 persoane beneficiază de indemnizație pentru persoane cu dizabilități.

Elementele esențiale pentru cadrul de dezvoltare al sectorului sanitar sunt:

- Îmbunătățirea informării în domeniul sanitar pentru toate păturile sociale;
- Crearea unui mecanism de reacție rapidă pentru a răspunde gravelor amenințări la adresa sănătății locuitorilor;
- Înfruntarea factorilor determinanți, în mod particular factorii nocivi legați de modul de viață dăunător sănătății (aceasta include acțiuni de prevenție inițiate de la nivelul școlilor și până la proiecte ample de monitorizare și servicii ambulatorii).
- Pentru a pune accentul asupra sectoarelor în care comunitățile nu sunt în grad de a interveni eficace în mod independent – pentru care este necesară o coordonare de la nivel superior – comunitatea locală va optimiza efectele propriilor acțiuni producând “plus valoare” în ceea ce privește integrarea într-un sistem de filieră regională în cadrul sectorului sanitar.

Conform Analiza SWOT SANATATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

PUNCTE TARI

- Existența unui cabinet individual, cabinet stomatologic, dispensar veterinar și a unei farmacii;
- Program zilnic al medicului;
- Populația comunei este înscrisă la medicul din comună;
- Cabinetele dispun de personal calificat.

PUNCTE SLABE

- inexistența unui spital în comună;
- distanță între centrul comunei și cel mai apropiat spital public este de 21 km (ȘIMLEU SILVANIEI);
- inexistența cabinetelor de specialitate în comuna (cabinet de pediatrie, stomatologic permanent);
- număr redus de personal medical și auxiliar;
- dotari ale dispensarelor medicale necorespunzătoare și învechite care îngreunează sau împiedică diagnosticarea bolnavilor;

- dificultăți privind accesul la medicamente și tratament;
- calitate scăzută a infrastructurii de sănătate;
- populația cea mai tânără este plecată la muncă în Italia și Spania;
- inexistența căminelor sau centrelor de îngrijire a bătrânilor și copiilor.
- servicii sociale insuficient dezvoltate;
- slaba educație sanitară a comunității;
- numărul crescut al persoanelor care lucrează la negru, neputând beneficia de servicii medicale gratuite;
- prețuri ridicate la medicamente.

OPORTUNITĂȚI

- Existența unei cereri crescânde din partea populației emigrate pentru construcția de cămine de bătrâni și copii.
- ***Existența de fonduri structurale care finanțează aceste activități.***
- Reabilitarea dispensarului uman din comună;
- Evaluarea stării de sănătate a pacienților din comună, prin Programul național de evaluare a sănătății populației;
- Realizarea unor cursuri de igienă și educație sexuală pentru comunitate;
- Servicii de planing familial;
- Construirea unui centru de sănătate;
- Construirea unui centru pentru îngrijire vârstnici;
- Construirea unei case de copii.

AMENINȚĂRI

- Neintoarcerea populației tinere emigrate în mediul rural.
- Imposibilitatea unor pacienți de a plăti anumite servicii medicale;
- Slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate;
- Creșterea numărului bolnavilor cronici.

INVĂȚĂMÂNT:

Rețeaua unităților de învățământ, la nivelul județului Sălaj care funcționează în anul școlar 2015 - 2016 se prezintă astfel: grădinițe 196, școli primare 82, școli gimnaziale 87, colegii 4, licee 19, școli postliceale 1, învățământ special 2.

Numărul total de elevi în școli în județul Sălaj este de 37057 elevi. Numărul de norme didactice este de 3046.75, din care în mediul rural 1050.49 posturi ocupate cu personal calificat și 338.19 posturi ocupate cu personal necalificat.

Ca infrastructură educațională, învățământul rural este bine reprezentat, respectiv funcționează 170 grădinițe, 81 școli primare, 73 școli gimnaziale și 6 licee.

Infrastructura educațională din comuna Valcău de Jos este formată din: o grădiniță și o școală cu clasele I - VIII în Valcău de Jos, o grădiniță și o școală cu clasele I - VIII în Valcău de Sus, școală cu clasele I - IV, în care funcționează și o grădiniță în Sub Cetate, grădiniță și o școală cu clasele I - VIII în Preoteasa și o grădiniță în Lazuri. Numărul cadrelor didactice a avut valori oscilante, mărimea efectivului fiind influențată de numărul elevilor.

La școală din Valcău de Jos a fost amenajat un Centru de documentare și informare și o sală de tradiții. Aceasta din urmă este de fapt un muzeu al satului în care stau drept mărturie a existenței și hărniciei oamenilor acestor locuri, obiecte de uz casnic, unelte, costume populare, obiecte de cult etc. Tot în cadrul Școlii gimnaziale din Valcău de Jos activează formația de dansuri populare „Spiridușii Valcăului”, cunoscută în țară și aplaudată peste hotare.

Precum și învățământul național, cel din regiunea analizată se află astăzi în proces de restructurare, reorganizare, modernizare etc., venind în întâmpinarea unei componente cât mai diversificate a populației școlare.

Se cunoaște faptul că, în statele cu nivel de trai ridicat, natalitatea și implicit bilanțul natural prezintă valori reduse. România, din nefericire, s-a încadrat pe un trend de evoluție asemănător, care dacă continuă în parametrii actuali va induce probleme greu de surmontat.

Instituție de învățământ liceal nu există în comună, copiii fac naveta la Șimleu Silvaniei, situat la o distanță de 20 km de comună. Calitatea procesului educațional în comună este una bună, acesta fiind deservit de o infrastructură educațională modernizată și adecvată, care concurează cu cea din mediul urban.

Plecând de la această realitate, se impun o serie de măsuri pentru ciclul preșcolar de instruire a copiilor, ce trebuie să reflecte atenția care i se acordă.

Creșterea calității educației și a infrastructurii în ciclul preșcolar poate reprezenta un stimul pentru păstrarea comportamentului demografic, când tinerii părinți vor conștientiza faptul că sunt sprijiniți în creșterea și educarea copiilor. Pentru acest fapt trebuie luate măsuri concrete, precum:

- menținerea în fiecare comună a cel puțin o grădiniță, ca celulă elementară de dobândire a unui comportament social pozitiv;
- încadrarea pe fiecare post cu personal didactic specializat ;
- oferirea de posibilități personalului didactic din ciclul preșcolar pentru o pregătire profesională continuă,
- dotarea corespunzătoare cu mobilier adecvat și material didactic diversificat;
- educarea preșcolarilor în spiritul colectivității locale, cu scopul prezervării și amplificării spiritului local, etc.

Aceste acțiuni trebuie să însemne rezultatul unui efort concertat a cel puțin trei parteneri educaționali: instituția de educație preșcolară, factorii de

decizie locali și părinții, aceștia din urmă ca beneficiari indirecti ai actului educațional preșcolar.

Cuantificarea datelor referitoare la ciclul școlar primar și gimnazial și compararea lor cu date din anii trecuți relevă faptul că la nivelul regiunii contingentul de elevi din segmentul amintit scade treptat. Trendul negativ de scădere a numărului de elevi trebuie inhibat, pentru a putea rămâne cel puțin în coordonatele actuale.

Dintre coordonatele majore care trebuie să jaloneze vitalitatea și funcționalitatea ciclului primar și gimnazial se remarcă:

- menținerea unităților de învățământ
- încadrarea pe posturi doar a personalului specializat;
- igienizarea și modernizarea continuă a spațiilor de învățământ;
- introducerea în Curriculum, la decizia școlii, a unor discipline ce vizează pregătirea elevilor către deprinderile practice specifice zonei, pentru a deveni ulterior buni meseriași (discipline etnografice, turism rural);
- reabilitarea rapidă a imobilelor școlare necorespunzătoare.

În comuna Valcău de Jos, funcționează următoarele unități de învățământ:

- Grădinița cu program normal Valcău de Jos;
- Grădinița cu program normal Lazuri;
- Școala Gimnazială Nr. 1 Valcău de Sus;
- Grădinița cu program normal Valcău de Sus;
- Școala Gimnazială Nr. 1 Preoteasa;
- Grădinița cu program normal Preoteasa;
- Școala Primară Sub Cetate;
- Grădinița cu program normal Sub Cetate.

Centralizat avem:

Nr. Grupe preșcolari: 7

Nr. Preșcolari: 110

Nr. Clase învăț. Primar: 14

Nr. Elevi învăț. Primar: 188

Nr. Clase învăț. Gimnazial: 9

Nr. Elevi învăț. Gimnazial: 141

TOTAL: 23 grupe/clase și 439 preșcolari/elevi.

Dintre școlile din comună Școala Generală din satul Valcău de Jos a dobândit personalitate juridică. În satul Ratovei există o școală care nu funcționează din cauza lipsei de copii. În comună funcționează o bibliotecă publică cu peste 8.000 de volume, cu angajat permanent cu normă întreagă, precum și o bibliotecă care se găsește în incinta școlii din Valcău de Jos.

Situația privind repartizarea cadrelor didactice pe instituții de învățământ se prezintă astfel: 7 educatori, 14 învățători și 16 profesori.

Cultura și arta:

În zona Valcăului se găsesc o serie de vestigii culturale cu importanță istorică și au loc manifestări culturale care vizează folclorul. Manifestările culturale se referă la: organizarea de programe artistice cu elevii și tineretul din comună, dansuri populare, coruri, spectacole de muzică populară cu soliști recunoscuți la nivel județean. Aceste activități se organizează cu prilejul sărbătoririi zilei naționale a României, precum și cu ocazia altor sărbători de peste an. La aceste manifestări, participă un număr de 350 elevi, tineri și adulți din raza comunei, cu ocazia sărbătorilor amintite sau întâlnirilor organizate la căminele culturale.

Pe linie culturală în comună funcționează 5 cămine culturale, construite de către comunitățile locale, majoritatea necesitând finalizarea lucrărilor sau reabilitarea.

Obiceiurile tradiționale specifice comunei Valcău de Jos, își datorează forma actuală unui proces milenar de organizare și reorganizare, într-un sistem dinamic, a diferitelor credințe, reguli de conviețuire, practici străvechi și cunoștințe empirice care vizau reglementarea raporturilor dintre comunitatea umană și natură, dintre individ și comunitate, dintre individ și individ. Obiceiurile din Valcău de Jos sunt legate de ciclul vieții (nașterea, nunta și înmormântarea), de succesiunea anotimpurilor, de moartea și renașterea vegetației. Obiceiurilor din ciclul vieții s-au conservat într-o măsură mai mare în comparație cu altele, chiar dacă nu se mai crede în ele ca înainte.

Unele obiceiuri și tradiții locale se mai păstrează, cum ar fi obiceiurile de iarnă, în timpul cărora în fiecare noapte tinerii din sat se duc la colindat din casă în casă îmbrăcați în costume populare. În prima și a doua zi de Crăciun se organizează la căminul cultural o horă, cu muzică populară la care participă tot satul. La cumpăna dintre ani copiii și tinerii umblă cu capra și cu plugușorul, iar în data de 6 decembrie copiii urează cu „Turaleisa”, iar sătenii le dau mere, nuci, prune uscate și alte fructe.

În județul Sălaj, șezătoarea a ocupat întotdeauna un loc aparte în viața comunității tradiționale. În serile lungi de toamnă și de iarnă toată suflarea satului participă la această formă de muncă în comun; pentru a folosi o expresie autohtonă „acum se merge în habă”.

Moștenirea folclorică este păstrată și transmisă din generație în generație, de către localnicii comunei Valcău de Jos. Acest fapt este dovedit de cei 28 de ani de activitate ai ansamblului de dansuri folclorice „Spiridușii Valcăului”. Formația de dansuri a luat naștere prin fuzionarea celor două formații de câte opt perechi de la școala Valcău de Jos și cea din Valcău de Sus, în anul școlar 1976-1977. În anul 1979, ansamblul a reușit să obțină locul I la festivalul național „Cântarea României” desfășurat la Baia-Mare. Din același an și până în prezent a obținut locul întâi la Festivalul Județean „Voces Primăvera”.

Tot în anul 1979, formația de dansuri populare din Valcău de Jos, a participat la festivalul de folclor din Zagreb, unde au fost cei mai mici și mai aplaudați din cele 57 de formații participante. Un ziar din Zagreb, profund impresionat de mișcările vioaie ale copiilor i-a botezat „Spiriduși”, denumire păstrată până în prezent.

Pentru stabilirea costumului popular autentic comunei Valcău s-a apelat la Muzeul Istoric Județean, Direcția de Cultură și Inspectoratul Școlar. Prin proiectul „Tradiții și obiceiuri nemuritoare” s-a reușit înnoirea costumației.

La nivelul comunei funcționează două echipe de dansuri populare, una de adulți și una de copii. Pe lângă acestea, în comună mai există un taraf și un grup vocal, care a obținut rezultate bune la diverse competiții folclorice.

În anul 2001 a fost înființat un program prin care s-a reușit reactivarea unor nuclee culturale stinse după 1989. A fost organizat astfel în data de 8 martie un Festival folcloric la Valcău de Jos.

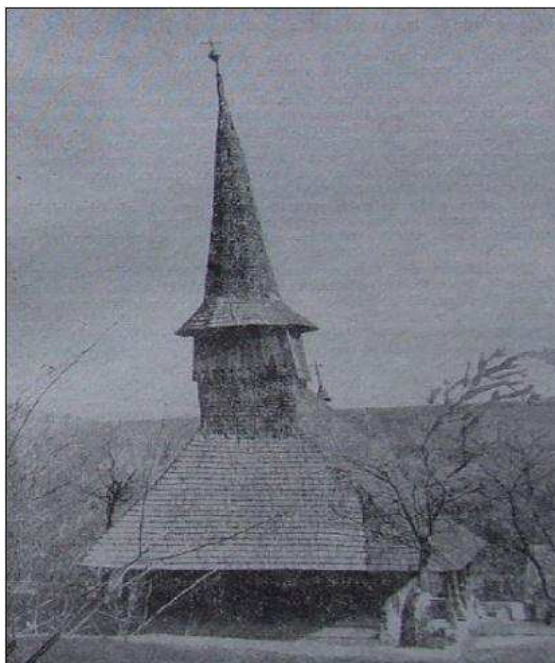
Începând cu anul acesta se organizează zilele comunei Valcău de Jos pe data de 11 iulie, la care sunt prezentate obiceiurile și tradițiile locale. Cu această ocazie se dorește prezentarea șezătorile de odinioară și a uneltelor cu care se lucra în șezători: furca pentru tors lâna, războiul de țesut, etc.

Meșteșugurile care se practică în raza comunei sunt cele care țin de confecționarea unor unelte agricole și diferite țesături și cusături pentru costumele populare specifice zonei.

Monumentele naturale și arhitecturale mai importante din raza comunei sunt: ruinele Cetății de la Sub Cetate (datează din sec. XIII-XVII), Biserica Reformată din localitatea Valcău de Jos (datează din 1896), și locul numit „La pietre” din satul Preoteasa.

În localitatea Valcău de Jos a existat și o biserică de lemn. După informațiile lui Leontin Ghergariu, aceasta a fost ridicată în jurul anilor 1700.

Biserica de lemn a funcționat ca biserică parohială până în anul 1935, când a fost înlocuită de o nouă biserică de zid. Leontin Ghergariu a documentat fotografic și măsurat biserică veche de lemn înainte ca ea să dispară.

Centru de Informare și marketing Turistic.

Clădirea în care funcționează Centrul de informare și marketing turistic este o construcție nouă, fiind racordată la rețelele de utilități. Locația aleasă pentru această investiție este pe drumul județean 191 D, care face legătura între Valcău de Jos și Sâg.

Valoarea proiectului a fost de 200.000 de euro, administrația locală obținând în acest sens o finanțare prin Programul Național de Dezvoltare Rurală – Măsura 313 – Încurajarea activităților turistice. Proiectul respectiv a fost depus la autoritățile regionale pentru evaluare în decembrie 2009. Conform listei proiectelor selectate pentru finanțare, publicată în 2010, comuna Valcău de Jos s-a situat pe poziția 13, proiectul obținând un total de 80 de puncte din 100 posibile.

Evenimente locale:

- Hramul Bisericii Ortodoxe Lazuri Sf. Apostoli Petru și Pavel – 29 iunie
- Hramul Bisericii Ortodoxe Sub Cetate Sf. Arhangheli Mihail și Gavril - 8 noiembrie
- Hramul Bisericii Ortodoxe Valcău de Jos Sf. Arhangheli Mihail și Gavril – 8 noiembrie
- Hramul Bisericii Ortodoxe Preoteasa Sf. Arhangheli Mihail și Gavril – 8 noiembrie
- Hramul Bisericii Ortodoxe Valcău de Sus Sf. Arhangheli Mihail și Gavril – 8 noiembrie
- Hramul Bisericii Greco–Catolice Valcău de Jos Buna Vestire – 25 martie
- Hramul Bisericii Greco-Catolice Schimbarea la Față (este în construcție) – 6 august

Culte

În comună funcționează o bibliotecă publică cu peste 8.000 de volume, precum și o bibliotecă care se găsește în incinta școlii din Valcău de Jos.

În comună există 10 biserici: 5 biserici ortodoxe, 2 catolice, 1 baptistă, 1 penticostală, 1 reformată.

Sport

Echipă de fotbal Luceafărul Valcău din comună, joacă în liga a V-a. Echipa este formată aproape în totalitate din jucători de fotbal amatori, domiciliați în comună. Rezultatele din actualul campionat îi plasează pe locul 2 în clasament. Echipa este susținută financiar de Consiliul Local Valcău de Jos. În comună există teren de fotbal însă ar fi nevoie de o bază sportivă care să ofere confortul necesar jucătorilor și publicului: vestiare, bănci pentru rezerve, tribune ș.a.

La acest capitolul trebuie amintit faptul că în anul 2011 în localitatea Valcău de Jos a fost construită o Sală de Sport. Proiectul denumit “Sală de Sport cu 150 de locuri” a fost realizat prin Compania Națională de Investiții. Este o sală de sport de tip A cu 150 de locuri în tribune, unde se poate practica minifotbal, handbal, volei, alte sporturi. Investiția a costat 3.500.000 de lei. Sala este amplasată în imediata apropiere a școlii.

Disfuncționalități:

- lipsa unor trasee culturale integrate și complexe, care să se regăsească și în ofertele turistice ale agențiilor de turism;
- gestionarea lipsită de experiență a monumentelor turistice și gradul scăzut de aplicare al proprietarilor acestora pentru proiecte vizând restaurarea lor.

Conform Analiza SWOT EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

PUNCTE TARI

- în comună funcționează 5 camine culturale, majoritatea construite de către comunitățile locale;
- în comună există o bibliotecă publică și o bibliotecă care funcționează în incinta școlii din Valcău de Jos;
- existența a 5 școli, dintre care doua cu clasele I - IV și trei cu clasele I-VIII;
- existența a 5 grădinițe;
- școlile cu clasele V-VIII din localitățile Valcău de Jos, Valcău de Sus și Preoteasa sunt conectate la internet și dotate cu calculatoare la care au acces toți elevii;
- reabilitarea caminului cultural și a bisericii ortodoxe din Lazuri;
- Existența în comună a 10 biserici;
- Management școlar adecvat în unitățile de învățământ public;
- Biserica romano-catolică din Valcău de Jos;
- Implementarea programelor de integrare a copiilor de alte etnii în unitățile învățământului obligatoriu;
- Existența patrimoniului cultural dezvoltat;
- Existența meștesugurilor populare practicate încă la nivelul comunei;
- Puternic patriotism local;
- Hramul bisericilor;
- Desfasurarea unor activitati culturale în comuna;
- Existența unei săli de sport;
- Promovarea comunei prin intermediul pliantelor, a centrului de informare turistică,

PUNCTE SLABE

- distanța între centrul comunei și cel mai apropiat liceu 21 km. (Șimleul Silvaniei)
- existența unei școli nefuncționale (Ratovei);
- disparități educaționale între mediul rural și urban;
- infrastructura de învățământ insuficientă și neadaptată standardelor moderne în materie;
- întâzieri în dotare la nivelul exigentelor moderne de educare și învățământ;
- unele camine culturale se află în stare degradată;
- populația școlarizată în scădere datorită scăderii demografice a populației;
- lipsa posibilităților de cazare.

OPRTUNITĂȚI

- reabilitare camin cultural Valcău de Jos;
- reabilitare camin cultural Preoteasa;
- reabilitare grădinița Lazuri;

- reabilitare grădinița Sub Cetate;
- reabilitare Școala Valcău de Sus;
- extindere Școala Valcău de Jos și crearea unei școli de arte și meserii;
- construcția de grădinițe private de către organizații neguvernamentale (Masura de finanțare 322 FEADR)
- **Existența de fonduri structurale care finanțează aceste activități.**

AMENINȚĂRI

Neîntoarcerea populației tinere emigrate, în mediul rural.

2.8 Populația. Elemente demografice și sociale

Suprafața administrativă a comunei Valcău de Jos este de 6251,45 ha, conform datelor de la OCPI.

Suprafața intravilan existent este:

- Valcău de Jos – S intravilan = 176,74 ha;
- Valcău de Sus – S intravilan = 146,48 ha;
- Sub Cetate - S intravilan = 114,45 ha;
- Preoteasa – S intravilan = 258,18 ha;
- Lazuri – S intravilan = 68,54 ha;
- Ratovei – S intravilan = 25,26 ha;
- Cătun Călin – S intravilan = 8,86 ha

Suprafața terenului intravilan existent este de 798,51 ha

Comuna Valcău de Jos deține o populație, conform INSSE 2011, de 2851 locuitori, după date preluate din GAL populația este de 3198 locuitori.

Conform datelor statistice primite de la INS cu adresa nr. 2227/09.03.2017, populația comunei Valcău de Jos era de 3279 persoane în anul 2014 și de 3256 persoane în anul 2015.

În comuna Valcău de Jos există 1210 gospodării, 1408 locuințe, 5 grădinițe și 5 școli. După date preluate din GAL, nr. gospodării la recensământ 1055, număr persoane în gospodării la recensământ 3302.

Dacă în anul 1900 populația comunei număra 2.713 locuitori, în anul 1910 avea 3.012. După primul război mondial, în anul 1930, Valcău de Jos avea 3.626 locuitori, la recensământul din 1970 avea 4.310 de locuitori, după care urmează un regres al populației, așa cum se constată în recensământul din 1992, unde comuna număra 3.599 de locuitori.

Evoluția populației din comuna Valcău de Jos, pe grupe de sexe, ne arată o constantă a majorității feminine pe parcursul anilor din ultimul secol.

La recensământul din martie 2002 s-a constatat continuarea procesului de scădere a numărului populației, aceasta reprezentând 3.302 locuitori, fapt ce se datorează plecării tinerilor în străinătate. La această populație se mai

adaugă un număr de 350 de persoane, plecate temporar, pentru o perioadă mai lungă sau mai scurtă peste hotare.

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația comunei Valcău de Jos se ridică la 2.851 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 3.302 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (80,01%). Principalele minorități sunt cele de rromi (14,7%) și maghiari (2,88%). Pentru 2,31 % din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (83,44%) , dar există și minorități de bapțiști (6,94%), greco-catolici (2,77%), reformați (2,42%) și penticostali (1,89%). Pentru 2,31 % din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Componenta etnică a comunei Valcău de Jos

Români - 2281

Maghiari- 82

Rromi- 419

Componenta confesională a comunei Valcău de Jos

Ortodocși - 2379

Romano-catolici - 4

Reformați - 69

Greco catolici – 79

Bapțiști - 54

Populația

Asa cum arată și datele de mai sus, populația comunei Valcău de Jos este în scădere. Putem spune că singurele măsuri care pot influența în mod pozitiv evoluția demografică sunt cele legate de activitățile economice și de echiparea tehnico-edilitară, măsuri ce depind numai de administrația locală.

Dinamica teritorială a populației rezultă din raportul stabiliri – plecări. De notat că acest bilanț poate fi analizat atât la nivelul fiecărei unități teritoriale în parte, dar și la nivelul comunei analizate prin raportarea la intrările și ieșirile din perimetrul acesteia. În general, bilanțul este negativ datorită pierderilor de populație.

Structurile de populație reprezintă o componentă demografică deosebit de importantă în evaluarea potențialului demografic general.

Numarul locuitorilor incepand cu anii 2000 a început să stagneze. La sfârșitul recensământul populația din 2011, populația comunei era de 3290 de locuitori din care 1697 de bărbați și 1593 de femei, iar conform datelor de la INS, în anul 2014, comuna avea 3279 persoane, iar în anul 2015 3256 persoane.

Pe grupe de vârstă, în anul 2015, populația se prezintă astfel:

Grup de varstă	Masculin	Feminin	Total
0 – 4 ani	103	104	207
5 – 9 ani	117	100	217
10 – 14 ani	118	110	228
15 – 19 ani	130	99	229
20 – 24 ani	115	108	223
25 – 29 ani	127	104	231
30 – 34 ani	122	107	229
35 – 39 ani	139	113	252
40 – 44 ani	137	101	238
45 – 49 ani	120	99	219
50 – 54 ani	92	73	165
55 - 59 ani	84	79	163
60 – 64 ani	69	91	160
65 – 69 ani	58	80	138
70 - 74 ani	59	79	138
75 – 79 ani	41	69	110
80 – 84 ani	31	47	78
85 ani și peste	14	17	31

Structura etnică a populației este caracterizată de o pronunțată interferență, alături de români coabitând maghiari și rromi. La nivelul întregii comune, predomină populația de etnie română (82%), etnicii rromi fiind și ei bine reprezentați (15%).

Pe termen lung aceste tendințe demografice vor afecta sistemul educațional, în sensul reducerii efectivilor de elevi și studenți, cât și expansiunea cererii pentru servicii de sănătate și protecție socială. Procesul de îmbătrânire a populației va exercita o influență negativă asupra întregii economii, pe măsură ce numărul populației inactive va dezechilibra, în sensul împovărării, sistemului asigurărilor sociale.

Teritoriul analizat aparține Regiunii de Nord Vest, în care rata de dependență era de 42 %. Dependența de sectorul agricol, combinată cu rata mare de dependență demografică (populația inactivă față de populația activă) și consecințele negative ale acestora asupra sistemelor sociale (sistemul de sănătate, bugetul asigurărilor sociale, sistemul de protecție socială), vor avea un puternic impact negativ asupra dezvoltării economice și vor contribui la decuplarea continuă de la creșterea economică a anumitor zone ale țării, a căror populație activă va avea și mai multe motive să migreze spre marile centre urbane.

Procesul industrializării forțate din perioada fostului regim social – politic a avut ca efect un transfer masiv de populație dinspre rural înspre urban, care a determinat încă de atunci scăderea generală a populației rurale. Urbanul a

absorbit populația matură, de vârstă fertilă, iar în rural a fost declanșat fenomenul de îmbătrânire demografică.

Trendul descendent al comunei ar putea genera în timp insuficiența resurselor umane pentru acoperirea locurilor de muncă.

Piața muncii

Agricultura este ramura de baza a comunei. O mare parte a populației lucrează în agricultură, iar restul la societățile comerciale din comună și din împrejurimi. Culturile cel mai des întâlnite sunt: porumb, grâu, ovăz dar și floarea soarelui și legume. Creșterea animalelor este o preocupare de baza a locuitorilor: bovine, bubaline, porcine, cabaline. Terenurile cultivabile reprezintă un potențial real pentru dezvoltarea agriculturii ecologice.

În anul 2011 comuna avea un număr de 144 salariați - număr mediu.

În anul 2015 comuna avea un număr de 145 salariați – număr mediu.

Populație activă – 1690

Sector agricol - 947

Industrial și artizanat – 589

Sector comerț – 89

Somaj – 207

Numărul total de locuințe în comuna Valcău de Jos era de 1.410, iar numărul de gospodării era de 1.219, ceea ce ne indică o medie de 2,71 persoane/gospodărie, valoare inferioară mediei pe țară, care este de 2,89 persoane/gospodărie.

La nivelul județului, în cadrul sistemului de asistență socială funcționează în prezent 2 tipuri de instituții rezidențiale destinate asistenței și îngrijirii persoanelor adulte:

- centre de recuperare și reabilitare (Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane cu Handicap Bădăcin, Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Jibou)

- centre de îngrijire pentru persoane vârstnice (Centrul de Îngrijire și Asistență Crasna, Centrul de Îngrijire și Asistență Boghiș)

Protecția copilului – componenta instituțională este în prezent realizată prin 6 instituții de profil având un efectiv de 446 copii din care 80 sunt beneficiari ai centrelor de zi, iar 361 sunt ocrotiți în structuri rezidențiale de tip familial.

ANALIZA SWOT RESURSE UMANE ȘI POPULAȚIE

PUNCTE TARI

- Existența resurselor umane într-un volum și o calificare ce pot asigura dezvoltarea activității economico-sociale;
- Se acordă mare atenție serviciilor sociale;
- Disponibilitatea de a munci în condiții de motivare adecvată;
- Ospitalitatea recunoscută a locuitorilor;
- Rata infraționalității extrem de redusă;
- Număr mare al persoanelor și-au înființat ferme agricole, creștere a animalelor

PUNCTE SLABE

- Insuficienta informare a populației cu privire la programele de calificare și reconversie existente în județ;
- Adaptarea mai lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special;
- Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, mai cu seamă a celor cu pregătire profesională înaltă;
- Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei.
- Adaptarea mai lentă a populației mature și vârstnice la schimbările și provocările actuale, în general.

OPORTUNITĂȚI

- Atragerea de programe cu finanțare europeană pentru stimularea ocupării forței de muncă;
- Adaptarea programelor de învățământ la cerințele economiei de piață;
- Existența unor reglementări ce acordă facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți etc
- Monitorizarea stării ocupaționale a populației;
- Organizarea de cursuri de formare și reconversie profesională în comună;
- Accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea profesională a persoanelor active din comună;
- Creșterea nivelului de pregătire profesională a forței de muncă;
- Implementarea unor proiecte care să stimuleze implicarea romilor în activități aducătoare de venituri;

AMENINȚĂRI

- Declinul demografic și îmbătrânirea populației comunității;
- Creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu;

- Migrarea forței de muncă;
- Amplificarea pregătirii teoretice a forței de muncă în detrimentul aspectelor aplicative;
- Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă.
- Pierderea tinerilor datorită condițiilor socio-economice precare și a lipsei de perspective și de încredere într-o schimbare pozitivă.

2.9. Intravilan existent. Zonificare funcțională. Bilanț teritorial

Comuna Valcău de Jos, în afara localității de reședință, mai include 5 sate componente: Valcău de Sus, Sub Cetate, Preoteasa, Lazuri și Ratovei. La acestea se mai adauga o zona izolată de locuințe cu denumirea Cătun Călin.

Suprafața administrativă a comunei Valcău de Jos este de 6251,45 ha, conform datelor de la OCPI.

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITATII DE BAZĂ	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ (Ha)									
	AGRICOL				NEAGRICOL					TOTAL
	Arabil	Pășuni Fânețe	Vii	Livezi	Păduri	Ape	Drumuri	Curți Constr.	Ne-prod	
EXTRAVILAN	1415,14	1649,98	4,20	59,35	2059,36	13,65	60,13	6,41	183,72	5452,94
INTRAVILAN	314,30	70,58	2,80	200,65	1,09	16,35	51,87	124,59	16,28	798,51
TOTAL	1729,44	1720,56	7,00	260,00	2060,45	30,00	112,00	131,00	200,00	6251,45
% din total	27,67	27,52	0,11	4,16	32,96	0,48	1,80	2,10	3,20	100,00

Conform PUG în vigoare com. Valcău de Jos, suprafața totală a intravilanului existent este de **773,22** ha, pentru toate cele 7 localități componente și trupurile de intravilan existente.

Conform limitelor de intravilan primite de la OCPI, suprafața de intravilan existentă este de 798,51Ha.

Bilanțul teritorial al comunei Valcău de Jos, are la bază situația actuală din teren, conform situației existente evidențiată prin ridicările topografice, și se prezintă astfel:

1. Sat VALCĂU DE JOS:

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	4,09	2,31
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	145,06	82,08
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	0,77	0,43
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	2,45	1,39
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	2,45	1,39
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICĂRIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	17,71 -	10,02 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	0,17	0,09
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	4,04	2,29
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIU INTRAVILAN		176,74	100,00

2. Sat VALCĂU DE SUS:

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	1,36	0,93
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	129,38	88,32
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	-	-
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	1,39	0,95
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	0,10	0,07
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	2,95	2,01
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICĂRIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	9,56 -	6,53 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	0,04	0,03
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	1,70	1,16
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIU INTRAVILAN		146,48	100,00

3. Sat SUB CETATE

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	0,71	0,62
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENATRE	105,39	92,08
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	-	-
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	-	-
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	0,81	0,71
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	5,68 -	4,96 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	-	-
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	1,86	1,63
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIU INTRAVILAN		114,45	100,00

4. Sat PREOTEASA

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	2,51	0,97
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARĂ	230,38	89,23
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	0,35	0,14
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	3,88	1,50
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	0,70	0,27
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	12,00 -	4,65 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	-	-
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	8,36	3,24
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIU INTRAVILAN		258,18	100,00

5. Sat LAZURI

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	1,03	1,50
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	59,64	87,02
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	-	-
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	2,26	3,30
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	0,40	0,58
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	4,80 -	7,00 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	0,02	0,03
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	0,39	0,57
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIU INTRAVILAN		68,54	100,00

6. Sat RATOVEI

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	0,23	0,91
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	22,51	89,11
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	-	-
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	-	-
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	0,28	1,11
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	1,68 -	6,65 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	-	-
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	-	-
XII.	PADURI	0,56	2,22
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIU INTRAVILAN		25,26	100,00

7. Cătun Călin

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	-	-
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	8,42	95,03
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	-	-
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	-	-
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	-	-
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	0,44 -	4,97 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	-	-
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	-	-
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIUL INTRAVILAN		8,86	100,00

Se remarcă ocuparea majoritară a suprafeței intravilanului de către zona de locuințe atât în cazul localității Valcău de Jos, cât și în celelalte localități, cu procente de chiar 80%-90%. În comparație cu zona de locuințe, celelalte zone funcționale ale localității ocupă suprafețe nesemnificative.

ISP - Zona institutii și servicii de interes public (coincide în cea mai mare parte cu zona centrala), având un procent de 1,90% (9,93 ha) din suprafața actualului intravilan, include clădiri pentru învățământ, sănătate, cultură, culte, administrație, servicii, comerț.

LFC - Zona de locuințe și funcțiuni complementare 701,51 ha, ocupă 87,85% din suprafața intravilanului, fiind cea mai însemnată zonă a comunei.

Cea mai mare parte a locuințelor sunt dezvoltate pe parter sau P+1, specifice zonelor rurale de factură relativ bună, prin utilizarea unor materiale durabile în timp.

Ca formă de proprietate asupra locuințelor predomină proprietatea privată.

Pe teritoriul comunei Valcău de Jos se află un număr de trei monumente cu valoare istorică sau arhitecturală: 2 în extravilan (cetatea Valcău și situl arheologic „Pietre”) și unul în intravilan (biserica reformată Valcău de Jos). Acestea se află în diferite stadii de conservare. Astfel biserica reformată din centrul satului Valcău de Jos, datată în 1896, se află într-o stare de conservare bună, datorită restaurărilor succesive realizate de-a lungul timpului. Cetatea Valcău, situată la limita sudică a intravilanului satului Sub

Cetate, datată secolul XIII, se află într-o degradare continuă, începută cu desființarea ei în secolul XVIII, păstrându-se din ea doar câteva ziduri exterioare și un donjon.

Zonele de protecție au fost stabilite prin documentația "Studiu de fundamentare privind evoluția istorico-urbanistică a localităților comunei Valcaul de Jos – județul Sălaj, întocmit de S.C. ART PROIECT S.R.L. – Zalău.

UID - Zona unităților industriale și depozitare ocupă 0,14% din suprafața totală a intravilanului, cu o suprafață de 1,12 ha.

Cea mai importantă unitate industrială o reprezintă un depozit de materiale de construcții, care funcționează în incinta fostului AgroMec din satul Valcău de Jos. Alte obiective industriale, dar de mai mică amploare sunt mori de apă, brutaria, presă de ulei.

UA - Zona unităților agricole este reprezentată de unitatea agrozootehnică dezafectată din Valcău de Sus. Zona este în suprafață de 1,39 ha și reprezintă 0,17 % din suprafața totală a intravilanului.

SP - Zona spațiilor verzi se întinde pe o suprafață de 8,69 ha, este reprezentată de terenul de sport din Preoteasa, un parc cu arbori seculari și o zonă împădurită în satul Lazuri. Tot în zona spațiilor verzi s-au inclus și terenurile ocupate cu tufărișuri și mărăcinișuri (PDT). Acestea reprezintă zone de protecție a cursurilor de apă. Spațiile verzi existente ocupă 1,09 % din suprafața totală a intravilanului.

GC - Zona de gospodărie comunală este compusă din cimitire în marea majoritate a satelor și platforme amenajate pentru colectarea selectivă a gunoierului menajer.

Funcțiunea de bază a acestei zone este cea de înhumare, având ca funcțiuni complementare, amplasarea de construcții și servicii specifice: capele, servicii de pompe funebre, utilități necesare.

Suprafața ocupată este de 7,59 ha și reprezintă 0,95 % din suprafața totală a intravilanului.

CC - Zona căilor de comunicație și transport ocupă suprafața de 51,87 ha, adică 6,50% din intravilan. Este reprezentată de căile de transport rutier; pe teritoriul comunei nu trece nici o linie de cale ferată.

TE – Zona construcții tehnico edilitare ocupă 0,07 ha și reprezintă 0,009 % din suprafața intravilanului.

Zona ocupată de ape - Este compusă din albiile minore și majore ale râurilor și văilor prezente pe teritoriul comunei. Aceasta este în suprafață de 16,35 ha și reprezintă 2,05% din suprafața totală a intravilanului.

ZCP și CPU Zona construită protejată, respectiv Clădiri protejate istorico urbanistic – conform Studiu istorico-urbanistic.

2.10 Disfuncționalități la nivelul localității

Din analiza critică a situației existente au rezultat o serie de disfuncționalități principale, care reclamă soluții de eliminare sau remediere:

- Lipsa unor locuri de muncă în domeniul activităților productive și serviciilor. Comuna dispune de suprafețe suficiente de teren pentru mici întreprinzători în domeniul prelucrării produselor locale. Noile locuri de muncă, realizabile fie prin reluarea unor activități, fie prin înființarea unor unități noi, ar stopa plecările din comună a forței de muncă.
- Starea rețelei de drumuri impune modernizarea acesteia și deschiderea de noi străzi în zonele cu dezvoltare de locuințe.
- Extinderea intravilanului de-a lungul principalelor căi de comunicații, pentru înlesnirea accesibilității și dotării edilitare.
- Zona malului râului Barcău și a pâraielor afluențe acestuia, pe unele porțiuni implică regularizare și amenajare contra inundabilității.
- Instituirea zonelor de protecție în jurul monumentelor istorice, dotărilor edilitare și unităților de gospodărire comunală.
- Alimentarea cu apă și canalizarea apelor uzate în sistem centralizat trebuie realizate în toate localitățile componente ale comunei.
- Lipsa alimentării cu gaze naturale;
- Continuarea reabilitărilor la școli, grădinițe, cămine culturale.
- Amenajarea unor spații verzi în fiecare sat.

Soluția optimă constă într-o perfectă coordonare între politicile de locuire (stimulente financiare, locuințe sociale, credite avantajoase, terenuri pentru construcția de locuințe, etc.), și nevoile imediate și de perspectivă ale colectivităților locale, acestea însemnând și asigurarea acelor elemente specifice ale confortului modern: apă curentă și canalizare, accesibilitate, spații verzi și terenuri de sport, parcaje în zonele centrale și de agrement, rezolvarea salubrității, dotări, etc).

2.11 Neceșități și opțiuni ale populației

Pentru dezvoltarea urbanistică și creșterea calității vieții populației din comuna Valcău de Jos, se desprind următoarele cerințe principale:

- Amplificarea și diversificarea locurilor de muncă.
- Asigurarea unor suprafețe de teren pentru construirea de locuințe.
- Regularizarea și amenajarea malurilor râului Barcău și combaterea eroziunii solului pe versanți, prin lucrări de stabilizare.
- Îmbunătățirea echipării tehnico-edilitare a teritoriului (alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate în sistem centralizat, alimentarea cu energie electrică, telefonie și gaze).
- Modernizarea străzilor și intersecțiilor.

- Îmbunătățirea și dezvoltarea gradului de dotare a comunei.
- Îmbunătățirea structurii de agrement și sport.
- Încurajarea agroturismului.

Sectorul de autostradă care se va construi pe teritoriul județului Salaj, face parte din autostrada Brașov-Borș, care se încadrează în Programul Național de modernizare a drumurilor și de construcție a unor rețele de autostrăzi și drumuri expres aprobate de Guvern, având ca scop următoarele:

- integrarea în rețelele de transport trans-europene;
- descongestionarea și asigurarea traficului;
- reabilitarea și dezvoltarea zonală.

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1. Studii de fundamentare

Conform STUDIULUI ISTORICO-URBANISTIC avem:

Toate obiectivele clasate ca monumente istorice, trebuie protejate și ferite de intervențiile neavenite care nu păstrează spiritul locului și legislația din domeniul protecției monumentelor istorice. Locațiile menționate mai sus, atât cele arheologice cât și monumentele istorice, au fost figurate pe planșele de Reglementări istorico-urbanistice ale localităților respective, inclusiv zonele de protecție aferente fiecărui obiectiv istoric în parte.

Fiind o zonă intens locuită, din cele mai vechi timpuri, este foarte probabil să apară și alte descoperiri arheologice. În consecință în cazul în care pe amplasamentul delimitat de P.U.G. se constată că apar zone cu potențial arheologic evidențiat întâmplător ca urmare a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică (lucrări de construcții, lucrări de prospecțiuni geologice, lucrări agricole) sau ca urmare a acțiunii factorilor naturali (seisme, alunecări de teren, eroziunea solului, etc.) se vor respecta prevederile legislației privind protecția patrimoniului arheologic - Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 - republicată (M. Of. 352/2005) privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național).

Orice demers investițional în limitele zonelor de protecție ale monumentelor menționate, obligă la obținerea prealabilă a unui aviz din partea Ministerului Culturii indiferent dacă situarea este în intravilanul sau în extravilanul localităților.

Deși greu încercate de vicisitudinile istoriei și de duritatea vieții în condiții mult mai vitrege decât zonele de șes, unul dintre elementele specifice comunei îl constituie frumusețea și măiestria realizării caselor de locuit și a anexelor gospodărești ale acestora, șuri, grajduri, fântâni, etc.. Satele

comunei au gospodării deosebite, care datorită calităților meșterilor populari anonimi care au realizat construcții meșteșugite armonioase, vor trebui protejate în egală măsură, alături de celelalte obiective istorice.

Observăm că se mai păstrează încă multe clădiri valoroase vechi, considerate în prezentul studiu "**clădiri/zone protejate urbanistic**", pentru ele fiind propuse măsuri suplimentare de protecție, în sensul obligativității obținerii unui punct de vedere avizat din partea Direcției județene pentru Cultură Sălaj, prealabil oricărui demers investițional asupra acestora. Aceste construcții sunt după cum urmează:

Satul Valcău de Jos – Fosta primărie, biserica ortodoxă, casa parohială reformată, magazinul vechi „metalo-chimice”, Casele și anexele gospodărești de la numerele: 3, 63, 96, 101, 109, 110, 126, 160, 171, 174, 175, 233, 241, 243, 261, 288, 291, 329;

Satul Lazuri – Biserica ortodoxă, Magazinul, Casele și anexele gospodărești de la numerele: 14, 27, 47, 53, 97;

Satul Preoteasa - Școala, căminul cultural, magazinul, biserica ortodoxă, morile de apă și casele de la nr. 131 și 179, și Casele și anexele gospodărești de la numerele: 10, f.n., 115 și f.n.;

Satul Ratovei – Casele și anexele gospodărești de la numerele: 5 și 9;

Satul Sub Cetate - Biserica ortodoxă, școala, magazinul și casa parohială ortodoxă;

Satul Valcău de Sus – Biserica ortodoxă, școala, magazinul sătesc, precum și Casele și anexele gospodărești de la numerele: 9, 12, 16, 17, 20, 69, 113, 134, 141, 161, 166, 167, 169, 173, 175, 180, 191, 213, 229, 230. La poziția nr. **15** (de la pag. 83) s-a făcut descrierea **Zonei protejate propuse** în acest sat, unde sunt incluse majoritatea clădirilor menționate mai sus. Toate clădirile incluse în acest contur vor trebui să respecte Reglementările restrictive propuse în Anexa nr. 1 din prezentul Studiu și Regulamentul Local de Urbanism aferent PUG.

Zona construită protejată din satul Valcău de Sus (notată ZCP) include o grupare de clădiri cu valoare locală, în care se află un număr remarcabil de clădiri protejate urbanistic, grupate în zona centrală a satului. Aspectul unitar al țesutului urban caracterizat printr-un parcelar relativ omogen, ne obligă deasemenea să luăm măsuri de protejare a acestora.

Zona este încheagată peste inelul rutier central al satului fiind delimitată după cum urmează: N-limitele gospodăriilor cu numerele 229 și respectiv 9, E-stradă, S- frontul sudic al inelului rutier între cele două intersecții, V- frontul de vest al caselor situate până vis-à-vis de casa cu nr. 229.

Încheiem cu recomandarea de a respecta cu mare grijă specificul local al comunei, materializat prin prezența unor monumente istorice cât și a unor clădiri cu identitate locală valoroasă. Este obligatorie respectarea legislației de

profil și prevederile din Regulamentul local de urbanism, iar orice intervenție trebuie să respecte punctul de vedere prealabil al DJC Sălaj.

Reamintim și pe această cale obligativitatea autoritațiilor de a nu autoriza nici un fel de lucrări de construire în zonele de protecție indicate pentru monumentele istorice fără avizul Direcției județene pentru cultură Sălaj, potrivit **Legii nr 422/2001** cât și fără un punct de vedere prealabil competent din partea DJC Sălaj în cazul zonelor de habitat cu identitate locală valoroasă amintite mai sus. În viitorul apropiat este necesară întocmirea planurilor urbanistice zonale cu prioritate pentru zonele centrale ale celor 6 localități ale comunei. Recomandăm contactarea instituției mai sus amintită, prealabil demarării oricărui demers investițional în zonele menționate și figurate pe planșele de reglementări ale tuturor localităților.

Conducerea comunei Valcău de Jos trebuie să facă eforturi orientate spre conservarea și punerea în valoare a potențialului istoric deosebit de care dispune. Este recomandată de asemenea amenajarea și marcarea drumului de acces la Cetatea Valcăului și prezervarea peisajului natural absolut deosebit de care dispune comuna.

Este obligatorie respectarea propunerilor formulate prin P.U.G. și a celor din Regulamentul local de urbanism aferent Planului Urbanistic General aprobat al comunei. Numai printr-o activitate cotidiană de avizare/autorizare foarte responsabilă, întocmirea documentațiilor de specialitate necesare și accesarea unor programe de finanțare pentru materializarea realizării propunerilor doar de către constructorii cu experiența necesară se poate păstra calitatea prevăzută de lege a construcțiilor. Sunt totodată necesare eforturi din partea autorităților locale de a lua măsuri legale în sensul executării de refaceri și reabilitări ale clădirilor care au suferit modificări de identitate .

3.2 Evoluție posibilă, priorități

Prin **Strategia de dezvoltare a comunei** s-au stabilit cu claritate alternativele de dezvoltare ale comunei Valcău de Jos pentru perioada 2014-2020 și constituie diferența dintre ceea ce reprezintă astăzi și ceea ce trebuie să devină comuna Valcău de Jos în următorii 7 ani.

Conceptul strategic de dezvoltare se traduce astfel printr-o dezvoltare economică datorată poziției geostrategice a comunei, determinată de atragerea de firme/activități economice/investiții.

În acest sens, trebuie urmate două puncte prioritare: creșterea gradului de atractivitate a comunei (prin îmbunătățirea imaginii, a calității vieții, prin revitalizare rurală) și facilități de atragere a firmelor private (prin investiții în infrastructură, oferta de terenuri și clădiri, servicii strategice, facilități fiscale, etc.).

Comuna Valcău de Jos în viziunea reprezentanților autorității publice locale va deveni o comună prosperă și durabilă până în anul 2020, care:

- va îmbunătăți condițiile de viață ale populației comunei prin dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă;
- va realiza creștere economică prin atragerea de noi investitori în agricultura, industrie, servicii, prin oferirea de consultanță orientate către toate categoriile de populație și întreprinzatori, prin atragerea de noi fonduri nerambursabile, prin creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din comună;
- va sprijini transformările din învățământul local și va menține calitatea actului didactic și a condițiilor de derulare a acestuia, prevenirea și combaterea abandonului școlar și promovarea conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;
- va oferi oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- va îmbunătăți accesul la bunăstare al grupurilor dezavantajate, precum și garantându-se protecția factorilor de mediu și utilizarea eficientă a resurselor naturale locale.

Viziunea comunei Valcău de Jos cuprinde și conceptul strategic de formulare a strategiei și a perspectivelor de dezvoltare. Conceptul strategic trebuie formulat astfel încât transpunerea sa într-un plan strategic să asigure un pachet de acțiuni care vor conduce la creșterea economică, creșterea bazei de impozitare, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității mediului de viață al comunității.

Dezvoltarea comunei Valcău de Jos, prin crearea și susținerea unui mediu economico – social competitiv, stabil și diversificat, care să asigure creșterea economică și creșterea calității vieții cetățenilor constau în:

1. Asigurarea accesului neîngrădit al populației și al agenților economici la infrastructura de bază (apă, canalizare, distribuția de gaze, căi de transport, telefonie, internet);

2. Protecție socială și optimizarea sistemului de sănătate;

3. Direcționarea comunei spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;

4. Reabilitarea și modernizarea instituțiilor publice conform standardelor europene;

5. Colectarea selectivă a deșeurilor menajere și industriale și realizarea de platforme conforme cerințelor legislative;

6. Îmbunătățirea rețelei electrice din comună.
7. Protejarea mediului prin conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate;
8. Sprijinirea autorităților publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
9. Dezvoltarea unui proces comun de organizare pentru stabilirea priorităților comunității, strategia și acțiunile sale;
10. Asigurarea de posibilități de utilizare a energiei termice și gazelor naturale pentru majoritatea populației și agenților economici din comună;
11. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în agricultura, piscicultură, industrie, servicii;
12. Luarea de măsuri pentru excluderile sociale, a înlăturării dezechilibrelor sociale și creșterea ratei de ocupare prin crearea de noi oportunități investitoriale.

Realizarea de obiective strategice se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare rurală. Politicile, planificarea strategică, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- Introducerea criteriilor de eco-eficiență în toate activitățile de producție și servicii;
- Modernizarea accelerată a sistemelor de educație, formare profesională și de sănătate publică, ținând seama de evoluțiile demografice nefavorabile și de impactul acestora asupra pieței muncii;
- Folosirea în deciziile investiționale din fonduri publice pe plan local și stimularea unor asemenea decizii din partea capitalului privat pentru folosirea celor mai bune tehnologii accesibile, din punct de vedere economic;
- Corelarea obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;
- Valorificarea avantajelor comparative ale comunei Valcău de Jos în privința dezvoltării producției agricole;
- Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural;
- Identificare unor surse suplimentare de finanțare, în condiții de sustenabilitate, pentru realizarea unor proiecte, programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecției mediului, educației, sănătății și serviciilor sociale

Estimarea necesităților de finanțare

Sprrijinirea proiectelor de dezvoltare în perioada anilor următori, din domeniul agriculturii, zootehniei, infrastructurii, transportului, mediului, economic, turistic, educației, culturii, sănătății, asistenței sociale, administrației publice, va duce la creșterea economică a comunei Valcău de Jos și la creșterea nivelului de trai a locuitorilor zonei. Pentru a-și atinge obiectivele propuse se urmărește atragerea de fonduri comunitare și private într-un procent cât mai mare și micșorarea fondurilor provenite de la bugetul de stat.

Cofinanțarea proiectelor, cât și realizarea proiectelor tehnice, a studiilor de fezabilitate, întocmirea documentației trebuie susținute din fondurile rezultate de la bugetul local.

Se va acorda o atenție deosebită și întocmirii documentelor referitoare la aspectele financiare ale proiectului prezentate prin intermediul studiilor de fezabilitate și proiectelor tehnice (evoluția estimată a veniturilor și cheltuielilor pentru următoarea perioadă de timp - de regulă următorii câțiva ani, indicatori de rentabilitate etc.).

Un element cheie al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere al nevoilor comunității locale.

Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului. Cheltuielile care urmează să se efectueze în vederea realizării proiectului nu vor avea o structură omogenă și, din acest motiv, trebuie să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune primăria comunei Valcău de Jos.

Necesitățile de finanțare reprezintă o cuantificare a nevoilor locale, indiferent de sursa de finanțare (buget de stat, buget local, fonduri comunitare, fonduri private).

Atunci când se previzionează cheltuielile cu activitatea curentă, va trebui să se determine și mărimea resurselor necesare.

Datele referitoare la veniturile și cheltuielile previzionate vor da o imagine asupra rentabilității proiectului. În aprecierea acestei rentabilități este bine să se evalueze cum vor arăta rezultatele în cazul în care apar evenimente neprevăzute. De aceea s-a stabilit că planificarea strategică din punct de vedere financiar este greu de realizat datorită schimbărilor legislației.

Pentru a previziona bugetul pe următorii ani, s-a avut în vedere o analiza a bugetului din ultimii ani. Repartizarea veniturilor arată gradul mare de dependență față de bugetul de stat și necesitatea alocării unor sume care să permită măcar asigurarea unui buget minim de funcționare pentru:

- Venituri: resurselor financiare publice;
- Veniturile totale sunt alcătuite din:

1. Venituri curente;

A. Venituri fiscale;

- A.1. Impozite directe;
- A.2. Impozite indirecte;

B. Venituri nefiscale;

2. Venituri din capital;

- Venituri proprii: fiscale și nefiscale;
- Subvenții și alocații: sume de bani care sunt acordate de către stat pentru anumite categorii sociale sau pentru sprijinirea IMM-urilor lor;
- Cheltuieli Totale: reprezintă suma cheltuielilor efectuate de tipurile diverse de administrații publice;
- Cheltuieli curente: de personal, de materiale și servicii, subvenții, prime, transferuri, dobânzi aferente datoriei publice, rezerve;
- Cheltuieli pentru investiții sau de capital: cheltuieli pentru implementarea proiectelor propuse în cele 8 domenii de activitate: infrastructură, mediu, sănătate, educație, administrație etc.

Bugetul general al UAT Valcău de Jos este instrumentul care stabilește și autorizează, pentru fiecare exercițiu financiar, suma totală a veniturilor și a cheltuielilor considerate necesare.

Bugetul este întocmit și executat în conformitate cu următoarele principii: unitate, exactitate bugetară, anualitate, echilibru, unitate de cont, universalitate, specificitate, bună gestiune financiară și transparență.

Fondurile nerambursabile

Prezintă dezavantajul costurilor (financiare și temporale) aferente documentațiilor pentru cererea de finanțare și raportărilor tehnice și financiare. În plus, este necesară cofinanțarea locală a proiectelor și finanțarea în totalitate a cheltuielilor neeligibile (printre care și TVA), ceea ce pentru administrația publică poate reprezenta o problemă, mai ales în cazul programelor de finanțare care prevăd cote mari ale contribuției locale. Dar marele avantaj al surselor de finanțare nerambursabilă prin programe ale Uniunii Europene este că, pentru administrațiile publice locale, procentul de cofinanțare este de doar 2% (pentru majoritatea programelor), iar valorile investițiilor sunt mari și chiar foarte mari, raportat la nevoile comunităților și la posibilitatea de cofinanțare.

Parteneriatele de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariția Legii nr. 178/2010 (cu modificările și completările ulterioare) care reglementează parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. Astfel, s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul non-profit.

Creditarea

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate relativ simplă, de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică și un anumit grad de risc vis-à-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat. Pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat.

În contextul Strategiei de Dezvolrae a comunei Valcău de Jos, pentru perioada 2014-2020, realizarea obiectivelor strategice se va face prin:

- Elaborarea unor planuri de acțiune prin care obiectivele Planului de Dezvoltare Locală se vor realiza și aprobarea acestor planuri în cadrul UAT;
- Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei (fișe de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea locală, impactul estimat al proiectului local), în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse;
- Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;
- Monitorizarea progreselor realizate.

PRIORITĂȚILE DE DEZVOLTARE A COMUNEI VALCĂUL DE JOS

Pentru realizarea obiectivului strategic al comunei Valcău de Jos a fost necesară stabilirea priorităților de dezvoltare. Prioritățile stabilite urmăresc aspectele specifice ale teritoriului și au fost formulate pe baza punctelor tari identificate în cadrul analizei SWOT. Planul de dezvoltare locală a comunei

Valcău de Jos urmărește o strategie ofensivă, se bazează pe resursele existente ale teritoriului și dorește valorificarea și dezvoltarea acestor resurse.

În timpul stabilirii priorităților și a obiectivelor de dezvoltare a fost folosită metoda participativă – actorii locali din teritoriu au fost intervievați cu privire la dezvoltarea zonei. Ideile de dezvoltare colectate de la actorii locali au fost prelucrate de experți și în urma acestora au fost stabilite prioritățile și obiectivele specifice privind dezvoltarea teritoriului.

Concluzia interviurilor:

Dezvoltarea rurală sustenabilă presupune dezvoltarea economică echilibrată, cu un nivel ridicat al coeziunii sociale și al includerii și asumarea responsabilității pentru folosirea resurselor naturale și pentru protecția mediului. Dezvoltarea teritorială se bazează pe dezvoltarea economiei, astfel primul pas este identificarea priorităților de dezvoltare în sectorul economiei.

Prioritatea Nr. 1 Creșterea competitivității sectorului agricol

Importanța acestei priorități în dezvoltarea zonei este exprimată prin profilul economic agricol al teritoriului. Prioritatea vizează creșterea competitivității economiei locale prin dezvoltarea sectorului agricol, îmbunătățirea managementului acestuia și în același timp pune accent pe protecția mediului prin conservarea și valorificarea pădurilor și a resurselor naturale. Au fost stabilite trei obiective specifice pentru realizarea acestuia:

1.1 Dezvoltarea sectorului agricol prin sprijinirea producției agricole, valorificarea produselor agricole și dezvoltarea industriei agro alimentare

Producția agricolă realizată, este valorificată la un nivel scăzut, și datorită lipsei unei etape ulterioare de prelucrare și pregătire a produselor înainte de a fi valorificate pe piață. Astfel prețul primar al lor este redus față de serviciile prestate pentru lucrările agricole. Tot o cauză este și faptul că în mediul rural nu există centre de valorificare zonale ale produselor agricole.

Din analiza situației agriculturii reiese că în momentul de față în teritoriu majoritatea producției agricole se reduce la gospodărirea familială. Producția agricolă este caracterizată în general de cultivarea a mici parcele de pământ și nivelul scăzut de mecanizare, numai un procent mic al produselor agricole fiind valorificat pe piață. În domeniul valorificării produselor se practică valorificarea individuală.

Obiectivul specific prevede măsuri pentru sprijinirea producției agricole mai ales în rândul tinerilor fermieri, dar în același timp sunt sprijinite și exploatațiile agricole pentru modernizarea și diversificarea activităților acestora, cum ar fi dezvoltarea fermelor zootehnice pentru utilizarea terenurilor mai puțin fertile și a pășunilor. Acest obiectiv cuprinde acțiuni

pentru încurajarea industriei agro alimentare și investiții pentru valorificarea produselor agricole. Investițiile care vizează valorificarea produselor agricole sunt sprijinite în primul rând pentru înființarea pieței de desfacere a produselor agricole și în al doilea rând pentru comercializarea produselor agricole prin sprijinirea asocierii în grupuri de producători. Atingerea acestui obiectiv specific va fi posibilă prin realizarea următoarelor obiective operaționale care vor ajuta la creșterea competitivității sectorului agricol.

Obiective operaționale:

- Creșterea numărului de tineri fermieri instalați cu activitate orientată spre piață;
- Creșterea numărului de ferme de semi-subsistență restructurate cu activitate orientată spre piață;
- Creșterea productivității în domeniul agricol prin diversificarea și modernizarea exploatațiilor agricole;
- Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin dezvoltarea infrastructurii agricole.

1.2 Îmbunătățirea managementului în domeniul economic și marketingul produselor agricole

Obiectivul specific prevede măsuri pentru îmbunătățirea competențelor agricultorilor din teritoriu prin organizare de cursuri de formare profesională.

Este necesară crearea unei rețele de consultanță în teritoriu pentru managementul mai eficient a sectorului agricol și în general a sectorului economic.

Industria agro-alimentară a zonei este una dintre ramurile industriale cele mai importante cu un număr mare de agenți economici. Produsele alimentare sunt de calitate și sunt atestate, dar nu sunt promovate și nu au un marketing comun. Măsurile prevăzute în acest obiectiv specific vizează în primul rând protecția produselor tradiționale prin obținerea unor calificări regionale, pe lângă acestea promovarea și marketingul acestor produse.

Obiective operaționale:

- Creșterea competitivității agenților economici care procesează produse agricole tradiționale;
- Îmbunătățirea managementului în domeniul economic.

Prioritatea Nr. 2. Protecția mediului și valorificarea resurselor naturale

Dezvoltarea durabilă depinde de mai mulți factori. Una dintre cele mai importante obiective din acest teritoriu este valorificarea și conservarea pădurilor și a resurselor naturale prin încurajarea protecției mediului.

Importanța acestui obiectiv specific este exprimată prin fondul forestier existent în zonă și imposibilitatea de valorificare a acestuia. Scopul acțiunilor incluse în acest obiectiv specific este valorificarea și conservarea pădurilor prin extinderea funcționalității acestora, încurajarea proprietarilor de pădure la asociere în vederea realizării unor acțiuni de dezvoltare.

2.1 Conservarea și valorificarea pădurilor, a resurselor naturale și încurajarea protecției mediului

La nivelul comunei sunt terenuri de pădure foarte extinse, 49,31% din teritoriul este acoperit de păduri.

Din această analiză reiese că în teritoriul, din punctul de vedere al gestionării forestiere s-au făcut numeroase inițiative care arată în direcția gestionării durabile. Realizarea gestionării durabile ar deveni mai eficientă prin crearea colaborării cu comunele din împrejurime. Beneficiul colaborării în domeniul gestionării forestiere poate fi reprezentat și în alte domenii. Astfel beneficiul colaborării poate fi construirea traseelor turistice care traversează teritoriul administrativ a mai multor comune, întreținerea acestora, colaborarea mai eficientă în reglementarea culegerii ciupercilor și fructelor de pădure cât și în valorificarea economică a acestora. Colaborarea poate aduce beneficii în viitor și în domeniul gestionării vânatului.

Protecția mediului prin promovarea educației ecologice și prin promovarea și conservarea ariilor protejate. Protecția mediului înconjurător este o componentă esențială a calității vieții locuitorilor, impunându-se un management eficient al deșeurilor care va avea efect și în dezvoltarea sectorului agricol prin reciclarea deșeurilor agricole.

Obiective operaționale:

- Diminuarea gradului de poluare prin reciclarea deșeurilor agricole;
- Conștientizarea populației asupra importanței protecției de mediului;
- Valorificarea pădurilor prin extinderea funcționalității acestora și crearea unui centru de educație ecologică.

Prioritatea Nr. 3. Creșterea calității vieții în zonele rurale prin diversificarea economiei locale și sprijinirea întreprinzătorilor

Obiectivul de bază al dezvoltării economice locale îl reprezintă înlăturarea obstacolelor din calea dezvoltării economice și îmbunătățirea mecanismelor de funcționare eficientă a pieței. Alte obiective se referă la orientarea eforturilor spre oferirea asistenței sectorului de afaceri existent, încurajarea deschiderii de noi afaceri prin identificarea noilor nevoi ale oamenilor, atragerea investițiilor la nivel local. Pentru realizarea acestei priorități și atingerea scopului final este nevoie să se opereze strict în direcțiile de dezvoltare economică a comunelor, având ca perspectivă creșterea economică și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor teritoriului dat.

A treia prioritate vizează creșterea calității vieții în teritoriul comunei prin dezvoltarea și diversificarea economiei locale non agricole, prin îmbunătățirea serviciilor, prin încurajarea întreprinzătorilor și prin acțiuni care ajută la exploatarea potențialului turistic a zonei. Prin revitalizarea economiei locale ar crește competitivitatea economică, puterea de cumpărare, calitatea vieții, întreaga zona devenind mai atractivă pentru investiții, atât de sorginte locală cât și străine. Crearea de noi locuri de muncă ar duce la creșterea gradului de ocupare a populației active. Implementarea acestei priorități de dezvoltare se realizează prin atingerea a trei obiective specifice.

3.1 Diversificarea economiei rurale prin orientarea către sectorul non-agricol și de producție

Acest obiectiv specific include măsuri pentru revitalizarea economiei locale prin promovarea meșteșugurilor tradiționale existente în zonă, prin încurajarea înființării atelierelor de producție care va avea efect la recalificarea forței de muncă și la creșterea gradului de ocupare. Dezvoltarea activităților de producție, de prestări servicii și în general a sectorului terțiar în vederea creării de noi locuri de muncă.

Obiectiv operațional:

- Promovarea meșteșugurilor tradiționale prin înființare de ateliere de producție.

3.2 Creșterea calității vieții în zonele rurale prin dezvoltarea sectorului afacerilor

Acest obiectiv are în vedere dezvoltarea sectorului afacerilor prin încurajarea înființării de noi microîntreprinderi și prin modernizarea celor existente. Este nevoie de introducerea în economia rurală și a altor sectoare ce bazează pe nevoile populației teritoriului cum ar fi sectorul serviciilor. Măsurile acestui obiectiv specific prevăd acțiuni pentru promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor și a femeilor, introducerea de noi servicii în zonă pentru îmbunătățirea calității vieții, sprijin pentru îmbunătățirea competitivității pe piață a întreprinderilor. Încurajarea spiritului antreprenorial pentru a înființa noi afaceri și pentru a crește numărul locurilor de muncă.

Obiectiv operațional:

- Crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi pentru creșterea competitivității pe piață a acestora.

3.3 Valorificarea potențialului turistic a zonei prin îmbunătățirea facilităților și atracțiilor turistice

Dezvoltarea durabilă implică permanență, ceea ce înseamnă că turismul durabil presupune utilizarea optimă a resurselor (inclusiv a diversității

biologice), minimizarea impactului negativ economic, socio-cultural și ecologic, maximizarea beneficiilor asupra comunităților locale, economiilor naționale și asupra conservării naturii. Ca o consecință firească, durabilitatea se referă și la structurile manageriale necesare în vederea îndeplinirii acestor deziderate. Scopul realizării unui turism durabil trebuie să fie subordonat planurilor naționale și regionale de dezvoltare economică și socială. Acțiunile pot acoperi scopuri economice (creșterea veniturilor, diversificarea și integrarea activităților, controlul, potențarea și zonarea dezvoltării), scopuri sociale (ameliorarea sărăciei și a inegalității distribuției veniturilor, protecția patrimoniului socio-cultural indigen, participarea și implicarea comunităților locale) ori scopuri ecologice (protejarea funcțiilor scripturistice, conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității).

În privința creării condițiilor turismului rural de succes este necesară prezentarea stilului de viață rural, prezentarea obiceiurilor, tradițiilor, meșteșugurilor populare, prezentarea patrimoniului cultural și construit, oferta specialităților gastronomice.

Promovarea vieții rurale oferă posibilitatea turiștilor să experimenteze frumusețea și greutatea modului de viață rurală. Așadar în regiunile rurale putem identifica și oferi vizitatorilor valori sub formă de pachete de servicii care pot crește numărul nopților petrecute în localități sau în teritoriu.

Pachetele de servicii bine organizate și adecvat oferite vor atrage turiști, dar având în vedere caracteristicile zonei este necesară și crearea unor servicii turistice cu alt caracter.

Obiectivul specific vizează valorificarea potențialului turistic al zonei, prin punerea în valoare a moștenirii culturale și prin îmbunătățirea atracțiilor turistice. Dezvoltarea sectorului turismului în zona vizată reprezintă o alternativă pentru diversificarea economiei locale și pentru crearea de noi locuri de muncă în zonă. Pe lângă acestea poate să asigure o sursă de venituri suplimentare pentru locuitorii zonei. Teritoriul comunei are la bază un potențial natural care oferă posibilități de practicare a turismului. Cea mai mare problemă a turismului în teritoriul vizat este capacitate redusă de a reține turiștii pentru a perioadă mai lungă de timp prin oferirea unui program complex, de vizitare a întregului teritoriu. Prin măsurile cuprinse în acest obiectiv specific va fi posibilă creșterea atractivității turistice a zonei. Pentru a promova serviciile turistice în zonă în acest obiectiv specific au fost incluse acțiuni pentru dezvoltarea sistemului de informare turistică cu realizarea centrelor de informare.

Obiectiv operațional:

- Creșterea atractivității turistice a zonei.

Prioritatea Nr. 4. Dezvoltarea zonei rurale prin îmbunătățirea serviciilor de bază și întărirea vieții comunitare

Organizațiile civile joacă un rol important în identificarea unor probleme, care pe moment sunt trecute cu vederea de către autoritățile locale. Prin utilizarea propriilor resurse, umane și a capacității lor organizatorice ele contribuie substanțial la realizarea obiectivelor ce țin și de dezvoltarea locală. ONG-urile pot acoperi anumite necesități ale comunității, oferind servicii mai calitative și mai ieftine în comparație cu sectorul public.

Organizațiile profesionale și comunitățile locale cuprind, de obicei, numai cetățeni de aceeași profesie sau care au un interes comun. Prin intermediul acestor organizații se poate obține consultanță și asistență pentru realizarea anumitor obiective specifice. De exemplu, bisericile au oportunitatea de a se adresa și a obține sprijinul unui important segment al populației.

A patra prioritate de dezvoltare vizează dezvoltarea vieții comunitare în teritoriu prin îmbunătățirea serviciilor de bază, prin protejarea moștenirii culturale și prin promovarea unui stil de viață sănătos.

Relevante pentru îmbunătățirea calității vieții sunt și dezvoltarea serviciilor sociale și a celor publice astfel încât să corespundă cerințelor populației. Serviciile sociale de mai bună calitate și mai dezvoltate ar conduce la realizarea unei coeziuni locale consolidate și asigurarea egalității de șanse. Cele trei obiective specifice stabilite în cadrul acestei priorități de dezvoltare sunt:

4.1 Protejarea moștenirii culturale

Obiectivul specific vizează menținerea și păstrarea moștenirii rurale și a identității culturale prin sprijinirea organizațiilor culturale, prin reînnoirea programelor culturale cu păstrarea tradițiilor și obiceiurilor. Acordarea de sprijin financiar pentru dezvoltarea programelor organizațiilor culturale, sprijin pentru susținerea organizațiilor care ajută activitatea tinerilor sau a femeilor din cadrul cultelor religioase. Crearea bazei instituționale a grupurilor informale și încurajarea activităților asociative.

Dezvoltarea programelor asociațiilor intercomunitare și organizare de programe permanente. Diversificarea vieții culturale și educaționale prin modernizarea clădirilor neutilizate și prin asigurarea reutilizării acestora pentru noi activități culturale și educaționale.

Obiective operaționale:

- Conservarea moștenirii culturale sprijinirea organizațiilor culturale și confesionale;
- Renovarea clădirilor neutilizate și redestinarea acestora în scopul educațional și cultural.

4.2 Întărirea vieții comunitare prin dezvoltarea serviciilor sociale

Pornind de la analiza structurii populației, a indicatorilor șomajului, a situației pieței muncii, sau de la numărul familiilor care necesită ajutor familial sau social, putem spune că grupul persoanelor aflate în situație nefavorabilă reprezintă o proporție considerabilă în teritoriu. În analiza situației am făcut referiri și despre condițiile de trai a populației. Pornind de la aceste date calitative și cantitative și de la analiza situației s-a formulat necesitatea și obiectivul îngrijirii sociale integrate.

În rezolvarea problemelor sociale din teritoriul pe lângă primării, bisericile, diferite ONG-uri trebuie să-și asume un rol important.

Procesul demografic negativ care se desfășoară în teritoriu necesită crearea de noi servicii sociale și dezvoltarea celor existente. Îmbătrânirea demografică a teritoriului crează noi nevoi sociale în teritoriu. Întărirea vieții comunitare se poate realiza numai dacă acordăm o atenție deosebită dezvoltării serviciilor sociale. Obiectivul specific vizează creșterea numărului ONG-urilor care furnizează servicii sociale, crearea unor programe și politici care să sprijine grupurile dezavantajate și îmbunătățirea serviciilor medico sociale pentru persoane vârstnice.

Obiectiv operațional:

- Îmbunătățirea serviciilor de bază.

4.3 Promovarea stilului de viață sănătos prin încurajarea activităților sportive

Acest obiectiv specific vizează îmbunătățirea calității vieții prin acțiuni care încurajează activitățile sportive și ajută la mobilizarea comunității. Totodată, calitatea vieții este determinată și de posibilitățile de petrecere a timpului liber, iar în acest sens se urmărește atingerea obiectivului de îmbunătățire a spațiului public prin crearea de noi spații de recreere.

Obiectiv operațional:

- Sprijinirea activităților și organizațiilor sportive și de petrecerea a timpului liber.

Prioritatea Nr. 5. Îmbunătățirea guvernantei locale prin încurajarea inițiativelor locale și implementarea strategiei de dezvoltare locală

5.1 Implementarea strategiei de dezvoltare locală, sprijinirea funcționării grupului de acțiune Valea Crasnei și Barcăului

La nivelul comunei Valcău de Jos sunt numeroase inițiative locale care prevăd dezvoltarea zonei rurale. Totodată pe lângă existența inițiativelor de dezvoltare a apărut nevoia de dezvoltare integrată cea ce înseamnă realizarea de parteneriate public private.

Inițiativele de dezvoltare în cele mai multe cazuri vin din partea autorităților locale sau din partea societății civile, dar numărul acțiunilor realizate în comun este destul de redus. Prioritatea prevede acțiuni realizate în comun pentru dezvoltarea teritoriului. Primul pas pentru realizarea dezvoltării integrate este înființarea unei organizații (unui grup de acțiune locală) care să întrunească sectorul privat cu cel civil. Rolul acestui grup de acțiune locală va fi coordonarea inițiativelor de dezvoltare, ușurarea muncii autorităților publice prin preluarea unor funcții, elaborarea și implementarea unui plan integrat de dezvoltare locală. Prin funcționarea grupului de acțiune locală va fi posibil colaborarea între sectorul civil și cel public, dezvoltările vor fi realizate în comun, deciziile vor fi luate de un grup de actori locali astfel îmbunătățind guvernanta locală. Acest grup de acțiune locală va fi cel care decide la nivel local și în același timp ajută la realizarea dezvoltărilor.

Obiectivele operaționale:

- Implementarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Valcău de Jos;
- Facilitarea funcționării GA (Asistență Tehnică).

5.2 Încurajarea posibilităților de cooperare între comunitățile din interiorul și exteriorul țării

În cadrul acestui obiectiv specific au fost prevăzute acțiuni pentru facilitarea cooperării grupului de acțiune locală cu alte grupuri din interiorul și exteriorul țării. Cooperarea cu alte grupuri este foarte importantă pentru realizarea de schimburi de experiențe pentru realizarea de proiecte de dezvoltare în comun de mai mare anvergură.

Obiectivele operaționale:

- Încurajarea posibilităților de cooperare între comunitățile din interiorul țării;
- Încurajarea posibilităților de cooperare între comunitățile din exteriorul țării.

TABEL PRORITĂȚI / MĂSURI PENTRU PLANUL DE DEZVOLTARE LOCALĂ ÎN COMUNA VALCĂU DE JOS

SECTOR 1. DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI COMPETIVITATEA MEDIULUI DE AFACERI

PLAN PE MASURI:

Măsura 1.1. Atragerea investițiilor la nivel local

Măsura 1.2. Sprijinirea dezvoltării de microintreprinderi în domeniul agricol

Măsura 1.3. Dezvoltarea sectorului agricol

Măsura 1.4. Îmbunătățirea colaborării dintre mediul de afaceri și autoritățile publice locale

Măsura 1.1. Atragerea investițiilor la nivel local	
Proiecte: - Oferirea de facilități fiscale pentru investiții noi, în condițiile legislative în vigoare - Elaborarea unui plan strategic de atragere a investițiilor - Promovarea oportunităților de investiții prin intermediul mijloacelor online (pagina web) și offline (ghid al investitorului, broșuri, pliante, etc.)	
Obiective: - Creșterea numărului de investitori (străini) din comună - Creșterea numărului de IMM-uri - Creșterea numărului de locuri de muncă	Tinte cheie: - Atragerea a cel puțin a unei societăți cu participare străină la capital - Creșterea numărului de întreprinderi cu cel puțin 25% - Creșterea cu 15% a investițiilor brute în economia locală - Minim 1 campanie de promovare a oportunităților de investiții - Elaborarea unui plan de atragere a investițiilor
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 1.000.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Consiliul Județean Sălaj - Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Sălaj	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local
Măsura 1.2. Sprijinirea dezvoltării de microintreprinderi în domeniul agricol	

<p>Proiecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consiliere si consultanță pentru fermieri prin centre de informare, consiliere și consultanță pentru accesare de fonduri europene - Creșterea performanțelor agriculturii prin extinderea suprafețelor irigate - Creșterea performanțelor agriculturii prin utilizarea de soiuri adecvate - Îmbunătățirea fondului genetic al animalelor - Conservarea și ameliorarea biodiversitatii fondului forestier - Implementarea de programe de formare antreprenorială și perfecționare profesională - Promovarea mărcilor locale (pălinca de Valcău de Jos, brânzeturi de capra și oaie) pe plan național i internațional - Promovarea activităților de servicii/mica producție/mesteșuguri la nivel local 	
<p>Obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creșterea numarului de IMM-uri - Diversificarea activităților economice de la nivel local - Creșterea numărului de locuri de muncă 	<p>Ținte cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creșterea numărului de intreprinderi cu cel puțin 25% - Reducerea numărului de șomeri cu minim 25% - Creșterea numărului de investiții realizate prin accesarea fondurilor europene de către mediul de afaceri
<p>Perioada de implementare: 2015-2020</p>	<p>Valoare estimată: 200.000 €</p>
<p>Responsabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Valcău de Jos - Consiliul Județean Sălaj - Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Sălaj 	<p>Posibile surse de finanțare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul National de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local

Măsura 1.3. Dezvoltarea sectorului agricol

Proiecte:

- Dezvoltarea infrastructurii de acces spre exploatațile agricole
- Înființarea unui siloz agricol/centru de depozitare a produselor agricole
- Organizarea de piețe/târguri agroalimentare pentru producători, de tip en-gros
- Organizarea periodică de târguri de produse agroalimentare ecologice
- Sprijinirea agricultorilor, a silvicultorilor, a crescătorilor de animale, a tinerilor fermieri
- Amenajare și întreținere pășunilor și a pădurilor

Obiective: - Valorificarea superioară a potențialului agricol existent	Ținte cheie: - Creșterea producției agricole vegetale și animale cu 15% - Creșterea suprafeței terenurilor agricole valoficate cu minim 10% - Creșterea cifrei de afaceri a producătorilor agricoli locali cu minim 30% - 1 siloz agricol/centru de depozitare a produselor agricole - Înființarea/reabilitarea a minim 5 km de drumuri de exploatare agricolă
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimata: 2.500.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Consiliul Județean Sălaj - Directia pentru Agricultură a Judetului Sălaj - Camera Agricolă Județeană	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local

Măsura 1.4. Îmbunătățirea colaborării dintre mediul de afaceri si autoritățile publice locale	
Proiecte: - Organizarea de consultări publice periodice între autoritățile locale și mediul de afaceri - Promovarea parteneriatelor de tip public-privat - Facilitarea accesului la utilități pentru întreprinderi - Creșterea vizibilității produselor și serviciilor locale, precum și a oportunităților pentru dezvoltarea de afaceri	
Obiective: - Creșterea numărului de parteneriate de tip public-privat	Ținte cheie: - Minim două consultări publice ale mediului de afaceri local anuale - Creșterea cu minim 10% a numărului de parteneriate de tip public-privat dintre Primăria Valcău de Jos si mediul de afaceri
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimata: 10.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Mediul de afaceri local - Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Sălaj	Posibile surse de finanțare: - Bugetul local

SECTOR 2.- INFRASTRUCTURA

PLAN DE MĂSURI

Măsura 2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere

Măsura 2.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare

Măsura 2.3. Modernizarea drumurilor de exploatare

Măsura 2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere	
Proiecte: <ul style="list-style-type: none">- Reabilitarea și extinderea străzilor din comună- Reabilitarea trotuarelor existente și amenajarea de trotuare și alei acolo unde nu există- Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranță- Modernizarea drumurilor agricole- Îmbunătățirea sistemelor de marcaje rutiere- Sisteme de indicatoare cu denumirile străzilor, de intrare/ieșire din localități, semne de circulație, obiective din comune (instituii publice, monumente, etc.)	
Obiective: <ul style="list-style-type: none">- Creșterea lungimii străzilor modernizate- Creșterea siguranței rutiere	Ținte cheie: <ul style="list-style-type: none">- Asfaltarea sau pietruirea drumurilor din comună- Extinderea sau înlocuirea marcajelor rutiere
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 5.000.000 €
Responsabili: <ul style="list-style-type: none">- Consiliul Local Valcău de Jos- Poliția Rutieră- CNADNR	Posibile surse de finanțare: <ul style="list-style-type: none">- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare- Bugetul local

Măsura 2.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare
Proiecte: <ul style="list-style-type: none">- Reabilitarea și extinderea străzilor din comună- Construirea de poduri- Modernizare drumurilor comunale- Reabilitarea trotuarelor existente și amenajarea de trotuare și alei acolo unde nu există- Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranță- Realizarea rețelei de canalizare- Realizarea stației de epurare și tratarea apelor reziduale în comună- Extinderea rețelei publice de alimentare cu apă- Realizarea rețelei de canalizare pentru apă uzată- Construire infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor- Extinderea rețelei de telefonie fixă

Obiective: - Creșterea gradului de conectare al populației la rețelele tehnico-edilitare	Ținte cheie: - Creșterea cu minim 30% a numărului de gospodării conectate la rețeaua de apă potabilă - Minim 30% a numărului de gospodării conectate la rețeaua de canalizare
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 10.000.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Consiliul Județean Sălaj - Furnizori de utilități publice	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local

Măsura 2.3. Modernizarea drumurilor de exploatare	
Proiecte: - Reabilitarea și extinderea drumurilor de exploatare	
Obiective: - Creșterea lungimii drumurilor de exploatare modernizate - Creșterea siguranței rutiere	Ținte cheie: - Recondiționarea sau pietruirea tuturor drumurilor de exploatare din comună - Extinderea sau înlocuirea marcajelor rutiere
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 5.000.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Poliția Rutiera - CNADNR	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local

SECTOR 3.- EDUCAȚIE SI CULTURĂ

PLAN DE MĂSURI

Măsura 3.1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor educaționale

Măsura 3.2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii culturale

Măsura 3.3. Sprijinirea activităților culturale

Măsura 3.4. Reabilitarea clădirilor cu valoare istorică și culturală

Măsura 3.1. Dezvoltarea infrastructurii si serviciilor educaționale

<p>Proiecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea si modernizarea unităților educaționale din comună - Dotarea unităților educaționale din comună - Înființarea și dotarea de laboratoare școlare - Modernizarea și îmbunătățirea dotărilor școlare existente - Înființare săli de gimnastică - Amenajarea de terenuri de sport - Amenajarea curților interioare ale unităților de învățământ - Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice și resurselor umane din unitățile de învățământ - Cabinete medicale în școli si grădinițe - Programe after-school si gradinițe cu program prelungit - Diversificarea formelor de educație prin învățământ liceal, postliceal si profesional - Laboratoare si calculatoare în unitățile de învățământ - Înființarea unui Centru Școlar Multifuncțional 	
<p>Obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților educaționale - Creșterea performanțelor școlare 	<p>Ținte cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creșterea numărului de săli de clasa cu minim 5 săli - Reabilitarea unui numar de minim 2 unități educaționale - Înființarea si dotarea unui număr de minim 2 laboratoare școlare - Amenajarea a minim 1 sala de sport - Înființarea a minim 1 gradinita
<p>Perioada de implementare: 2014-2020</p>	<p>Valoare estimată: 2.500.000 €</p>
<p>Responsabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Valcău de Jos - Ministerul Educatiei Nationale - Mediul de afaceri 	<p>Posibile surse de finanțare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 si programe ulterioare - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local
<p>Măsura 3.2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii culturale</p>	
<p>Proiecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea și îmbunătățirea dotărilor Bibliotecii - Reabilitarea și îmbunătățirea căminelor culturale - Reabilitarea așezămintelor culturale (cămine culturale) din comună <p>Modernizarea și dotarea bibliotecilor comunale în scopul îmbunătățirii vieții culturale la sate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg - Susținerea înființării de trupe, ansambluri, cenacluri, formații, etc. - Reabilitarea obiectivelor cultural-religioase - Reabilitarea/modernizarea obiectivelor cu valoare istorică - Amenajarea de locuri de parcare în vecinătatea obiectivelor culturale 	

Obiective: - Asigurarea unor condiții optime pentru desfășurarea activităților culturale - Îmbunătățirea condițiilor de depozitare a fondului de carte din Biblioteca Publică - Diversificarea activităților culturale	Ținte cheie: - Creșterea cu minim 15% a fondului de carte din Biblioteca Publică - Creșterea cu minim 15% a numărului de abonați ai Bibliotecii Publice - Creșterea cu minim 25% a numărului de evenimente culturale anuale organizate la nivel local - Reabilitarea a minim 1 Camin Cultural
Perioada de implementare: 2016-2018	Valoare estimată: 1.000.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Instituțiile culturale	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local

Măsura 3.3. Sprijinirea activităților culturale	
Proiecte: - Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg - Susținerea înființării de trupe, ansambluri, cenacluri, formații, etc. Reabilitare monumente publice - Consolidare, amenajare lăcașe de cult	
Obiective: - Conservarea patrimoniului cultural local - Creșterea notorietății comunei Valcău de Jos la nivel regional și național	Ținte cheie: - Creșterea cu minim 25% a numărului de evenimente culturale anuale organizate la nivel local - Creșterea numărului de trupe, ansambluri, formații etc. cu minim 10%
Perioada de implementare: 2017-2020	Valoare estimată: 75.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Instituțiile culturale	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local

Măsura 3.4. Reabilitarea clădirilor cu valoare istorică și culturală	
Proiecte: - Reabilitarea obiectivelor cultural-religioase - Reabilitarea/modernizarea obiectivelor cu valoare istorică - Amenajarea de locuri de parcare în vecinătatea obiectivelor culturale	
Obiective: - Conservarea patrimoniului cultural local - Creșterea notorietății comunei Valcău de Jos la nivel național	Ținte cheie: - Minim 1 obiectiv cultural-religios reabilitat - Minim 1 obiectiv cu valoare istorică reabilitat
Perioada de implementare: 2018-2020	Valoare estimată: 1.000.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Instituțiile culturale	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local

SECTOR 4.- SĂNĂTATE ȘI SERVICII SOCIALE

PLAN DE MĂSURI

Măsura 4.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de sănătate

Măsura 4.2. Dezvoltarea serviciilor sociale

Măsura 4.3. Dezvoltarea economiei sociale

Măsura 4.4. Dezvoltarea parteneriatelor dintre instituții publice, instituțiile de cult și sectorul nonguvernamental

Măsura 4.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de sănătate	
Proiecte: - Reabilitarea unităților medicale la nivel local - Înființarea de noi dispensare în satele din comună - Înființarea unui centru de permanență	
Obiective: - Îmbunătățirea stării de sănătate a populației - Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților medicale	Ținte cheie: - Reducerea cu 5% a incidenței bolilor frecvente - Reabilitarea a minim 1 unitate medicală - Înființarea a minim 1 dispensar medical
Perioada de implementare: 2017-2020	Valoare estimată: 500.000 €

Responsabili: <ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Valcău de Jos - Mediul de afaceri - Direcția de Sănătate Publică Sălaj - Ministerul Sănătății 	Posibile surse de finanțare: <ul style="list-style-type: none"> - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local
---	--

Măsura 4.2. Dezvoltarea serviciilor sociale	
Proiecte: <ul style="list-style-type: none"> - Înființarea unui centru integrat de servicii sociale pentru sprijinirea persoanelor aflate în situații de risc - Înființare unui centru de bățâni - Înființarea unei Case de copii - Crearea unui cămin pentru victimele agresiunii în familie - Construirea de locuințe sociale - Amenajare cantină pentru saraci - Achiziționarea unei ambulanțe - Sprijinirea înființării de întreprinderi sociale - Identificarea posibilităților de stabilire a parteneriatelor locale pentru furnizarea și dezvoltarea serviciilor sociale - Promovarea parteneriatelor locale de tip public-privat în domeniul social 	
Obiective: <ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea capacității de furnizare a serviciilor sociale - Reducerea numărului de persoane asistate 	Ținte cheie: <ul style="list-style-type: none"> - Reducerea cu 50% a cazurilor de abandon școlar - Reducerea cu 20% a cazurilor de violență domestică - Reducerea cu 20% a cazurilor de abandon familial - Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale pentru copii proveniți din medii defavorizate cu minim 20%
Perioada de implementare: 2014-2018	Valoare estimată: 1.000.000 €
Responsabili: <ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Valcău de Jos - DGASPC Sălaj - ONG-urile care activează în domeniul serviciilor sociale 	Posibile surse de finanțare: <ul style="list-style-type: none"> - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local

Măsura 4.3. Dezvoltarea economiei sociale

Proiecte:

- Sprijinirea înființării de întreprinderi sociale

Obiective:

- Creșterea gradului de integrare / reintegrare profesională a persoanelor defavorizate
- Crearea de noi locuri de muncă destinate persoanelor defavorizate

Ținte cheie:

- Scăderea ratei somajului în rândul persoanelor defavorizate cu minim 15%
- Înființarea unui număr de minim 2 întreprinderi sociale

Perioada de implementare: 2017-2020

Responsabili:

- Consiliul Local Valcău de Jos
- AJOFM Sălaj
- ONG-urile care activează în domeniul serviciilor sociale

Valoare estimată: 50.000 €

Posibile surse de finanțare:

- Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare
- Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare
- Bugetul local

Măsura 4.4. Dezvoltarea parteneriatelor dintre instituțiile publice, instituțiile de cult și sectorul nonguvernamental

Proiecte:

- Identificarea posibilităților de stabilire a parteneriatelor locale pentru furnizarea și dezvoltarea serviciilor sociale
- Promovarea parteneriatelor locale de tip public-privat în domeniul social

Obiective:

- Îmbunătățirea capacității de furnizare a serviciilor sociale

Ținte cheie:

- Minim 2 parteneriate de tip public-privat încheiate

Perioada de implementare: 2017-2020

Responsabili:

- Consiliul Local Valcău de Jos
- DGASPC Sălaj
- ONG-urile care activează în domeniul serviciilor sociale

Valoare estimată: 5.000 €

Posibile surse de finanțare:

- Bugetul local

SECTOR 5.- SERVICII PUBLICE

PLAN DE MĂSURI

Măsura 5.1. Dezvoltarea serviciilor de transport public școlar

Măsura 5.2. Îmbunătățirea managementului serviciilor administrației publice locale

Măsura 5.3. Modernizarea și extinderea iluminatului stradal

Măsura 5.4. Îmbunătățirea serviciilor de siguranță și ordine publică

Măsura 5.5. Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber

Măsura 5.1. Dezvoltarea serviciilor de transport public	
Proiecte: <ul style="list-style-type: none">- Contractarea unei companii private pentru servicii de transport public/achiziționarea de către UAT a unui mijloc de transport public- Amenajarea stațiilor de transport în comun	
Obiective: <ul style="list-style-type: none">- Facilitatea transportului elevilor din satele fără școli către unitățile de învățământ	Ținte cheie: <ul style="list-style-type: none">- Minim 4 trasee de transport public- Minim 4 stații de transport în comun amenajate- Minim 1 mijloc de transport public
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 50.000 €
Responsabili: <ul style="list-style-type: none">- Consiliul Local Valcău de Jos- Mediul de afaceri	Posibile surse de finanțare: <ul style="list-style-type: none">- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare- Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare- Bugetul local

Măsura 5.2. Îmbunătățirea managementului serviciilor administrației publice locale
Proiecte: <ul style="list-style-type: none">- Organizarea de consultări publice periodice pentru identificarea problemelor cetățenilor- Studiu de evaluare a oportunității externalizării unor servicii publice- Perfecționarea personalului administrativ- Schimburi de experiență cu autorități locale din România și/sau din Uniunea Europeană în scopul adoptării modelelor de buna practică- Achiziționarea unor utilaje pentru dezapeziri, întreținerea drumurilor- Înființarea unui Oficiu de cadastru

Obiective: - Facilitatea transportului elevilor din satele fără școli către unitățile de învățământ	Ținte cheie: - Organizarea unui număr de minim 2 consultări publice cu populația pe an - Un studiu de evaluare a oportunității externalizării serviciilor publice - Perfecționarea a minim 20% din aparatul de specialitate - Întreținerea drumurilor din comună
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 150.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Mediul de afaceri	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local

Măsura 5.3. Modernizarea și extinderea iluminatului stradal	
Proiecte: - Extinderea și modernizarea rețelei de iluminare stradală - Utilizarea energiei din surse alternative pentru iluminatul public Extinderea rețelei de energie electrică la terenurile nou intrate în intravilan, pentru cartierul Cerăt, pentru ferme și alte unități	
Obiective: - Îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate - Creșterea siguranței populației	Ținte cheie: - Creșterea numărului de stâlpi de iluminare stradală cu minim 5% - Reducerea consumului de energie electrică necesară pentru iluminarea stradală cu minim 15%
Perioada de implementare: 2016-2020	Valoare estimată: 1.000.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Mediul de afaceri	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul sectorial de mediu - Bugetul local

Măsura 5.4. Îmbunătățirea serviciilor de siguranță și ordine publică	
Proiecte: <ul style="list-style-type: none"> - Dotarea cu sisteme de monitorizare video a locurilor publice - Îmbunătățirea dotării serviciului public de poliție cu echipamente și infrastructură specifică - Organizarea de campanii de informare cu privire la siguranța cetățeanului - Conectarea Poliției Locale la Sistemul Național de Prelucrare a Datelor cu Caracter Personal 	
Obiective: <ul style="list-style-type: none"> - Creșterea siguranței populației din comună 	Ținte cheie: <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea supravegherii video a locurilor publice cu infracționalitate ridicată - Reducerea ratei infracționalității cu minim 25% - Creșterea gradului de informare a populației privind siguranța publică
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 100.000 €
Responsabili: <ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Valcău de Jos - Politia Locala 	Posibile surse de finanțare: <ul style="list-style-type: none"> - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local

Măsura 5.5. Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber	
Proiecte: <ul style="list-style-type: none"> - Extinderea și modernizarea spațiilor verzi - Crearea spațiilor de joacă pentru copii - Construirea unei baze sportive multifuncționale - Înființarea unei baze de tratament balneoclimaterice - Săli, terenuri de sport, bazine de înot, piste pentru bicicliști - Reabilitarea spațiilor verzi de pe domeniul public 	
Obiective: <ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea aspectului general al comunei Valcău de Jos - Diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber 	Ținte cheie: <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea unei suprafețe 15 m2 de spațiu verde pe cap de locuitori - Creșterea suprafeței spațiilor de joacă pentru copii cu minim 30% - Minim 1 spațiu de joacă pentru copii, modern amenajat - 1 baza sportiva multifuncțională

Perioada de implementare: 2016-2020	Valoare estimată: 2.500.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Valcău de Jos - Mediul de afaceri local	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local

SECTOR 6. MEDIU

PLAN DE MĂSURI

Măsura 6.1. Dezvoltarea serviciilor de colectare și transport al deșeurilor

Măsura 6.2. Intervenții pentru îmbunătățirea factorilor de mediu

Măsura 6.1. Dezvoltarea serviciilor de colectare și transport al deșeurilor	
Proiecte: - Sprijinirea operatorului de salubritate prin identificarea în comun a soluțiilor optime privind managementul deșeurilor - Extinderea serviciilor de colectare a deșeurilor - Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru colectarea selectivă a deșeurilor - Desfășurarea de campanii de educație și conștientizare a populației cu privire la importanța colectării selective a deșeurilor - Amenajarea spațiilor publice cu pubele de gunoi - Conștientizarea agenților economici cu privire la importanța și procedurile de colectare selectivă a deșeurilor - Promovarea colectării selective a deșeurilor de echipamente electrice și electronice - Dotarea cu utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărie comunală și salubritate	
Obiective: - Reducerea efectelor negative ale activităților umane asupra mediului	Ținte cheie: - Creșterea cu 20% a gradului de acoperire a serviciilor de salubritate - Minim 1 campanie de educație și conștientizare a populației - Creșterea cantității de deșeurii de echipamente electrice și electronice colectată selectiv pe locuitor - Creșterea cu minim 20% a numărului de pubele de gunoi din spațiile publice
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 1.000.000 €

<p>Responsabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Valcău de Jos - Operatorul de salubritate - Agentia pentru Protectia Mediului Sălaj - Garda de mediu 	<p>Posibile surse de finanțare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare - Bugetul local
---	---

Măsura 6.2. Intervenții pentru îmbunătățirea factorilor de mediu

Proiecte:

- Organizarea de campanii de ecologizare a cadrului natural
- Realizarea de acțiuni de împădurire
- Dotarea cu instalații și sisteme de prevenire a poluării și calamităților naturale
- Amenajarea și regularizarea albiilor râurilor
- Exploatarea fondului cinegetic
- Exploatarea prin foraje a apelor termale

Obiective:

- Îmbunătățirea calității mediului
- Creșterea gradului de conștientizare al populației vis-à-vis de probleme de mediu

Ținte cheie:

- Organizarea minim 4 acțiuni de ecologizare
- Creșterea suprafeței împădurite din comuna Valcău de Jos cu cel puțin 10 ha.

Perioada de implementare: 2015-2020

Responsabili:

- Consiliul Local Valcău de Jos
- Unități educaționale
- Agentia pentru Protectia Mediului Sălaj
- Societatea civilă
- Ministerul Mediului și Pădurilor
- Direcția Silvică a Județului Sălaj

Valoare estimată: 100.000 €

Posibile surse de finanțare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare
- Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 și programe ulterioare
- Bugetul local

3.3 Optimizarea relațiilor în teritoriu

Relațiile comunei Valcău de Jos cu teritoriul înconjurător se vor realiza în principal prin următoarele axe de legătură:

- axa Nusfalău-Ciucea (drum județean DJ 191D); acest traseu asigură accesul în comună, asigurând legătura cu viitoarea autostradă Brașov-Borș, drumul DN1H, cât și spre drumul european E 60.
- prin drumul DC 83 se face legătura între satul Preoteasa și comuna Sâg;
- DC 89A asigură legătura între Valcău de Jos și satul Marin.

Comuna Valcău de Jos face parte din Grupul de Acțiune Locală Valea Crasnei și Barcăului.

Grupul de Acțiune Locală Valea Crasnei și Barcăului este format din comunele: BOGHIȘ, CAMĂR, CARASTELEC, CRASNA, MĂERIȘTE, MESEȘENII DE JOS, NUȘFALĂU, PERICEI, VALCĂU DE JOS și VÂRȘOLT – comune din județul Sălaj și BALC, județul Bihor.

Programul LEADER reprezintă o abordare care oferă noi oportunități de dezvoltare, punând bazele identificării nevoilor locale, întăririi capacității de dezvoltare și implementării strategiilor locale de dezvoltare, în vederea conservării patrimoniului rural și cultural, dezvoltării mediului economic și îmbunătățirii abilităților organizatorice ale comunității locale.

Grupul de Acțiune Locală Valea Crasnei și Barcăului este format din parteneri din domeniul asociativ, public și privat. În cadrul axei LEADER, cooperarea reprezintă o modalitate de a extinde experiențele locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale, un mod de a avea acces la informații și idei noi, de a face schimb de experiență și de a învăța din experiența altor regiuni sau țări, pentru a stimula și sprijini inovația, pentru dobândire de competențe și îmbunătățirea lor.

Grupul de Acțiune Locală Valea Crasnei și Barcăului are ca obiectiv animarea teritoriului și dobândirea de competențe cu scopul de a implementa Strategia Locală în vederea dezvoltării multisectoriale a comunităților rurale membre ale GAL Valea Crasnei și Barcăului, prin implicarea actorilor locali, participarea activă a populației, agenților economici și societății civile la procesul decizional, de planificare și implementare a strategiilor necesare dezvoltării micro-regiunii Valea Crasnei și Barcăului, utilizarea eficientă a resurselor locale, desfășurarea de activități integrate și crearea unei viziuni comune.

Partenerii GAL Valea Crasnei și Barcăului au participat în mod activ la realizarea unei analize diagnostic și analize SWOT la nivelul teritoriului acoperit de GAL Valea Crasnei și Barcăului pentru identificarea corectă și exactă a oportunităților de dezvoltare rurală, în vederea elaborării Strategiei de dezvoltare locală, activități care au permis conștientizarea avantajelor pe care

masurile de interventie LEADER le are asupra dezvoltării durabile a mediului rural.

Demararea și funcționarea inițiativelor de interes local s-au realizat utilizând abordarea “de jos în sus” prin implicarea actorilor locali în dezvoltarea propriilor teritorii. Acțiunile au fost implementate „pas cu pas”, orientându-se la început pe activități de instruire a actorilor locali și de sprijinire a teritoriilor în vederea realizării strategiilor de dezvoltare. Un aspect foarte important de menționat este faptul că Grupul de Acțiune Locala Valea Crasnei și Barcăului dorește atingerea obiectivelor axelor 1, 2 și 3 din cadrul Programului de Dezvoltare Rurală, prin implementarea unor activități specifice acestor axe.

Fiind o metodă de mobilizare și de promovare a dezvoltării rurale în comunitățile rurale locale, LEADER poate aduce modificări considerabile în viața cotidiană a oamenilor din zona rurală Valea Crasnei și Barcăului. Poate juca un rol important în încurajarea unor răspunsuri inovatoare la probleme rurale și poate deveni un fel de „laborator” pentru consolidarea capacităților locale și pentru testarea unor modalități noi de satisfacere a nevoilor comunităților rurale.

Prin derularea acestui proiect, au fost identificate următoarele beneficii pentru microregiunea GAL Valea Crasnei și Barcăului:

- Răspunde nevoilor locale specifice;
- Valorifică resursele locale;
- Mobilizează actorii locali, reprezentanți ai populației rurale, de a se preocupa și de a prelua controlul dezvoltării zonelor rurale prin întocmirea de strategii axate pe problemele identificate în comunitățile lor;
- Oferă zonelor rurale posibilitatea de colaborare cu alte teritorii pentru schimb și transfer de experiență prin crearea de rețele;
- Contribuie la îmbunătățirea guvernării locale, favorizând dezvoltarea abordărilor inovative asigurând legătura între agricultură, silvicultură și economia locală și contribuind astfel la diversificarea bazei economice și întărirea structurii socio-economice a zonelor rurale.
- Promovează cooperarea și inovația;
- Prin caracterul său descentralizat, integrat și de jos în sus este esențial pentru dezvoltarea echilibrată teritorială;
- Dezvoltarea economică a zonei datorită administrării ei de persoane competente, ale căror cunoștințe în domeniul LEADER sunt bine fundamentate;
- Dobândirea, în rândul partenerilor, a competențelor specifice, lucru ce va duce la o mai bună organizare a teritoriului;
- Dezvoltarea unor legături puternice între parteneri printr-o comunicare permanentă între aceștia;

- Soluționarea rapidă a problemelor ce pot apărea de către actorii locali printr-o abordare “de jos în sus”.
- Construcția instituțională - crearea de noi locuri de muncă;
- Asigurarea de șanse egale tuturor (femei, tineri, persoane cu dizabilități) prin respectarea principiului egalității șanselor.

Zona aferentă GAL Valea Crasnei și Barcăului se încadrează în unități de relief diferite: munți, dealuri, piemonturi joase. Teritoriul cuprinde partea de sud – vest a județului Sălaj și o comună din estul județului Bihor.

Din punct de vedere social, economic și geografic teritoriul reprezintă o zonă omogenă capabilă să elaboreze și să implementeze strategii de dezvoltare viabile. Acest teritoriu pentru a se dezvolta are nevoie de investiții durabile în care să utilizeze în mod rațional resursele existente.

Obiectivele generale de dezvoltare în viziunea GAL Valea Crasnei și Barcăului sunt:

- valorificarea resurselor capabile să producă o dezvoltare locală echilibrată;
- ridicarea standardului de viață, crearea de noi locuri de muncă;
- îmbunătățirea mediului de afaceri la nivelul regiunii GAL Valea Crasnei și Barcăului;
- creșterea atractivității regiunii GAL Valea Crasnei și Barcăului pentru investiții noi;
- îmbunătățirea capacității instituționale locale de a dezvolta potențialul economic local și regional;
- diminuarea nivelului sărăciei.

3.4. Dezvoltarea activităților economice

Planul de dezvoltare locală a comunei Valcău de Jos urmărește o strategie ofensivă, se bazează pe resursele existente ale teritoriului și dorește valorificarea și dezvoltarea acestor resurse. În timpul stabilirii priorităților și a obiectivelor de dezvoltare a fost folosită metoda participativă – actorii locali din teritoriu au fost intervievați cu privire la dezvoltarea zonei. Ideile de dezvoltare colectate de la actorii locali au fost prelucrate de experți și în urma acestora au fost stabilite prioritățile și obiectivele specifice privind dezvoltarea teritoriului.

Dezvoltarea rurală sustenabilă presupune dezvoltarea economică echilibrată, cu un nivel ridicat al coeziunii sociale și al includerii și asumarea responsabilității pentru folosirea resurselor naturale și pentru protecția mediului. Dezvoltarea teritorială se bazează pe dezvoltarea economiei, astfel primul pas este identificarea priorităților de dezvoltare în sectorul economiei.

Prioritatea Nr. 1 Creșterea competitivității sectorului agricol;

1.1 Dezvoltarea sectorului agricol prin sprijinirea producției agricole, valorificarea produselor agricole și dezvoltarea industriei agro alimentare;

1.2 Îmbunătățirea managementului în domeniul economic și marketingul produselor agricole;

Prioritatea Nr. 2. Protecția mediului și valorificarea resurselor natural

Prioritatea Nr. 3. Creșterea calității vieții în zonele rurale prin diversificarea economiei locale și sprijinirea întreprinzătorilor

3.1 Diversificarea economiei rurale prin orientarea către sectorul non-agricol și de producție

3.2 Creșterea calității vieții în zonele rurale prin dezvoltarea sectorului afacerilor

3.3 Valorificarea potențialului turistic a zonei prin îmbunătățirea facilităților și atracțiilor turistice

Prioritatea Nr. 4. Dezvoltarea zonei rurale prin îmbunătățirea serviciilor de bază și întărirea vieții comunitare

4.1 Protejarea moștenirii culturale

4.2 Întărirea vieții comunitare prin dezvoltarea serviciilor sociale

4.3 Promovarea stilului de viață sănătos prin încurajarea activităților sportive

Prioritatea Nr. 5. Îmbunătățirea guvernancei locale prin încurajarea inițiativelor locale și implementarea strategiei de dezvoltare locală

5.1 Implementarea strategiei de dezvoltare locală, sprijinirea funcționării grupului de acțiune Valea Crasnei și Barcăului

5.2 Încurajarea posibilităților de cooperare între comunitățile din interiorul și exteriorul țării.

Proiectarea evoluției activităților economice în perspectivă se fundamentează pe unele elemente macrozonale rezultate din propunerile de amenajare județului Sălaj și pe resursele naturale și economice potențiale ale teritoriului comunal.

Viața economică a comunei Valcău de Jos trebuie revigorată și dezvoltată în toate domeniile sale: agricultură, zootehnie, industrie, comerț.

Obiectivul de bază al dezvoltării economice locale reprezintă înlăturarea obstacolelor din calea dezvoltării economice și îmbunătățirea mecanismelor de funcționare eficientă a pieței. Alte obiective se referă la orientarea eforturilor spre oferirea asistenței sectorului de afaceri existent, încurajarea deschiderii de noi afaceri prin identificarea noilor nevoi ale oamenilor, atragerea investițiilor la nivel local. Pentru realizarea acestei priorități și atingerea scopului final este nevoie să se opereze strict în direcțiile de dezvoltare economică a comunelor, având ca perspectivă creșterea economică și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor teritoriului dat.

A treia prioritate vizează creșterea calității vieții în teritoriul comunei prin dezvoltarea și diversificarea economiei locale non agricole, prin îmbunătățirea serviciilor, prin încurajarea întreprinzătorilor și prin acțiuni care ajută la exploatarea potențialului turistic a zonei. Prin revitalizarea economiei locale ar crește competitivitatea economică, puterea de cumpărare, calitatea vieții, întreaga zona devenind mai atractivă pentru investiții, atât de sorginte locală cât și străine. Crearea de noi locuri de muncă ar duce la creșterea gradului de ocupare a populației active. Implementarea acestei priorități de dezvoltare se realizează prin atingerea a trei obiective specifice.

Diversificarea economiei rurale prin orientarea către sectorul non-agricol și de producție

Acest obiectiv specific include măsuri pentru revitalizarea economiei locale prin promovarea meșteșugurilor tradiționale existente în zonă, prin încurajarea înființării atelierelor de producție care va avea efect la recalificarea forței de muncă și la creșterea gradului de ocupare. Dezvoltarea activităților de producție, de prestări servicii și în general a sectorului terțiar în vederea creării de noi locuri de muncă.

Obiectiv operațional:

- Promovarea meșteșugurilor tradiționale prin înființare de ateliere de producție.

Creșterea calității vieții în zonele rurale prin dezvoltarea sectorului afacerilor

Acest obiectiv are în vedere dezvoltarea sectorului afacerilor prin încurajarea înființării de noi microîntreprinderi și prin modernizarea celor existente. Este nevoie de introducerea în economia rurală și a altor sectoare ce se bazează pe nevoile populației teritoriului cum ar fi sectorul serviciilor. Măsurile acestui obiectiv specific prevăd acțiuni pentru promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor și a femeilor, introducerea de noi servicii în zonă pentru îmbunătățirea calității vieții, sprijin pentru îmbunătățirea competitivității pe piață a întreprinderilor. Încurajarea spiritului antreprenorial pentru a înființa noi afaceri și pentru a crește numărul locurilor de muncă.

Obiectiv operațional:

- Crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi pentru creșterea competitivității pe piață a acestora.

Valorificarea potențialului turistic a zonei prin îmbunătățirea facilităților și atracțiilor turistice

Dezvoltarea durabilă implică permanență, ceea ce înseamnă că turismul durabil presupune utilizarea optimă a resurselor (inclusiv a diversității biologice), minimizarea impactului negativ economic, socio-cultural și ecologic, maximizarea beneficiilor asupra comunităților locale, economiilor naționale și asupra conservării naturii. Ca o consecință firească, durabilitatea

se referă și la structurile manageriale necesare în vederea îndeplinirii acestor deziderate. Scopul realizării unui turism durabil trebuie să fie subordonat planurilor naționale și regionale de dezvoltare economică și socială. Acțiunile pot acoperi scopuri economice (creșterea veniturilor, diversificarea și integrarea activităților, controlul, potențarea și zonarea dezvoltării), scopuri sociale (ameliorarea sărăciei și a inegalității distribuției veniturilor, protecția patrimoniului socio-cultural indigen, participarea și implicarea comunităților locale) ori scopuri ecologice (protejarea funcțiilor scripturistice, conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității).

Consiliul local își propune să identifice pârghiile de acțiune pentru stimularea revitalizării vieții economice a comunei, factorul cu cele mai mari efecte benefice asupra vieții comunității.

Demararea de noi afaceri sau dezvoltarea celor existente vor avea ca efecte imediate crearea de noi locuri de muncă, creșterea veniturilor pentru localnici și pentru bugetul local. Existența unui bun mediu de afaceri va determina creșterea de ansamblu a economiei locale.

În cadrul focus-grupului susținut în etapa de studiere a profilului socio-economic al localității, reprezentanții mediului de afaceri local au identificat următoarele necesități: Soluții pentru agricultură și zootehnie:

- Construirea unor facilități pentru producătorii locali: șiloz, centru de colectare a laptelui, moară de făină și mălai, brutărie;
- Promovarea agriculturii eco;
- Modernizarea și amenajarea pieței agroalimentare;
- Înființarea unui centru de consultanță agricolă;
- Inventarierea potențialului uman al comunei

Obiectiv general:

Revigorarea și diversificarea economiei locale, bază a dezvoltării socio-economice a comunei Valcău de Jos.

Obiective specifice:

- Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea unor activități rentabile în agricultură și zootehnie și valorificarea produselor agricole locale, cu accent pe produsele tradiționale și/sau ecologice și sprijinirea accesului la noi piețe, cu precădere europene;
- Diversificarea economiei locale prin sprijinirea activităților neagricole din mediul rural;
- Dezvoltarea serviciilor de consultanță pentru sprijinirea afacerilor.

Industria și serviciile:

În ceea ce privește activitățile industriale, se propune ca anumite zone situate pe trasee importante ce se intersectează cu intravilanul localităților, să îndeplinească rolul de nuclee de dezvoltare industrială.

În aceste zone se propun re tehnologizări ale activităților neperformante din punct de vedere al eficienței dar și al protecției mediului. În același timp, extinderea unor unități sau crearea altora noi, se propun a se face pe cât posibil în limita acestor zone, în ideea asigurării localității cu platforme industriale optime desfășurării unor activități existente și/sau necesare.

În vederea diminuării fenomenului de șomaj existent în rândurile populației județului, și a comunei Valcău de Jos în cazul de față, se propune stimularea agenților economici care crează locurile de muncă, iar dintre aceștia sprijinirea, în mod deosebit, a acelor ce au ca obiect principal de activitate serviciile, orientând excedentul de forță de muncă spre sectorul terțiar.

Pentru realizarea saltului calitativ în ceea ce privește valorificarea producției agricole în afara consumului propriu al gospodăriei se propune creșterea numerică și dispersia spațială a centrelor de colectare a acestora. Identificarea tuturor acestor centre trebuie făcută printr-un studiu amănunțit al pieței (cerere și ofertă). Localizarea acestora este indicat a fi făcută în funcție de condițiile de transport existente, avându-se în vedere că majoritatea producției vegetale și animale este perisabilă.

Dezvoltarea serviciilor comerciale, atât către agenții economici cât și către populație ar trebui să fie o prioritate în demersurile de stimulare a organismelor competente centrale (prin legislație) și locale (prin facilități specifice), atât datorită lipsei acestora în volumul și calitatea necesară, cât și datorită resurselor deosebite pe care le oferă în atragerea forței de muncă diferit calificate sau diverse ca vârstă.

DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ȘI COMPETIVITATEA MEDIULUI DE AFACERI

Proiecte:

- Oferirea de facilități fiscale pentru investiții noi, în condițiile legislative în vigoare
- Înființarea unui birou cadastral
- Elaborarea unui plan strategic de atragere a investițiilor
- Promovarea oportunităților de investiții prin intermediul mijloacelor online (pagina web) și offline (ghid al investitorului, broșuri, pliante, etc.)
- Organizarea de campanii de informare pentru accesare de fonduri europene
- Implementarea de programe de formare antreprenorială și perfecționare profesională
- Promovarea marilor locale pe plan național și internațional

- Promovarea activităților de servicii/mică producție/meșesuguri la nivel local
- Dezvoltarea infrastructurii de acces spre exploatațile agricole
- Înființarea unui siloz agricol/centru de depozitare a produselor agricole
- Organizarea de piețe/târguri agroalimentare pentru producători, de tip en-gros
- Organizarea periodică de târguri de produse agroalimentare ecologice
- Sprijinirea agricultorilor, a silvicultorilor, a crescătorilor de animale, a tinerilor fermieri
- Organizarea de consultări publice periodice între autoritățile locale și mediul de afaceri
- Promovarea parteneriatelor de tip public-privat
- Crearea unui parc industrial pentru investitori străini.

SERVICIILE PUBLICE

Direcții de dezvoltare domeniu Administrația publică

Principiile de bază pe care se întemeiază administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale sunt:

- Principiul autonomiei locale,
- Principiul descentralizării,

Prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în interesul legii.

Colectivitatea locală reprezintă totalitatea locuitorilor din unitatea administrativ-teritorială. Descentralizarea serviciilor publice reprezintă transferarea unora din atribuții din competența autorităților administrației publice centrale de specialitate către un organism determinat, un serviciu public determinat, din unitățile administrativ-teritoriale.

Descentralizarea serviciilor publice implică organizarea unor servicii publice pe plan local, dotate cu un anumit patrimoniu și organe proprii.

Dar descentralizarea implică o creștere a responsabilității autorității locale în satisfacerea nevoilor cetățenilor, în asigurarea unor servicii publice de calitate.

Obiectiv general:

Cresterea capacității administrației publice locale de furnizare a serviciilor către populație și de sprijinire a dezvoltării mediului de afaceri local.

Obiective specifice:

- Abordarea unitară a sistemului Informatic intern;
- Eficientizarea comunicării prin realizarea unei Strategii de comunicare internă și externă;

- Îmbunătățirea activității curente a administrației locale și creșterea capacității de atragere de finanțări de la Uniunea Europeană.
- Sprijinirea procesului de descentralizare sectorială a serviciilor;
- Instruirea personalului din administrație;
- Stabilirea procedurilor de recrutare, gestiune și formare a funcționarilor publici prin norme și reguli care pot fi puse efectiv în aplicare;
- Ameliorarea imaginii administrației publice prin creșterea transparenței actului administrativ și luarea unor măsuri anticorupție ferme, vizibile pentru opinia publică.

Proiecte:

- Contractarea unei companii private pentru servicii de transport public/achiziționarea de către UAT a unui mijloc de transport public
- Amenajarea stațiilor de transport în comun
- Organizarea de consultări publice periodice pentru identificarea problemelor cetățenilor
- Lucrări de cadastru imobiliar intravilan și extravilan, reactualizare PUG
- Studiu de evaluare a oportunității externalizării unor servicii publice
- Perfecționarea personalului administrativ
- Schimburi de experiență cu autorități locale din România și/sau din Uniunea Europeană în scopul adoptării modelelor de bună practică
- Achiziționarea unor utilaje pentru deszăpezirii
- Achiziționarea unei mașini de pompieri și dotarea pentru intervenții în caz de situații de urgență
- Reabilitarea, extinderea și modernizarea rețelei de iluminare stradală
- Utilizarea energiei din surse alternative pentru iluminatul public
- Dotarea cu sisteme de monitorizare video a locurilor publice cu infractionalitate ridicată
- Îmbunătățirea dotării serviciului public de poliție cu echipamente și infrastructură specifică
- Organizarea de campanii de informare cu privire la siguranța cetățeanului
- Conectarea Poliției Locale la sistemul National de Prelucrare a Datelor cu Caracter Personal
- Extinderea și modernizarea spațiilor verzi
- Crearea spațiilor de joacă pentru copii
- Construirea unei baze sportive multifuncționale
- Reabilitarea spațiilor verzi de pe domeniul public
- Amenajarea și reamenajarea parcurilor
- Săli, terenuri de sport, bazine de înot, piste pentru bicicliști

AGRICULTURA

Importanța acestei priorități în dezvoltarea zonei este exprimată prin profilul economic agricol al teritoriului. Prioritatea vizează creșterea competitivității economiei locale prin dezvoltarea sectorului agricol, îmbunătățirea managementului acestuia și în același timp pune accent pe protecția mediului prin conservarea și valorificarea pădurilor și a resurselor naturale.

Obiectivul general pentru dezvoltarea agriculturii îl reprezintă diversificarea economiei locale prin sprijinirea micilor fermieri.

Obiective specifice:

- Facilitarea accesului la finanțare a fermierilor
- Sprijinirea dezvoltării și diversificării micilor afaceri în comuna Valcău de Jos, în special în domeniul producției.
- Dezvoltarea activității de consultanță agricolă care să aibă în sarcină rezolvarea operativă a tuturor problemelor agricole:
- Sistematizarea și organizarea teritoriului, definitivarea reformei funciare, evidența terenurilor agricole;
- Mecanizarea agriculturii și aplicarea tehnologiilor adecvate;
- Îmbunătățirea activităților specifice creșterii animalelor;
- Servicii pentru achiziționarea și valorificarea produselor agricole vegetale și animale;
- Dezvoltarea agenților economici pentru prestări de servicii în agricultură;
- Reactualizarea zonării și microzonării producției agricole
- Monitorizarea acțiunii de creștere a animalelor și îmbunătățirea potențialului genetic al animalelor
- Investiții în exploatațile agricole;
- Dezvoltarea și diversificarea activităților economice pentru generarea de venituri alternative;
- Dezvoltarea metodelor agricole de producție concepute să protejeze mediul;
- Menținerea patrimoniului funciar al agriculturii la standarde superioare;
- Menținerea și protejarea livezilor;
- Conservarea și ameliorarea biodiversității fondului forestier prin:
 - Stoparea defrișării pădurilor și a vegetației forestiere din afara fondului forestier;
 - Reconstrucția ecologică a pădurilor destructurate;
- Extinderea suprafeței pădurilor și amenajarea unor spații destinate sportului, agrementului, turismului.

Transformările apărute în agricultură ca urmare a aplicării legii fondului funciar au condus la apariția unor forme individuale de exploatare a terenurilor agricole. În comuna Valcău de Jos, ca de altfel și în județul Salaj, sunt întâlnite toate formele de exploatare a pământului. Una din consecințele cele mai dramatice ale aplicării Legii fondului funciar o constituie microparcelarea exagerată a terenurilor agricole și cu predilecție a terenurilor arabile.

Dezvoltarea sectorului agricol prin sprijinirea producției agricole, valorificarea produselor agricole și dezvoltarea industriei agro alimentare

Producția agricolă realizată, este valorificată la un nivel scăzut, și datorită lipsei unei etape ulterioare de prelucrare și pregătire a produselor înainte de a fi valorificate pe piață. Astfel prețul primar al lor este redus față de serviciile prestate pentru lucrările agricole. Tot o cauză este și faptul că în mediul rural nu există centre de valorificare zonale ale produselor agricole.

Din analiza situației agriculturii reiese că în momentul de față în teritoriu majoritatea producției agricole se reduce la gospodărirea familială. Producția agricolă este caracterizată în general de cultivarea a mici parcele de pământ și nivelul scăzut de mecanizare, numai un procent mic al produselor agricole fiind valorificat pe piață. În domeniul valorificării produselor se practică valorificarea individuală.

Obiectivul specific prevede măsuri pentru sprijinirea producției agricole mai ales în rândul tinerilor fermieri, dar în același timp sunt sprijinite și exploatațiile agricole pentru modernizarea și diversificarea activităților acestora, cum ar fi dezvoltarea fermelor zootehnice pentru utilizarea terenurilor mai puțin fertile și a pășunilor. Acest obiectiv cuprinde acțiuni pentru încurajarea industriei agro alimentare și investiții pentru valorificarea produselor agricole. Investițiile care vizează valorificarea produselor agricole sunt sprijinite în primul rând pentru înființarea pieței de desfacere a produselor agricole și în al doilea rând pentru comercializarea produselor agricole prin sprijinirea asocierii în grupuri de producători. Atingerea acestui obiectiv specific va fi posibilă prin realizarea următoarelor obiective operaționale care vor ajuta la creșterea competitivității sectorului agricol.

Obiective operationale:

- Creșterea numărului de tineri fermieri instalați cu activitate orientată spre piață;
- Creșterea numărului de ferme de semi-subsistență restructurate cu activitate orientată spre piață;
- Creșterea productivității în domeniul agricol prin diversificarea și modernizarea exploatațiilor agricole;
- Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin dezvoltarea infrastructurii agricole.

Pentru realizarea programelor de dezvoltare a producției vegetale și animale, un rol important revine următorilor factori:

- fertilizarea terenurilor agricole;
- îmbunătățirea gradului de dotare a agriculturii cu mijloace mecanice;
- înnoirea și extinderea parcului de mașini și tractoare.

Dezvoltarea activităților de mecanizare a lucrărilor agricole constituie un factor de stabilitate a producției agricole. Importante sunt, într-o primă etapă, o serie de intervenții pentru realizarea cu mijloace mecanice a lucrărilor agricole (în condițiile în care predomină exploatațile particulare mici și cu resurse financiare reduse) și anume:

- asocierea producătorilor particulari în vederea producerii și utilizării în comun a mijloacelor mecanice, pe măsură ce puterea economică și financiară a exploatațiilor individuale se consolidează și crește;
- accesarea de fonduri europene destinate dezvoltării rurale.

Îmbunătățirea managementului în domeniul economic și marketingul produselor agricole.

Obiectivul specific prevede măsuri pentru îmbunătățirea competențelor agricultorilor din teritoriu prin organizare de cursuri de formare profesională.

Este necesară crearea unei rețele de consultanță în teritoriu pentru managementul mai eficient al sectorului agricol și în general al sectorului economic.

Industria agro-alimentară a zonei este una dintre ramurile industriale cele mai importante cu un număr mare de agenți economici. Produsele alimentare sunt de calitate și sunt atestate, dar nu sunt promovate și nu au un marketing comun. Măsurile prevăzute în acest obiect specific vizează în primul rând protecția produselor tradiționale prin obținerea unor calificări regionale, pe lângă acestea promovarea și marketingul acestor produse.

Obiective operaționale:

- Creșterea competitivității agenților economici care procesează produse agricole tradiționale
- Îmbunătățirea managementului în domeniul economic

Realizarea unor structuri care să contribuie la relansarea producției agricole constituie o opțiune importantă în strategia de dezvoltare a agriculturii. În acest sens s-au avut în vedere următoarele:

- atragerea și stimularea producătorilor agricoli pentru a se organiza în sisteme de cooperare și asociere în scopul aplicării unor tehnologii moderne;
- diversele forme asociative trebuie să cuprindă treptat și cea mai mare parte a producătorilor agricoli;
- constituirea la nivel județean a unor uniuni și federații ale asociațiilor și societăților agricole care să apere interesele producătorilor agricoli;

- organizarea de centre (servicii) agricole puternice care să aibă în sarcină rezolvarea operativă a tuturor problemelor agricole;
- intensificarea activităților de industrializare casnică a produselor primare, precum și dezvoltarea micii industrii de prelucrare în mediul rural;
- dezvoltarea spațiilor de depozitare locală.

Un rol important în procesul de orientare al producției vegetale și animale și de valorificare a produselor agricole va reveni în continuare capacităților din industria alimentară. Astfel populația din principalele aglomerații urbane din apropiere poate fi aprovizionată cu produse agro-alimentare în stare proaspătă obținute în exploatațile agricole din comună.

Zootehnia

Sectorul zootehnic al comunei poate fi dezvoltat prin amenajarea unor ferme sau microferme de creștere organizată a animalelor, a unor centre de colectare și valorificare a produselor de origine animală: lapte, carne, piei, lână (centre de tăiere, abatorizare, carmangerii ș.a). Se pot amenaja pe raza comunei ferme de creștere a păsărilor dotate cu centre de prelucrare și valorificare a produselor avicole.

Pentru sectorul zootehnic se remarcă faptul că acesta este încă tributary unui sistem de tip extensiv, în care *producătorul individual își asigură o parte din consumul și veniturile gospodăriei* din astfel de activități. Este vorba în special despre comercializarea produselor de carne, lapte și ouă, cu precădere pe piețele urbane din proximitate. **Germenii ai intensivizării** acestui sector agricol se remarcă doar prin *existența unui număr redus de ferme de profil*.

Sectorul zootehnic al comunei poate fi dezvoltat prin amenajarea unor ferme sau microferme de creștere organizată a animalelor, a unor centre de colectare și valorificare a produselor de origine animală: lapte, carne, piei, lână (centre de tăiere, abatorizare, carmangerii ș.a). Se pot amenaja pe raza comunei ferme de creștere a păsărilor dotate cu centre de prelucrare și valorificare a produselor avicole.

Silvicultura

Suprafața ocupată cu păduri și calitatea materialului lemnos face posibilă o dezvoltare a exploatațiilor silvice, lucru care însă nu trebuie să se facă în dauna peisajului și a dezvoltării turismului. Pădurea, mai ales cea din apropierea intravilanului, va trebui prezervată pentru a crea un cadru propice atât locuirii cât și dezvoltării activității de turism.

Se va pune accent pe exploatarea produselor secundare ale pădurii (ciuperci, zmeură, alune) și pe prelucrarea primară a acestora.

EDUCATIE, CULTURA ȘI TURISM

Educație

În accepțiune modernă, în contextul dezvoltării durabile, școala este privită ca un sistem complex, o organizație a învățării, care stimulează noi căi de gândire, într-un climat în continuă schimbare.

Școala este din ce în ce mai integrată comunității locale, iar într-o școală care funcționează bine competența acesteia depășește suma competențelor personalului care o deservește. De aceea și implicarea comunității și a autorității locale în viața școlii se impune a fi pe măsură, astfel încât să asigure îmbunătățirea continuă a condițiilor în care se desfășoară procesul de învățământ, crescând atractivitatea școlii din comunitate și diminuând riscul migrației elevilor din ciclul II către mediul urban.

Ca și obiectiv general avem dezvoltarea sistemului de învățământ la nivelul comunei Valcău de Jos, prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor, crearea cadrului pentru desfășurarea de activități extracurriculare, creșterea calității și diversificarea serviciilor educaționale.

Ca și obiective specifice amintim:

- Sprijinirea diversificării serviciilor educaționale furnizate la nivel local;
- Sprijinirea tuturor formelor de creativitate printre care cea artistică, în cadrul programelor școlare aferente ciclurilor de învățământ preșcolar, primar, gimnazial și vocațional;
- Crearea unui context care să permită tinerilor să dobândească competențe de exprimare a propriei personalități, necesare de-a lungul vieții;
- Promovarea diversității culturale ca sursă a creativității și inovației;
- Încurajarea utilizării TIC ca modalitate de exprimare creativă a propriei personalități;
- Formarea unui spirit antreprenorial mai pregnant;
- Sensibilizarea liniei publice cu privire la perceperea inovației drept modalitate de promovare a dezvoltării durabile;
- Inițierea de programe de formare pe mai multe domenii: didactică specialității (abilitare didactică prescolară), management educațional (managementul procesului didactic), consiliere și orientare a tinerilor, utilizarea computerului, educație rațional obiectivă și comportamentală (educație inclusivă, consiliere publicații școlare, identificarea și tratarea barierelor învățării, dezvoltarea creativității în limbă și comunicare) etc.
- Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității;
- Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale;
- Crearea unui mediu favorabil inovării și adaptabilității într-o lume aflată în continuă schimbare (inclusiv pe plan social și antreprenorial);

- Stimularea sensibilității estetice, dezvoltării emoționale, gândirii creative și intuiției la toți copiii la vârsta cea mai fragedă, inclusiv în învățământul preșcolar;
- Încurajarea unei mentalități antreprenoriale, în special în rândul tinerilor, prin cooperarea cu mediul de afaceri;
- Lărgirea accesului la o serie de forme creative de exprimare atât prin intermediul învățământului formal cât și prin activități neformale și informale pentru tineret;
- Oferirea mijloacelor care să permită cetățenilor să-și îmbunătățească oportunitățile de angajare în toate domeniile în care creativitatea și capacitatea de inovare joacă un rol important;
- Promovarea noțiunilor de bază în materie de protecție a proprietății intelectuale.

Un rol important în dezvoltarea rurală îl are și promovarea stilului de viață sănătos prin încurajarea activităților sportive

Acest obiectiv specific vizează îmbunătățirea calității vieții prin acțiuni care încurajează activitățile sportive și ajută la mobilizarea comunității. Totodată, calitatea vieții este determinată și de posibilitățile de petrecere a timpului liber, iar în acest sens se urmărește atingerea obiectivului de îmbunătățire a spațiului public prin crearea de noi spații de recreere.

Obiectiv operațional:

- Sprijinirea activităților și organizațiilor sportive și de petrecere a timpului liber.

Turismul

Condițiile naturale specifice comunei Valcău de Jos, la care se adaugă resursele antropice (situri arheologice și monumente cu valoare istorică de interes național și local), constituie atracții deosebite cu rol esențial în dezvoltarea turismului.

Dezvoltarea comunei se va realiza și printr-o mai bună valorificare a patrimoniului turistic prin restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural, dezvoltarea serviciilor de cazare și agrement și activități de promovare a potențialului turistic al zonei.

Durabilitatea, pentru turism la fel ca și pentru alte industrii, are trei aspecte independente: economic, social-cultural și de mediu. Implementarea politicilor și planurilor turistice reprezintă o responsabilitate atât a guvernului, cât și a sectorului privat. Sectorul public răspunde de stabilirea tacticii, planificării și cercetării, realizarea infrastructurii de bază, dezvoltarea anumitor atracții turistice, stabilirea și administrarea normelor de oferire a facilităților și serviciilor, stabilirea măsurilor de administrare și valorificare a teritoriului și de protecție a mediului înconjurător, stabilirea standardelor pentru pregătirea și

perfecționarea în domeniul turismului, menținerea sănătății și securității publice.

În privința creării condițiilor turismului rural de succes este necesară prezentarea stilului de viață rural, prezentarea obiceiurilor, tradițiilor, meșteșugurilor populare, prezentarea patrimoniului cultural și construit, oferta specialităților gastronomice.

De asemenea, este esențială folosirea tehnicilor și metodelor marketingului turistic: stabilirea obiectivelor și strategiilor de marketing și realizarea unui program promoțional. Activitățile de marketing trebuie să se desfășoare la nivelul oficiilor de turism guvernamentale, la oficiul turistic local și în sectorul turistic privat pentru că dezvoltarea unei imagini pozitive a noului sector turistic pe piețele turistice potențiale este foarte importantă.

Promovarea vieții rurale oferă posibilitatea turiștilor să experimenteze frumusețea și greutatea modului de viață rurală. Așadar în regiunile rurale putem identifica și oferi vizitatorilor valori sub formă de pachete de servicii care pot crește numărul nopților petrecute în localități sau în teritoriu.

Pachetele de servicii bine organizate și adecvat oferite vor atrage turiști, dar având în vedere caracteristicile zonei este necesară și crearea unor servicii turistice cu alt caracter.

Obiectivul specific vizează valorificarea potențialului turistic al zonei, prin punerea în valoare a moștenirii culturale și prin îmbunătățirea atracțiilor turistice. Dezvoltarea sectorului turismului în zona vizată reprezintă o alternativă pentru diversificarea economiei locale și pentru crearea de noi locuri de muncă în zonă. Pe lângă acestea poate să asigure o sursă de venituri suplimentare pentru locuitorii zonei. Teritoriul comunei are la bază un potențial natural care oferă posibilități de practicare a turismului. Cea mai mare problemă a turismului în teritoriul vizat este capacitate redusă de a reține turiștii pentru a perioadă mai lungă de timp prin oferirea unui program complex, de vizitare a întregului teritoriu. Prin măsurile cuprinse în acest obiectiv specific va fi posibilă creșterea atractivității turistice a zonei. Pentru a promova serviciile turistice în zonă în acest obiectiv specific au fost incluse acțiuni pentru dezvoltarea sistemului de informare turistică cu realizarea centrelor de informare.

O mare oportunitate o reprezintă valorificarea Ruinelor Cetății Valcăului prin amenajarea unei zone de agrement în această zonă.

La nivelul comunei Valcău de Jos pot fi practicate următoarele forme de turism în funcție de principala motivație:

- turismul de odihnă și recreere practicat în cea mai mare măsură, mai ales la sfârșit de săptămână;
- turism balnear și curativ datorat prezentei în zonă a apelor termale;
- turismul cultural practicat de grupuri care pot vizita monumentele istorice sau siturile arheologice, în cazul în care acestea sunt puse în valoare;

- turismul sportiv ca formă de recreere activă (vânătoare) desfășurat în zonele împădurite prezente pe teritoriul comunei.

În ceea ce privește rețeaua de localități, prin realizarea unor amenajări în domeniul turismului, comuna Valcău de Jos poate contribui la dezvoltarea de funcțiuni turistice în zonă.

Modalitățile de realizare a implementării sunt:

- Organizarea eficientă a sectorului public și al celui privat și menținerea unei coordonări strânse între sectorul public, privat și organizațiile nonguvernamentale, acolo unde acestea sunt implicate
- Adoptarea și aplicarea legislației corespunzătoare și a reglementărilor necesare dezvoltării turismului. Acestea includ reglementări cu privire la facilitățile, standardele și serviciile turistice
- Măsurile de protecție a mediului înconjurător, standardele dezvoltării (incluse în general în regulamentele cu privire la valorificarea teritoriului) și proiectarea ghidului pentru facilitățile turistice
- Stabilirea circuitelor turistice, a obiectivelor și a staționărilor turistice (prin acordarea unor stimulente investiționale pentru atragerea acestor investiții)
- Pregătirea și perfecționarea personalului angajat în toate activitățile turistice – dezvoltarea resurselor umane din turism
- Implicarea comunităților locale în dezvoltarea turismului
- Marketingul turistic și promovarea eficientă a turismului pentru toată regiunea și pentru firmele private

Agroturismul este acea formă de turism în care persoana (sau grupul) se deplasează, se cazează și își desfășoară activitatea într-un cadru natural, în mediul rural. Agroturismul este capabil să valorifice excedentul de cazare existent în gospodăria țărănească prin implicarea turiștilor în viața gospodăriei și furnizarea acestora de servicii și activități (masă, cazare, interacțiuni cu mediul socio-natural) proprii gospodăriei țărănești, fără a-i conturba acesteia specificul. În majoritatea regiunilor agroturismul apare ca sector turistic ce completează organic turismul rural. Obiectivul agroturismului este prezentarea elementelor și proceselor de producție agricolă tradițională, a cultivării pământului și creșterii animalelor pentru cei interesați. Utilizarea forțelor manuale și a animalelor în cazul producției agricole și cultivarea de mici parcele, sunt factori care împiedică producția agricolă competitivă. Însă din punct de vedere agroturistic acestea oferă un aspect caracteristic peisajului.

Din punctul de vedere al păstrării aspectului peisajului cultural este justificată susținerea producției agricole pe mici parcele în apropierea zonei locuite. Astfel se obține beneficiul bipolar al producției agricole cu profit redus.

Există totuși și o serie de factori favorizanți care dau o undă de optimism în dezvoltarea acestui sector de activitate, cum ar fi :

- Existența unei faune și flore bogate, cu multe specii pe cale de dispariție
- Monumentele istorice
- Calitatea deosebită a produselor ecologice obținute în aceste zone

Luând în considerare acești factori putem defini următoarele obiective operaționale:

- Înființarea unui parc de vânătoare
- Înființarea asociației vânătoarești
- Dezvoltarea ecoturismului

Conform strategiei de dezvoltare a comunei se propun următoarele proiecte:

- Reabilitarea și modernizarea unităților educaționale din comună
- Dotarea unităților educaționale din comună
- Înființarea și dotarea de laboratoare școlare
- Modernizarea și îmbunătățirea dotărilor școlare existente
- Modernizarea și dotarea salilor de gimnastică existente
- Înființarea de săli de gimnastică în școlile în care nu există
- Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice și resurselor umane din unitățile de învățământ
- Cabinete medicale în școli și grădinițe
- Diversificarea formelor de educație prin învățământ liceal, postliceal și profesional
- Laboratoare și calculatoare în unitățile de învățământ
- Reabilitarea și îmbunătățirea dotărilor Bibliotecii
- Reabilitarea și îmbunătățirea dotărilor Căminelor Culturale
- Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg
- Amenajarea unui amfiteatru de vară, în aer liber pentru organizarea de evenimente culturale și tradiționale
- Susținerea înființării de trupe, ansambluri, cenacluri, formații, etc.
- Reabilitarea obiectivelor cultural-religioase
- Reabilitarea/modernizarea obiectivelor cu valoare istorică
- Amenajarea de locuri de parcare în vecinătatea obiectivelor culturale

Cultura

Abordarea acestui domeniu își propune să găsească un răspuns la o întrebare esențială: cum se poate concretiza rolul culturii în ecuația dezvoltării durabile a comunității, în susținerea creației artistice și valorificarea patrimoniului din perspectiva protecției și promovării diversității culturale specifice spațiului european și a dezvoltării cetățeniei europene.

Într-o societate în continuă dinamică, în care ținta generală devine profitul este de cele mai multe ori neglijat aspectul „hrănirii” culturale a populației.

Prin atributul său legal, însă, autoritatea locală din comuna Valcău de Jos își propune să redea culturii locul său în dezvoltarea generală durabilă a comunității.

Obiectiv general: Dezvoltarea culturii locale, prin reabilitarea obiectivelor de patrimoniu cultural, punerea în valoare a resurselor antropice și crearea de facilități pentru petrecerea timpului liber.

Obiectivul specific vizează menținerea și păstrarea moștenirii rurale și a identității culturale prin sprijinirea organizațiilor culturale, prin reînnoirea programelor culturale cu păstrarea tradițiilor și obiceiurilor. Acordarea de sprijin financiar pentru dezvoltarea programelor organizațiilor culturale, sprijin pentru susținerea organizațiilor care ajută activitatea tinerilor sau a femeilor din cadrul cultelor religioase. Crearea bazei instituționale a grupurilor informale și încurajarea activităților asociative.

Dezvoltarea programelor asociațiilor intercomunitare și organizare de programe permanente. Diversificarea vieții culturale și educaționale prin modernizarea clădirilor neutilizate și prin asigurarea reutilizării acestora pentru noi activități culturale și educaționale.

Obiective specifice:

- Reabilitarea și punerea în valoare a obiectivelor culturale din comună;
- Crearea de facilități pentru cultură și petrecere a timpului liber.
- Menținerea în stare optimă a exponatelor și stabilirea unor programe clare, cu ordine de prioritate, pentru lucrările necesare de întreținere și restaurare;
- Includerea muzeelor și colecțiilor în ansambluri culturale care să constituie poli de atracție pentru vizitatori și dezvoltarea infrastructurii aferente;
- Adoptarea unor măsuri suplimentare pentru asigurarea integrității și securității fizice a bunurilor culturale muzeale împotriva furtului, distrugerii sau deteriorării și altor factori de risc naturali sau antropici;
- Diversificarea tipurilor de ofertă și a formelor de expresie artistică, inclusiv prin susținerea proiectelor care vizează organizarea de festivaluri, gale, concursuri de creație și de interpretare la nivel național, regional și local;
- Actualizarea și completarea colecțiilor de bibliotecă; modernizarea incintelor și a serviciilor oferite;
- Sporirea interesului publicului pentru artele vizuale;
- Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sportului și organizarea de competiții sportive;
- Valorificarea resurselor naturale ale orașului pentru crearea infrastructurii de agrement;

- Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru dezvoltarea durabilă a resurselor naturale pentru creșterea calității serviciilor de turism;
- Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii așezămintelor, dotarea lor cu echipament modern;
- Prezervarea zonelor verzi existente și amenajarea de noi zone verzi după normele urbanistice;
- Reabilitarea spațiilor pentru comunicare și cultură (reamenajarea casei de cultură în scopul desfășurării de evenimente culturale periodice).

SANATATE ȘI SERVICII SOCIALE

Sanatate

Starea de sănătate a populației este determinată de accesul la sănătate, pe de o parte, și de accesul la servicii de sănătate, pe de altă parte. Accesul la sănătate depinde într-o mare măsură de factori externi sistemului de sănătate: factori genetici, factori de mediu, factori de dezvoltare economică, factori socio-culturali. Accesul la îngrijiri de sănătate este influențat aproape în totalitate de organizarea sistemului sanitar.

Accesibilitatea la servicii de îngrijire medicală este determinată de convergența dintre oferta și cererea de astfel de servicii, sau, altfel spus, disponibilitatea reală a facilităților de îngrijiri comparativ cu cererea bazată pe nevoia reală pentru sănătate. Disparitățile în accesul la îngrijiri apar din cel puțin patru motive: etnice sau rasiale; economice, aici incluzând costurile directe suportate de populație (co-plăți, costuri legate de tratamente și spitalizare) precum și cele indirecte (cost transport, timp de așteptare); așezare geografică inadecvată a facilităților de îngrijiri; calitatea inegală a serviciilor de același tip.

În contextul legislativ actual misiunea autorității locale este aceea de a asigura accesul egal al membrilor comunității la serviciile de îngrijiri de sănătate furnizate în plan local.

Obiectivul general îl reprezintă dezvoltarea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale în vederea asigurării accesului tuturor categoriilor de locuitori la serviciile de sănătate de bază.

Obiective specifice:

- Realizarea de investiții în infrastructura-suport, echipamente, și resurse umane menite să generalizeze accesul și să îmbunătățească calitatea serviciilor oferite
- Creșterea accesibilității grupurilor vulnerabile la serviciile de sănătate.
- Creșterea responsabilității societății pentru sănătatea publică.

- Implicarea autorităților publice locale, societății civile, organizațiilor neguvernamentale și sectorului privat în rezolvarea problemelor din sectorul de sănătate.

Conform strategiei de dezvoltare a comunei se propun următoarele proiecte:

- Reabilitarea unitatilor medicale la nivel local și dotarea acestora
- Asigurarea infrastructurii pentru acordarea asistenței primare
- Înființarea unui centru de permanență în comună
- Înființarea unui centru integrat de servicii sociale pentru sprijinirea persoanelor aflate în situații de risc
- Construirea de locuințe sociale
- Amenajare cantină pentru săraci
- Achiziționarea unei ambulanțe
- Sprijinirea înființării de întreprinderi sociale
- Identificarea posibilităților de stabilire a parteneriatelor locale pentru furnizarea și dezvoltarea serviciilor sociale
- Promovarea parteneriatelor locale de tip public-privat în domeniul social

Punctual, pentru fiecare localitate în parte, se propun realizarea următoarelor investiții:

Localitatea Valcău de Jos

1. Realizare unei piste pentru biciclete, cu pornire din Valcău de Jos și continuarea acesteia și în localitatea Ratovei. Punctul de pornire va fi intersecția drumului județean DJ 191 D cu drumul comunal DC 90 B, spre Ratin, comuna Crasna. Acest traseu se poate continua până spre Bic. Pe teritoriul comunei acest traseu va avea cca 5 km. Punctul principal de plecare va fi Centru de informare turistică situat în Valcăul de Jos.

2. Rezervarea unui teren lângă Centru de informare turistică, teren ce va putea fi utilizat pentru construirea de case prin ANL, pentru specialiști.

3. Rezervarea unui teren lângă casele propuse a fi realizate prin ANL, teren ce va putea fi utilizat pentru mici întreprinderi industriale, nepoluante, cu respectarea distanțelor față de zonele construite protejate. Zona va fi introdusă în intravilan pe bază de PUZ.

4. Regularizare și amenajare albie Pârâul Barcău. Lucrările vor fi realizate pe toată porțiunea de intravilan a localităților Valcău de Jos, Valcău de Sus, Sub Cetate și Preoteasa.

Amenajare zona de promenadă în zona podului peste Pârâul Barcău (pe DC 90).

5. Amenajare intersecție cu sens giratoriu în centrul localității Valcău de Jos și amplasare Monument istoric în memoria ostașilor din cele două Războaie Mondiale.

6. Achiziționarea clădirii în care funcționează Magazinul mixt și transformarea acesteia în Muzeu al satului.

7. Amenajare alee cu două benzi de circulație.

8. Amenajare sediu primărie și extindere pe verticală și orizontală.

9. Reabilitare Biserica Reformată - realizare împrejurimi, alei interioare și acces.

10. Amenajarea clădirii fostei primării și punere în valoare.

11. Amenajare - construire grădiniță cu program prelungit - în curs de execuție.

12. Amenajare piață agro-alimentară cu produse locale și bio.

13. Reconstruire dispensar uman și amenajare curte interioară și parcare.

14. Construire capelă în cimitir, amenajare alei, extindere cimitir și împrejurimi.

15. Construire tribună, vestiare și parcare la terenul de fotbal.

* Finalizarea rețelelor de apă și canal în localitate - racorduri individuale la rețele existente.

* Amenajarea unui cămin pentru vârstnici.

* Amenajarea și împrejurirea tuturor cimitirelor din localitate.

* Inițierea de puncte Gastronomice Locale
(Unități de alimentație publică de tip familial).

* Inițiere casă de copii de tip familial pentru copiii abandonați.

* Extinderi și retrăsări ale limitelor de intravilan, după limite de parcele și/sau limite naturale.

Localitatea Valcău de Sus

16. Amenajare parc public la intrarea în Valcău de Sus, dinspre Valcău de Jos.

17. Construire capelă în cimitirul ortodox.

18. Amenajare pod la școala generală și grădiniță.

19. Amenajare pod în formă de Y pentru fluidizarea circulației.

20. Largire pod existent.

21. Amenajare pod

22. Amenajare pod

23. Amenajare pod spre Biserica Greco-Catolică.

24. Rezervarea unui teren ce va putea fi utilizat pentru mici întreprinderi industriale, nepoluante, cu respectarea distanțelor față de zonele construite protejate, la ieșirea din Valcău de Sus, spre Preoteasa (Dc 90A).

25. Amenajare loc de joacă pentru copii, la Grădinița din Valcău de Sus.
26. Amenajare străzi cu utilități în zona romilor.
27. Extindere cimitir

- * Finalizarea rețelelor de apă și canal în localitate - racorduri individuale la rețele existente.
- * Amenajarea și împrejmuirea tuturor cimitirelor din localitate.
- * Inițierea de puncte Gastronomice Locale (Unități de alimentație publică de tip familial).
- * Extinderi și retrăsări ale limitelor de intravilan, după limite de parcele și/sau limite naturale.

Localitatea Sub Cetate

28. Amenajare parc de joacă pentru copii în curtea școlii.
 29. Construire capelă în cimitir.
 30. Amenajare drum forestier spre Cetate.
 31. Amenajare zonă pădure parc.
 32. Amenajare zonă de agrement - tiroliană între cei doi versanți.
 33. Amenajare zonă de agrement și camping
- * Finalizarea rețelelor de apă și canal în localitate - racorduri individuale la rețele existente
 - * Amenajarea și împrejmuirea tuturor cimitirelor din localitate.
 - * Inițierea de puncte Gastronomice Locale (Unități de alimentație publică de tip familial).
 - * Extinderi și retrăsări ale limitelor de intravilan, după limite de parcele și/sau limite naturale.

Localitatea Preoteasa

34. Recondiționare moară de apă și introducere în circuitul turistic.
 35. Amenajare teren de sport.
 36. Amenajare loc de joacă pt copii.
 37. Construire capelă în cimitir.
 38. Amenajare podet.
 39. Refacere și dare în funcțiune, în scop turistic - traseu mocaniță.
 40. Amenajare drum spre Pastravaria Romsilva
- * Amenajarea și împrejmuirea cimitirului din localitate.
 - * Inițierea de puncte Gastronomice Locale (Unități de alimentație publică de tip familial).
 - * Extinderi și retrăsări ale limitelor de intravilan, după limite parcele și/sau limite naturale.

- * Recondiționare și amenajare case vechi și introducerea acestora în circuitul turistic.

Localitatea Lazuri

41. Construire capelă în cimitir.
42. Amenajare/reabilitare cămin cultural și grădiniță.
43. Amenajare pod.
44. Regularizare Parâu Comăneasa.
45. Rezervarea unui teren ce va putea fi utilizat pentru mici întreprinderi industriale, nepoluante, cu respectarea distanțelor față de zonele construite protejate, la ieșirea din Lazuri, spre Preoteasa (DC 88).

- * Finalizarea rețelelor de apă și extinderea rețelelor de canal în localitate - racorduri individuale la rețele existente.
- * Amenajarea și împrejmuirea cimitirului din localitate.
- * Inițierea de puncte Gastronomice Locale (Unități de alimentație publică de tip familial).
- * Extinderi și retrăsări ale limitelor de intravilan, după limite de parcele și/sau limite naturale.

Localitatea Ratovei

1. Realizare unei piste pentru biciclete, cu pornire din Valcău de Jos și continuarea acesteia și în localitatea Ratovei. Punctul de pornire va fi intersecția drumului județean DJ 191 D cu drumul comunal DC 90 B, spre Ratin, comuna Crasna. Acest traseu se poate continua până spre Bic. Pe teritoriul comunei acest traseu va avea cca 5 km. Punctul principal de plecare va fi Centru de informare turistică situat în Valcăul de Jos.

46. Reabilitare drum comunal DC 90B

- * Finalizarea rețelelor de apă și extinderea rețelelor de canal în localitate - racorduri individuale la rețele existente.
- * Amenajarea și împrejmuirea cimitirului din localitate.
- * Inițierea de puncte Gastronomice Locale (Unități de alimentație publică de tip familial).
- * Extinderi și retrăsări ale limitelor de intravilan, după limite de parcele și/sau limite naturale.

Cătun Călin

47. Amenajare cimitir slovac (delimitare, împrejmuire)

48. Modernizare drum de legătură cu Borodul

- * Inființarea de puncte Gastronomice Locale
(Unități de alimentație publică de tip familial).
- * Extinderi și retrasari ale limitelor de intravilan, după limite de parcele și/sau limite naturale.

3.5 Evoluția populației

Evoluția pe viitor a numărului de locuitori va fi determinată de 3 categorii principale de elemente:

- elemente demografice, luând în calcul posibilitățile de creștere naturală a populației în funcție de evoluția contingentului fertil și de evoluția probabilă a indicilor de natalitate, de numărul populației vârstnice și a mortalității, etc.;

- probabilitățile de ocupare a resurselor de muncă în raport cu locurile de muncă existente și posibil de creat, veniturile potențiale pe care le pot oferi aceste locuri de muncă;

- gradul de atractivitate al comunei, consecință directă a numărului și calității dotărilor publice, condițiilor de locuit, a gradului de echipare edilitară.

Sub aspectul structurii demografice ar trebui create premise pentru atragerea populației tinere prin crearea de noi locuri de muncă, dezvoltând activitățile din domeniile serviciilor, învățământului, transporturilor, construcțiilor și a sectorului privat industrial.

Populația comunei Valcău de Jos este în scădere. Putem spune că singurele măsuri care pot influența în mod pozitiv evoluția demografică sunt cele legate de activitățile economice și de echiparea tehnico-edilitară, măsuri ce depind numai de administrația locală.

Dinamica teritorială a populației rezultă din raportul stabiliri – plecări. De notat că acest bilanț poate fi analizat atât la nivelul fiecărei unități teritoriale în parte, dar și la nivelul comunei analizate prin raportarea la intrările și ieșirile din perimetrul acesteia. În general, bilanțul este negativ datorită pierderilor de populație.

Structurile de populație reprezintă o componentă demografică deosebit de importantă în evaluarea potențialului demografic general.

Numarul locuitorilor începând cu anii 2000 a început să stagneze. La recensământul populației din 2011, populația comunei era de 3290 de locuitori din care 1697 de bărbați și 1593 de femei.

3.6 Organizarea circulației

Direcții de dezvoltare a infrastructurii de transport în localitate

Reprezentanții autorităților publice locale au fost preocupați în principal, în ultimii ani, de reabilitarea sau construirea infrastructurii localităților componente. Acest lucru este evidențiat de multitudinea proiectelor și investițiilor în infrastructură realizate, atât din fonduri de la bugetul local și bugetul de stat cât și din finanțări nerambursabile.

Inclusiv strategia de construire a fost bine aleasă, edilul comunei axându-se mai întâi pe rezolvarea problemelor de asigurare cu apă-canal, electricitate și iluminat pentru ca apoi să continue cu infrastructura de transport, peste rețelele subterane de utilități.

În acest stadiu se află în momentul de față infrastructura din comuna Valcău de Jos, acela de reabilitare a drumurilor comunale și construire a unei imagini vizuale unitare a localității.

Îmbunătățirea infrastructurii fizice a comunei pentru sprijinirea dezvoltării socio-economice durabile.

Creșterea gradului de atractivitate al comunei prin crearea unei imagini unitare a localităților componente (arhitectură, coloristică, spații verzi, alei pietonale, parcuri, mobilier "urban").

Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și la tehnologia informației pentru toți locuitorii comunei prin susținerea investițiilor în sisteme de comunicație de ultimă oră.

Îmbunătățirea accesului în zonele rurale și a conexiunii cu zonele urbane prin reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri comunale în vederea asigurării unui acces mai facil și rapid pentru toți locuitorii comunei, atragerii investitorilor și diversificării economiei locale.

Creșterea standardului de viață al cetățenilor și asigurarea condițiilor de bază ale unui trai modern, la nivelul standardelor Uniunii.

Drumul județean și drumurile comunale își păstrează categoria funcțională din care fac parte, fiind considerate continue în traversarea localităților servind totodată acestora drept străzi.

Pentru amenajarea, reabilitarea, sau modernizarea drumurilor, străzilor, ulițelor cuprinse în intravilanul localităților din comuna Valcău de Jos, se va avea în vedere ca prin asigurarea elementelor geometrice adecvate și prin realizarea unui sistem rutier nerigid corespunzător să se ajungă la o îmbunătățire considerabilă a condițiilor de circulație, din punct de vedere funcțional, siguranță, confort, precum și din punct de vedere al protecției mediului înconjurător.

Categoriile principale de lucrări necesare ce se vor efectua, în context cu prevederile documentațiilor tehnice, sunt următoarele:

- amenajarea platformei drumului alcătuită din partea carosabilă cu sistemul rutier proiectat și acostamentele ce delimitează marginile părții carosabile;

- soluționarea sistemului de colectare și evacuare a apelor pluviale din zona drumului, alcătuit din șanțuri trapezoidale nepereate, sau cu secțiune betonată, podețe tubulare din tuburi de beton armat prefabricate având diametre adecvate, camere de cădere de beton armat realizate la capătul amonte ale podețelor;

După terminarea lucrărilor de amenajare a drumurilor străzilor, ulițelor pe traseele propuse, pe lângă condițiile de circulație mult îmbunătățite și diminuarea considerabilă a poluării mediului înconjurător, va crește considerabil siguranța circulației, confortul în trafic, respectiv se vor diminua simțitor efectele negative asupra zonelor învecinate, provocate de trepidațiile și zgomotul creat de autovehiculele participante în circulația rutieră.

Traseele străzilor, ulițelor propuse pentru amenajare, vor urmări riguros, traseele existente.

Suprafețele aferente drumurilor, străzilor și ulițelor amenajate, în secțiune transversală nu vor afecta proprietățile particulare din vecinătate.

Din punct de vedere juridic, fâșiile de teren ocupate actualmente de platforma drumului, a străzii sau uliței, inclusiv fâșiile aferente șanțurilor de colectare a apelor pluviale, până la limita proprietăților din vecinătate, constituie domeniu public, aflat în administrarea Consiliului Local al comunei Valcău de Jos.

Prin soluțiile de modernizare a străzilor și ulițelor nominalizate, nu se vor afecta terenuri aflate dincolo de limitele de proprietate materializate pe traseele acestora.

În conformitate cu Legea 82/1998 și O.G. 43/1997, drumurile, străzile, și ulițele propuse pentru modernizare în cadrul documentațiilor ce se vor întocmi, trebuie să corespundă drumurilor din clasa tehnică IV sau V.

Străzile secundare (ulițe) cu o singură bandă de circulație, vor avea partea carosabilă de 4,00 m lățime, acostamente de 0,50 m lățime, șanțuri trapezoidale de cca. 1,00 - 1,20 m lățime, și banchete (trotuare) de 0,50 – 0,80 m. Lățimea totală ale acestor străzi în secțiune transversală va fi de cca. 8,40 – 9,00 m.

În profil transversal partea carosabilă se va rezolva în două pante a câte 2,5 - 3 % iar acostamentele vor avea panta transversală de 4%.

În profil longitudinal se va avea în vedere urmărirea fidelă a traseelor existente, se vor asigura în limita posibilităților locale elementele geometrice cele mai convenabile, admise de legislația în vigoare. La definitivarea liniei roșii pentru partea carosabilă, se urmărește asigurarea fluidității traseului, posibilitatea racordărilor corespunzătoare în incinte, totodată având în vedere obținerea unui volum cât mai redus de mișcări de terasamente.

În curbe se vor folosi viteze de proiectare și raze de racordare adecvate, cu asigurarea supraînălțărilor și supralărgirilor necesare, unde condițiile locale impun (sau permit) acest lucru.

Structuri rutiere propuse a se folosi la reabilitare, modernizare:

Materialele preconizate a se folosi la execuția lucrărilor, vor fi numai cele ce intră sub incidența legii nr. 10/1995 și a H.G. nr. 766/1997 și au agremente tehnice valabile și în conformitate cu prevederile din acestea și cele din U.E.

Documentațiile tehnice ce se vor întocmi se vor încadra în normele privind protecția mediului și vor fi compatibile cu reglementările naționale în privința protecției mediului, precum și cu legislația europeană în domeniul mediului, dispunând și de acordul Agenției Pentru Protecția Mediului în acest sens.

Sistemul rutier preconizat a se folosi pentru alcătuirea părții carosabile la străzi și drumuri, va fi cel nerigid, alcătuit conform soluțiilor prevăzute în cadrul documentațiilor tehnice.

La proiectarea străzilor, ulițelor se va ține seama de categoria funcțională ale acestora, de traficul rutier, de siguranța circulației, de factorii economici, sociali și de apărarea, de conservarea și protecția mediului înconjurător, de prevederile din Plan Urbanistic General.

La dimensionarea structurii rutiere se va avea în vedere intensitatea și compoziția traficului de perspectivă, se va ține seama de caracteristicile fizico-mecanice și de deformabilitate ale materialelor, în conformitate cu reglementările în vigoare.

La întocmirea proiectului tehnic, pentru definitivarea grosimilor straturilor rutiere, se vor avea în vedere rezultatele dimensionării sistemului rutier, în strânsă corelare cu categoria funcțională a străzii sau a drumului, și cu caracteristicile locale ale platformei existente pe tronsoanele respective.

Pentru asigurarea colectării și îndepărtării apelor pluviale din zona drumului la limita exterioară a acostamentelor se vor executa șanțuri cu secțiune trapezoidală. Șanțurile vor fi nepereate sau betonate, dar pe porțiunile de racordare la podețe, și la deversările în camerele de cădere, pe tronsoane de cca 5,00 m lungime, secțiunea șanțului se va betona în mod obligatoriu.

În dreptul intersectării șanțurilor cu străzile laterale, continuitatea scurgerii apelor din șanț, se va asigura prin podețe tubulare cu diametre adecvate. Podețele executate transversal pe tronsonul de stradă sau drum, vor asigura scurgerea apelor în partea cealaltă a drumului și dirijarea acestor ape pluviale spre locurile de deversare în albia văilor din apropiere.

La capătul amonte podețele de deversare - golire vor fi prevăzute cu camere de cădere cu dimensiuni adecvate, iar la capătul aval se va soluționa amenajarea secțiunii de deversare prin betonare pe o lungime de cca. 5,00 m.

Pentru asigurarea numărului de locuri de parcare în zonele rezidențiale se recomandă studierea posibilităților de construire a parcajelor supraterane prin utilizarea la maximum a terenurilor virane existente. Pentru dimensionarea acestor parcări este necesara efectuarea de studii specializate în conformitate cu normativele în vigoare și care să țină cont totodată și de regimul juridic al acestor terenuri (ce suprafețe pot fi utilizate).

Acestea vor asigura traficul pentru masinile și utilajele agricole și accesul la parcelele de teren ale diferiților proprietari. Prin realizarea acestor drumuri secundare se vor reduce numărul existent de intersecții (accese și intersecții existente cu drumuri de pământ pt. acces la terenurile agricole) pentru creșterea fluentei și siguranței circulației rutiere, astfel încât, în extravilan, distanța dintre acestea să fie de cel puțin 10 ori viteza de circulație în km/ora, exprimată în metri și atunci când este posibil mai mare de 1500 m (conform art. 2.10 din Normativ C173/1986).

Acolo unde este necesar și posibil de realizat, aceste drumuri secundare vor fi realizate pe ambele părți (pe stânga și pe dreapta).

În conformitate cu OG nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, OG nr. 7 din 29 ianuarie 2010 privind modificarea și completarea OG Nr. 43/1997, Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului și Legea 50/1991 privind autorizarea lucrărilor în construcții cu modificările și completările ulterioare, autoritățile locale au obligativitatea:

- impunerii în autorizațiile de funcționare, a obținerii autorizației de amplasare și acces la drumul național;
- materializării pe teren a drumurilor colectoare (atât la extinderea intravilanului localității cât și la exploatațile agricole) în conformitate cu prevederile legale și eliberarea ulterioară a autorizațiilor de construire;
- sistematizării drumurilor agricole neclasificate, astfel încât acestea să intersecteze cu drumurile naționale cât mai rar (la 3-5 km), pentru a nu permite transportul pământului de pe terenul agricol pe partea carosabilă a drumului național;

Pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, distanța dintre gardurile sau construcțiile situate de o parte și de alta a drumurilor va fi de minimum 26 m pentru drumurile naționale, de minimum 24 m pentru drumurile județene și de minimum 20 m pentru drumurile comunale.

Pentru evitarea congestionării traficului în afara localităților să interzică amplasarea oricărui construcții care generează un trafic suplimentar la o distanță mai mică de 50.00 m de marginea îmbrăcămintei asfaltice în cazul autostrăzilor, al drumurilor expres și al drumurilor naționale europene, respectiv de 30.00 m pentru celelalte drumuri de interes național și județean. Prin construcții care generează trafic suplimentar se au în vedere unități productive, complexe comerciale, depozite angro, unități tip show-room, obiective turistice, cartiere rezidențiale, parcuri industriale, precum și alte obiective și/sau construcții asemănătoare în care se desfășoară activități economice.

Amenajarea corespunzătoare a profilurilor transversale se poate face prin corectări sau retrageri de garduri, fără demolări de clădiri, iar lucrările de

întreținere și reparații ale străzilor se vor programa și executa conform normativului de specialitate.

Proiectarea intersecțiilor noi și amenajarea celor existente se face ținându-se seama de fluxurile de circulație, de relațiile dintre curenții de trafic, de condițiile de vizibilitate și de siguranță a circulației, amenajarea căilor de acces la drumurile publice făcându-se cu acordul prealabil al administratorului drumului public și al poliției rutiere.

În funcție de intensitatea traficului, drumurile publice vor fi prevăzute cu stații de transport în comun amenajate în afara fluxului circulației, pentru oprirea mijloacelor de transport în comun.

Semnalizarea unitară și amenajarea acestora se asigură de către consiliile locale în intravilan și de către consiliile județene în extravilan, indiferent de categoria drumului.

Amplasarea stațiilor de transport în comun se face la propunerea administrației publice locale, cu avizul administratorului drumului și al poliției rutiere.

Parcarea autovehiculelor este admisă, de regulă, în zonele special amenajate, în afara benzilor de circulație și a trotuarelor.

Autoritățile administrației publice locale și poliția rutieră au obligația de a reglementa parcarea și staționarea pe străzi.

Nu este admisă oprirea și parcarea pe benzile de circulație ale drumurilor județene.

Parcarea/gararea la domiciliu făcându-se în mod curent în curțile locuințelor, se impune cu prioritate amenajarea de parcaje la dotările existente și impunerea asigurării locurilor de parcare la construcțiile noi, conform Regulamentului General de Urbanism.

INFRASTRUCTURA

Proiecte:

- Reabilitarea și extinderea drumurilor comunale, vicinale, străzi;
- Reabilitarea trotuarelor existente și amenajarea de trotuare și alei acolo unde nu există;
- Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranță;
- Îmbunătățirea sistemelor de marcaje rutiere;
- Sisteme de indicatoare cu denumirea străzilor, de intrare/ieșire din localități, semne de circulație, obiective din comune;
- Modernizarea rețelei publice de alimentare cu apă;
- Extinderea rețelei de energie electrică la terenurile nou intrate în intravilan;
- Reabilitarea și extinderea drumurilor de exploatare;
- Realizarea de piste pentru biciclete;
- Realizarea unor bazine de tratament cu apă termală. În localitatea Valcău de Jos a fost realizat un foraj la 900 m adancime care a evidențiat existența apei termale în zonă.

În ceea ce privește infrastructura rutieră, se doresc a fi implementate următoarele proiecte, care se află în diferite stadii de realizare:

- Reabilitare DJ 191D Nușfalău-Boghiș-Valcău de Jos-Fizeș-Sâg-Tușa;
- Asfaltare drum comunal Valcău de Jos-Marin;
- Asfaltare drum comunal DC 90 Sub Cetate-laz;
- Asfaltare DC 83 Preoteasa-Sâg;
- Asfaltare ulițe Valcău de Jos;
- Asfaltare ulițe Valcău de Sus;
- Asfaltare ulițe Sub Cetate;
- Asfaltare ulițe Preoteasa;
- Asfaltare ulițe Lazuri;
- Amenajare căi de acces spre ruinele Cetății Valcău, de la Sub Cetate;
- Reabilitare podețuri de beton pe drumurile DC 90 în satul Sub Cetate, DC 88 în satul Lazuri și podeț tubular din beton pe DC 83 în satul Preoteasa;
- Realizare trotuar în zona centrală a satului Valcău de Jos pe o lungime de 1.000 m.

3.7. Intravilan propus. Zonificare funcțională. Bilanț teritorial

Ca urmare a necesităților de dezvoltare, a concluziilor studiilor efectuate și a dorinței beneficiarului, zonele funcționale au suferit modificări în structura și mărimea lor.

Astfel, limita intravilanului localităților s-a modificat incluzând toate suprafețele de teren ocupate de construcții și amenajări, precum și suprafețe necesare dezvoltării în următoarea perioadă de 10 ani. Deasemenea s-au realizat unele corectări ale traseului intravilanului existent și trasarea acestuia pe limita de proprietăți, acolo unde s-a putut realiza acest lucru.

Teritoriul intravilan propus în cadrul P.U.G. are în vedere realizarea celor mai bune condiții de dezvoltare a comunei cu păstrarea și integrarea cadrului natural existent care să satisfacă cerințele conceptului dezvoltării durabile.

Principalele zone funcționale la nivelul comunei Valcău de Jos se mențin pe aceleași amplasamente.

În determinarea zonificării funcționale se menține, în general, configurația existentă a părților ce compun intravilanul propus cu un trup principal pentru fiecare sat aparținător comunei.

Bilanțul teritorial al zonelor cuprinse în intravilanul propus are la bază bilanțul teritorial al intravilanului existent, la care se adaugă suprafețele de teren propuse pentru intrare în intravilan.

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ (Ha)									
	AGRICOL				NEAGRICOL					TOTAL
	Arabil	Pașuni Finețe	Vii	Livezi	Păduri	Ape	Drumuri	Curți Constr.	Ne-prod	
EXTRAVILAN	1404,35	1621,00	4,20	59,00	2052,64	12,28	52,27	0,35	170,84	5377,84
INTRAVILAN	325,09	99,65	2,80	201,00	7,81	17,72	59,73	130,65	29,16	873,61
TOTAL	1729,44	1720,65	7,00	260,00	2060,45	30,00	112,00	131,00	200,00	6251,45
% din total	27,67	27,52	0,11	4,16	32,96	0,48	1,80	2,10	3,20	100,00

Suprafața teritoriului intravilan propusă în P.U.G. cuprinde 7 zone funcționale definite de potențialul existent determinat pe baza studiilor de fundamentare, stabilindu-se prin Regulamentul de Urbanism, delimitarea funcțiunilor dominante, permisiuni și condiții de conformare și amplasare a construcțiilor, indicatori maximi admișibili, condiționări și restricții.

Localitatea de reședință a comunei Valcău de Jos, precum și satele aparținătoare propun spre înscriere în intravilan a următoarelor suprafețe cu caracteristicile specifice:

Nr. Crt.	Localitatea (cu trupurile izolate apartinătoare)	Intravilan existent 2016 (ha)	Intravilan propus prin PUG 2017 (ha)	Diferență față de existent in 2017 ha / %
1.	Valcău de Jos	176,74	173,81	- 2,93 ha (- 1,66 %)
2.	Valcău de Sus	146,48	174,98	+ 28,50 ha (+19,45%)
3.	Sub Cetate	114,45	131,86	+ 17,41 (+ 15,21%)
4.	Preoteasa	258,18	275,27	+ 17,09 (+6,62 %)
5.	Lazuri	68,54	75,23	+ 6,69 ha (+9,76%)
6.	Ratovei	25,26	20,30	- 4,96 ha (-19,63 %)
7.	Cătun Călin	8,86	22,16	+ 13,30 ha (+150,11 %)
8.	Total comuna Valcău de Jos	798,51	873,61	+ 75,27 ha (+9,43 %)

Suprafața intravilanului propus este de **873,61** ha.

Raportat la suprafața totală a comunei, creșterea suprafeței intravilanului este de **75,10** ha, reprezentând cca. 9,40% față de suprafața existentă a intravilanului (798,51 ha).

Extinderea sau restrângerea intravilanului existent, pentru fiecare localitate în parte, se prezintă astfel:

1. Valcău de Jos

Trup 1.1. – Localitatea propriu-zisă – S = 172,65 ha

Trup 1.2. – Zona stației de epurare – S = 1,16 ha

S intravilan propus Valcău de Jos este de 173,81 ha, în scadere cu 2,93 ha fata de suprafața intravilanul inițial.

Se introduc în intravilan 21,097 ha teren arabil și se scot din intravilan 24,027 ha, teren arabil.

S-au realizat unele corecții ale limitei de intravilan existent prin trasarea limitei noi pe cat posibil pe limite de parcele sau limite naturale, create în timp.

S-au restrâns unele zone care nu se justificau ca aparținând de intravilan și au fost cuprinse în intravilan alte zone noi. Astfel, cimitirul existent, care inițial era trup separat de intravilan, și era în afara teritoriului administrativ, conform noii limite administrative a comunei, a fost cuprins în trupul principal al localității. În noul intravilan s-a introdus și terenul de fotbal al localității, situat în partea de nord-vest.

În principal, zona de extindere a intravilanului existent s-a realizat pentru cuprinderea unor terenuri cu destinația Locuințe și funcțiuni complementare.

În partea de sud, pe drumul comunal DC 90, s-a realizat unirea celor două localități Valcău de Jos cu Valcău de Sus, prin extinderea intravilanului.

În partea de est, pe drumul comunal DC 89A extravilanul existent s-a extins pe o lungime de 115 m și cu 70 m de o parte și de alta a drumului comunal. Zona va avea destinația Locuințe și funcțiuni complementare.

În partea de est, s-a introdus în intravilan și zona de cimitir existentă.

Tot în partea de est, lângă Centrul de informare turistică, a fost introdusa în intravilan o suprafață de teren pentru construirea de Case ANL pt specialiști.

În partea de nord s-a introdus în intravilan zona stației de epurare - funcțiunea Tehnico-edilitare.

Terenul propus pentru introducerea în intravilan are categoria de folosinta teren arabil în extravilan.

Zonele funcționale au fost structurate și delimitate potrivit funcțiilor necesare dezvoltării locale și sunt ilustrate în bilanțul teritorial după cum urmează:

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	4,09	2,36
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARĂ	137,61	79,17
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	0,77	0,44
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	3,20	1,84
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	4,81	2,77
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	18,95 -	10,90 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	0,34	0,20
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-

X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	4,04	2,32
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIU INTRAVILAN PROPUȘ		173,81	100,00

2. Valcău de Sus

Intravilanul propus al localității Valcau de Sus, în suprafață de 174,98 ha este compus dintr-un singur trup.

Trup 2.1. – Localitatea propriu-zisă – S 174,98 ha

S intravilan propus pentru localitatea Valcău de Sus este de 174,98 ha, în creștere cu 28,50 ha față de suprafața intravilanului inițial.

S-au realizat unele corecții ale limitei de intravilan existent prin trasarea limitei noi pe cât posibil pe limite de parcele sau limite naturale, create în timp.

Trupul izolat de intravilan existent în partea de nord-vest a localității a fost cuprins în localitatea propriu-zisă.

În partea de est zona de intravilan s-a extins cu trei zone destinate Locuințelor și funcțiunilor complementare.

În partea de sud, zona de intravilan a fost extinsă spre Preoteasa pe drumul comunal DC 90 A. În această zonă a fost cuprinsă cimitirul existent, cimitir care era situat în extravilanul localității, și o zonă pentru Locuințe și funcțiuni complementare.

În partea de vest, intravilanul existent a fost extins cu două zone. O zonă cuprinde cartierul rromilor, inițial trup separat de intravilan existent, zona destinată locuințelor și funcțiunilor complementare și serviciilor publice.

Cealaltă zonă de extindere a intravilanului este destinată Locuințelor și funcțiunilor complementare. Aceasta se extinde spre localitatea Sub Cetate, pe drumul comunal DC90 până la limita de intravilan a localității Sub Cetate.

Terenul propus pentru introducerea în intravilan are următoarea categorie de folosință:

- livadă - 0,25 ha; pășune - 13,84 ha; teren arabil - 11,15 ha; Pdt - 0,53 ha; apa - 0,46 ha; drumuri - 2,39 ha.

Zonele funcționale au fost structurate și delimitate potrivit funcțiunilor necesare dezvoltării locale și sunt ilustrate în bilanțul teritorial după cum urmează:

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	2,18	1,25
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	153,01	87,45
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	-	-
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	1,39	0,79
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	0,63	0,36
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	3,62	2,07
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	11,95 -	6,83 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	0,04	0,02
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	2,16	1,23
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIUL INTRAVILAN		174,98	100,00

3. Sub Cetate

Intravilanul propus al localității Sub Cetate, în suprafață de 131,86 ha este compus din localitatea propriu-zisă și trei trupuri izolate de intravilan.

Trup 3.1. – Localitatea propriu-zisă – S = 113,22 ha

Trup 3.2. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare
– trup izolat – S = 11,45 ha

Trup 3.3. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare și
zona cimitir existent – trup izolat – S = 6,27 ha

Trup 3.4. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare – S = 0,92 ha

S intravilan propus pentru localitatea Sub Cetate este de 131,86 ha, în creștere cu 17,41 ha față de suprafața intravilanului inițial.

S-au realizat unele corecții ale limitei de intravilan existent prin trasarea limitei noi pe cât posibil pe limite de parcele sau limite naturale, create în timp.

Prin aceste corecții a fost trecut în extravilan teren în suprafață de 4,84 ha, teren având categoria de folosință arabil și livadă.

S-a propus o suprafață de 0,54 ha teren cu funcțiunea Unități industriale și de depozitare.

Au fost cuprinse în intravilan zonele cu construcții existente care nu erau cuprinse în zona de intravilan.

Zona cea mai mare în care s-a realizat extinderea intravilanului este reprezentată de teren situat în partea sud-vestică a localității. Aceasta va avea destinația Locuințe și funcțiuni complementare.

În intravilanul localității a fost cuprinsă și zona "Cetății Valcaului", cu împrejurimile acesteia. Aceasta zona va fi amenajată ca punct turistic și de agrement. Zona va avea funcțiunea de Zona Construită Protejată.

Terenurile noi introduse în intravilan au categoria de foloșință: drum, arabil, pășune, livadă și pădure.

Astfel suprafața nouă de teren introdusă în intravilan se prezintă astfel: teren arabil - 6,01 ha; livadă - 0,24 ha; pășune - 2,03 ha; drumuri - 1,05 ha; pădure - 7,81 ha.

Zona sitului arheologic "Cetate", cod LMI: **SJ-II-a-B-05116, COD RAN 143003.02** în suprafață de 1,00 ha a fost introdusă în intravilan, zona care împreună cu împrejurimile acesteia va fi propusă pentru amenajare în scop turistic.

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	0,71	0,54
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	113,40	86,00
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	0,54	0,41
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	7,81	5,92
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	0,81	0,62
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	6,73 -	5,10 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	-	-
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	1,86	1,41
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIUL INTRAVILAN		131,86	100,00

4. Preoteasa

Intravilanul propus al localității Preoteasa, în suprafața de 275,27 ha este compus din localitatea propriu-zisă și două trupuri izolate de intravilan.

Trup 4.1. – Localitatea propriu-zisă – S = 272,07 ha

Trup 4.2. – Zona pentru case de vacanță – trup izolat – S = 3,03 ha

Trup 4.3. – Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 0,17 ha

S intravilan propus pentru localitatea Preoteasa este de 275,27 ha, în creștere cu 17,09 ha față de suprafața intravilanului existent.

Intravilanul propus al localității Preoteasa este compus din localitatea propriu-zisă și doua trupuri izolate de intravilan. Un trup pentru locuințe și funcțiuni complementare și un trup pentru case de vacanță.

S-au realizat unele corecții ale limitei de intravilan existent prin trasarea limitei noi pe cât posibil pe limite de parcele sau limite naturale, create în timp.

Prin aceste corecții a fost trecut în extravilan teren în suprafață de 9,54 ha, teren având categoria de folosință arabil, livadă, ape, fâneță și Pdt.

Au fost cuprinse în intravilan zonele cu construcții existente care nu erau cuprinse în zona de intravilan.

Suprafața nouă de teren ce a fost cuprinsă în intravilan este de 26,63 ha, teren ce are categoria de folosință următoarea: drumuri - 1,77 ha; teren arabil - 16,57 ha; livadă - 0,45 ha; pășune - 6,14 ha; fâneță - 0,13 ha; pdt - 0,66 ha; ape - 0,91 ha.

Zona cea mai mare în care s-a realizat extinderea intravilanului este situată în partea de nord a localității, pe drumul comunal DC 90A spre Valcău de Sus și pe drumul comunal DC 88, spre Lazuri. Aceasta va avea destinația Locuințe și funcțiuni complementare.

În partea de est, zona de intravilan se extinde pe drumul comunal DC 83, spre Sâg cu o zonă cu construcții existente, care este cuprinsă în interiorul teritoriului administrativ al comunei, dar care până acum aparținut de comuna Sâg.

Se propune o zonă nouă de intravilan, trup separat, zona situată în partea nordică a localității, zonă pentru case de vacanță. Pentru această zonă nouă se va întocmi PUZ care va reglementa condițiile de construire.

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	2,51	0,91
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	244,13	88,69
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	0,35	0,13
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	4,54	1,65
VI.	ZONĂ GOSPOĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	0,70	0,25
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	13,77 -	5,00 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	-	-

IX.	DESTINAȚIE SPECIALA	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	9,27	3,37
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIU INTRAVILAN		275,27	100,00

5. Localitatea Lazuri

Intravilanul propus al localității Lazuri, în suprafață de 75,23 ha este compus din localitatea propriu-zisă și un trup izolat de intravilan.

Trup 5.1. - Localitatea propriu-zisă – S = 74,68 ha

Trup 5.2. – Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 0,55 ha

S intravilan propus pentru localitatea Lazuri este de 75,23 ha, în creștere cu 6,69 ha față de suprafața intravilanului inițial.

Intravilanul propus al localității Lazuri este compus din localitatea propriu-zisă și un trup izolat de intravilan.

S-au realizat unele corecții ale limitei de intravilan existent prin trasarea limitei noi pe cât posibil pe limite de parcele sau limite naturale, create în timp.

Astfel, au fost scoase din intravilan terenuri în suprafața de 4,00 ha, având categoria de folosință arabil, livadă și fâneată.

Au fost cuprinse în intravilan zonele cu construcții existente care nu erau cuprinse în zona de intravilan.

Suprafața nouă de teren ce a fost cuprinsă în intravilan este de 10,69 ha, teren ce are categoria de folosință următoarea: drumuri - 0,87 ha; teren arabil - 8,04 ha; livadă - 1,42 ha; pășune - 0,07 ha; fâneată - 0,19 ha; cimitir - 0,1 ha;

Zona cea mai mare de extindere a intravilanului existent este situată în partea de nord și nord-est a localității Lazuri, la nord și sud de drumul comunal DC 88 și la est și vest de drumul județean DJ 191D.

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	1,03	1,37
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	65,36	86,88
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	-	-
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	2,26	3,00
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	0,50	0,66
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră	5,67	7,53

	- căi ferate	-	-
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	0,02	0,04
IX.	DESTINAȚIE SPECIALA	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	0,39	0,52
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIU INTRAVILAN		75,23	100,00

6. Localitatea Ratovei

Intravilanul propus al localității Ratovei, în suprafață de 20,30 ha este compus din localitatea propriu-zisă și nouă trupuri izolate de intravilan.

Trup 6.1. – Localitatea propriu-zisă – S = 12,34 ha

Trup 6.2. – Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 1,00 ha

Trup 6.3. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 0,90 ha

Trup 6.4. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 0,40 ha

Trup 6.5. - Zona gospodărire comunală - cimitir

– trup izolat – S = 0,19 ha

Trup 6.6. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 1,52 ha

Trup 6.7. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 1,60 ha

Trup 6.8. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 0,66 ha

Trup 6.9. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 1,46 ha

Trup 6.10. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 0,23 ha

Suprafața de intravilan propusă pentru localitatea Ratovei este de 20,30 ha, în scădere cu 4,96 ha, față de suprafața intravilanului initial.

Intravilanul propus al localității Ratovei este compus din localitatea propriu-zisă și 9 trupuri izolate de intravilan, 8 trupuri cu funcțiunea Locuințe și funcțiuni complementare și un trup pentru Gospodărire comunală - cimitir.

Unirea tuturor trupurilor de intravilan existente nu se justifică, având în vedere distanța mere între aceste trupuri izolate.

S-au realizat unele corecții ale limitei de intravilan existent prin trasarea limitei noi pe cât posibil pe limite de parcele sau limite naturale, create în timp.

Astfel s-au scos din intravilan terenuri în suprafața de 8,00 ha, terenuri având categoria de folosință arabil, livadă și pădure.

Au fost cuprinse în intravilan zonele cu construcții existente care nu erau cuprinse în zona de intravilan.

Suprafața nouă de teren ce a fost cuprinsă în intravilan este de 3,84 ha, teren ce are categoria de folosință următoarea: drumuri - 0,17 ha; teren arabil - 3,10 ha; livadă - 0,08 ha; pășune - 0,49 ha;

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	0,23	1,13
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARĂ	18,03	88,82
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	-	-
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	-	-
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	0,19	0,94
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	1,85 -	9,11 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	-	-
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	-	-
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIUL INTRAVILAN		20,30	100,00

7. Cătun Călin

Intravilanul propus al localității Cătun Călin, în suprafață de 22,16 ha este compus din localitatea propriu-zisă și trei trupuri izolate de intravilan.

Trup 7.1. – Localitatea propriu-zisă – S = 18,26 ha

Trup 7.2. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 0,60 ha

Trup 7.3. – Zona instituții și servicii publice – Mănăstire

- trup izolat – S = 2,44 ha

Trup 7.4. - Zona de locuințe și funcțiuni complementare

– trup izolat – S = 0,86 ha

Suprafața de intravilan propus pentru Cătun Călin este de 22,16 ha, în creștere cu 13,30 ha, față de suprafața intravilanului inițial.

Intravilanul propus al Catunului Calin este compus din localitatea propriu-zisă și 3 trupuri izolate de intravilan, două trupuri cu Locuințe și funcțiuni complementare și un trup pentru Instituții și servicii publice. Unirea tuturor trupurilor de intravilan existente nu se justifică, având în vedere distanța mare între ele.

S-au realizat unele corecții ale limitei de intravilan existent prin trasarea limitei noi pe cât posibil pe limite de parcele sau limite naturale, create în timp.

Astfel s-a scos din intravilan terenuri în suprafață de 0,42 ha, terenuri având categoria de folosință arabil.

Au fost cuprinse în intravilan zonele cu construcții existente care nu erau cuprinse în zona de intravilan.

Suprafața nouă de teren ce a fost cuprinsă în intravilan este de 13,30 ha, teren ce are categoria de folosință următoarea: drumuri - 0,54 ha; teren arabil - 6,81 ha; pășune - 6,38 ha;

Nr. Crt.	ZONE TERITORIALE	Ha	%
I.	INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	2,44	11,01
II.	ZONA LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	18,74	84,57
III.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	-	-
IV.	ZONA UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	-	-
V.	ZONA SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	-	-
VI.	ZONA GOSPODĂRIRE COMUNALĂ, CIMITIRE	-	-
VII.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: - căi de comunicare rutieră - căi ferate	0,98 -	4,42 -
VIII.	CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	-	-
IX.	DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-
X.	TERENURI LIBERE	-	-
XI.	APE	-	-
XII.	PĂDURI	-	-
XIII.	TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-
TOTAL TERITORIU INTRAVILAN		22,16	100,00

Zonificare funcțională:

- Actualele zone funcționale se mențin în gruparea și relațiile existente, cu amplificările teritoriale ale unora (în special zona de locuințe);
- Zona de locuințe va ocupa suprafața predominantă din cadrul intravilanului propus, dezvoltându-se firesc, pe amplasamente în continuarea zonei de locuit existente;
- Locuințele individuale pe parter și P+1 vor predomina și în perspectivă;

- Zona unităților industriale, de depozitare și agrozootehnice se menține ca pondere la nivelul comunei Valcău de Jos. Amplasarea viitoarelor amplasamente se vor determina pe baza studiilor de specialitate P.U.Z., P.U.D., în extravilan.

- Zona cu funcțiuni complexe de interes public se va păstra ca și pondere, totuși unele instituții necesitând reamenajări dar și dezvoltări.

- În prezent suprafața cimitirelor este suficientă în cele șase localități. Acestea vor fi prevăzute cu capele funerare conform normelor sanitare.

- Se propun lucrări de regularizare și amenajare a malurilor suprafeței de apă de pe râul Barcău.

- Conform normelor igienico-sanitare se vor institui zone de protecție în jurul unităților de gospodărire comunală (cimitire, bazine de colectare a apelor, stație de epurare, etc.).

- În conformitate cu Legea nr. 5/2000 privind zonele protejate și Ordonanța guvernamentală nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, în documentația întocmită cu ocazia elaborării P.U.G. – comuna Valcău de Jos se propun reglementări și prescripții în legătură cu siturile arheologice și monumentele istorice situate în cadrul comunei.

3.8. Măsuri în zonele cu riscuri naturale

Terenurile afectate de eroziuni și/sau inundații au fost reglementate ca fiind terenuri impropriei construirii – zonele inundabile sau cu eroziuni active.

În aceste zone nu se recomandă amplasarea unor construcții decât în momentul în care vor fi executate lucrări de regularizare a albiei și de stabilizare a malurilor într-un sistem unitar (nu numai local). În zonele cu eroziuni se propun să se efectueze lucrări de consolidare a malului.

În aceste zone construcțiile pot suferi degradări, datorită condițiilor geologice și hidrogeologice, în cazul în care nu vor fi recomandate măsuri constructive specifice (drenuri, rigole etc.).

3.9. Dezvoltarea echipării edilitare

Gospodărirea complexă a apelor:

Având în vedere existența cursului de apă a râului Barcău și pâraielor afluate acestuia, în imediata apropiere a satelor comunei Valcău de Jos, se propun lucrări de întreținere a acestora, de consolidare a malurilor. De asemenea, se propun lucrări de amenajare împotriva inundațiilor pe cursurile de apă aflate pe teritoriul comunei.

Având în vedere situația existentă, se menționează că este strict necesară respectarea legislației privind protecția apelor, prin asigurarea unei

distanțe de protecție de 10 m în jurul captărilor acviferelor și prin realizarea sistemului de canalizare al apelor uzate (conform: Legea apelor nr. 107/1996, art. 16 și 19; HG 930/11.08.2005 și Normele speciale din 11 august 2005 privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică).

Alimentarea cu apă potabilă:

Alimentarea cu apă potabilă a consumatorilor din comună se va asigura printr-un sistem centralizat, prin extinderea rețelei actuale din satele Valcău de Jos și Valcău de Sus și pentru celelalte localități aparținătoare.

Distribuția apei potabile se va realiza printr-o rețea, care va acoperi toată trasa stradală. Aceasta va fi echipată cu vane de aerisire și de golire, precum și cu hidranți stradali pentru incendiu.

Pentru alimentarea cu apă a comunei Valcău de Jos se propune un sistem de alimentare centralizat, sistem compus din:

- Sursa de apă: conductă de aducțiune cu apă/puțuri forate;
- Gospodăria de apă;
- Stația de pompare;
- Rețele de distribuție principale și secundare.

Amplasarea rețelelor de apă se va face urmărind trasa stradală (atât drumurile existente cât și cele propuse prin P.U.G.). Sursa de apă, gospodăria de apă, stația de pompare și rețelele de distribuție se vor executa în conformitate cu studiile și proiectele de specialitate ce se vor întocmi ulterior.

Amplasamentul puțurilor forate se va definitiva prin studii hidrogeologice, care vor preciza debitul specific pe foraj, numărul puțurilor, adâncimea de forare și dimensiunile zonei de protecție sanitară.

Soluii privind instalațiile cu hidranți de incendiu

Echiparea tehnică

Pentru asigurarea cantităților de apă necesară combaterii incendiilor, se propune realizarea instalațiilor cu hidranți de incendiu exteriori (potrivit prevederilor Normativului NP 086 – 2005 cu modificările ulterioare), adică rețeaua de distribuție a apei potabile va fi echipată cu hidranți exteriori, care trebuie să asigure condițiile de debit și presiune necesare stingerii incendiilor după caz.

Pe conducta nouă se vor monta hidranți subterani de incendiu Dn 100 mm.

Debitul de apă pentru stingerea din exterior a incendiilor $q_{ie} = 20$ l/s se va asigura din rețeaua de apă potabilă propusă a se executa. Hidranții de incendiu se vor amplasa pe marginea trotuarelor, la distanța de maximum 100 m unul față de celălalt și la fiecare intersecție.

Canalizare și epurare a apelor uzate:

Apele uzate vor fi colectate printr-un sistem divizor (numai ape uzate menajere) și vor fi transportate gravitațional către stația de epurare.

Stația de epurare este amplasată în localitatea Valcău de Jos pe malul râului Barcau, la o distanță de 300 m de cea mai apropiată construcție, conform Ordinului Ministrului Sănătății nr.119/2014.

Stațiile de epurare vor fi modulare, create special pentru utilizarea în localități mici și mijlocii, în scopul curățirii biologice a apelor uzate.

Apele meteorice vor fi colectate cu ajutorul șanțurilor și rigolelor de la marginea drumurilor și vor fi dirijate către valea râului Barcău. Deversarea acestor ape se va realiza prin intermediul unor bazine de retenție. Acestea au rolul de a reține debitul solid transportat de aceste ape, micșorându-se astfel procesul de colmatare al cursurilor de apă din apropiere.

Soluția de alimentare cu apă și canalizare va respecta normativele și standardele în vigoare.

Alimentarea cu energie termică:

Pentru ridicarea gradului de confort al locuințelor și dotărilor din comuna Valcău de Jos se propune pentru etapa următoare:

- introducerea gazelor naturale, atât pentru încălzirea spațiilor cât și pentru prepararea hranei;
- utilizarea resurselor naturale existente în teritoriu (energia solară, energia eoliană, pompe de caldură).

Acestea vor putea fi utilizate eficient în mod complementar cu cele folosite în prezent.

Prin racordarea la sistemul național de gaze și realizarea unei rețele de distribuție a gazelor în cele șase sate ale comunei Valcău de Jos se vor înlocui combustibilii utilizați în prezent, în foarte mare măsură solizi, ceea ce va conduce la sporirea confortului, reducerea cheltuielilor privind asigurarea combustibilului necesar, protecția fondului forestier prin diminuarea tăierilor pentru lemne de foc și diminuarea poluării aerului.

Montarea unor echipamente noi, automatizate cu randamente de peste 90%, va asigura o utilizare eficientă a combustibililor și în același timp o poluare redusă a zonei.

De asemenea, încălzirea centrală cu echipamente moderne cu randament ridicat va asigura pe lângă confort și o exploatare mai ușoară, micșorarea numărului de focuri, prepararea apei calde menajere centralizat, consumul combustibilului reglat în funcție de temperatura exterioară, dar și cea interioară și micșorarea pericolului de incendii.

Se recomandă ca obiectivele de interes public, cu aglomerări de persoane (grădinițe, școli, etc.) să fie echipate cu centrale termice proprii.

Aceste centrale vor fi echipate cu cazane cu randament peste 90%, dotate cu arzătoare automatizate, cu grad redus de poluare.

Coșul de fum al centralelor termice trebuie să fie dimensionat conform sarcinii termice a arzătoarelor și realizat conform prevederilor legale din punct de vedere al prevenirii incendiilor.

Alimentarea cu energie electrică:

În cadrul întregii localități nu se cere putere electrică suplimentară având în vedere că în ultimii ani o serie de consumatori existenți au redus puterea cerută fie prin reducerea producției fie prin folosirea de tehnologii noi.

Se propune extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică pe străzile nou propuse și în noile extinderi de intravilan.

Se dorește modernizarea sistemului de iluminat public prin introducerea lămpilor LED în rețeaua de iluminat public stradal.

Alimentarea cu energie electrică a comunei Valcău de Jos este realizată într-un procent de 85%. Este necesară extinderea iluminatului public în cartierul CERAT, precum și în extravilanul localităților, pentru ferme și alte unități.

Alimentare cu gaze naturale:

Alimentarea cu gaze a consumatorilor casnici, industriali și a obiectivelor social-culturale se va face prin conducte de distribuție de presiune redusă. Pentru reducerea gazelor de la presiune medie la redusă, se vor monta stații de reglare-măsurare de sector, ce vor fi amplasate pe terenuri aparținând Consiliilor Locale, respectând distanțele normate față de clădiri și rețele subterane sau supraterane.

Rețeaua de distribuție gaze naturale va deservi toți potențialii consumatori ai comunei, va urmări trama stradală, va avea o configurație telescopică, se va poziționa îngropat și va fi prevăzută cu robinete de sectorizare.

La proiectarea și execuția rețelei de distribuție gaze naturale se vor respecta distanțele minim admise față de clădiri și de alte rețele aeriene sau subterane.

Sistemul de alimentare cu gaze naturale se va executa în conformitate cu proiectele de specialitate ce se vor întocmi ulterior.

Gospodărirea comunală

Directiva cadru privind deșeurile (Directiva 2006/12/EC) prevede ca obligatorie pentru statele membre, elaborarea unuia sau mai multor planuri de gestionare a deșeurilor, în concordanță cu normele europene.

Gestionarea deșeurilor din comuna Valcău de Jos se face cum este prevăzut în Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor care este în conformitate cu principiile și obiectivele Planului National de Gestionare a

Deșeurilor, a Planului Regional de Gestionare a Deșeurilor, precum și cu legislația română și europeană.

Primăriile, agenții economici, asociațiile de locatari și cetățenii au obligația să asigure colectarea, îndepărtarea și neutralizarea deșeurilor solide. Se interzice aruncarea deșeurilor solide în alte locuri decât în cele amenajate special și autorizate sanitar.

La elaborarea regulamentelor de salubritate, primăriile au obligația să respecte normele sanitare și să consulte autoritatea sanitară teritorială.

Cetățenii sunt obligați să respecte întocmai măsurile stabilite de primărie pentru asigurarea igienei publice și salubrității localității, precum și regulile elementare de igienă în gospodăria sau locuința proprie, astfel încât să nu creeze disconfort vecinilor și să nu constituie pericol pentru sănătatea publică a comunității.

La stabilirea amplasamentelor cladirilor de locuit se vor preciza și amplasamentele urmatoarelor dotări tehnico-edilitare.

Platforme destinate pentru depozitarea recipientelor de colectare selectivă a deșeurilor menajere, care vor fi amenajate la distanța de minimum 10 m de ferestrele locuințelor, vor fi împrejmuite, impermeabilizate, cu asigurarea unei pante de scurgere și vor fi prevăzute cu sistem de spalare și sifon de scurgere racordat la canalizare, vor fi dimensionate pe baza indicelui maxim de producere a gunoiului și a ritmului de evacuare a acestuia și vor fi întreținute în permanentă stare de curățenie;

Se vor respecta prevederile ORDINULUI Nr. 119 din 2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și recomandări privind mediul de viață al populației.- cap. 5 Art. 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45.

Deșeurile care se prelevează de pe teritoriul comunei sunt deșeuri nepericuloase și periculoase (deșeuri menajere și asimilabile din comerț, industrie și instituții) la care se adaugă alte tipuri de deseuri:

- deseuri de ambalaje;
- deșeuri din construcții și demolări;
- nămoluri de la epurarea apelor uzate;
- vehicule scoase din uz;
- deșeuri de echipamente electrice și electronice.

Colectarea deșeurilor din zona rurală se va face atât prin pubele individuale cât și cu ajutorul platformelor de precollectare.

Deșeurile din construcții și demolări vor fi sortate și prelucrate în vederea valorificării, urmând ca cele nevalorificate să fie eliminate controlat:

- se va întări și înnăspri controlul, din punct de vedere legal, la firmele de construcții pentru a-i determina pe aceștia să respecte legislația în ceea ce privește gestionarea deșeurilor;

- se vor aplica tarife speciale la eliminarea deșeurilor din construcții și demolări;

- populația va fi informată să se conformeze noilor practici, chiar dacă acestea presupun cheltuieli suplimentare.

Pentru deșeurile periculoase, deșeurile de echipamente electrice și electrocasnice și vehicule scoase din uz, PJGD prevede colectarea acestora în puncte speciale sau predarea acestora la schimb distribuitorilor facilitând populației eliminarea acestor tipuri de deșeuri.

Pentru atingerea țintelor de recuperare și reciclare agenții economici vor fi încurajați să investească în instrumente nepoluante de tratare/reciclare a deșeurilor periculoase, a materialelor rezultate de la vehicule scoase din uz prin dezmembrare, sau a celor provenite de la deșeurile de echipamente electrice și electrocasnice, creându-se, în acest fel noi locuri de muncă, noi surse de materii prime secundare.

Crearea infrastructurii adecvate unei gestionări integrate a deșeurilor prevăzute de PJGD va asigura un nivel corespunzător de protecție a mediului și a sănătății populației, va crea noi locuri de muncă și va schimba destinația unor noi fluxuri de deșeuri.

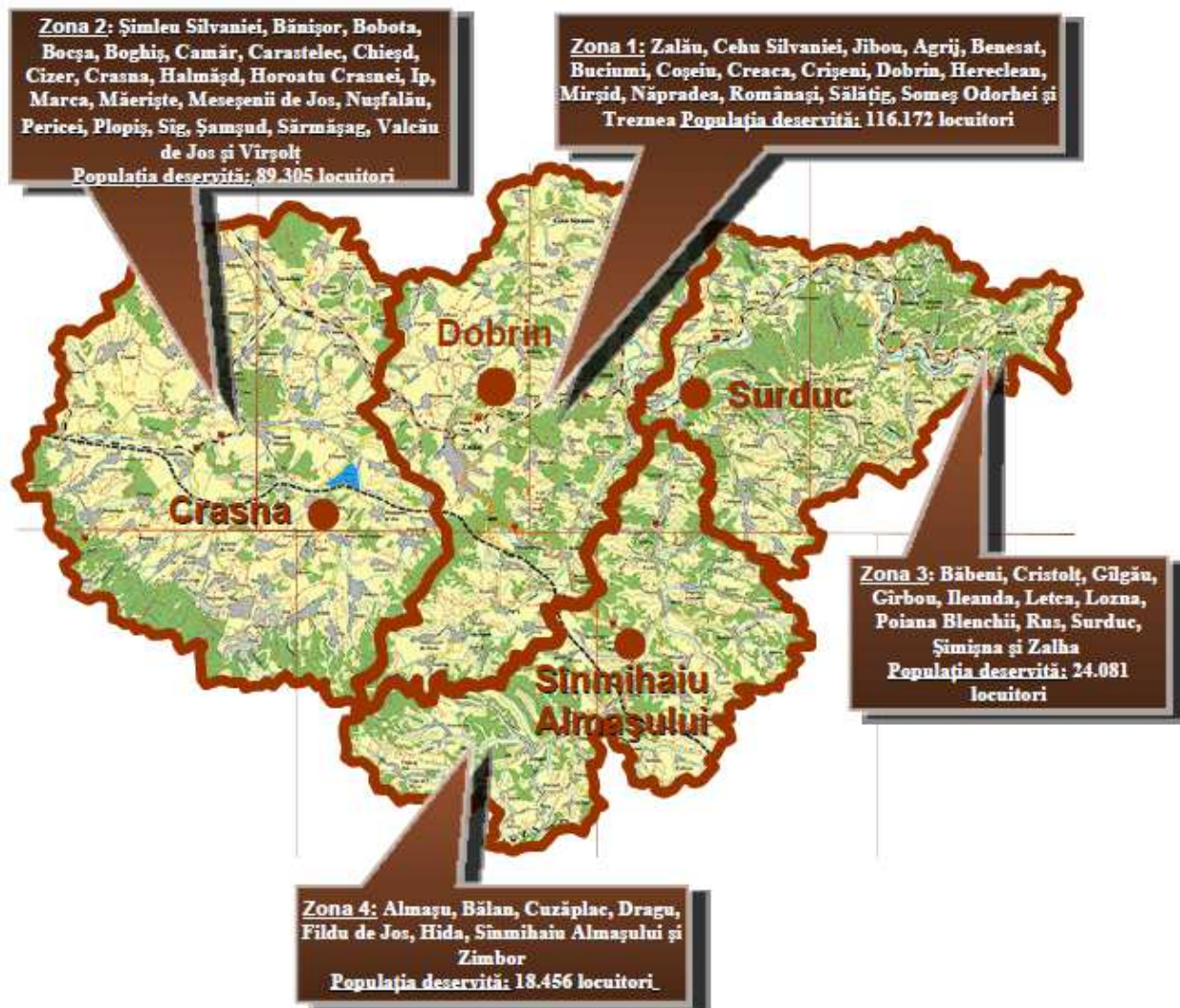
Cetățenii vor fi informați asupra practicilor legate de colectarea, tratarea sau eliminarea deșeurilor.

În momentul de față colectarea gunoiului menajer se realizează în puștele repartizate la fiecare gospodărie sau instituție și ridicate de către firma SC SALUBRIS SRL și transportate la stația de transfer de la Nușfalău și ulterior la depozitul de la Dobrin.

Se vor amenaja puncte de colectare a gunoiului menajer dotate cu puștele astfel încât colectarea acestuia să se facă separat, în recipiente închise, pe tipuri de deșeuri. În acest sens s-a realizat un contract pentru colectarea selectivă a gunoiului cu firma SC SALUBRIS SRL. Firma va ridica periodic deșeurile colectate și le va transporta la centrele de colectare a materialelor recuperabile.

Comuna Valcău de Jos face parte din Zona 2 a județului Sălaj, acoperită de stația de transfer de la Nușfalău.

ANEXA 4 - Arondarea unităților administrativ-teritoriale din județ la stațiile de transfer / deponia ecologică județeană

3.10 Protecția mediului

Fondul forestier are un rol important în păstrarea echilibrului bio- pedo – climatic.

Depozitarea gunoaielor în locuri special amenajate dă un aspect frumos comunei, străzi curate, amenajate. Un aspect negativ asupra mediului îl prezintă lipsa rețelei de canalizare.

Calitatea aerului în comuna Valcău de Jos este foarte bună, calitatea apelor de suprafață de asemenea este bună iar nivelul de poluare al apelor subterane este 0. Calitatea solului este bună și de asemenea calitatea habitatelor și a ariilor protejate.

Administrația publică locală din comuna Valcău de Jos a avut ca principală preocupare protecția mediului înconjurător și dezvoltarea serviciilor pentru populație adoptând o atitudine de limitare a efectelor poluante ale intervenției omului în natură. Astfel, pe parcursul ultimilor ani a întreprins inițiative de conservare și protejare a mediului înconjurător prin proiecte de colectare și epurare a apelor uzate menajere, colectarea și transportul deșeurilor, limitarea poluării prin implementarea sistemelor alternative de încălzire ce utilizează energie nepoluantă. De asemenea, s-au realizat investiții în crearea/amenajarea de spații verzi în zonele centrale ale localității.

Cu toate acestea, investiții suplimentare se impun pentru continuarea activităților întreprinse, așa cum se desprinde din analiza situației socio-economice descrisă în primul capitol:

Educarea populației în spiritul reciclării, protecției mediului și voluntariatului.

Asigurarea protecției și calității mediului înconjurător în vederea creșterii standardului de viață al locuitorilor și dezvoltării durabile a comunei Valcău de Jos.

Asigurarea managementului de calitate al apei;

Promovarea unor tehnologii alternative de generare a energiei și de eficiență energetică;

Îmbunătățirea stării mediului înconjurător și prevenirea riscurilor naturale și de sănătate a populației.

Conservarea mediului și a valorilor culturale;

Dezvoltarea durabilă depinde de mai mulți factori. Una dintre cele mai importante obiective din acest teritoriu este valorificarea și conservarea pădurilor și a resurselor naturale prin încurajarea protecției mediului.

Importanța acestui obiectiv specific este exprimat prin fondul forestier existent în zonă și imposibilitatea de valorificare a acestuia. Scopul acțiunilor incluse în acest obiectiv specific este valorificarea și conservarea pădurilor prin extinderea funcționalității acestora, încurajarea proprietarilor de pădure la asociere în vederea realizării unor acțiuni de dezvoltare.

Conservarea și valorificarea pădurilor, a resurselor naturale și încurajarea protecției mediului

La nivelul comunei sunt terenuri cu pădure foarte extinse, 49,31% din teritoriu este acoperit de păduri.

Din această analiză reiese că în teritoriu, din punctul de vedere al gestionării forestiere s-au făcut numeroase inițiative care arată în direcția gestionării durabile. Realizarea gestionării durabile ar deveni mai eficientă prin crearea colaborării cu comunele din împrejurime. Beneficiul colaborării în domeniul gestionării forestiere poate fi reprezentat și în alte domenii. Astfel beneficiul colaborării poate fi construirea traseelor turistice care traversează teritoriul administrativ a mai multor comune, întreținerea acestora, colaborarea

mai eficientă în reglementarea culegerii ciupercilor și fructelor de pădure cât și în valorificarea economică a acestora. Colaborarea poate aduce beneficii în viitor și în domeniul gestionării vânatului.

Protecția mediului prin promovarea educației ecologice și prin promovarea și conservarea ariilor protejate. Protecția mediului înconjurător este o componentă esențială a calității vieții locuitorilor, impunându-se un management eficient al deșeurilor care va avea efect și în dezvoltarea sectorului agricol prin reciclarea deșeurilor agricole.

Obiective operaționale:

- Diminuarea gradului de poluare prin reciclarea deșeurilor agricole
- Conștientizarea populației asupra importanței protecției de mediului
- Valorificarea pădurilor prin extinderea funcționalității acestora și crearea unui centru de educație ecologică

În cadrul teritoriului analizat nu există industrii cu emisii poluante semnificative, atât în aer cât și în apă.

Sub aspectul **calității apei** se constată ca apele subterane freatice și cele de suprafață nu sunt supuse riscului de poluare cu substanțe organice, nitrați și compuși ai fosforului.

Sursele agricole din care ar putea să provină poluarea cu nitrați sunt constituite în principal din: dejecțiile animale și apele uzate tratate necorespunzător din sectorul zootehnic, gunoiul de grajd depozitat direct pe sol și deșeurile organice rezultate din activitățile specifice mediului rural.

Marile complexe de creștere a animalelor și păsărilor sunt o sursă care favorizează căderea **ploilor acide** datorită degajării amoniacului în atmosferă. De aceea este necesar ca în aceste cazuri să se ia măsurile tehnice necesare de limitare a degajării substanțelor volatile, precum amoniacul, direct în atmosferă.

Efectele negative induse prin *poluarea apelor cu nitrați din surse agricole* sunt materializate prin:

- contaminarea acviferelor care alimentează sursele de apă;
- eutrofizarea apelor: excesul de nutrienți conduce la “înflorirea” masivă a algelor din lacuri precum și din rețeaua hidrografică;
- proliferarea excesivă a algelor determină scăderea transparenței apei și a concentrației oxigenului, efectul cel mai vizibil fiind *mortalitatea piscicolă*;

În vederea evitării producerii acestui gen de fenomene nocive pentru sănătatea umană și mediu se impune aplicarea generalizată și consecventă la nivelul teritoriului analizat a *Codului Bunelor Practici Agricole și de Mediu*, benefice pentru mediu.

1. *Riscul poluării cu nitrați a apelor de suprafață și subterane crește foarte mult în anumite situații de aplicare a îngrășămintelor - pe terenuri în pantă, inundate, înghețate sau acoperite cu zăpadă. Pe aceste terenuri fertilizarea cu azot trebuie făcută cu anumite precauții.*

2. *Pentru a reduce riscul de poluare a apelor subterane, îngrășămintele organice de la animale și alte deșeuri organice trebuie aplicate la o distanță de **50 m de izvoare, fântâni sau foraje** din care se alimentează cu apă potabilă sau pentru uzul fermelor de animale.*

În anumite situații această distanță trebuie să fie mai mare, în special dacă izvorul este pe pantă sau fântâna este puțin adâncă (la suprafață). Trebuie avute în vedere toate sursele de apă din vecinătatea terenului (proprietății). Aceste recomandări sunt obligatorii și în cazul *depozitării temporare a îngrășămintelor organice în câmp*, care oricum trebuie să fie foarte limitată în timp.

3. Se va evita administrarea gunoiului, ca și a oricărui tip de îngrășământ, pe timp de *ploaie, ninsoare și soare puternic*, precum și pe *terenurile cu exces de apă sau acoperite cu zăpadă*.

4. Nu se recomandă să fie aplicate îngrășăminte atunci când: *solul este puternic înghețat, crăpat (fisurat) în adâncime, săpat în vederea instalării unor drenuri* sau pentru a servi la depunerea unor materiale de umplutură, precum și când terenul a fost prevăzut cu drenuri sau a suportat lucrări de subsolaj în ultimele 12 luni.

5. Se impune păstrarea unei **fâșii de protecție** față de cursurile de apă și a captărilor de apă potabilă, late de minimum 5 – 6 m în cazul cursurilor de apă, cu excepția dejecțiilor lichide, la care banda de protecție trebuie să fie lată de cel puțin 30 m pentru cursuri de apă și de 100 m pentru captări de apă potabilă. *În zonele de protecție nu se aplică și nu se vehiculează îngrășăminte.*

6. Pentru *corpurile de apă la risc din cauza nitraților* se vor stabili **programe de măsuri** pentru aducerea la "**starea bună**" a apelor.

Gestiunea deșeurilor

În prezent, sistemul de management al deșeurilor din comună se caracterizează prin colectare și depozitare potrivit normelor europene. Colectarea deșeurilor se face de către o firmă specializată în domeniu.

Referitor la modul de salubritate al localităților în anul 2014 pentru cetățenii comunei Valcău de Jos, s-a semnat un contract de prestări servicii cu o firmă specializată pentru colectarea deșeurilor. Pentru reducerea cantității de deșeuri Primăria comunei Valcău de Jos colectează în prima joi din fiecare lună deșeuri reciclabile PET-uri, sticlă, hârtie, aparatură electronică, fier etc. Acesta este procesul de reciclare existent la ora actuală pe teritoriul comunei.

Proiecte:

- Sprijinirea operatorului de salubritate prin identificarea în comun a soluțiilor optime privind managementul deșeurilor;
- Extinderea serviciilor de colectare a deșeurilor;
- Desfășurarea de campanii de educație și conștientizare a populației cu privire la importanța colectării selective a deșeurilor;
- Conștientizarea agenților economici cu privire la importanța și procedurile de colectare selectivă a deșeurilor;
- Promovarea colectării selective a deșeurilor de echipamente electrice și electronice;
- Dotarea cu utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărie comunală și salubritate;
- Organizarea de campanii de ecologizare a cadrului natural;
- Realizarea de acțiuni de împădurire;
- Administrarea și gestionarea *fondului cinegetic*, prin înființarea de fonduri de vânătoare;
- Amenajarea și întreținerea pășunilor și a pădurilor.

Protecția apelor

Pe teritoriul intravilan, în cadrul zonei de protecție sanitară a văilor principale, respectiv pe o distanță de 15,00 m de o parte și de alta a albiei, sunt interzise activitățile de construire, depozitare și de producție. Este admisă producția agricolă vegetală, dar nu vor fi utilizate îngrășăminte naturale sau chimice și produse chimice de combatere a dăunătorilor.

Se vor respecta prevederile ORDINULUI Nr. 119 din 2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și recomandări privind mediul de viață al populației (Cap. 4 – art 28 -35).

În interiorul intravilanului, această zonă va fi plantată cu vegetație arboricolă specifică.

Diminuarea surselor de poluare a apelor:

- Alimentarea centralizată cu apă a localităților comunei;
- Preluarea și epurarea apelor uzate (rețea de canalizare și stație de epurare)

Stația de epurare a apelor uzate va avea toate treptele de epurare necesare, pentru ca la deversarea în emisar acestea să respecte condițiile de calitate impuse de NTPA001-97.

Prevenirea, limitarea și combaterea poluării apelor de suprafață folosind unele mijloace cum ar fi:

- reducerea poluării la sursă prin adaptarea unor tehnologii de producție ecologice;
- epurarea apelor uzate, înainte de descărcarea lor în emisari, în acest sens un rol important îl are determinarea gradului necesar de epurare, grad care determină pe baza cunoașterii procesului de autoepurare a emisarilor și realizarea unor sisteme adecvate de descărcare a apelor uzate în emisari

(conduce de descărcare dotate cu sisteme de dispersie, determinarea corectă și exactă a punctelor optime de descărcare, etc);

Protecția solului

Poluarea solului este determinată de activitățile agricole și gospodărești, în special de creșterea animalelor. Măsurile ce se impun vizează colectarea și depozitarea reziduurilor solide și lichide rezultate din aceste activități în condiții care să nu permită pătrunderea lor în sol și de aici în stratul freatic sau în emisari.

În acest scop se recomandă colectarea și depozitarea gunoierului de grajd pe platforme betonate, amplasate la distanțele prevăzute de normative față de locuințe și față de sursele de apă potabilă. De asemenea, dejecțiile lichide vor fi colectate în bazine betonate. Această măsură va fi obligatorie în cazul fermelor cu mai mult de 5 capete de vită.

O altă cauză a poluării solului este utilizarea neadecvată a pesticidelor (cu CU, P, AR, Hg, PDT, etc).

O dată cu introducerea centralizată a apei potabile, este necesar să se demareze lucrările la sistemul centralizat de canalizare a localităților.

Diminuarea surselor de poluare a solului:

- preluarea și depozitarea în condiții de siguranță pentru mediu și sănătate umană a deșeurilor de orice fel. În acest sens s-a construit groapa ecologică de la Doba care preia toate deșeurile din comunele alăturate.
- depozitarea controlată a deșeurilor menajere și industriale – acestea sunt colectate în sistem centralizat de către o firmă specializată și depozitate la groapa de gunoi din localitatea Doba.

Existența acestui depozit ecologic pentru deșeurile menajere impune și o gestionare a acestora pornind de la pre-colectare, colectare, transport, valorificare și în final depozitare.

Având în vedere politica la nivel european și național privind gestionarea deșeurilor, în studiu s-au preconizat următoarele soluții care să fie aplicate de fiecare din cele 10 sisteme comune:

- colectarea în sistem „dual”, respectiv colectarea în recipiente diferite a deșeurilor re folosibile și a celor compostabile;
- aplicarea sistemului individual de compostare în mediul rural;
- centre de triere a deșeurilor re folosibile;
- evacuarea la depozitul zonal ecologic numai a deșeurilor re folosibile și a celor compostabile.

Pentru fiecare sistem zonal s-au indicat scheme ale programului de gestionare a deșeurilor urbane care vor fi adaptate la varianta de amplasament propusă pentru depozitul ecologic.

Este important ca în paralel cu realizarea depozitului să se aplice și celelalte activități specifice gestiunii deșeurilor:

- realizarea unor recipiente pentru compostarea individuală a deșeurilor organice;
- realizarea unor stații de compostare colectivă pentru deșeuri organice ușor fermentabile;
- realizarea unor stații de transport-reciclare pentru deșeuri.

Gospodărirea substantelor toxice și periculoase

Conform OMS 119/2014 deșeurile periculoase (toxice, poluante, inflamabile, explozive, etc.) trebuie astfel gospodărite de către agentul economic responsabil încât va asigura funcționarea unui sistem de colectare a deșeurilor periculoase ce pot apărea în deșeurile menajere: acumulatori uscați, tuburi sub presiune (tip spray), tuburi fluorescente, recipiente în care au fost substanțe toxice de uz menajer, medicamente. Reziduurile toxice și periculoase se depozitează și se neutralizează numai în condițiile stabilite conform reglementărilor în vigoare.

Deșeurile rezultate de la unitățile de asistență medicală trebuie să urmeze circuitul deșeurilor de îngrijiri medicale cu risc, conform reglementărilor legale specifice. Se interzice depunerea deșeurilor rezultate din îngrijiri medicale în containerele comune ale clădirilor de locuit.

Deșeurile rezultate din demolări – conform OMS 119/2014, Componentele nereciclabile din refacerile drumurilor, din demolări și construcții se colectează și se folosesc într-un sistem de reciclare. Orice deșeu din demolări este considerat contaminat și se va colecta separat, dirijându-se într-un sistem care să nu permită accesul persoanelor neautorizate. Antreprenorul are obligația să monteze recipiente de colectare adecvate.

- Colectarea, evacuarea, depozitarea și prelucrarea în locuri special amenajate a dejecțiilor animaliere.

În gospodăriile individuale, în funcție de numărul animalelor și cantitatea de bălegar și gunoi se vor amenaja platforme de gunoi în curte sau direct în câmp, într-una din extremitățile terenului agricol. Distanța față de sursele de apă (puțuri, fântăni) trebuie să fie de minim 50,00 m.

- Aplicarea corectă a tehnologiilor agricole și folosirea eficientă și corectă a îngrășămintelor, insecticidelor, pesticidelor, recomandându-se asistența specialiștilor în domeniul agricol și chiar efectuarea unui studiu agrochimic al terenurilor agricole din comună.
- Nu se recomandă plantarea unor culturi legumicole (cartofi, varză, salată, morcovi, mărar), acestea fiind acumulate de metale grele, nocive pentru sănătatea populației, la o distanță mai mică

de 50 m față de o arteră de circulație importantă (autostradă/ DN/ CF);

- Crearea/ menținerea unei zone sanitare verzi, în jurul sursei poluatoare, pe direcțiile predominante ale vântului;
- Se interzic activitățile cu substanțe nocive în apropierea surselor de apă;
- Asistentă tehnică specializată pentru schimbarea folosinței terenului;
- Sunt necesare lucrări de îmbunătățiri funciare și agropedoameliorative.

Protecția aerului

Se vor asigura distanțele de protecție pentru locuințe față de activitățile poluatoare (unități zootehnice, cimitire, stații de epurare) conform normelor în vigoare în funcție de capacitățile acestora și de condițiile de amplasament.

Astfel, se instituie zonă de protecție de 50 m în jurul cimitirelor existente, de 100,00 m pentru zonele de extindere a cimitirelor sau pentru cimitirele noi, precum și o zonă de protecție cu raza de 300 m în jurul stației de epurare din localitatea Valcău de Jos.

Față de unitatea zootehnică din localitatea Valcău de Sus, se instituie o zonă de protecție cu raza de 100 m. Momentan zona este parasită. În funcție de activitatea desfășurată, în viitor se vor stabili zonele de protecție corespunzătoare.

Diminuarea surselor de poluare a aerului prin:

- modernizarea drumurilor;
- identificarea soluțiilor de alimentare cu gaze naturale a comunei;
- colectarea deșeurilor de orice fel în sistem centralizat;

• Dezavantajele soluției actuale de asigurare cu combustibil:

- distrugerea fondului forestier cu implicații negative asupra sistemului ecologic;
- utilizarea unei însemnate cantități de masă lemnoasă drept combustibil, care poate fi valorificată superior în industria lemnului;
- utilizarea G.P.L. care are cost foarte ridicat de fabricație;
- Avantajele soluției propuse privind alimentarea cu gaze naturale:
 - asigura un confort termic și igienic superior;
 - prețul de cost este mai mic decât al celorlalți combustibili;
 - nu implică spații de depozitare și mijloace de transport;
 - nepoluant și protejează mediul.

Poluanții rezultați din arderea lemnului, comparativ cu arderea gazului metan, pentru producerea a 1kcal, sunt prezenți în tabelul de mai jos (valorile sunt prezentate în 10^{-4} g poluant/kcal):

Poluant	Particule	SO _x (ca SO ₂)	CO	hc	NO _x (ca NO ₂)	Aldehyde
Lemn	40,714	4,857	3,243	3,243	16,214	----
Gaz metan	0,374	----	0,397	0,159	1,587	----

Deci, această soluție care prezintă de fapt schimbarea combustibilului pentru încălzit, prezintă următoarele avantaje:

- reducerea emisiilor de particole, CO, hc și oxizi de azot;
- eliminarea emisiilor de oxizi de S și de aldehyde;
- costuri mai mici decât în cazul racordării la termificare;
- înlocuirea consumului de gaze lichefiate, butelii de la bucătărie, crește gradul de confort al locuitorilor;

Poluarea electromagnetică

Poluarea cu unde electromagnetice de la: liniile electrice de înaltă tensiune, stațiile electrice de transformare, antenele GSM;

Măsuri-reglementări:

- se impune păstrarea unei zone libere în jurul surselor de unde electromagnetice;
- se interzice amplasarea locuințelor în zona de protecție LEA 220/110/20KV (min. 5/4/3 m de la conductorul extern), a stațiilor de transformare (min. 50 m de la incintă) și a antenei GSM (pe o rază de 150 m);

Recuperarea terenurilor degradate, consolidări de maluri și taluzuri, plantări de zone verzi, măsuri în zonele cu riscuri naturale

În zonele inundabile se propune realizarea unor lucrări hidroameliorative.

Organizarea sistemelor de spații verzi:

Spațiile verzi plantate pot fi prevăzute doar în urma unui studiu aprofundat.

În ceea ce privește suprafața spațiilor verzi, conform prevederilor O.U.G. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare, este necesară atingerea la 21.12. 2013 a minim 26 m² de spațiu verde pe cap de locuitor.

Necesarul de spații verzi în comuna Valcău de Jos: 3256 locuitori x 26 m²/locuitor = 8,46 ha.

În prezent suprafața de spații verzi existente și propuse, din intravilanul comunei, compusă din spații verzi situate de-a lungul cailor de circulație, spații verzi amenajate și spații verzi de protecție situate de-a lungul cursurilor de apă este de 8,69 ha.

În baza prevederilor actualizării PUG, va avea loc o creștere a suprafeței zonei funcționale “Spații verzi”, ceea ce va conduce la o suprafață a spațiului verde de cca. 18,44 ha.

Zone protejate și restricții generale pentru conservarea patrimoniului natural și construit

- **Protejarea asezărilor umane**

Lipsa alimentării centralizate cu apă a tuturor localităților și alimentarea cu apă a gospodăriilor de la puturile de mică adâncime, cu apă necorespunzătoare din punct de vedere al potabilității (conform STAS 1342-91), poate genera risc de îmbolnăviri. Conform O.M.S. 119/2014, fântânile trebuie amplasate la cel puțin 10 m de orice sursă de poluare: latrină, grajd, depozit de gunoi sau deseuri de animale, cotețe, etc. Adâncimea stratului de apă folosit nu trebuie să fie mai mică de 4 m. Deșeurile zootehnice și umane gospodărite nejudicios și fertilizarea grădinilor de legume afectează pânza freatică prin îmbogațirea acesteia în nitrați, amoniu, fosfați, substanțe organice, etc.

Din acest motiv fântânile care sunt momentan sursa principală de apă potabilă a comunei își vor schimba indicatorii calitativi impuși de STAS 1342-91 și vor deveni surse improprii pentru alimentarea cu apă a populației.

Nitrații: - cercetările unor specialiști români în domeniu au demonstrat că nitrații, în condiții reducătoare (de pildă la trecerea prin intestin) se transformă în nitriți, care sunt toxici. Ei se combină cu hemoglobina dând methemoglobina, care nu mai poate fixa oxigenul, generând anemii și tulburări numeroase la copii. Cercetările recente au arătat că ionii NO_2^- pot reacționa cu diferiți compuși chimici din intestin sau plante, dând nitrosamine care sunt substanțe cancerigene.

Limita maximă atinsă de ațiți în apă potabilă a fost fixată de FAO și OMS la 10 ppm, iar în alimente la 75 ppm.

Propunerea de alimentare cu apă a localităților comunei, impune protecția sursei de apă și a instalațiilor de alimentare cu apă, conform HG 101/97.

Pentru sursa de apă propusă se prevede:

- o zonă de protecție sanitară cu regim sever, care se va amenaja conform prevederilor HG 930/2005 și în incinta căreia se vor respecta măsurile cu privire la utilizarea suprafețelor specifice în același ordin.
- o zonă de protecție sanitară cu regim de restricție, conform HG 930/2005;
- perimetru de protecție hidrogeologică, conform HG 930/2005

Colectarea în sistem centralizat și depozitarea controlată a deșeurilor menajere (din toate localitățile aparținătoare) într-un depozit ecologic, cu

respectarea distanțelor de protecție sanitară față de zona de locuit de minim 1000 m.

Respectarea distanțelor minime de protecție sanitară față de zona de locuit a tuturor obiectivelor viitoare, conform OMS 119/2014 și măsuri în cazul obiectivelor existente care nu respectă aceste distanțe (bilanțuri de mediu, plan de conformare, etc.)

- Protecția ecosistemelor terestre și acvatice

Pădurea - pentru protecția acestui ecosistem, este foarte importantă menținerea integrității fondului forestier existent, exploatarea rațională și economică a acestuia, îmbunătățirea compoziției pădurilor prin promovarea în cultură a speciilor autohtone și atragerea unor noi terenuri în circuitul silvic, îndeosebi terenuri inapte pentru producția agricolă. De asemenea este interzis vânatul de către persoanele neautorizate și în perioadele nepermise ale anului.

Ecosisteme acvatice

În vederea protejării acestui ecosistem este interzis pescuitul în perioadele de prohibiție și de către persoane neautorizate.

De asemenea, atât pentru protecția ecosistemelor terestre cât și a celui acvatic trebuie știut ca folosirea fără mijloace de precauție, în doze prea mari, sau deversarea soluțiilor de insecticide și pesticide în apele de suprafață și sol, pot duce la adevărate catastrofe ecologice că: moartea peștilor, a animalelor salbatice (și chiar a acelor domestice aflate la pășunat), dispariția familiilor de albine și a păsărilor. De aceea se impune precauție deosebită în folosirea acestor substanțe și asistență pentru folosirea lor din partea specialiștilor în domeniu.

Autorizarea executării construcțiilor și amenajărilor pe terenuri cu destinație forestieră este interzisă. În mod excepțional, cu avizul administrației publice de specialitate se pot autoriza numai construcțiile necesare întreținerii pădurilor, exploatării silvice și culturilor forestiere. La amplasarea acestor construcții se va avea în vedere dezafectarea unei suprafețe cât mai mici din cultura forestieră.

Cabanele și alte construcții și amenajări destinate turismului vor fi amplasate numai la liziera padurilor, cu avizul conform al Ministerului Apelor și Pădurilor, Protecție Mediului și a Ministerului Turismului.

Pe baza acestor prevederi pot fi luate următoarele decizii ce vin în sprijinul protecție suprafețelor împădurite:

- Utilizări permise: - Lucrări de utilitate publică de interes național și local prevăzute de Legea nr. 26/1996 – codul silvic la art. 54 și 74.
- Utilizări permise cu condiții:

- Construcții și amenajări specifice sectorului forestier: cantoane silvice, drumuri și cai ferate forestiere, fazanării, păstrăvării, etc);
- Construcții pentru turism amplasate numai la liziera pădurii.
- Utilizări interzise: - Orice fel de construcții și amenajări cu excepția celor prevăzute de lege (Codul silvic art. 54 și 74).

- Protecția patrimoniului construit

Se propun 2 tipuri de zone de protecție după cum urmează:

1) Zona de protecție a monumentelor istorice clasificate.

În conformitate cu Legea nr. 5/2000, zonele construite ce necesită protecția valorilor de patrimoniu pe teritoriul comunei Valcău de Jos sunt:

- SJ-I-s-B-04940 Așezare Neolitic, cultura Tisa "Pietre" - sat Preoteasa;
- SJ-II-a-B-05116 Ruinele cetății Valcăului sec. XIII - XVII - sat Sub Cetate;
- SJ-II-m-B-05139 Biserica reformată 1896 - sat Valcău de Jos.

Protecția monumentelor de arhitectură este asigurată prin stabilirea în cadrul prezentei documentații a unei limite de protecție în interiorul căreia construcțiile și amenajările vor putea fi realizate numai cu avizul Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice (CZMI).

2) Zona de protecție a siturilor arheologice din extravilan cuprinde mai multe teritorii cu diferite dimensiuni, în cadrul cărora se cunoaște sau se presupune a fi localizate așezările respective. Zonele vor avea interdicție temporară de construire până la descărcarea de sarcină istorică și se vor evita lucrări agricole care să pună în pericol valorile existente în subteran. În cadrul acestor zone lucrările agricole sau de construcții vor fi monitorizate de către CZMI.

3.11. Reglementări urbanistice

Propunerile urbanistice elaborate pe domenii de activitate și funcțiuni conduc în final la un sistem de reglementări care să stabilească regimul juridic și tehnic al fiecărei suprafețe cuprinse în intravilanul nou propus al Comunei Valcău de Jos împreună cu localitățile componente. Aceste reglementări privesc:

a) Reglementarea destinației tuturor terenurilor din localitate sub forma zonificării funcționale

Aceste reglementări au fost tratate în planșele de Reglementări și zonificare funcțională și în planșele cu Unitățile Teritoriale de Referință, și stabilesc funcțiunile preponderente ale zonelor respective.

Față de aceste reglementări generale, Regulamentul Local de Urbanism care face parte integrantă din prezenta documentație, urmează să stabilească condițiile concrete în care aceste zone funcționale vor putea permite alte funcțiuni pe teritoriul lor.

Zonele funcționale cele mai importante stabilite prin prezentul P.U.G. sunt următoarele:

1) Zona centrală și alte funcțiuni de interes public, servicii - cuprinde subzonele:

C – zona centrală din exteriorul zonei de protecție a monumentelor istorice;

CP – zona centrala din interiorul zonei de protectie a monumentelor istorice

2) Zona de locuințe și funcțiuni complementare de tip rural existente sau propuse – LFC, cuprinde subzonele:

LFC1 – subzona locuințelor individuale sau colective mici cu regim mic, mediu de înălțime și funcțiuni complementare existente ;

LFC2 – subzona locuințelor individuale sau colective mici cu regim mic, mediu de înălțime și funcțiuni complementare propuse;

3) Zona construita protejata – ZCP – zona situata în Valcău de Sus, zonă ce cuprinde atât zone de locuințe și funcțiuni complementare cât și zone pentru instituții și servicii publice.

4) Locuire individuală nepermanentă sau semipermanentă cu caracter turistic, în case de vacanță propuse - LV. Această subzonă este propusa ca trup separat și aparține de localitatea Preoteasa.

5) Zona pentru institutii publice și servicii – ISP existente și propuse – cuprinde subzonele:

ISP - Subzona institutii și servicii publice dispersate existente;

ISP 1 - Subzona institutii și servicii publice dispersate propuse;

6) Zona de unități industriale – UID cuprinde în general mici unități risipite în interiorul intravilanului localităților.

În principiu, în această zonă se pot amplasa funcțiuni productive, precum și de depozitare și servicii cu caracter industrial, care implică zgomot

și trafic rutier important, cu condiția de a nu deranja activitățile din zonele funcționale învecinate.

7) Zona de unități agricole – UA cuprinde unități de servicii agricole sau zootehnice. În această zonă vor putea fi amplasate dotări comerciale de strictă necesitate sau cu specific pentru producția agricolă, birouri, etc. Zona este situată în Valcău de Sus – fostul CAP.

8) Zona de spații verzi și dotări sportive – SP este o zonă în principiu lipsită de construcții. Se permite amplasarea acelor construcții care adăpostesc funcțiuni specifice de sport și agrement sau complementarea acestora (alimentație publică), într-un procent de ocupare a terenului care să nu depășească 15 % din suprafața zonei verzi. În cazul zonelor verzi existente este interzisă tăierea arborilor pentru scopuri constructive.

Zona de spații verzi de protecție este în totalitate interzisă amplasării de construcții.

b) Interdicții de construire

1) Interdicție temporară până la elaborarea P.U.Z.

Elaborarea Planului Urbanistic Zonal este obligatorie în cazul:

- zonelor construite protejate și de protecție a monumentelor;
- zone naturale protejate (cursuri de apă, spații verzi amenajate și păduri);
- zonelor de agrement și de turism;
- zonelor/parcurilor industriale, tehnologice și obiectivelor de interes public;
- parcelărilor, pentru divizarea în mai mult de 3 parcele;
- zonelor supuse restructurării sau regenerării urbane;
- introducerii în intravilan a unor suprafețe de teren, după aprobarea PUG;
- pentru justificarea unor intervenții urbanistice ce nu se înscriu în prevederile unui PUG aprobat;
- altor zone stabilite de autoritățile publice locale din localități, potrivit legii.

2) Interdicție temporară de construire până la obținerea avizului DJC Salaj pentru construcțiile situate în Zona de protecție a monumentelor istorice, în Zona construită protejată din localitatea Valcău de Sus și pentru construcțiile cu valoare arhitecturală stabilite prin Studiul istorico-urbanistic.

3) **Interdicție definitivă** – în zonele protejate din punct de vedere sanitar, zonele cu riscuri de inundații și riscuri geotehnice. La construcțiile existente în această zonă se vor putea executa numai reparații curente.

c) Stabilirea valorii minime sau maxime a indicilor de control

Indicii de control, respectiv POT (procentul de ocupare a terenului) și CUT (coeficientul de utilizare a terenului), vor fi stabiliți pentru etapa de perspectivă pentru zonele delimitate sub forma unităților teritoriale de referință (UTR) în funcție de destinația clădirilor, regimul de înălțime existent și propus, relieful terenului și alți factori de influență, în cadrul Regulamentului Local de Urbanism.

În mod normal, indicii determinanți prin regulament vor fi cei referitori la POT, care vor determina la rândul lor coeficientul de utilizare a terenului (CUT) și nu vor depăși indicii maximi prevăzuți prin Regulamentul General de Urbanism, aprobat prin HG nr. 525/1996, cu modificările ulterioare.

d) Organizarea căilor de comunicație

Reprezentanții autorităților publice locale au fost preocupați în principal, în ultimii ani, de reabilitarea sau construirea infrastructurii localităților componente. Acest lucru este evidențiat de proiectele și investițiile în infrastructură realizate, atât din fonduri de la bugetul local și bugetul de stat cât și din finanțări nerambursabile.

Inclusiv strategia de construire a fost bine aleasă, edilul comunei axându-se mai întâi pe rezolvarea problemelor de asigurare cu apă-canal, electricitate și iluminat pentru ca apoi să continue cu infrastructura de transport, peste rețelele subterane de utilități.

În acest stadiu se află în momentul de față infrastructura din comuna Valcău de Jos, acela de reabilitare a drumurilor comunale și construire a unei imagini vizuale unitare a localității.

Îmbunătățirea infrastructurii fizice a comunei pentru sprijinirea dezvoltării socio-economice durabile.

Cresterea gradului de atractivitate al comunei prin crearea unei imagini unitare a localităților componente (arhitectură, coloristică, spații verzi, alei pietonale, parcuri, mobilier "urban").

Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și la tehnologia informației pentru toți locuitorii comunei prin susținerea investițiilor în sisteme de comunicație de ultimă oră.

Îmbunătățirea accesului în zonele rurale și a conexiunii cu zonele urbane prin reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri comunale în vederea asigurării unui acces mai facil și rapid pentru toți locuitorii comunei, atragerii investitorilor și diversificării economiei locale.

Creșterea standardului de viață al cetățenilor și asigurarea condițiilor de bază ale unui trai modern, la nivelul standardelor Uniunii.

Drumul județean și drumurile comunale își păstrează categoria funcțională din care fac parte, fiind considerate continue în traversarea localităților servind totodată acestora drept străzi.

Pentru amenajarea, reabilitarea, sau modernizarea drumurilor, străzilor, ulițelor cuprinse în intravilanul localităților din comuna Valcău de Jos, se va avea în vedere ca prin asigurarea elementelor geometrice adecvate și prin realizarea unui sistem rutier nerigid corespunzător să se ajungă la o îmbunătățire considerabilă a condițiilor de circulație, din punct de vedere funcțional, siguranță, confort, precum și din punct de vedere a protecției mediului înconjurător.

e) Zonele protejate și delimitarea acestora (zone cu valoare istorică, peisagistică, ecologică, protejate sanitar)

Pe teritoriul comunei Valcău de Jos regăsim 12 situri și 2 monumente arheologice prezentate, din care trei se regăsesc pe Lista monumentelor istorice. Singurul obiectiv de arhitectură monument istoric clasat este Biserica Reformată din satul Valcău de Jos, o clădire modestă, aflată în stare bună de funcționare.

În domeniul monumentelor istorice, pînă în prezent pe teritoriul comunei Valcău de Jos, următoarele obiective figurează pe Lista monumentelor istorice în județul Sălaj, actualizată în anul 2015 :

Nr. crt.	Cod LMI Cod RAN	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
239	SJ-I-s-B-04940 142989.01	Așezare	sat Preoteasa com. Valcău de Jos	“Pietre” , la cca. 1km S de școală	Neolitic, Cultura Tisa
498	SJ-II-a-B-05116 143003.02	Ruinele cetății Valcăului	sat Sub Cetate com. Valcău de Jos	La 2 km de sat, în padurea numită Cetate, în afara localității, în pădure	Sec. XIII-XVII
523	SJ-II-m-B-05139	Biserica reformată	sat Valcău de Jos , com. Valcău de Jos	228	1896

Comuna Valcău de Jos nu are pe teritoriul ei monumente ale naturii.

Totuși, în localitatea Lazuri, lângă cimitir, sunt arbori seculari, dar și defileul râului Barcău, cu o valoare peisagistică deosebită.

Cele mai apropiate monumete ale naturii de pe teritoriul județului sunt: rezervația peisagistică Tușa-Barcău, comuna Sâg, mlaștina de la laz, comuna Plopiș și pădurea Lapiș, comuna Nușfalău.

Delimitarea suprafețelor de teren aferente zonelor de protecție a obiectivelor de patrimoniu

Au fost delimitate două categorii de zone de protecție, cu reglementări diferite în funcție de natura obiectivului protejat, conform Studiu de fundamentare pentru definirea, instituirea și delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniu arheologic – Comuna Valcău de Jos.

Majoritatea siturilor arheologice cunoscute se află în zona afluenților Barcăului, pe locuri mai înalte, ferite de efectele inundațiilor, dar în apropierea surselor de apă.

1). Zone de protecție a siturilor arheologice.

Pe întreg teritoriul comunei Valcău de Jos sunt presărate situri arheologice.

Preoteasa "Dâmbul Bejului"(pct. 1). Situl se află pe prima terasă a Barcăului, pe malul stâng al acestuia. Până la momentul de față, situl nu a fost cunoscut. Cu prilejul cercetărilor arheologice de teren, au fost colectate materiale arheologice (ceramică), care pot fi datate în secolele XIV-XV. Zona de protecție a sitului a fost delimitată după cum urmează: S- limita de proprietate (mejdie), N - drum comunal, E - drum agricol de servitute, V - drum comunal. Ca și punct de reper, putem menționa faptul, că situl se află în imediata apropiere a imobilului cu nr. 179/A, *Moara Eminescu.*) Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național.

Preoteasa "Țânioară". (pct. 3). Situl se află pe prima terasă a Barcăului, pe malul drept al acestuia, fiind situat pe un teren arabil în intravilanul satului. Cu ocazia cercetărilor arheologice de teren, s-au colectat materiale ceramice care pot fi datate în Epoca Bronzului. Spre sud, zona de protecție se întinde până la limita de proprietate a primei case de la nucleul sitului, iar spre nord, vest și est limita de protecție se stabilește la drumurile comunale și agricole din apropierea punctului. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național.

Preoteasa "Dealul Mestecenilor". (pct.4) Situl se află pe malul stâng al Barcăului, pe a doua terasă a acesteia, în intravilanul satului. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național. Cu ocazia cercetărilor arheologice de teren s-au identificat materiale ceramice care pot fi datate în Epoca Bronzului, respectiv Evul Mediu (sec. XV-XVI). Zona de protecție a șitului este reprezentată de firul văii spre est, respectiv drum de servitute agricol către vest, iar către sud-sud-est, baza terasei pe care se află situl. Spre nord, limita de protecție se oprește la mejdia următoarei parcele agricole. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național.

Lazuri "Dealul Popă" (pct. 5). Acest punct se află pe malul drept al văii Țâncului, pe o terasă, a cărei limite nordice și vestice a fost ruptă de valea mai sus menționată, având astfel maluri foarte abrupte. Din acest loc, s-au colectat fragmente ceramice care pot fi datate în sec. II-III d. Chr. șitul este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național. Protecția șitului poate fi delimitată spre sud de drumul agricol de servitute, iar către nord și vest de Valea Țâncului. Spre est se întinde până la limita de proprietate.

Sub Cetate "Varul Buhii-Casa Jidovului" (pct. 7). Zona cu potențial arheologic este situată pe partea stângă a drumului care merge spre cetate, la o distanță de nu mai mult de 200 m de la începutul defileului. Situl se află pe un mic promontoriu, pe prima terasă a Barcăului. S-au colectat de aici materiale arheologice care pot fi datate în sec. XIII. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național. Zona de protecție a sitului este delimitată de baza acestui mic promontoriu, pe fiecare parte a acestuia.

Sub Cetate (pct. 8). Situl se află pe un grind, pe malul stâng al Barcăului, în intravilanul satului Sub Cetate. Cu ocazia cercetărilor arheologice de teren s-au colectat materiale arheologice databile în sec. XIII-XV, provenind probabil din prima vatră a satului. Mai mult, în multe locuri, în arătură s-au putut observa urme cu foarte multă arsură și cenușă. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național. Zona de protecție a sitului se stabilește astfel: nord, est și vest, drum comunal, iar la sud, zona de protecție merge până la Valea Barcăului.

Valcău de Sus , Nr. 195. (pct. 9) Se află în intravilanul satului, la nr. 195, pe prima terasă a Barcăului, malul stâng al acestuia. Cu ocazia periegezei, s-au colectat fragmente ceramice preistorice, dar și medievale. Spre nord, limita zonei de protecție merge până la începutul celei de-a doua terase a râului, iar spre sud până la frontul de stradă, paralel cu Barcăul. Către vest și est zona de protecție merge până la limita de proprietate. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național.

Valcău de Sus (pct. 10). Se află în intravilanul satului, deasupra (nord) de situl de la nr. 195, pe a doua terasă a Barcăului, malul stâng al acestuia. De aici provin materiale ceramice databile în Neolitic. Zona de protecție a sitului se stabilește astfel: sud, rigola de la baza terasei, est și vest limite de proprietate, iar la nord, drum agricol de servitute. Situl este inedit, nu este listat în Repertoriul Arheologic Național.

Valcău de Jos "La pod" (pct. 11). Situl se află la ieșire din Lazuri, la intersecția cu șoseaua Nușfalău-Sâg. Este cunoscut datorită vestigiilor databile în Epoca bronzului. Zona de protecție a sitului se stabilește astfel: sud, limită de proprietate și drum agricol de servitute, est limită de proprietate, iar la nord, drum agricol de servitute din incinta livezii.

Valcău de Jos "Șes" (pct. 12). Situl este amplasat pe terasa joasă din partea dreaptă a Barcăului, pe partea dreaptă a drumului Boghiș-Valcău. Așezarea identificată în urma cercetărilor de teren din anul 1998 este datată în epoca romană. În anul 1999 a fost realizat și un mic sondaj de verificare a sitului fiind cercetate două construcții de suprafață. Cu această ocazie a fost sesizat și un nivel de locuire neolitic (Matei, Stanciu 2000, p. 84)

Zona de protecție este dată la est de drumul Boghiș-Valcău, la vest de râul Bărcău la nord de limita administrativă a comunei Valcău și la sud limită de proprietate.

Valcău de Jos- "Sighileu" și "Roata lui Kinces" (pct. 13). Sunt două locuri cu toponime diferite, despărțite de un drum de acces la terenurile din zonă, situl fiind identificat pe zona „Sighileu”. Situl identificat în urma cercetărilor de teren efectuate în anul 1999, este amplasat la un cot al Barcăului, pe partea stângă a râului. Din păcate o mare parte din sit a fost deja afectată de modificările de curs ale Barcăului în malul înalt fiind identificate complexe aparținând culturii Coțofeni (Bejinariu 2005, p. 66)

Zona de protecție a sitului este dată la nord de mejdia limitei de proprietate și la est de malul înalt al Barcăului, la vest este limită de proprietate iar la sud-vest drumul de acces care separă cele două terenuri.

2). Zone de protecție a construcțiilor și obiectivelor de patrimoniu din comuna Valcău de Jos.

Sub Cetate, "Cetate", cod LMI: SJ-II-a-B-05116 (pct. 6), COD RAN 143003.02 Mult discutata cetate a Valcăului este situată pe un deal în capătul sudic al satului, exact la ieșirea Barcăului din defileul său. Construcția și importanța cetății putând fi observată clar, dacă se ia în calcul punctul unde este așezat. Actualmente, calea de acces se face în mod concentric pe curba de nivel a dealului, neștiind, dacă, în timpul funcționării cetății, accesul s-a făcut tot pe aici. Latura vestică, nordică și sudică, nu sunt fortificate din cauza pantei de aprox 55-60°.

Șanțul și valul inferior: atât elementele de fortificare semicirculare, cât și clădirea porții cetății, se concentrează pe latura sudică a dealului, aceasta fiind cea mai accesibilă parte. Urcând spre cetate, întâlnim în cale primul șanț, cu o deschidere de cca. 5 m., având o adâncime de 3 m. față de valul acesteia. Pe primul val, s-a construit un zid de piatră de cca. 80 cm grosime.

Șanțul superior: situat sub zidul de incintă, la o adâncime de cca. 7 m. de la nivelul actual al zidurilor, acest element de fortificare a reprezentat cel mai mare obstacol în asedierea cetății. Cu o deschidere de cca. 10 m. acest șanț înconjoară în formă de potcoavă incinta cetății. În dreptul porții principale, putem observa în acest element o mică întrerupere, fapt ceea ce pare a fi cale de acces către poartă.

Poarta principală: clădirea porții se păstrează actualmente prin colțul nord-vestic și colțul opus, adică cel sud-estic. Zidăria clădirii este făcută din pietre sistoase (roca locală) fasonate doar pe partea externă, realizând astfel un parament îngrijit, cu mai multe asize de egalizare, incluzând ici-colo câte un fragment sau cărămidă întreagă. Pe paramentul sud-estic se poate observa un element de zidărie semicircular, angajat în zidul porții, despre care presupunem că a servit ca zid al unei case, a scării interioare, realizând accesul la nivelele superioare ale porții.

Zidul de incintă: se păstrează pe alocuri la o înălțime de 1,80-2,00 m. față de berma zidului. Actualmente se poate vedea și un contrafort masiv pe latura nordică a zidului, croit în structura incintei. Lățimea elevației zidului variază între 0,80-1,00 m. (*Berma* = spațiu orizontal amenajat pe un taluz de pământ bătut, la lucrările de fortificații) .

Anexele: adosate părții sud-estice a incintei, la momentul de față, se văd doar fundațiile a patru clădiri anexe.

Se instituie obligatoriu o zonă de protecție ale cărei limite se situează la baza pantei dealului pe care se află cetatea.

Preoteasa "La Pietre". COD LMI Sj-I-s-B-04940, COD RAN 142989.01
(pct. 2) Situl se află pe malul stâng al Barcăului, pe a doua terasă a acesteia. Situl este cunoscut mai ales pentru vestigiile litice găsite aici (Lako 1981, p.62). În momentul de față, suprafața sitului este acoperită de o livadă, în proprietatea lui Rad Aurel. Zona de protecție este reprezentată spre sud sud-vest, de liziera pădurii, nord nord-vest, de drum agricol de servitute, la est baza terasei, iar la vest, deasemenea baza terasei.

Biserica reformată din satul Valcău de Jos, cod LMI: SJ-II-m-B-05139, **(pct. 14)** se află în zona centrală a satului la nr. 228 și a fost construită în anul 1896, durata de execuție a lăcașului de cult fiind de doar trei luni. Clădirea destul de sobră, în stil neoclasic, are dimensiuni reduse, și un turn de 17 metri.

Zona de protecție a monumentului istoric este după cum urmează: N- limite de proprietate, E- limită de proprietate și drum, S- limite de proprietate, râul Barcău și drum, V-drum.

Zona construită protejată din satul Valcău de Sus (notată ZCP) include o grupare de clădiri cu valoare locală, în care se află un număr remarcabil de clădiri protejate urbanistic, grupate în zona centrală a satului. Aspectul unitar al țesutului urban caracterizat printr-un parcelar relativ omogen, ne obligă deasemenea să luăm măsuri de protejare a acestora. Zona este încheagată peste inelul rutier central al satului fiind delimitată după cum urmează: N-limitele gospodăriilor cu numerele 229 și respectiv 9, E- stradă, S- frontul sudic al inelului rutier între cele două intersecții, V-frontul de vest al caselor situate pînă vis-à-vis de casa cu nr. 229.

PRESCRIPTII GENERALE CU PRIVIRE LA OBIECTIVE CU VALOARE DE PATRIMONIU

Monumente istorice:

a). Monumentele istorice sunt protejate indiferent de regimul lor de proprietate sau de starea lor de conservare;

b) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de Direcția Județeană pentru Cultura Sălaj, sau după caz, Ministerul Culturii și Identității Naționale;

c) Conform Legii 422 din 18.07.2001, Art. 23 republicată, intervențiile care se efectuează asupra monumentelor istorice sunt:

- Toate lucrările de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare, amenajări peisagistice și de punere în valoare, care modifică substanță sau aspectul monumentelor istorice;

- Executarea de mulaje de pe componente ale monumentelor istorice;

- Amplasarea definitivă sau temporară de imprejurimi, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe și în monumente istorice;

- Schimbări ale funcțiunii sau destinației monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare;

- Strămutarea monumentelor istorice;

- Amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecție a monumentelor istorice.

d) Autorizația de construire, autorizația de desființare, precum și autorizațiile referitoare la intervențiile prevăzute la Art. 23, pct 2, se eliberează numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Identității Naționale sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Identității Naționale și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

e) Intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se afla în zona de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii și Identității Naționale sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Identității Naționale și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

f) Elaborarea expertizelor tehnice, a proiectelor de consolidare, restaurare, verificare tehnică a proiectelor și dirigentarea lucrărilor se efectuează numai de experți și/sau specialiști atestați de Ministerul Culturii și Identității Naționale, cu respectarea exigențelor specifice domeniului monumentelor istorice și a cerințelor privind calitatea lucrărilor în construcții;

g) Protejarea și conservarea monumentelor istorice reprezentând descoperiri arheologice rămase decoperțate se fac, în condițiile legii, de către investitori, sub coordonarea responsabilului științific al șantierului și a instituției organizatoare.

Situri arheologice:

a) Autorizarea lucrărilor de construire, desființare și orice alt tip de intervenții în zonele cu patrimoniu arheologic și zonele de protecție a acestora, reperate și marcate pe planșele prezentului PUG se aprobă numai pe baza și în conformitate cu avizul direcției județene pentru Cultură Sălaj;

b) În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător (ca urmare a factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică) se institue, în vederea cercetării și stabilirii regimului de protejare, regimul de protecție pentru bunurile arheologice și zonele cu potențial arheologic;

c) În cazul zonelor cu potențial arheologic este necesară o cercetare arheologică în vederea înregistrării și valorificării științifice a acestora;

d) Săpătura arheologică și activitățile întreprinse asupra patrimoniului arheologic se efectuează numai pe baza și în conformitate cu autorizația emisă de Direcția Județeană pentru Cultură Sălaj, în condițiile legii;

e) Utilizarea detectoarelor de metale în siturile arheologice, în zonele de interes arheologic prioritar și în zonele cu patrimoniu arheologic reperat este permisă numai pe baza autorizării prealabile emisă de Direcția Județeană pentru Cultură Sălaj, în condițiile legii.

f) Până la descarcarea de sarcină arheologică, terenul care face obiectul cercetării este protejat ca și sit arheologic, conform legii;

g) Reglementările urbanistice pentru siturile arheologice și zonele de protecție au fost stabilite în baza Studiului de fundamentare pentru definirea, instituirea și delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniu arheologic și istoric și alegerilor în vigoare.

Clădiri cu valoare arhitecturală:

a) În cadrul Studiului de fundamentare istorico-urbanistic au fost identificate casele și construcțiile valoroase din punct de vedere arhitectural;

b) orice intervenție asupra acestora se va realiza pe baza și în conformitate cu avizul Direcției Județene pentru Cultură Sălaj;

c) Se vor lua măsuri de conștientizare a proprietarilor și a locuitorilor de faptul că aceste clădiri reprezintă mărturii importante ale autenticității și identității locale;

Măsuri generale pentru protecție:

Pentru casele tradiționale

- Referitor la parcelar: se recomandă menținerea parcelarului tradițional;
- Referitor la construcții: Se permit lucrări de reabilitare/modernizare cu următoarele condiții:

- să se păstreze arhitectura vernaculară;
- se vor păstra elementele originale ale clădirilor - volumetria, panta și apele acoperișului, elementele tradiționale specifice arhitecturii locale (târnașul, parapetul traforat, foișorul cu frontul traforat, etc.); nu se va modifica raportul plin/gol al fațadelor;

- se vor folosi materiale naturale/tradiționale - lemn, piatră, iar pentru învelitori țigla sau tabla finisată fără strălucire; se interzice folosirea materialelor strălucitoare, cromate, inox;

- se vor folosi culorile pastelate, discrete, în special cele tradiționale: alb, albastru (pe cât posibil cele inițiale); pentru învelitori se vor evita culorile puternice, se recomandă caramiziu sau maro;

- se recomandă păstrarea prin recondiționare a ferestrelor inițiale, prin menținerea tamplăriei și dispunerea canatelor; se va evita montarea sticlei fumurii sau oglindate și a tamplariilor PVC;

- se vor evita montarea uşilor decorative cu elemente de sticlă oglindată, utilizarea placajelor PVC, a materialelor plastice de tip policarbonat, folosirea tencuielilor decorative granulate, placarea soclurilor cu imitaţii de piatră, decorarea parapetelor pline cu decupaje în forme străine locului;
- se vor evita amplasarea instalațiilor/echipamentelor tehnice pe fațadele clădirilor (antene TV, contoare, Instalații AC, etc);

Pentru construcții noi:

Se admite realizarea de construcții noi cu următoarele condiții:

- să contribuie la punerea în valoare a clădirii cu valoare tradițională, să nu obtureze clădirea existentă și să nu afecteze aspectul de ansamblu al sitului;
- să se realizeze în condițiile necesităților actuale de confort, îmbinând tehnologiile moderne cu elemente de arhitectură vernaculară (târnaș, foisor, etc);
- să nu reprezinte o intervenție agresivă asupra sitului, să respecte articolele aferente UTR-ului în care se încadrează, conform prezentului regulament;
- se recomandă evitarea desființării anexelor cu specific tradițional (șuri, găbănașe, fântâni, etc) în scopul edificării de noi construcții.

Pentru anexele gospodărești cu valoare tradițională:

- Se recomandă menținerea și întreținerea anexelor gospodărești cu valoare arhitecturală și istorică datorată în principal expresivității materialelor și modului de punere în operă a acestora;
- Pentru reabilitări se vor lua în considerare următoarele recomandări:
 - se vor păstra elementele originale ale clădirilor - volumetria, panta și apele acoperisului, elementele tradiționale specifice arhitecturii locale, nu se va modifica raportul plin/gol;
 - se vor folosi materiale naturale/tradiționale - lemn, piatră, iar pentru învelitori țiglă;
 - se vor folosi culori pastelare, discrete, în special cele tradiționale;
 - se vor păstra prin recondiționare porțile originale din lemn, timpanele din lemn traforat și decorațiunile din lemn.

Ansambluri/gospodării cu valoare arhitecturală și istorică:

- Se vor lua în considerare recomandările menționate mai sus pentru casele tradiționale și anexele gospodărești cu valoare tradițională;

- Se recomandă păstrarea modului de organizare a gospodăriilor, menținute integral în forma originală de ocupare a terenului, prin evitarea edificării de noi construcții;

- Modernizarea construcțiilor se poate face doar prin păstrarea elementelor tradiționale de limbaj arhitectural și cu menținerea regimului de înălțime actual, precum și cu respectarea modului tradițional de ocupare a curții.

Pentru clădiri publice

- Se recomandă întreținerea clădirilor prin păstrarea elementelor inițiale;
- Renovarea/ modernizarea clădirilor se va realiza cu următoarele condiții:

- se vor păstra elementele originale ale clădirilor - volumetria, panta și apele acoperisului, elementele tradiționale specifice tipului de arhitectură folosit, nu se va modifica raportul plin/gol al fațadelor;

- se vor folosi materiale naturale/tradiționale - lemn, piatră, iar pentru învelitori țiglă sau tablă finisată fără strălucire; se interzic materialele strălucitoare, cromate, inox;

- se vor folosi culori pastelate, discrete, în special cele tradiționale; pentru învelitori se vor evita culorile puternice, se recomandă cărămiziu sau maro;

- se recomandă păstrarea prin recondiționare a ferestrelor inițiale, prin menținerea tâmplăriei și dispunerea canatelor; se va evita montarea sticlei fumurii sau oglindate și a tamplariilor PVC; în cazul în care renovările anterioare nu au fost realizate conform proiectului inițial, se recomandă ca la viitoarele intervenții să se revină la formele inițiale;

- se vor evita montarea ușilor decorative cu elemente de sticlă oglindată, utilizarea placajelor PVC, a materialelor plastice de tip policarbonat, folosirea tencuielilor decorative granulate, placarea soclurilor cu imitații de piatră, decorarea parapetelor pline cu decupaje în forme străine locului;

- se vor evita amplasarea instalațiilor/echipamentelor tehnice pe fațadele clădirilor (antene TV, contoare, Instalații AC, etc);

- se admit mansardări cu condiția ca acestea să se realizeze numai în volumul existent al acoperișului.

Zone de protecție pe baza normelor sanitare

- Autorizarea lucrărilor de construire în interiorul zonelor de protecție pe baza normelor sanitare se face numai pe baza și în conformitate cu avizul Direcției de Sănătate Publică.

- Se va solicita avizul sanitar pentru proiectarea, amplasarea și executarea construcțiilor de locuințe sau de obiective de utilitate publică sau privată, pentru transformarea, extinderea sau schimbarea destinației

construcțiilor sau instalațiilor, cât și pentru PUZ-urile necesare conform Reglementărilor propuse.

- Se vor asigura zone de protecție sanitară între teritoriile protejate (zone de locuit, zonele de odihnă, zonele social-culturale etc.) și întreprinderile agricole, agro-zootehnice și industriale sau o serie de unități care pot polua factorii de mediu sau pot produce disconfort și unele riscuri sanitare (cimitire, stație de epurare etc.) în conformitate cu OMS 119/2014 .

- Amplasarea zonelor destinate industriilor poluante se va face pe baza studiilor de impact de mediu, topografice, hidrometeorologice și dispersie a poluanților, astfel încât acestea să nu depășească concentrațiile maxime admise prevăzute în normative în teritoriile protejate (zonele de locuit, parcurile, rezervațiile naturale, zonele de interes balneoclimateric, de odihnă și recreere, instituțiile social-culturale și medicale, precum și unitățile economice ale căror procese tehnologice necesită factori de mediu lipsiți de impurități).

Zonele de protecție instituite se vor stabili conform Ordin nr. 119/2014, pentru aprobarea Normelor de igiena și sănătate publică privind mediul de viață al populației:

- surse de apă-captări (100 m amonte, 25 m lateral, 25 m în aval de sursă);
- rezervoare de înmagazinare a apei potabile (raza =20 m);
- stații de pompare (raza = 10 m);
- conducta de aducțiune apă (10 m din ax în ambele părți, respectiv 30 m fata de orice sursă de poluare);
- ape curgătoare/lacuri (cate 15 m de la albia minoră pe ambele maluri și 15 m de la nivelul mediu al oglinzii lacurilor);

Distanțele minime de protecție sanitară între teritoriile protejate și o serie de unități care produc disconfort și riscuri asupra sanătății populației sunt următoarele:

- Ferme de cabaline, între 6-20 capete: 50 m
- Ferme de cabaline, peste 20 capete: 100 m
- Ferme și crescătorii de taurine, între 6-50 capete: 50 m
- Ferme și crescătorii de taurine, între 51-200 capete: 100 m
- Ferme și crescătorii de taurine, între 201-500 capete: 200 m
- Ferme și crescătorii de taurine, peste 500 de capete: 500 m
- Ferme de păsări, între 51-100 de capete: 50 m
- Ferme de păsări, între 101-5.000 de capete: 500 m
- Ferme și crescătorii de păsări cu peste 5.000 de capete și complexuri avicole industriale: 1.000 m
- Ferme de ovine, caprine: 100 m
- Ferme de porci, între 7-20 de capete: 100 m
- Ferme de porci, între 21-50 de capete: 200 m

- Ferme de porci, între 51-1.000 de capete: 500 m
- Complexuri de proci, între 1.000-10.000 de capete: 1.000 m
- Complexuri de porci cu peste 10.000 de capete: 1.500 m
- Ferme și crescătorii de iepuri între 100 și 5.000 de capete: 100 m
- Ferme și crescătorii de iepuri cu peste 5.000 de capete: 200 m
- Ferme și crescătorii de struți: 500 m
- Ferme și crescătorii de melci: 50 m
- Spitale, clinici veterinare: 30 m
- Grajduri de izolare și carantina pentru animale: 100 m
- Adăposturi pentru animale, inclusiv comunitare: 100 m
- Abatoare, târguri de animale vii și baze de achiziție a animalelor: 500 m
- Depozite pentru colectarea și pastrarea produselor de origine animală: 300 m
- Platforme pentru depozitarea dejecțiilor animale din exploatațiile zootehnice, platforme comunale: 500 m
- Platforme pentru depozitarea dejecțiilor porcine: 1.000 m
- Stații de epurare a apelor reziduale de la fermele de porcine: 1.000 m
- Depozite pentru produse de origine vegetală (silozuri de cereale, stații de tratare a semințelor): 200 m
- Stații de epurare a apelor uzate: 300 m
- Stații de epurare de tip modular (containerizate): 100 m
- Stații de epurare a apelor uzate industriale: 300 m
- Paturi de uscare a nămolurilor: 300 m
- Bazine deschise pentru fermentarea nămolurilor: 500 m
- Depozite controlate de deșeuri periculoase și nepericuloase: 1.000 m
- Încineratoare pentru deșeuri periculoase și nepericuloase: 500 m
- Crematorii umane: 1.000 m
- Autobazele serviciilor de salubritate: 200 m
- Stație de preparare mixturi asfaltice, betoane: 500 m
- Bazele de utilaje ale întreprinderilor de transport: 50 m
- Depozitele de combustibil, fier vechi și ateliere de taiat lemne: 50 m
- Parcuri eoliene: 1.000 m
- Parcuri fotovoltaice: 500 m
- Cimitire și incineratoare animale de companie: 200 m
- Cimitire umane (în cazul obiectivelor care dispun de aprovizionare cu apă din sursă proprie): 50 m ; 100,00 m pentru zonele de extindere cimitire sau cimitire noi;
- Rampe de transfer deseuri: 200 m.
- Distanțele minime admise în cadrul gospodăriilor individuale, sunt:
 - fosă septică / fântână (30 m);
 - adăposturi pt animale / locuință (10 m);
 - platformă pt deșeuri menajere / locuință (10 m);

- parcare / locuință (10 m);
- groapă compost / locuință (10 m);

Zone protejate față de construcții și culoare tehnice:

- linii electrice aeriene:
 - LEA 220 kV (5 m între conductorul extrem LEA și locuințe);
 - LEA 110 kV (4 m între conductorul extrem LEA și locuințe);
 - LEA 20 kV (3 m între conductorul extrem LEA și locuințe);
 - LEA sub 1kV (0,1 m între conductorul extern LEA și locuințe);
 - se interzice trecerea LEA < 110kV peste locuințe;
 - LES – 0,8 m față de axul traseului pt. cablurile de medie și/sau joasa tensiune;
- stații de transformare electrice față de locuințe (raza = 23 m, în funcție de gradul de rezistență la foc);
- antena GSM față de locuințe (raza = 150 m);
- rețele de gaz:
 - magistrale gaz (3 m din ax, în fiecare parte);
 - conducta de transport gaz față de stațiile/posturile electrice de transformare – 20 m;
 - conducta de transport gaz, față de depozitele/stațiile de carburanți – 60 m;
 - conducta de transport gaz, față de clădiri – 20 m între ele;
 - conducta de transport gaz față de DN – 22 m;
 - conducta de transport gaz față de DJ – 20 m;
 - conducta de transport gaz față de DC – 18 m;
 - 30 m față de incinta SRM;
 - zona de siguranță a rețelei de telecomunicații - 0,6 m;
 - zona de protecție a rețelei de telecomunicații – 0,8 m.
 - zona de protecție față de conducta de aducțiune apă potabilă:
 - 10 m din ax pe ambele părți, conform PUG Zalău 2010
- drumuri:
 - Autostrada (50 m din ax, în fiecare parte);
 - DN (22 m din marginea imbracamintii asfaltice, în fiecare parte);
 - DJ (20 m din ax, în fiecare parte);
 - DC (18 m din ax, în fiecare parte);

Pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, distanța între gardurile sau construcțiile situate de o parte și de alta a drumurilor va fi de minimum 26 m pentru drumurile naționale, de minimum 24 m pentru drumurile județene și de minimum 20 m

pentru drumurile comunale, așa cum prevede Ordonanța Guvernului 43/1997, privind regimul drumurilor.

- căi ferate
 - nu este cazul;

Zone cu interdicție de construire:

Zone cu interdicție totală de construire pe terenuri cu:

- zone de siguranță față de căile de comunicație:
 - 13 m din ax drum național, pe ambele părți;
 - 12 m din ax drum județean, pe ambele părți;
 - 10 m din ax drum comunal, pe ambele părți;
- culoare de protecție față de:
 - stație de transformare, LEA 220/ 110/ 20 KV;
 - antena GSM;
 - SRM gaz, magistrala de transport gaz;
 - rezervoare de înmagazinare a apei potabile;
 - stații de pompare/ tratare;
 - conducta de aducțiune a apei potabile;
 - depozitul de carburanți;

Zone cu interdicție temporară de construire:

- până la stabilirea versanților, pe baza de expertiză geotehnică:
 - pe terenurile cu alunecări de teren declanșate și cu risc ridicat de alunecări de teren și prabușiri;
- până la consolidarea/ stabilizarea situației, conf. expertizelor geotehnice, respectiv redimensionare hidraulică:
 - pe terenurile cu alunecări de teren stabilizate/ risc mediu-mic de alunecări de teren;
 - pe terenurile cu terasă activă;
 - pe terenurile cu risc de inundare prin: scurgerea apelor pe versanți/ ridicarea nivelului panzei freatice/ revărsare;
 - poduri subdimensionate dpdv hidraulic;
- până la descarcarea terenului de sarcină istorică, în zonele cu patrimoniu arheologic;
- până la elaborarea PUZ/ PUD-urilor, pentru zonele în care se impune conform legislației în vigoare.

Servituti de protecție:

a) zona de protecție a albiei minore a cursurilor de apă

În scopul asigurării protecției albiilor, malurilor, construcțiilor hidrotehnice și îmbunătățirii regimului de curgere a apelor, se instituie zone de protecție, conform Legii apelor nr. 107/1996, anexa 2.

În zonele lipsite de lucrări de consolidare și amenajare a malurilor se recomandă autorizarea construcțiilor în afara albiilor majore ale apelor, cu excepțiile prevăzute de lege.

Autorizarea executării construcțiilor de orice fel în albiile minore ale cursurilor de apă este interzisă, cu excepția lucrărilor de poduri, drumuri de traversarea a albiilor cursurilor de apă, precum și a lucrărilor de gospodărire a apelor. Autorizarea acestor lucrări este permisă numai cu avizul primarului și al autorităților de gospodărire a apelor și cu asigurarea măsurilor de apărare a construcțiilor respective împotriva inundațiilor, a măsurilor de prevenire a deteriorării calității apelor de suprafață și subterane, de respectare a zonelor de protecție față de malurile cursului de apă și față de lucrările de gospodărire și de captare a apelor.

Lațimea zonelor de protecție în jurul lacurilor naturale, lacurilor de acumulare, în lungul cursurilor de apă, digurilor, canalelor, barajelor și a altor lucrări hidrotehnice (Legea nr. 107/1996 actualizată la 17.07.2015):

a) Lățimea zonei de protecție în lungul cursurilor de apă:

Lațimea cursului de apă (m)	10-50	51-500	peste 500
Lațimea zonei de protecție(m)	15	30	50

b) Lățimea zonei de protecție în jurul lacurilor naturale

Suprafața lacului natural (ha)	10-100	101-1000	peste 1000
Lațimea zonei de protecție(m)	5	10	15

c) Lățimea zonei de protecție în jurul lacurilor de acumulare

Vol. brut al lacului (mil. mc)	0,1 - 1	1,1-50	peste 50
Lațimea zonei de protecție(m)	5	10	15

b) zona de protecție a drumurilor publice

Zonele de protecție, conform O.G. nr. 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor:

- în afara localităților – sunt fâșii de teren între marginile exterioare fașiei de siguranță și marginile zonei drumurilor
 - până la 22 m din ax în cazul drumurilor naționale;
 - până la 20 m din ax în cazul drumurilor județene, ;
 - până la 18 m din ax în cazul drumurilor comunale;

Aceste terenuri rămân în gospodărirea acelor care le au în administrație sau proprietate, cu folosința respectivă, agricolă sau silvică, după caz;

- în afara localităților, lățimea zonei străzii, în care se includ trotuarele și suprafețele de teren necesare lucrărilor anexe (rigole, spații verzi, semnalizare rutieră, iluminat și rețele publice), se stabilește în concordanță cu traficul actual și de perspectivă.

Utilizări permise:

Orice construcții sau amenajări adiacente drumurilor publice care se fac în baza planurilor urbanistice și de amenajare teritorială cu avizul organelor specializate ale administrației publice pentru lucrările din zonele de protecție.

Utilizări admise cu condiții:

Toate construcțiile și amenajările amplasate în zonele de protecție ale drumurilor publice care respectă prescripțiile tehnice și regulamentele urbanistice privind funcționalitatea, sistemul constructiv, conformarea volumetrică și estetică, asigurarea acceselor carosabile, pietonale și rezolvarea parcajelor aferente, precum și evitarea riscurilor tehnologice de construcție și exploatare.

Prin amplasare și funcționare ele nu vor afecta buna desfășurare a circulației pe drumurile publice în condiții optime de capacitate, fluentă și siguranță. Accesele carosabile și pietonale la aceste construcții vor fi amenajate și semnalizate corespunzător normativelor și standardelor tehnice specifice.

Realizarea sau amplasarea în zona drumului public a panourilor publicitare, a oricaror construcții, accese, amenajări sau instalații, amplasarea de cruci, plăci sau statui (mortuale) în orice scop, fără a periclita siguranța circulației, este permisă pe baza autorizației de construire și doar în condițiile existenței acordului prealabil și a autorizației de amplasare și/sau de acces în zona drumului public emise de administratorul drumului respectiv.

Utilizări interzise:

Orice construcție care prin amplasare, configurație sau exploatare împiedică asupra bunei desfășurări, organizării și dirijării a traficului de pe drumurile publice sau prezintă riscuri de accidente vor fi interzise în zonele de siguranță și protecție a drumurilor. În acest sens se interzice amplasarea în zona drumurilor a panourilor independente de reclamă publicitară.

c) Zona de protecție a infrastructurii feroviare

- nu este cazul

d) Zona de protecție față de aeroport.

- nu este cazul

3.12. Obiective de utilitate publică

1) Terenuri aparținând domeniului public de interes local în administrarea comunei Valcău de Jos. Acestea sunt:

- Suprafața străzilor și a drumurilor comunale;
- Terenurile construite cu dotări de interes public: primăria, dispensarul uman și cel veterinar, căminele culturale, școlile și grădinițele, centru de informare turistică, locuinta de serviciu, internat școlar, brutăria comunală, casa pază, stație autobuz;

- Terenurile de sport, parcurile, spațiile plantate, etc.

- Alte construcții cuprinse în patrimoniul comunei.

2) Terenuri neocupate de construcții: Lot zootehnic- Parcela Șes, Lot Zootehnic – parcela Dios, Piața agroalimentară, Târg de vite.

3) Terenuri în proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice. Acestea formează majoritatea terenurilor aflate în intravilan și pentru a putea fi utilizate în interes public, va trebui ca statul, prin Consiliul Local al comunei, să instituie asupra acestora drept de preempțiune sau regim de expropriere în interes public.

Obiectivele de utilitate publică necesar a fi realizate în etapa pentru care a fost elaborat P.U.G. constituie două categorii principale :

a) Obiective de utilitate publică ce urmează a se realiza din fonduri de la bugetul central sau local. Acestea sunt :

- Modernizarea căilor de comunicație rutieră, amenajarea intersecțiilor, realizarea de noi circulații în zonele de dezvoltare, realizarea de căi pietonale (trotuare) și de parcări publice;

- Lucrări de infrastructură legate de dezvoltarea și îmbunătățirea rețelelor tehnico-edilitare;

- Regularizarea cursurilor de apă și lucrările de stabilizare a versanților în zone cu risc natural;

- Amenajarea de spații plantate publice și a zonelor verzi cu rol de protecție și agrement;

- Respectarea zonificării stabilite prin PUG;

- Realizarea de noi dotări publice.

b) *Obiective de utilitate publică ce urmează a se realiza din fonduri private.*

Această categorie cuprinde obiective turistice, diferite dotări comerciale, servicii, unități productive, etc, pentru amplasarea cărora Consiliul Local va putea fie să aprobe documentația tehnică conform prezentului P.U.G., fie să concesioneze teren din patrimoniul propriu.

Aceste obiective de utilitate publică ce se propun a fi realizate implică modificări în structura proprietăților.

Realizarea dotărilor de interes public propuse se va face pe terenuri proprietate particulară, prin vânzare sau schimb.

Realizarea rețelelor tehnico – edilitare de alimentare cu apă și canalizare se va face fără exproprierea terenurilor ocupate, iar traseul acestora va urma în mare măsură traseul drumurilor și străzilor.

4. CONCLUZII - MĂSURI ÎN CONTINUĂRE

Pentru dezvoltarea comunei Valcău de Jos se propun următoarele:

PROPUNERI SPECIFICE :

I. Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază:

- Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri de interes local (drumuri comunale și străzi în interiorul comunei);
- Extinderea rețelei publice de apă (captare, stații de tratare, alimentare);
- Extinderea rețelei publice de apă uzată (canalizări, stații de epurare);
- Extinderea rețelei publice de joasă tensiune și a rețelei de iluminat cu eficiență energetică ridicată;
- Înființarea rețelei publice locale de alimentare cu gaze naturale.

II. Recuperarea terenurilor degradate

Pentru preîntâmpinarea avansării degradărilor din zona văilor spre cursul de apă, sunt necesare măsuri de consolidare în primul rând prin împădurirea în zona văilor și viroagelor, de-a lungul apelor prin lucrări specifice de regularizare a cursurilor de apă cu caracter torențial, consolidări și apărări de maluri, taluzuri, indiguiri, etc.

III. Organizarea sistemelor de spații verzi și agrement

În măsura modernizării rețelei de străzi se vor realiza și spațiile verzi aferente prevăzute în prospecte diferențiate în funcție de categoria drumurilor, conform normelor în vigoare.

Amenajarea zonei Cetății Valcăului din localitatea Sub Cetate.

IV. Delimitarea zonelor protejate

Zona protejată cuprinde, situri arheologice și monumente istorice, zone protejate stabilite prin Studiul de fundamentare istorico-urbanistic, conform planșelor de Reglementări urbanistice-zonificare.

Au fost delimitate zona siturilor și a monumentelor istorice, și zonele de protecție ale acestora prin “Studiul de fundamentare pentru definirea,

instituirea și delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniu arheologic Comuna Valcău de Jos”, emis de Muzeul Județean de Istorie și Artă – Zalău.

Cladirile situate în jurul monumentelor au restricție de construire, condiționată de obținerea avizului favorabil al Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu Național Sălaj și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

În conformitate cu normele de igienă privind mediul de viață al populației aprobate de Ministerul Sănătății cu ordinul 119/2014, Zonele protejate, specifice comunei sunt zonele de locuit pentru care prin P.U.G. s-au prevăzut față de alte funcțiuni cu risc sanitar sau disconfort, următoarele distanțe:

- 50 m în jurul cimitirelor, pentru cele existente și 100 m pentru zona de extindere a cimitirelor sau pentru cele nou propuse;

- 30 m față de dispensar veterinar;

- 300 m față de stații de epurare ape uzate.

Obiectivele și activitățile economice se vor putea amplasa față de zonele de locuit la distanțe stabilite prin studii de specialitate și studiul de impact, dacă este cazul.

V. Crearea și dezvoltarea serviciilor publice de bază:

- Renovarea clădirilor publice și amenajări de parcuri, piețe, spații pentru organizarea de târguri, etc;

- Investiții în sisteme de producere și furnizare de energie din surse regenerabile ca parte componentă a unui proiect integrat (în situația în care este vorba de un proiect de renovare a unei clădiri publice);

- Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (de dezăpezire, întreținere spații verzi etc.);

VI. Protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural:

- Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural și natural;

- Restaurarea și amenajarea Cetetii Valcaului și a zonei din jurul acesteia; amenajarea unui parc turistic în zona și includerea acestei zone în circuitul turistic național;

- Studii privind patrimoniul cultural (material și imaterial) din spațiul rural cu posibilitatea de valorificare a acestora și punerea acestora la dispoziția comunității;

- Achiziționarea de echipamente pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural;

- Dezvoltarea infrastructurii turistice;

- Se vor organiza centre meșteșugărești care să revitalizeze ocupațiile tradiționale.

PRIORITĂȚI:

1. Categoria riscurilor naturale

- Înlăturarea riscului construirii fără a avea la bază studii geotehnice care să fundamenteze soluțiile de fundare și amenajare a terenului;
- Instituirea, delimitarea și respectarea zonelor de protecție desemnate;
- Consolidarea și îndiguirea malurilor râului Barcău acolo unde reprezintă eroziuni și unde prezintă riscuri de inundații.

2. Controlul dezvoltării urbane

- Asigurarea resurselor de apă și energie;
- Căi de circulație și transport;
- Confortul locuințelor;
- Amenajarea spațiilor publice;
- Epurarea apelor uzate deversate;
- Respectarea zonificării funcționale la amplasarea investițiilor;
- Asigurarea serviciilor publice (administrație, calitatea învățământului, asistenței sanitare, cultură, etc.);
- Protejarea sanitară a zonei de locuit;
- Materializarea în teren a zonelor protejate;
- Respectarea zonelor construite protejate și punerea lor în valoare;
- Controlul emisiilor nocive.

3. Controlul surselor de poluare

- Agenții economici;
- Tehnologici;
- Regim de construire;
- Respectarea normelor sanitare;
- Managementul deșeurilor.

4. Controlul evoluției urbane

- Echilibrul proceselor;
- Conservarea modului de locuire;
- Echilibrul spațiilor și funcțiilor;
- Integritatea peisajului natural și cultural.

Pentru a se trece la aplicarea prevederilor cuprinse în Planul Urbanistic General sunt necesare, în continuare, următoarele măsuri:

- avizarea și aprobarea Planului Urbanistic General în conformitate cu prevederile legale;
- elaborarea de studii de specialitate și proiecte de execuție pentru obiectivele de utilitate publică propuse a se executa în aceasta perioadă;

- asigurarea fondurilor materiale necesare realizării obiectivelor de utilitate publică propuse în documentație;

- obiectivele de utilitate publică se vor executa în funcție de necesitățile și opțiunile populației;

În raport cu materializarea acestor obiective vor crește și șansele de relansare economico-socială a localității, în corelare cu programul propriu de dezvoltare.

Intocmit

Arh. Urb. Zebacinski Corneliu Stefan

Arh. Urb. Petre Vlad